

การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

โดย
นายวิชาญ จารุกาญจน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

INCLUSIVE EDUCATION ADMINISTRATION OF SCHOOL UNDER THE OFFICE OF
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Doctor of Philosophy EDUCATIONAL ADMINISTRATION
Department of Educational Administration
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2021
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
โดย นายวิชาญ จารุกาญจน์
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาคุณฐิบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร. วรกาญจน์ สุขสดเขียว
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์
รองศาสตราจารย์ ดร. มัทนา วัฒนอมศักดิ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร. นพดล เจนอักษร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรกาญจน์ สุขสดเขียว)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. มัทนา วัฒนอมศักดิ์)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรศักดิ์ สุจริตรักษ์)

58252910 : การบริหารการศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาคุชฎีบัณฑิต

คำสำคัญ : การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

นาย วิชาญ จารุกาญจน์: การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. วรกาญจน์ สุขสดเขียว

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 2) ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 95 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน กลุ่มบริหารงานวิชาการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้รับผิดชอบงานเรียนรวมหรือครูผู้สอน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 380 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 2 ฉบับ ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามความคิดเห็น และ 2) แบบสอบถามเพื่อยืนยันองค์ประกอบสถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารจัดการ 2) การนำองค์กร 3) การจัดการเรียนการสอน และ 4) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

2. ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษามีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และเป็นประโยชน์

58252910 : Major EDUCATIONAL ADMINISTRATION

Keyword : INCLUSIVE EDUCATION ADMINISTRATION

MR. WICHARN JARUKARN : INCLUSIVE EDUCATION ADMINISTRATION OF SCHOOL UNDER THE OFFICE OF THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR VORAKARN SUKSODKIEW, Ph.D.

The purposes of this research were to determine: 1) the component of inclusive education administration of school under the Office of the secondary Educational Service Area. and 2) the confirmation of inclusive education administration of school under the Office of the secondary Educational Service Area. The samples consisted of 95 schools under the Office of the secondary Education Area. The respondents from each school were 1) school director 2) deputy director, academic affairs or acting instead of deputy director, academic affairs 3) head of department learning and 4) inclusive teacher or teacher totally 380 respondents. The research instruments were unstructured interview, questionnaires and check list. The statistics for analyzing the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standards deviation, exploratory factor analysis, and content analysis.

The research findings revealed that:

1. The component of inclusive education administration of school under the Office of the secondary Educational Service Area includes 4 components which were 1) management, 2) leading the organization, 3) teaching and learning process, and 4) learning support.
2. The experts confirmed that the model was accuracy, propriety, feasibility, and utility.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา รองศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วัฒนอมศักดิ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร ประธานกรรมการ ตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ สุจริตรักษ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ส่งผลให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบคุณในความกรุณาของทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์วิรัตน์ พงษ์ศิริ คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ให้คำชี้แนะช่วยเหลือและตรวจสอบข้อมูลด้านสถิติการวิจัย ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาให้สัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย สำหรับในการทำวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ คณาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่ให้ความรู้ให้คำแนะนำ และประสบการณ์อันมีค่าแก่ผู้วิจัย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารวิชาการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้รับผิดชอบงานเรียนรวมหรือครูผู้สอนที่กรุณาให้ข้อมูลและเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี เจ้าของหนังสือ วารสาร เอกสาร และงานวิทยานิพนธ์ทุกเล่มที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์ และคุณชาริน สุวรรณวงศ์ ที่ให้ความช่วยเหลือการประมวลผลสถิติการวิจัย

คุณค่าหรือประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณแต่บิดา มารดา อาจารย์ที่อบรมสั่งสอนแนะนำ มวลมิตรและครอบครัววารุกาญจน์ ที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจอย่างดียิ่งเสมอมา

นาย วิชาญ จารุกาญจน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	3
ปัญหาของการวิจัย.....	8
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	13
ข้อคำถามของการวิจัย.....	13
สมมติฐานของการวิจัย.....	14
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	14
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	19
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม.....	20
ความหมายของการบริหารการศึกษา.....	20
ขอบข่ายของการบริหารการศึกษา.....	23
กระบวนการของการบริหารการศึกษา.....	26
องค์ประกอบของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา.....	28
ความหมายของการศึกษาแบบเรียนรวม.....	32

ความเป็นมาของการจัดการเรียนรวม.....	36
วิวัฒนาการของการศึกษาแบบเรียนรวม	43
แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษาแบบเรียนรวม	44
ความสำคัญของการศึกษาแบบเรียนรวม.....	52
หลักการการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	57
แนวทางการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม.....	57
รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม.....	61
การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม.....	66
การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโดยใช้กรอบแนวคิด SEAT	67
มาตรฐานการเรียนรวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา.....	71
ปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	77
โรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.....	86
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	92
งานวิจัยในประเทศ.....	92
งานวิจัยต่างประเทศ.....	102
สรุป.....	112
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	114
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	114
ระเบียบวิธีวิจัย.....	118
แผนแบบการวิจัย	118
ประชากร.....	119
กลุ่มตัวอย่าง	119
ผู้ให้ข้อมูล	119
เครื่องมือใช้ในการวิจัย.....	121

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	121
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	124
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	124
สรุป.....	126
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	127
ตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.....	128
ตอนที่ 2 องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.....	153
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยการยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียน รวม ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิและ เชี่ยวชาญ.....	184
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	187
สรุปผลการวิจัย.....	189
อภิปรายผล	190
ข้อเสนอแนะของการวิจัย.....	199
ข้อเสนอแนะทั่วไป	199
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป	200
รายการอ้างอิง.....	201
ภาคผนวก	210
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อสัมภาษณ์งานวิจัย	211
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือ.....	216
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย.....	233
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่น Reliability analysis – scale (alpha).....	236

ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	241
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญในการยื่นรับรองประกอบ	247
ภาคผนวก ช แบบสอบถามงานวิจัย	256
ประวัติผู้เขียน	270

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง.....	119
ตารางที่ 2 สรุปสาระสำคัญจากการศึกษาวิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย.....	130
ตารางที่ 3 สรุปสาระการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ.....	140
ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	154
ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปร ของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.....	155
ตารางที่ 6 ค่า KMO และ Bartlett's Test	167
ตารางที่ 7 องค์กรประกอบ ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน ค่าร้อยละของ ความแปรปรวนสะสมของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.....	168
ตารางที่ 8 องค์กรประกอบ ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน ค่าร้อยละของ ความแปรปรวนสะสมของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.....	169
ตารางที่ 9 ค่าน้ำหนักองค์กรประกอบ และจำนวนกลุ่มขององค์กรประกอบ.....	170
ตารางที่ 10 องค์กรประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.....	173
ตารางที่ 11 องค์กรประกอบที่ 1	173
ตารางที่ 12 องค์กรประกอบที่ 2	176
ตารางที่ 13 องค์กรประกอบที่ 3	179
ตารางที่ 14 องค์กรประกอบที่ 4	182
ตารางที่ 15 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญที่มีต่อองค์กรประกอบ “การบริหารจัดการ”	184

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญที่มีต่อองค์ประกอบ
 “การนำองค์กร” 185

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญที่มีต่อองค์ประกอบ
 “การจัดการเรียนการสอน” 185

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญที่มีต่อองค์ประกอบ
 “สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้” 186

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	17
แผนภูมิที่ 2 วิวัฒนาการของการศึกษาแบบเรียนรวม	44
แผนภูมิที่ 3 ขั้นตอนปฏิบัติการดำเนินการวิจัย.....	117
แผนภูมิที่ 4 แผนแบบการวิจัย.....	118
แผนภูมิที่ 5 สรุปผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.....	183

บทที่ 1

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ได้เข้ามาอิทธิพลต่อหลาย ๆ ประการในสังคม ไม่เว้นแต่ระบบการศึกษา ที่มีการปรับเปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เพื่อก่อให้เกิดความทันสมัยในองค์ความรู้ และสอดคล้องต่อผู้ศึกษาและยังมีส่วนช่วยดึงดูดให้ผู้สนใจเข้ามาศึกษาและนำองค์ความรู้ไปใช้เพื่อเกิดประโยชน์ต่อไป

การดำรงชีวิตของคนในสังคม สิ่งจำเป็นสำหรับคนทุกวัยคือการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นการสร้างเสริมเพิ่มพูนความรู้ และความคิดของบุคคล เพื่อให้สามารถปรับตัวได้ในสภาพแวดล้อมที่จะได้ใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและประเทศชาติต่อไป นอกจากนี้ยังสามารถเป็นตัวกำหนดทิศทางของประเทศได้อีกด้วย เพราะหากประเทศไหนมีการส่งเสริมการศึกษาที่ถูกทิศทาง ตลอดจนวางแผนการผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ ย่อมทำให้ประเทศนั้นมีต้นทุนที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพในการร่วมกันสร้างประเทศให้ก้าวไกล รวมทั้งช่วยขัดเกลาคนให้มีจิตสำนึกและคุณธรรม เป็นผู้เจริญทางปัญญาและจิตใจสังคมจะพัฒนาได้มาก สอดคล้องกับหลักการสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2569) ที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคคนทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ อย่างมีคุณภาพ รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม¹ และมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 วรรคแรก ที่กล่าวว่า “เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้เพื่อการฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม

¹สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ.2560 - 2564**, เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561, เข้าถึงได้จาก http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422.

การสร้างสรรคัจริยโงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองคัความรูั อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกือหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต”²

ในประเทศไทย การจัดการศึกษาโดยกระทรวงศึกษาธิการ เข้ามาดูแลโดยตรงและเปิดโอกาส ให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา สำหรับการ ศึกษาภาคบังคับในประเทศไทยนั้น ได้กำหนดให้พลเมืองไทยต้องจบการศึกษาอย่างน้อยที่สุด ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ต้องเข้ารับการศึกษาอย่างช้าสุดเมื่ออายุ 7 ปี ซึ่งการศึกษาภาคบังคับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็นระดับชั้นประถมศึกษา 6 ปีและมัธยมศึกษา 6 ปี นอกจากนี้แล้วการศึกษาขั้นพื้นฐานยังรวมถึงการศึกษาปฐมวัยอีกด้วย ทั้งนี้รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ส่วนการบริหารและการควบคุมการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา ซึ่งเป็นแผนกหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการ ในปัจจุบันการศึกษาในประเทศไทยมีทั้งสิ้น 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (inclusive education) หรือการเรียนรู้รวม (inclusion) ได้เริ่ม ปรากฏในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมาที่สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเกิดขึ้นภายใต้ปรัชญาการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for ALL) ตามปฏิญญาสากลของประเทศสมาชิกองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ในการประชุม World Conference on Education for All ในปีพ.ศ. 2533 ที่หาดจอมเทียน ประเทศไทย ซึ่งทุกประเทศเห็นพ้องร่วมกันว่า การศึกษาเป็นสิทธิที่ประชากรโลกทุกคนพึงได้รับเพื่อการพัฒนา ตนเอง ให้อยู่ในสังคมโลกได้อย่างเข้มแข็ง โดยทุกประเทศต้องกำหนดนโยบายและเร่งรัดจัดการศึกษา ให้แก่ประชากร ของตนอย่างทั่วถึงและไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางร่างกาย สุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม หรือข้อจำกัด อื่นใด ภายใน 10 ปี ทั้งนี้ รัฐบาลไทยได้ดำเนินนโยบายต่าง ๆ เพื่อสนองต่อ ข้อตกลง ปฏิญญาจอมเทียนดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง หนึ่งในนั้นคือ นโยบายการจัดการเรียนรู้รวม³

²สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561, เข้าถึงได้จาก <http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/10-file.pdf>.

³สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, เล่มที่ 16 การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม, เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561, เข้าถึงได้จาก <https://pubhtml5.com/rqbh/rhmy>.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นสิทธิพื้นฐานที่มนุษย์ทุกคนพึงได้รับจากการจัดสวัสดิการแห่งรัฐ ไม่เว้นแม้บุคคลพิการ เพื่อเป็นการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพให้แก่ประชากรภายใต้ความท้าทายต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกที่มีการแข่งขันทางเศรษฐกิจอย่างเสรีและไร้พรมแดนมีการเชื่อมโยงระหว่างกันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความแตกต่างหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาและแนวคิดของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่มุ่งเน้นการจัดให้คนทุกกลุ่มมีสิทธิได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ⁴ องค์การสหประชาชาติ ได้ให้ความสำคัญเรื่องสิทธิ โอกาสและความเสมอภาคของคนพิการซึ่งประเทศไทยรัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญเรื่องสิทธิและโอกาสของคนพิการเช่นกัน โดยหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมกับคนพิการได้ยกย่องพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตั้งแต่ พ.ศ. 2520 และเมื่อปีคนพิการสากล พ.ศ. 2524 ได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ พร้อมทั้งประกาศใช้แผนการสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแห่งชาติระยะยาว (พ.ศ. 2525 – 2534)

ในปี พ.ศ. 2534 ได้มีการตราพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และต่อมาได้ประกาศกฎกระทรวง ระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งกำหนดนโยบายของรัฐเพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิโอกาสและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกับสมาชิกอื่นในสังคม

เมื่อ พ.ศ. 2536 ผู้นำรัฐบาลไทยได้ร่วมลงนามพร้อมกับผู้นำของประเทศในภูมิภาคนี้ในประกาศการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และความเสมอภาคของคนพิการในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก เพื่อเป็นคำมั่นสัญญาในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และขจัดเจตคติที่ไม่ถูกต้องของสังคมที่มีต่อคนพิการ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้บัญญัติถึงเรื่องการคุ้มครองเสรีภาพ ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ สิทธิของคนพิการ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและสามารถพึ่งตนเองได้ เพื่อเป็นการนำเจตนารมณ์ในเรื่องสิทธิ โอกาส และความเสมอภาคของคนพิการดังที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปณิญาขององค์การสหประชาชาติ ประกาศการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และความเสมอภาคของคนพิการในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก แผนงานและกฎระเบียบอื่น ๆ ที่ได้กำหนดไว้ไปสู่การปฏิบัติ ผู้แทนจากองค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการทั้งภาครัฐและเอกชน และองค์กร

⁴UNESCO, “Overcoming Exclusion through Inclusive Approaches in Education,” **A Challenge And A Vision. Conceptual Paper for the Education Sector**, เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561, เข้าถึงได้จาก <https://silو.tips/download/overcoming-exclusion-through-inclusive-approaches-in-education>

คนพิการ จึงได้ร่วมกันจัดทำปฏิญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการไทย เพื่อถือปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่คนพิการ⁵

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ส่วนที่ 9 สิทธิในการรับบริการสาธารณสุขและสวัสดิการจากรัฐ มาตรา 54 บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพ มีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ”⁶

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย มาตรา 27 บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้ มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพ ได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม” หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 บัญญัติว่า “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี”⁷

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มีมาตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดังนี้ หมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคล ซึ่งไม่สามารถ

⁵ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการไทย, เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561, เข้าถึงได้จาก <http://www.tddf.or.th/laws/detail.php?contentid=0140&postid=0004339¤tpage=1>

⁶“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550,” *ราชกิจจานุเบกษา* เล่ม 124, ตอนที่ 47 ก (24 สิงหาคม 2550): 16.

⁷“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560,” *ราชกิจจานุเบกษา* เล่ม 134, ตอนที่ 40 ก (6 เมษายน 2560): 7-14.

พึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้ (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น และทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝัง คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (5) ส่งเสริมสนับสนุน ให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ (6) จัดการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ⁸ พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 3 ได้กำหนดความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ไว้ดังนี้ “คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคด้านต่าง ๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด “ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลที่รับดูแลอุปการะ คนพิการ “แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล” หมายความว่า แผนซึ่งกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนด

⁸“พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542,” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 116, ตอนที่ 74 ก (19 สิงหาคม 2542): 1-15.

เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล "ครูการศึกษาพิเศษ" หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป และปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน "การเรียนรู้ร่วม" หมายความว่า การจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษา ทั่วไปทุกระดับและหลากหลายรูปแบบ รวมถึงการจัดการศึกษาให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ "สถานศึกษาเฉพาะความพิการ" หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐหรือเอกชนที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ ทั้งในลักษณะอยู่ประจำ ไป กลับ และรับบริการที่บ้าน "ศูนย์การศึกษาพิเศษ" หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษา อบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากร และชุมชน รวมทั้งการจัดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศ กระทรวง "ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ" หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการโดยเฉพาะ โดยหน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน มาตรา 5 คนพิการมีสิทธิทางการศึกษา ดังนี้ (1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (2) เลือกรับบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบ และรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและ ความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น (3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้ง การจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับ ความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล มาตรา 8 ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและต้องปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศกระทรวง สถานศึกษาในทุกสังกัดและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ อาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัยในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งการเรียนร่วมการจัดการศึกษาเฉพาะความพิการ รวมถึงการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระ การพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การฝึกอาชีพหรือการบริการอื่นใด ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในทุกสังกัด มีหน้าที่รับคนพิการเข้าศึกษาในสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด สถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษาให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องสนับสนุนผู้ดูแลคนพิการและประสานความร่วมมือจาก ชุมชนหรือนักวิชาชีพ เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาทุกระดับหรือบริการทางการศึกษาที่สอดคล้อง

กับความต้องกรจำเป็นพิเศษของคนพิการ มาตรา 19 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่ดำเนินการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการจัดการเรียนรวม การนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้การสนับสนุนทรัพยากร องค์ความรู้ และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา⁹ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา ในข้อ 2 ประเภทของคนพิการทางการศึกษา มีดังต่อไปนี้ (1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น (2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (3) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา (4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ (5) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (6) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา (7) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ (8) บุคคลออทิสติก (9) บุคคลพิการซ้อน¹⁰

การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) เป็นกระบวนการของการเพิ่มความสามารถของระบบการศึกษา เพื่อให้ยื่นมือเข้าไปให้ถึงผู้เรียนทุกคน จึงเป็นที่เข้าใจกันว่า การเรียนรวมเป็นเสมือนกุญแจสำคัญที่จะเข้าไปสู่ความสำเร็จของการศึกษาเพื่อปวงชนในฐานะของหลักการทั้งหมดควรจะได้เป็นแนวคิดข้อแนะนำด้านนโยบายและวิธีปฏิบัติเริ่มจากข้อเท็จจริงที่ว่าการศึกษาเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน และเป็นมากกว่าเป็นเพียงชุมชนที่มีความเท่าเทียมกันในการประชุมที่ซาลามังกา ประเทศสเปน ในเดือนมิถุนายน พ.ศ.2537 (1994) การศึกษาเพื่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษระดับโลก : การเข้าถึงและคุณภาพผู้เข้าร่วมประชุมมากกว่า 300 คน จาก 92 ประเทศ และ 25 องค์การนานาชาติ ได้ลงความเห็นว่ นโยบายพื้นฐานที่ควรเปลี่ยนแปลง ต้องอาศัยแนวคิดในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ซึ่งจะช่วยให้โรงเรียนต่าง ๆ ได้ให้บริการแก่เด็กทุกคนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา

เหตุผลในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

1. เป็นความเป็นธรรมทางการศึกษาที่จะต้องจัดการเรียนรวมเพื่อให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษารวมกัน หมายถึง การพัฒนาวิธีการสอนที่ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลและการกระทำเช่นนี้จะป็นประโยชน์กับเด็กทุกคน

⁹“พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551,” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 125, ตอนที่ 28 ก (5 กุมภาพันธ์ 2551): 1-9.

¹⁰“ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552,” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 126, ตอนพิเศษ 80 ง (8 มิถุนายน 2552): 57.

2. เป็นความเป็นธรรมทางสังคม โรงเรียนที่จัดการเรียนรวมสามารถเปลี่ยนแปลงเจตคติต่อความหลากหลายโดยการจัดการศึกษาให้เด็กเรียนร่วมกันสร้างพื้นฐานแห่งความเป็นธรรมและชุมชนที่ไม่แบ่งแยก

3. เป็นความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ เพราะการจัดการเรียนรวมให้เด็กได้มีค่าใช้จ่ายน้อยกว่าการที่จะสร้างสถานศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการบางประเภท¹¹

ปัญหาของการวิจัย

The UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD) กำหนดให้ทุกรัฐบาลต้องจัดให้มีระบบการศึกษาแบบเรียนรวมในการศึกษาทุกระดับ จากการประกาศปฏิญญาการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) ตามปฏิญญาจอมเทียน ประเทศไทย ในปีค.ศ.1990 (พ.ศ.2533) ที่ประชุมได้วางวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการเข้าถึงการศึกษาของเด็กทุกคนทั่วโลก นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา ซึ่งแสดงถึงเยาวชนและผู้ใหญ่ การเริ่มต้นเชิงรุกในการบ่งชี้ถึงอุปสรรคต่าง ๆ ที่ขัดขวางการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ของโอกาสทางการศึกษาพร้อม ๆ กับการเรียนรู้แนวทาง ทรัพยากรที่จำเป็นที่จะต้องใช้ในการเอาชนะอุปสรรคดังกล่าว วิสัยทัศน์นี้ ได้รับการรับรองอีกครั้งในการประชุมที่เมืองเดคคา ในเดือนเมษายน ปี 2000 (พ.ศ.2543) ซึ่งขยายความก้าวหน้าจากปฏิญญา ค.ศ.1990 ที่กล่าวว่าการศึกษาเพื่อปวงชนจะต้องให้ ความสำคัญกับคนยากจน คนด้อยโอกาส รวมทั้งแรงงานเด็ก เด็กที่อยู่ห่างไกลในชนบททุรกันดาร เด็กในชนกลุ่มน้อย และเด็กที่มีความพิการหรือเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และยังได้เน้นที่ผู้หญิงและเด็กหญิง ระบบการศึกษาแบบเรียนรวม จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อโรงเรียนปกติทั่วไปกลายเป็นโรงเรียนเรียนรวมมากขึ้น หรืออาจพูดอีกอย่างว่า ถ้าโรงเรียนต่าง ๆ กลายเป็นโรงเรียนของเด็กทุกคนในชุมชน การประชุมได้ประกาศว่าโรงเรียนทั่วไปที่มีแนวคิดในการจัดการเรียนรวมเป็นสื่อกลางที่มีประสิทธิภาพในการต่อสู้กับเจตคติที่แบ่งแยก สร้างสรรค์ชุมชนที่เป็นมิตร สร้างชุมชนแห่งการอยู่ร่วมกันและได้รับการศึกษาเพื่อปวงชน นอกจากนั้นยังจัดการศึกษาให้เด็กส่วนใหญ่และพัฒนาประสิทธิภาพและใช้ประโยชน์จากระบบการศึกษาอย่างคุ้มค่า

¹¹มลิวลีย์ ธรรมแสง, ความเข้าใจเรื่องเรียนรวม, เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561, เข้าถึงได้จาก <https://www.deafthai.org/wp-content/uploads/2018/05/%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B9%80%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B9%83%E0%B8%88%E0%B9%80%E0%B8%A3%E0%B8%B7%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B9%80%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B8%99%E0%B8%A3%E0%B8%A7%E0%B8%A1.pdf>

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 เป็นต้นมา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในรูปแบบการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) และการบริหารจัดการทั้งระบบโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) โดยได้คัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วม โครงการโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนร่วมครอบคลุมทุกอำเภอ อำเภอละไม่น้อยกว่า 2 แห่ง จนถึงปีการศึกษา 2555 มีโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวนทั้งสิ้น 5,026 แห่ง และมีโรงเรียนเครือข่ายที่มีเด็กพิการ เรียนร่วมอีกจำนวน 17,448 แห่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มโอกาสให้เด็กพิการทุกคนได้เข้าเรียนและ เรียนในโรงเรียนใกล้บ้านและในปีงบประมาณ 2556 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบาย สร้างความเข้มแข็ง ให้โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมทุกแห่ง โดยจัดให้เด็กพิการทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลในรูปแบบโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม (Inclusive schools) จำนวน 445 แห่ง ในปีงบประมาณ 2557 ได้ขยายเพิ่มโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม เพิ่มขึ้นอีกจำนวน 783 แห่ง รวมทั้งสิ้น 1,228 แห่ง ซึ่งกระจายอยู่ในทุกอำเภอ ทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ประกาศให้ “ปี 2559 เป็นปีแห่งความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ” เป็นการแสดงเจตนารมณ์ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับสิทธิและโอกาสในการศึกษาอย่างเสมอภาคกัน โดยมีการจัดการที่เหมาะสมในโรงเรียนและห้องเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ที่ยึดหลักปรัชญาของการอยู่ร่วมกัน (Inclusion) เน้นให้มีการนำบริการสนับสนุนต่าง ๆ มาจัด กระบวนการเรียนการสอนสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยกำหนดทางเลือกให้หลาย ๆ ทาง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรวมกันได้โดยไม่แบ่งแยกและไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งนี้ได้มีการทบทวนถึงภารกิจที่จำเป็นสำหรับสถานศึกษาทั่วไป ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ทั้งการจัดให้เด็กพิการทุกคนที่อยู่ในเขตบริการได้เข้าเรียนในโรงเรียน และการพัฒนาให้โรงเรียนมีคุณภาพรองรับการให้บริการด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุณภาพของการจัดการศึกษาเรียนรวมจึงเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญอย่างหนึ่งของคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา¹²

สภาพสังคมปัจจุบันมีอัตราการแข่งขันสูง ทำให้มนุษย์เราต้องปรับตัว ต้องพัฒนาศักยภาพตัวเองอยู่ตลอดเวลา สิ่งหนึ่งที่ทำให้มนุษย์เราปรับตัวได้ คือ การศึกษา ซึ่งทุกประเทศต่างพัฒนาการศึกษาของตนเอง เพื่อให้ประชากรมีความรู้ความสามารถเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้พบว่าบุคคลพิการยังขาดโอกาสทางการศึกษา ทั้งที่บุคคลพิการก็เป็นประชากรของประเทศ เพียงแต่

¹²สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2560), 9.

อาศัยความช่วยเหลือมากเป็นพิเศษ ดังนั้นการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลพิการจะต้องจัดให้มีความเหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของบุคคลเหล่านั้น ข้อมูลจากระบบบริหารจัดการข้อมูลโรงเรียนเรียนรวม จำนวนนักเรียนเรียนรวมในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาทั้ง 42 เขต มีจำนวนไม่น้อย ในปีการศึกษา 2558 มีจำนวน 28,285 คน ปีการศึกษา 2559 มีจำนวน 25,019 คน ปีการศึกษา 2560 มีจำนวน 28,189 คน¹³ การจัดการเรียนรวมของโรงเรียน เด็กพิการได้รับโอกาสทางการศึกษาไม่ทั่วถึง โดยโรงเรียนส่วนใหญ่จะรับเฉพาะเด็กที่มีความพิการระดับน้อยถึงปานกลางเท่านั้น ส่วนเด็กพิการระดับมากยังไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนทั่วไปได้ และผลการวิจัยของ ดารณี อุทัยรัตนกิจ และคณะ¹⁴ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรวมในโรงเรียนและการพัฒนาของครูเพื่อการเรียนรู้สูงสุดของนักเรียน พบว่า การดำเนินการจัดการเรียนรวมในโรงเรียน มีผลกระทบต่อบุคคล องค์กร และสังคม ทั้งด้านบวกด้านลบ ผลกระทบด้านบวกคือนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ ได้เรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับสังคม นักเรียนปกติเรียนรู้การอยู่ร่วมกันอย่างเท่าเทียม อาจารย์ได้พัฒนาตนเองด้านวิธีการสอน ผลกระทบด้านลบคือนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษมักถูกกลั่นแกล้ง ไปสร้างความรำคาญและรบกวนชั้นเรียน ทำให้นักเรียนปกติไม่มีสมาธิในการเรียนและเกิดการเลียนแบบพฤติกรรมไม่เหมาะสม แม้ว่าปฎิญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการไทย ให้คนพิการหรือทุพพลภาพเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า สมควรที่จะได้รับสิทธิและโอกาสในการพัฒนาให้เต็มศักยภาพ ได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการถูกเอารัดเอาเปรียบ ได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองด้วยความเสมอภาค ได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับความพิการ และได้รับการยอมรับในศักดิ์ศรี แห่งความเป็นมนุษย์ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มีมาตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้ความคุ้มครอง พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2556 มีมาตรากฎหมายให้จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ กำหนดว่า **สถานศึกษาใดปฏิเสธ ไม่รับคนพิการ เข้าศึกษาให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย** แต่ก็ยังมีโรงเรียนปฏิเสธรับเด็กพิการเข้าเรียนรวมกับเด็กปกติ เนื่องจากปัจจัยหลาย ๆ อย่างเป็นอุปสรรคในการรับเด็ก

¹³สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, ระบบบริหารจัดการข้อมูลโรงเรียนเรียนรวม, เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561 เข้าถึงได้จาก http://202.29.172.121/specialbasic/report_guest.php?p=12df&&report=2t.

¹⁴ดารณี อุทัยรัตนกิจ และคณะ, การจัดการเรียนรวมในโรงเรียนและการพัฒนาของครูเพื่อการเรียนรู้สูงสุดของนักเรียน, เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561, เข้าถึงได้จาก https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_Doi=

เข้าเรียน ในความเป็นจริงนักเรียนควรเป็นผู้เลือกโรงเรียนไม่ใช่โรงเรียนเป็นผู้เลือกนักเรียน ถึงแม้บางโรงเรียนได้ดำเนินการจัดการเรียนรวมตามนโยบายต้นสังกัด แต่ก็ไม่สามารถดำเนินงานจัดการเรียนรวมในสถานศึกษาได้ดีพอ ตามมาตรฐานการเรียนรวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษากำหนดไว้ ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล¹⁵

ปัญหาอุปสรรคในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

1. นโยบายการจัดการศึกษาเรียนรวมของสถานศึกษาบางสังกัด ยังขาดความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติในสถานศึกษาที่เป็นทิศทางเดียวกัน และการขาดผู้รับผิดชอบหลักที่ดูแลกำกับติดตามด้านการจัดการศึกษาเรียนรวม

2. ความแตกต่างของสังกัดสถานศึกษา ทำให้ขาดโอกาสในการประสานความร่วมมือหรือขอรับความช่วยเหลือจากศูนย์การศึกษาพิเศษ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. งบประมาณของสถานศึกษาบางสังกัด ลดลงทำให้ไม่เพียงพอต่อการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และการจัดหาพี่เลี้ยงเด็กพิการ

4. ความแตกต่างของการได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ (พ.ค.ศ.) ที่กำหนดให้ครูการศึกษาพิเศษที่สอนนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับเงิน พ.ค.ศ. แต่ครูผู้สอนห้องเรียนรวมไม่ได้รับเงิน พ.ค.ศ. ทั้งที่ได้จัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในห้องเรียนรวม ทำให้ครูผู้สอนห้องเรียนรวมบางคน มองข้ามผ่านการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

5. ความรู้และทัศนคติต่อการจัดการศึกษาเรียนรวม โครงการคู่มือพัฒนาครูไม่เอื้ออำนวยให้ครูผู้สอนห้องเรียนรวมเข้ารับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนรวมได้ ทั้งที่ต้องนำความรู้ เทคนิค หรือกลยุทธ์การสอนที่หลากหลายมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่มีลักษณะเฉพาะบุคคล ครูบางคนมีทัศนคติเชิงลบต่อนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ครูบางคนไม่มีความรู้ด้านการจัดการศึกษาเรียนรวม ครูการศึกษาพิเศษบางสังกัดไม่ได้รับการสนับสนุนให้เพิ่มพูนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนรวมที่ต่อเนื่อง

¹⁵สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2560).

ครูไม่มีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์การสอนวิชาคณิตศาสตร์ วิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ การจัดการเรียนการสอนห้องเรียนรวม และการวัดและประเมินผลนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในห้องเรียนรวม

6. ความไม่เพียงพอของบุคลากร ทั้งครูการศึกษาพิเศษในสถานศึกษาทุกสังกัด ครูล่ามภาษามือศึกษานิเทศก์ที่มีคุณวุฒิด้านการศึกษาพิเศษโดยตรง รวมถึงจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นที่ตรวจวินิจฉัยและให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

7. ครูผู้สอนห้องเรียนรวมมีภาวะเครียดสะสม ท้อแท้ หดหู่กำลังใจกับการไม่สามารถจัดการพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ อาการระดับรุนแรง ก้าวร้าว ที่เรียนในห้องเรียนรวมของตนได้ และนักเรียนในห้องเรียนรวมหวาดระแวง กลัวถูกแกล้งหรือถูกทำร้ายร่างกายจากเพื่อนที่มีอาการระดับรุนแรงวันใดวันหนึ่ง

8. การขาดช่วงเชื่อมต่อหรือเปลี่ยนผ่านทางการศึกษาของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ จากระดับชั้นประถมศึกษาไประดับชั้นมัธยมศึกษา และจากระดับชั้นมัธยมศึกษาไประดับอาชีวศึกษา หรือระดับอุดมศึกษา สถานศึกษาบางแห่งไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์บริการนักศึกษาพิการของสถาบันอุดมศึกษา

9. สถานศึกษาทุกสังกัดขาดโอกาสการเลือกซื้อสื่อการศึกษาที่ตรงกับการพัฒนา พื้นฟูบำบัดนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างแท้จริง ทำให้ได้เพียงสื่อซ้ำ ๆ จากร้านเดิม ๆ ที่มีราคาค่อนข้างสูง รวมถึงความไม่พร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งทางลาด ลิฟท์ หรือราวเกาะเดินทำให้นักเรียนพิการทางร่างกายขาดโอกาสการเข้าเรียนในสถานศึกษา รวมถึงหอพักนักศึกษาพิการ

10. ผู้ปกครองบางคนมีทัศนคติเชิงลบ ไม่มีความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ ไม่เปิดใจยอมรับว่าบุตรหลานมีแนวโน้มเป็นนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทำให้การประสานความร่วมมือระหว่างครู และผู้ปกครองเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปได้ยาก¹⁶

ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบการบริหารงานของโรงเรียน มีโครงสร้างการบริหารงานตามกฎหมายที่มีขอบข่ายภารกิจตามที่กำหนด การแบ่งส่วนราชการภายในโรงเรียนเป็นไปตามกฎกระทรวงและระเบียบที่คณะกรรมการการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนด โดยจะแบ่งส่วนราชการเป็นกลุ่ม หรือฝ่าย หรืองาน ตลอดจนกำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการ ครอบคลุมขอบข่ายและภารกิจของโรงเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหาร

¹⁶สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาเรียนรวมสำหรับเด็กพิการและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด, 2562).

ทั่วไป¹⁷ ดังนั้นการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมจึงเป็นเสมือนกระบวนการที่เน้นถึงและสนองตอบต่อความหลากหลายของความต้องการของเด็กเยาวชนและผู้ใหญ่ทุกคนโดยผ่านการมีส่วนร่วมมีอยู่ในการเรียนรู้ วัฒนธรรมและชุมชนต่าง ๆ และลดความแบ่งแยกในรูปแบบของการศึกษาเกี่ยวข้องกับ การเปลี่ยนแปลง การดัดแปลงในเนื้อหา แนวการสอน โครงสร้างตลอดจนยุทธวิธีต่าง ๆ ด้วยวิสัยทัศน์แบบธรรมดาที่จะให้ ครอบคลุมถึงเด็กทุกคน ทุกกลุ่มอายุและเป็นความเชื่ออย่างแรงกล้าว่าการเรียนรวมเป็นความรับผิดชอบของระบบปกติที่จะให้การศึกษาเด็กทุกคน จึงต้องปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง โดยยึดมาตรฐานการเรียนรวมที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ การจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ จึงจะบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาว่ามีส่วนประกอบใดบ้างเพื่อนำไปใช้ในการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมาเรียนรวมกับนักเรียนปกติในโรงเรียนทั่วไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบองค์ประกอบของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
2. เพื่อทราบผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ข้อคำถามของการวิจัย

1. องค์ประกอบของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เป็นอย่างไร
2. ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเป็นอย่างไร

¹⁷สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553.

สมมติฐานของการวิจัย

1. องค์ประกอบของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เป็นพหุองค์ประกอบ
2. ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และเป็นประโยชน์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการทราบองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษาแบบเรียนรวม 1.การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education)¹⁸ 2.เล่มที่ 16 การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม¹⁹ 3.แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนมัธยม สำหรับผู้บริหารโรงเรียน (Inclusive practice in secondary schools ideas for school leaders)²⁰ 4.แนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Guidelines for Inclusive Education Phase Schools)²¹ 5. การศึกษาพิเศษ “การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Special Education)²² 6. คู่มือการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม : ความมั่นใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและความเสมอภาคในการศึกษา (Inclusive Education Resource Guide: Ensuring Inclusion and Equity in Education)²³ 7.ภาวะผู้นำสำหรับนักเรียนทุกคน:การวางแผนสำหรับแนวปฏิบัติของโรงเรียนจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Leadership for All

¹⁸ สุชาติดา บุษพา, การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) (อุดรธานี, 2557), 1-139.

¹⁹ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, เล่มที่ 16 การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม, เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561, เข้าถึงได้จาก <https://pubhtml5.com/rqbh/rhmy>.

²⁰Ministry Education New Zealand, *Inclusive practice in secondary schools ideas for school leaders* (n.p., 2014), 6.

²¹แนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Guidelines for Inclusive Education Phase Schools), เข้าถึงเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2561, เข้าถึงได้จาก http://www.vcu.edu/ttac/inclusive_practice/

²²Garry Hornby, *Inclusive Special Education* (New York: Springer, 2014), 1-161.

²³The World Bank, *Inclusive Education Resource Guide: Ensuring Inclusion and Equity in Education* (USA: Washington DC., 2018), 6-36.

Students: Planning for More Inclusive School Practices)²⁴ 8. เครื่องมือเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษาของครูเพื่อการจัดศึกษาแบบเรียนรวม (Tool to Upgrade Teacher Education Practices for Inclusive Education)²⁵ 9. ผู้บริหารมีวิธีบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างไร (How Administrators Build Schools as Inclusive Communities)²⁶ 10. การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา (Inclusive Education for Students With Intellectual Disabilities)²⁷ 11. ตัวชี้วัดเชิงโครงสร้างสำหรับระบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและทั่วไปในโรงเรียน (Structural Indicators for Inclusive Systems in and around Schools)²⁸ 12. คู่มือการสอนแบบเรียนรวมที่โคลัมเบีย (Guide for Inclusive Teaching at Columbia)²⁹ 13. การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Implementing inclusive education)³⁰ 14. คู่มือสำหรับกรรมการบริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusion in Education A Manual for School Management Committee)³¹ 15. คู่มือการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

²⁴R. Black William, and D. Simon Marsha, “Leadership for All Students: Planning for More Inclusive School Practices,” *NCPEA International Journal of Educational Leadership Preparation* 9, 2 (October 2014): 154-165.

²⁵ European Union, *Tool to Upgrade Teacher Education Practices for Inclusive Education* (Council of Europe, 2015), 9-62.

²⁶Jacqueline Specht, and Gabrielle Young, *How Administrators Build Schools as Inclusive Communities*, Accessed April 4, 2018, Available from <https://www.researchgate.net/publication/279961816>

²⁷Rhonda G. Craven and others, *Inclusive Education for Students with Intellectual Disabilities* (Charlotte, North Carolina: Information Age Publishing, 2015), 3-291.

²⁸P. Downes, and E. Nairz-Wirth, *Structural Indicators for Inclusive Systems in and around Schools* (European Union: Luxembourg, 2016), 8-78.

²⁹Lucy Appert, and Authors, *Guide for Inclusive Teaching at Columbia* (New York: Spring, 2018), 8-24.

³⁰Matthew J. Schuelka, *Implementing inclusive education* (The United Kingdom: the UK Department for International Development, 2018), 2-10.

³¹Hrushikesh Senapaty, *Inclusion of Education A Manual for School Management Committee New* (Delhi: National Council of Educational Research and Training, 2020), 1-98.

(Handbook of Inclusive Education)³² 16.ภาวะผู้นำผู้บริหารโรงเรียนจัดการศึกษาแบบเรียนรวม คู่มือปฏิบัติในการพัฒนาและทบทวนกรอบนโยบาย (Inclusive School Leadership A practical guide to developing and reviewing policy frameworks)³³ 17.วิธียกระดับแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด สำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (How to Upscale Best Practices for Inclusive Education Effectively)³⁴ 18.คู่มือการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับมืออาชีพ (An Inclusive Education Guide for Professionals)³⁵ 19.แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรวม เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา³⁶ ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษา แบบเรียนรวมทั้งในประเทศและต่างประเทศ และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนเรียนรวมศึกษาร่วมกับนักเรียนปกติสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

จากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมาเป็นกรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยเขียนเป็นแผนภูมิ ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 1 ดังนี้

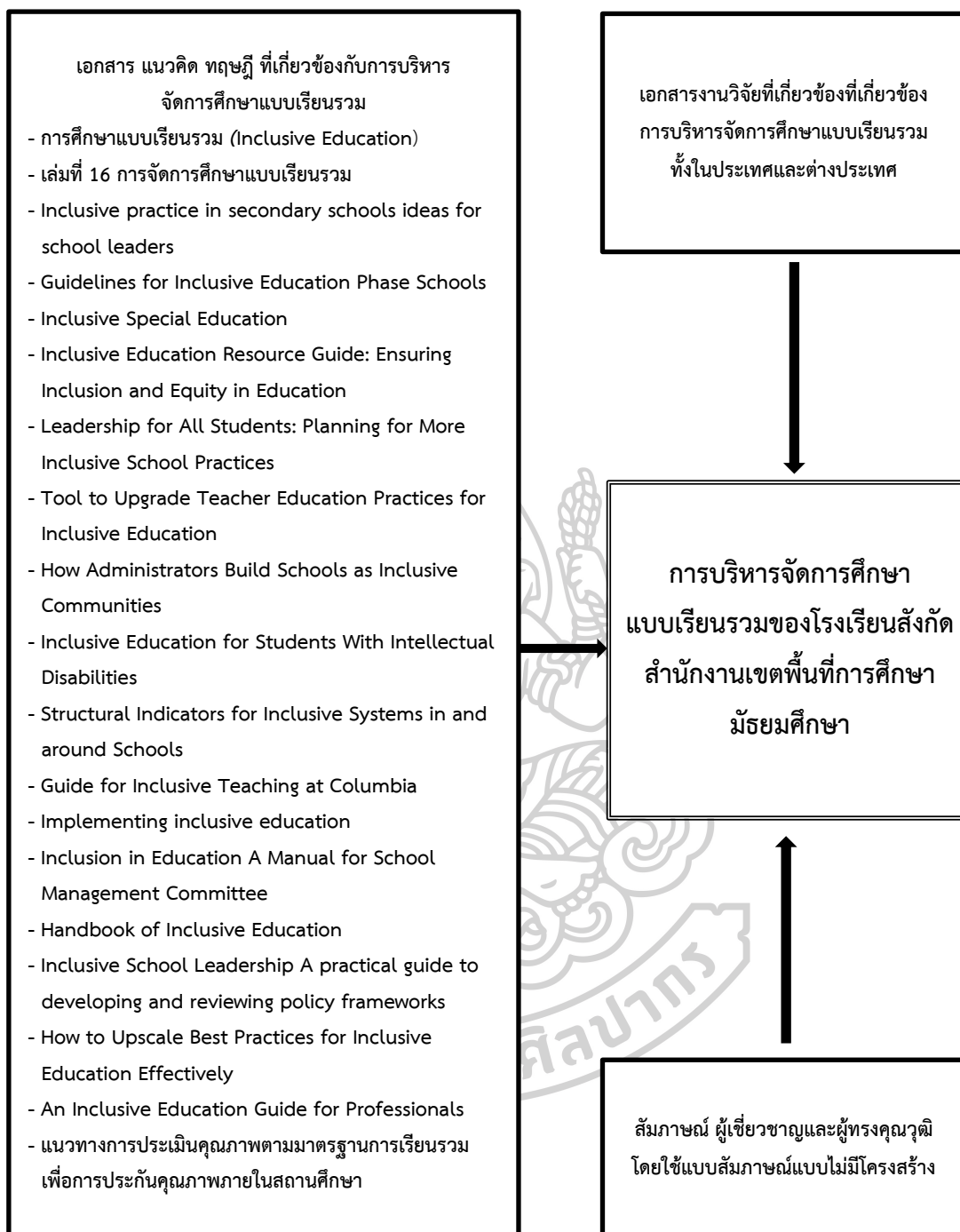
³²Handbook of Inclusive Education (New Delhi: Central Board of Secondary Education Delhi, 2020), 13-187.

³³ Inclusive School Leadership A practical guide to developing and reviewing policy frameworks (European Agency for Special Needs and Inclusive Education, 2020), 7-31.

³⁴An Inclusive Education Guide for Professionals, “n.p.” “n.d.”, 3-17.

³⁵ How to Upscale Best Practices for Inclusive Education Effectively (the European Union, 2021), 2-18.

³⁶สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2560), 3-44.

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา : สุชาติดา บุษผา, การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) (อุตรธานี, 2557), 1-139.

: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, เล่มที่ 16 การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม, เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561, เข้าถึงได้จาก <https://pubhtml5.com/rqbh/rhmy>.

: Ministry Education New Zealand, Inclusive practice in secondary schools ideas for school leaders (n.p., 2014), 6.

: **แนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Guidelines for Inclusive Education Phase Schools)**, เข้าถึงเมื่อ 4 เมษายน 2561, เข้าถึงได้จาก http://www.vcu.edu/ttac/inclusive_practice/

: Garry Hornby, **Inclusive Special Education** (New York: Springer, 2014), 1-161.

: The World Bank, **Inclusive Education Resource Guide: Ensuring Inclusion and Equity in Education** (USA: Washington DC., 2018), 6-36.

: R. Black William, and D. Simon. Marsha, “Leadership for All Students: Planning for More Inclusive School Practices,” **NCPEA International Journal of Educational Leadership Preparation** 9, 2 (October 2014): 154-165.

: European Union, **Tool to Upgrade Teacher Education Practices for Inclusive Education** (Council of Europe, 2015), 9-62.

: Jacqueline Specht, and Gabrielle Young, **How Administrators Build Schools as Inclusive Communities**, Accessed April 4, 2018, Available from <https://www.researchgate.net/publication/279961816>

: Rhonda G. Craven and others, **Inclusive Education for Students with Intellectual Disabilities** (Charlotte, North Carolina: Information Age Publishing, 2015), 3-291.

: P. Downes, and E. Nairz-Wirth, **Structural Indicators for Inclusive Systems in and around Schools** (European Union: Luxembourg, 2016), 8-78.

: Lucy Appert, and Authors, **Guide for Inclusive Teaching at Columbia** (New York: Spring, 2018), 8-24.

: Matthew J. Schuelka, **Implementing inclusive education** (The United Kingdom: the UK Department for International Development, 2018), 2-10.

: Hrushikesh Senapaty, **Inclusion of Education A Manual for School Management Committee New** (Delhi: National Council of Educational Research and Training, 2020), 1-98.

: **Handbook of Inclusive Education** (New Delhi: Central Board of Secondary Education Delhi, 2020), 13-187.

: **Inclusive School Leadership A practical guide to developing and reviewing policy frameworks** (European Agency for Special Needs and Inclusive Education, 2020), 7-31.

: **An Inclusive Education Guide for Professionals**, “n.p.” “n.d.”, 3-17.

: How to Upscale Best Practices for Inclusive Education Effectively (the European Union, 2021), 2-18.

: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้รวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2560), 3-44.

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันในความหมายของข้อมูลและผู้วิจัยนำเสนอ ผู้วิจัยจึงกำหนดความหมายหรือคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย เป็นนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การจัดการศึกษาให้กับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนเดียวกันกับเด็กทั่วไป โดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การดำรงชีวิตอย่างไม่มีข้อจำกัดและอุปสรรคใด ๆ ตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่จะสามารถเรียนได้อย่างเหมาะสม

2. โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดทำการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 มีนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ จำนวน 9 ประเภท ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณิศรทางการศึกษา พ.ศ. 2552 ได้แก่ 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการร่างการหรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ 5) บุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ 6) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา 7) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ 8) บุคคลออทิสติก และ 9) บุคคลพิการซ้อน เข้าศึกษารวมกับนักเรียนปกติในโรงเรียนทั่วไป สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ณ วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 โดยกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพื่อทำหน้าที่บริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
2. โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ความหมายของการบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษา (Educational Administration) ประกอบไปด้วย คำสำคัญ 2 คำด้วยกัน
คือคำว่า การบริหาร (Administration) และการศึกษา (Education) มีผู้ได้ให้ความหมายของการบริหาร
การศึกษาตามทัศนะต่าง ๆ ดังนี้

ปรัชญา เวสารัชช์ ได้ให้ความหมายการบริหารการศึกษาไว้ว่า หมายถึง การบริหารจัดการ
ที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่องมีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการมีรูปแบบ
ขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษา
เที่ยงตรงและเชื่อถือได้³⁷

จอมพงศ์ มงคลวนิช ได้ให้ความหมายการบริหารการศึกษาไว้ว่า หมายถึง การดำเนินงานของ
กลุ่มบุคคลเป็นการดำเนินงานของผู้บริหารร่วมกับครูหรือบุคลากรในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคนให้มี
คุณภาพ ทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ความเป็นคนดีและสมบูรณ์ ความหมายของ การบริหาร
การศึกษานั้น มักจะอิงอยู่กับความหมายของการบริหารทั่วไป เพราะการบริหารทั่วไป มีอิทธิพลต่อ
การบริหารการศึกษามาโดยตลอด นักบริหารการศึกษาจึงได้รับเอาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีต่าง ๆ
ทางการบริหารทั่วไปมาใช้ ด้วยเหตุนี้ความหมายของการบริหารการศึกษา จึงสอดคล้องกับ
ความหมายการบริหารทั่วไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ตัวอย่างเช่น การบริหารการศึกษา หมายถึงกิจกรรม
ต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนิน การเพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของ

³⁷ปรัชญา เวสารัชช์, **หลักการจัดการศึกษา** (กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์, 2554), 3.

สังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น ความสามารถ ทักษะ ทักษะ ค่านิยม หรือคุณธรรม ทั้งในด้านการสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดี และมีประสิทธิภาพ ของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผนและไม่เป็นระเบียบแบบแผน³⁸

การตี อนันต์นาวิ ได้ให้ความหมายการบริหารการศึกษาไว้ว่า หมายถึง กระบวนการและ สถานการณ์ที่บุคคลหนึ่งได้เป็นที่ยอมรับให้เป็นผู้ผู้นำในกลุ่ม และมีอิทธิพล เหนือพฤติกรรมของสมาชิก ในกลุ่มบุคคลนั้น สมาชิกในกลุ่มเชื่อว่ามีความสามารถในการแก้ปัญหา ที่กลุ่มเผชิญ โดยอาศัยอำนาจ หน้าที่หรือการกระทำของผู้ผู้นำในการชักจูง หรือชี้นำบุคคลอื่น ให้ปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ที่วางไว้³⁹

จรุณี เก้าเอี้ยน ได้ให้ความหมายการบริหารการศึกษาไว้ว่า หมายถึงกระบวนการทำงานกับ คนและโดยคน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์การ⁴⁰

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ ได้ให้ความหมายการบริหารการศึกษาไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมที่บุคคล หลายคนร่วมมือกันดำเนินการพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกด้าน เช่น บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิค ที่หลากหลายอย่าง เหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่⁴¹

สัมมา ธรณิธย์ ได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาว่า หมายถึง การดำเนินงานของ กลุ่มบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และมี การสั่งการ ควบคุม และ จัดการ เพื่อใช้ทรัพยากรทางการศึกษาที่มีอยู่ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายคือ ผลผลิต หรือ ผู้เรียนต้องมีคุณภาพสูงสุด⁴²

³⁸จอมพงศ์ มงคลวนิช, การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: วี.พรินท์, 2555), 21-22.

³⁹การตี อนันต์นาวิ, หลัก แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 4 (ชลบุรี: มนตรี, 2555), 8.

⁴⁰จรุณี เก้าเอี้ยน, เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษากลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติ (สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์, 2557), 2.

⁴¹นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา (นนทบุรี: ตีรณสาร, 2557), 4.

⁴²สัมมา ธรณิธย์, หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง, 2560), 93.

แคมป์เบลล์ (Campbell) ได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาว่า หมายถึง การจัดแผนยุทธศาสตร์ทางการศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้⁴³

เฟนวิก (Fenwick) ได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาว่า หมายถึง การวางแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล การบริหารระบบโรงเรียนต้องประกอบด้วยครู นักเรียน และผู้ปกครอง ทุกกิจกรรมต้องบริหารด้วยระบบ ไม่มีช่องว่าง สามารถปฏิบัติได้และไม่มีการเคลือบแฝง⁴⁴

เกรก (Gregg) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง เป็นการปฏิบัติงานและเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำเพื่อการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้กับงานสอนนักเรียน เข้ามารับการศึกษาในสถาบันการศึกษา⁴⁵

กู๊ด (Good) ได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการควบคุมการจัดการภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน⁴⁶

การบริหารศึกษามีกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงานอย่างมีระบบ ทั้งนี้เพื่อให้การลงทุน (input) คือการผลิตเด็กและเยาวชน ได้ผลที่ออกมา (output) เป็นมนุษย์ที่มีความรู้ความสามารถ ตามความต้องการของสังคมปัจจุบัน โรงเรียนเป็นองค์การประเภทให้บริการ (Service Organization) ลูกค้ำ ได้แก่ นักเรียน ซึ่งมีสภาพเป็นสมาชิกชั่วคราว เด็กเข้ามาอยู่ในโรงเรียนเป็นระยะเวลาอันสั้น จะได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมหรือไม่เพียงใด อยู่ที่โรงเรียนจะจัดประสบการณ์ให้เขาได้ถูกต้องเหมาะสมเพียงใด ปัจจัยสำคัญคือ กระบวนการบริหารโรงเรียน

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เป็นการดำเนินงานของผู้บริหารร่วมกับครูหรือบุคลากรในโรงเรียน ใช้ทั้งศาสตร์และศิลปะในการทำงานร่วมกัน ใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายของการเรียนรู้

⁴³P. Campbell, *On the Nature of Organizational Effectiveness in New Perspective on Organizational Effectiveness* (San Francisco: Jasssey Bass, 1977), 437.

⁴⁴J. Fenwick, *Managing Middle Grade Reform - An "American 2000" Agenda* (San Diego, CA: Fenwick and Associates, Inc, 1992), 127.

⁴⁵R. T. Gregg, *Administrative Behavior in Education* (New York: McGraw-Hill, 1997), 32.

⁴⁶Carter V. Good, *Dictionary of Education* (New York: McGraw – Hill, 1998), 14.

ขอบข่ายของการบริหารการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดขอบข่ายการบริหาร และการจัดการ สถานศึกษาไว้ 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหาร งานบุคคล และ การบริหารทั่วไป โดยแต่ละด้านมีขอบข่าย ดังนี้

1. ด้านการบริหารวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษา ที่พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งกระจายอำนาจให้สถานศึกษา มากที่สุด โดยมีขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

- 1.1 การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 1.2 การพัฒนาการหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร
ท้องถิ่น
- 1.3 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 1.4 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.6 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- 1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 1.9 การนิเทศการศึกษา และการแนะแนวทางการศึกษา
- 1.10 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 1.11 การส่งเสริมด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 1.12 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- 1.13 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และ
สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

- 1.14 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 1.15 การคัดเลือกหนังสือเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 1.16 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

2. ด้านการบริหารงบประมาณ

การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยมีขอบข่ายการบริหารงบประมาณ ดังนี้

- 2.1 การจัดทำแผนงบประมาณ
- 2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

- 2.3 การอนุมัติใช้จ่ายเงินงบประมาณ
- 2.4 การโอนและเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
- 2.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- 2.6 การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานผลการใช้งบประมาณ
- 2.7 การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงาน
- 2.8 การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 2.9 งานกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
- 2.10 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 2.11 การเบิกเงินจากคลัง การนำเงินส่งคลัง
- 2.12 การรับ การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- 2.13 การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานการเงิน และงบการเงิน
- 2.14 การจัดทำและจัดทำบัญชี ทะเบียนและรายงาน
- 2.15 การวางแผนพัสดุ การจัดหาพัสดุ การควบคุมดูแลบำรุงรักษา
- 2.16 การกำหนดรูปแบบรายงาน หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้าง
- 2.17 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- 2.18 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองต่อภารกิจของสถานศึกษา โดยขอช่วยการบริหารงานบุคคล ดังนี้

- 3.1 การวางแผนอัตรากำลัง การสรรหา และการบรรจุแต่งตั้ง
- 3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.3 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.4 การเลื่อนขั้นเงินเดือน
- 3.5 การลาทุกประเภท
- 3.6 การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 3.7 วินัย และการรักษาวินัย
- 3.8 การออกจากราชการ
- 3.9 การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- 3.10 การส่งเสริมประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.11 การส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติ
- 3.12 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพ

3.13 การส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม

3.14 การส่งเสริมสนับสนุนการขอรับใบอนุญาต และการต่อไปประกอบวิชาชีพครู

4. ด้านการบริหารทั่วไป

การบริหารทั่วไป เป็นงานที่ให้บริการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงาน และอำนวยความสะดวก รวมทั้งประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และผลการดำเนินงานของโรงเรียนต่อสาธารณชน โดยมีขอบข่ายการบริหารทั่วไป ดังนี้

4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายการศึกษา

4.2 การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

4.3 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

4.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

4.5 การจัดระบบบริหารและพัฒนาองค์กร

4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4.8 การดำเนินงานธุรการ

4.9 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

4.10 งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

4.11 การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป

4.12 การดูแลอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม

4.13 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน และการรับนักเรียน

4.14 การส่งเสริมและประสานงานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

4.15 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

4.16 การส่งเสริมกิจการนักเรียน

4.17 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

4.18 การส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร

และหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

4.19 การรายงานผลการปฏิบัติงาน

4.20 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

4.21 การบริการสาธารณะ

4.22 แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน⁴⁷

สัมมา รธนินธ์ ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารการศึกษาว่า การบริหารสถานศึกษา แต่ละแห่งมีการแบ่งงานในการบริหารออกเป็นด้าน ๆ และมีรายละเอียดมากขึ้นกับ ขนาดของ องค์การ และความคล่องตัวในการบริหาร แต่ทั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ ต้องมี ประสิทธิภาพสูงสุด แต่ถึงอย่างไรการบริหารสถานศึกษาต้องมีงานหลัก ๆ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานบุคลากร 3) การบริหารงบประมาณ และ 4) การบริหารงานทั่วไป⁴⁸

กระบวนการของการบริหารการศึกษา

นักวิชาการได้กล่าวถึงของกระบวนการของการบริหารการศึกษา ไว้ดังนี้

สัมมา รธนินธ์ กล่าวว่า กระบวนการบริหารจัดการศึกษาเป็นการประยุกต์ กระบวนการ บริหารเข้ามาใช้ในวงการศึกษ ประกอบด้วย การตัดสินใจ การวางแผน การนำแผน สู่การปฏิบัติ การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยการ การจัดสรรทรัพยากร การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การควบคุมงาน การประเมินผลงาน และการปรับปรุง รวมทั้ง การกระตุ้นหรือ การจูงใจ⁴⁹

กูลิค และ เออร์วิค (Gulick and Urwick) ได้เสนอกระบวนการบริหารไว้ 7 ประการ เรียกว่า หลัก “POSDCORB” ซึ่งประกอบไปด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. P = Planning หมายถึง การวางแผนในการปฏิบัติงาน ตลอดจนวิธีการ ปฏิบัติงานล่วงหน้า เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

2. O = Organization หมายถึง การจัดองค์การ โดยแบ่งงานขององค์การเป็นหน่วยงานย่อย พร้อมกำหนดวัตถุประสงค์ หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน ตลอดจนสายงานการควบคุม บังคับบัญชา

3. S = Staffing หมายถึง การบริหารงานด้านบุคลากร อันได้แก่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การควบคุม และการปฏิบัติงาน

4. D = Directing หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ เป็นการดำเนินงานในการตัดสินใจ และการสั่งการ ในกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดำเนินไปอย่างมีระเบียบแบบแผนทั้งในลักษณะทั่วไปและ ลักษณะเฉพาะ ตลอดจนการให้คำแนะนำและการควบคุมการปฏิบัติงาน

⁴⁷สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **คู่มือปฏิบัติงานของข้าราชการครู** (กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2552), 9.

⁴⁸สัมมา รธนินธ์, **หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง, 2560), 98.

⁴⁹เรื่องเดียวกัน, 94.

5. Co = Coordinating หมายถึง การประสานงานระหว่างหน่วยงานหรือตำแหน่งที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการติดต่อสื่อสารภายในองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

6. R = Reporting หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ให้ผู้บริหารและสมาชิกของหน่วยงานได้ทราบความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าของกิจการต่าง ๆ ในหน่วยงาน

7. B = Budgeting หมายถึง การบริหารงบประมาณการเงิน ให้บรรลุเป้าหมาย ด้วยวิธีการง่าย ๆ รวดเร็ว ได้งานมา งานมีคุณภาพสูงและใช้งบประมาณอย่างประหยัด⁵⁰

เจสส์ (Jesse) ได้สรุปว่า การบริหารจัดการศึกษานั้นจะต้องดำเนินการไปตาม กระบวนการ ซึ่งมี 5 ขั้น ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดแผนงานและโครงการไว้ล่วงหน้า
2. การจัดองค์การ (Organizing) คือ การกำหนดตำแหน่งและหน้าที่ในหน่วยงานให้ชัดเจน
3. การสั่งการ (Directing) คือ การพิจารณาสั่งการและมอบหมายงาน
4. การประสานงาน (Coordinating) คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน และตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงาน

5. การควบคุมงาน (Controlling) คือ เป็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน⁵¹
 คูนท์ซ์ และ โอดอนเนล (Koontz and Odonnel) ให้ความเห็นว่า งานในหน้าที่ของผู้บริหาร ได้แก่

1. การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ ขององค์กร และการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2. การจัดองค์การ (Organizing) แผนงานจะดำเนินไปได้ด้วยดีก็ด้วยการจัดองค์การที่ดี ประกอบด้วย การนำปัจจัยทางการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการบริหารที่จะทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผล การจัดองค์การจึงหมายถึง การนำเอาทรัพยากรการบริหารทุกประเภทมาบูรณาการเพื่อดำเนินการ

3. การจูงใจ (Motivating) คือ การจูงใจที่จะช่วยให้พนักงานทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในที่นี้หมายถึง การอำนวย (Directing) การติดต่อสื่อสาร (Communicating) และการเป็นผู้นำ ในการดำเนินการ (Leading)

⁵⁰Luther Gulick and Lyanall Urwick, **Papers on the Science of Administration** (New York: Institute of Public Administration, 1937), 13.

⁵¹B. Jesse, **Essentials of Psychological Testing** (New York: Harper & Row, 1999), 140.

4. การควบคุมงาน (Controlling) เป็นการติดตามและประเมินผลเพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับแผนที่ได้กำหนดไว้ว่า มีความเบี่ยงเบนไปจากความคิดหวังมากน้อยเพียงใด⁵²

องค์ประกอบของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ทักษะทางการบริหาร (The managerial Skills) วรรณพร พุทธภูมิพิทักษ์ และ กัญญามน อินทหว่าง ได้กล่าวถึงทักษะทางการบริหารว่านอกเหนือจากที่ผู้บริหารทุกระดับจะต้องจัดสรรเวลาเพื่อการปฏิบัติหน้าที่บริหารงานต่าง ๆ แล้ว ความสำเร็จของผู้บริหารทุกระดับ จะขึ้นอยู่กับทักษะการบริหารบางอย่างที่พวกเขาต้องมีด้วย ผู้บริหารทุกคนจะต้องมีทักษะบางอย่างจำเป็นต่อการวางแผน และการจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุม

คาทซ์ (Katz) ได้เสนอแนะทักษะทางการบริหารที่สำคัญสามอย่างต่อผู้บริหารทุกคน คือ 1. ทักษะทางเทคนิค 2. ทักษะทางมนุษย์ และ 3. ทักษะทางความคิด⁵³

1. ทักษะทางเทคนิค (Technical Skills)

จันทรานี สงวนนาม กล่าวว่า ด้านเทคนิควิธี เป็นความสามารถ ในการใช้ความรู้ วิธีการทางเทคนิค และเครื่องมือที่จำเป็นเพื่อผลสำเร็จของงานที่ได้มาจาก ประสบการณ์ การศึกษาและการฝึกอบรมให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ⁵⁴

สุนทร โคตรบรรเทา กล่าวว่า ด้านเทคนิควิธีนั้น ต้องมีความเข้าใจและมี ความชำนาญเกี่ยวกับวิธีการ กระบวนการ วิธีดำเนินการ และกลวิธีต่าง ๆ ของงานในองค์การ ถ้าเป็นองค์การทางการศึกษา ทักษะด้านเทคนิควิธี ได้แก่ การเงิน การบัญชี การจัดตารางเรียน การจัดซื้อจัดจ้าง การก่อสร้าง การซ่อมบำรุงและการดูแลอาคารสถานที่ เป็นต้น⁵⁵

⁵²H. Koontz, and D. W. Odonnell, *Essentials of Management* (New York: McGraw – Hill, 2001), 297.

⁵³วรรณพร พุทธภูมิพิทักษ์ และ กัญญามน อินทหว่าง, *ทฤษฎีองค์การและการจัดการ* (พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยพิษณุโลก, 2554), 6-7.

⁵⁴จันทรานี สงวนนาม, *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์, 2551), 29-30.

⁵⁵สุนทร โคตรบรรเทา, *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา* (กรุงเทพฯ: ปัญญาชน, 2554), 9.

เดรก และ โรว์ (Drake and Roe) กล่าวว่า ด้านเทคนิควิธี เป็นทักษะความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความชำนาญในกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง พร้อมทั้งมีความคล่องแคล่ว ในการใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีการในการทำกิจกรรม เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับการมีความรู้ ความชำนาญกับกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งพร้อมทั้งมีความคล่องแคล่วในการใช้เครื่องมือ และเทคนิควิธีการในการทำกิจกรรม⁵⁶

แคทซ์ (Katz) กล่าวว่า ด้านเทคนิควิธี เป็นความสามารถในการใช้ความรู้ วิธีการทางเทคนิค และเครื่องมือที่จำเป็น เพื่อผลสำเร็จของงานที่ได้มาจากประสบการณ์ การศึกษา และการฝึกอบรม ให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ⁵⁷

ยุกล์ (Yukl) กล่าวว่า ด้านเทคนิควิธี เป็นทักษะความชำนาญหรือ ความเชี่ยวชาญของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ วิธีการ กระบวนการ และขั้นตอน การปฏิบัติงานในหน้าที่การใช้เทคนิคหรือเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อช่วยให้งานสำเร็จตามที่ต้องการ⁵⁸

สรุปได้ว่า ด้านเทคนิควิธี เป็นความรู้ความสามารถของผู้บริหารในการใช้ความรู้ ความชำนาญ ในการปฏิบัติงาน มีเทคนิคการคิดเชิงกลยุทธ์ วางแผนและกำหนดนโยบายทิศทางของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน เทคนิคการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารเพื่อปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาวิจัย และส่งเสริมให้มีการวิจัยและนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหาร เทคนิค การสั่งการ สามารถให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม พร้อมทั้งมีความคล่องแคล่วในการใช้เครื่องมือและเทคนิค วิธีการในการทำกิจกรรม เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ทักษะทางมนุษย์ (Human Skills)

เสนาะ ดิเยาร์ กล่าวว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการทำงาน เข้ากับคนได้เป็นอย่างดี ทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงานกับคนอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล คนที่มีทักษะทางด้านนี้จะต้องรู้จักตัวเองอย่างที่เป็นประการแรก และมีความเข้าใจ ความรู้สึกของผู้อื่นอย่างแท้จริงเป็นประการที่สอง มิฉะนั้น อาจจะทำให้เกิดความไว้วางใจ ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นไม่ได้⁵⁹

⁵⁶T. L. Drake, and W. H. Roe, *The Principal Ship*, 3rd ed. (New York: Macmillan, 1986), 29.

⁵⁷R. L. Katz, "Skill of an Effective Administrator," *Harvard Business Review* 33, 1 (January - February 1995): 33.

⁵⁸G. Yukl, *Leadership in Organizations*, 6th ed. (New Jersey: Prentice – Hall, 2006), 183.

⁵⁹เสนาะ ดิเยาร์, *หลักการบริหาร* (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551), 9.

จันทรานี สงวนนาม กล่าวว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถ ในการตัดสินใจ ในการทำงานร่วมกับคนอื่น และทำให้คนอื่นให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสร้าง แรงจูงใจคน และการประยุกต์ภาวะผู้นำมาใช้ในการบริหารงาน⁶⁰

สุนทร โคตรบรรเทา กล่าวว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นทักษะที่มี ความสำคัญมากต่อ บทบาทของผู้บริหารและหัวหน้างานทุกลำดับอำนาจการบริหารองค์การ ทั้งนี้ ผู้บริหาร ไม่ว่าจะอยู่ใน ตำแหน่งใดจะต้องทำงานโดยผ่านบุคคลอื่น นั่นคือ ผู้บริหารจะต้องรู้จักใช้ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ จึงจะปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ได้มา จากการเรียนรู้ทางจิตวิทยา ปรัชญา พฤติกรรมศาสตร์สังคมวิทยา สังคมศาสตร์ มนุษยวิทยา และการฝึกอบรมมาโดยตรง⁶¹

เดรก และ โรว์ (Drake and Roe) กล่าวว่า ด้านมนุษย เป็นทักษะที่ช่วยให้ ผู้บริหาร ทำงานกับปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการสร้างพลัง แห่งความร่วมมือของ ทีมงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การ⁶²

แคทซ์ (Katz) กล่าวว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการคิด ตัดสินใจ การทำงานร่วมกับคนอื่น และทำให้คนอื่นให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การจูงใจคนและ การประยุกต์ภาวะผู้นำมาใช้ในการบริหารงาน⁶³

ยุกส์ (Yukl) กล่าวว่า ด้านมนุษย เป็นทักษะความรู้และความชำนาญของ ผู้บริหาร เกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ สามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน⁶⁴

สรุปได้ว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการตัดสินใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และทำให้ผู้อื่นให้ความร่วมมือของผู้บริหารและหัวหน้างานทุกลำดับที่มีความสำคัญมาก ต่อการบริหารองค์การ ทั้งนี้ในการสร้างความร่วมมือกับผู้อื่น ต้องมีความเข้าใจ สร้างแรงจูงใจ ผู้นำ ต้องเข้าใจความต้องการของบุคลากร และกระตุ้นให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนทำกิจกรรม

⁶⁰จันทรานี สงวนนาม, **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพฯ: ปู้คพอยท์, 2553), 29.

⁶¹สุนทร โคตรบรรเทา, **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา** (กรุงเทพฯ: ปัญญาชน, 2554), 10-11.

⁶²T. L. Drake, and W. H. Roe, **The Principal Ship**, 3rd ed. (New York: Macmillan, 1986).

⁶³R. L. Katz, "Skill of an Effective Administrator," **Harvard Business Review** 33, 1 (January - February 1995).

⁶⁴G. Yukl, **Leadership in Organizations**, 6th ed. (New Jersey: Prentice – Hall, 2006).

ต่าง ๆ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ได้มาจากการเรียนรู้ทางจิตวิทยา ปรัชญา พฤติกรรมศาสตร์ สังคมวิทยา สังคมศาสตร์ มานุษยวิทยา และการฝึกอบรมมาโดยตรง ในการปฏิบัติงานให้เกิด ผลสำเร็จ ในองค์กรและประสานงานกับเครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การบริหารสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

3. ทักษะทางความคิด (Conceptual Skills)

จันทรานี สงวนนาม กล่าวว่า ด้านความคิดรวบยอด เป็นความสามารถ ในการมององค์การ ได้อย่างทะลุปรุโปร่งเพื่อทำให้องค์การมีความสมบูรณ์ โดยส่วนรวม ด้วยการทำให้ การทำงานของ แต่ละบุคคลเหมาะสมกับองค์การ ทักษะด้านความรู้ความสามารถเป็นการยอมรับ วัตถุประสงค์ของ องค์การ มากกว่าที่จะคำนึงถึงความต้องการของบุคคล โดยบุคคลเพียงหนึ่งเดียวในองค์การ⁶⁵

สุนทร โคตรบรรเทา กล่าวว่า ด้านความคิดรวบยอด เป็นความสามารถ ในการมอง สถานศึกษาโดยรวม การมองเห็นความเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่าง ๆ ของสถานศึกษาและหน้าที่ ขององค์การด้านมนุษย การพัฒนาด้านความคิดรวบยอดต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับทฤษฎี การบริหาร ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมองค์การและพฤติกรรมมนุษย์ และปรัชญาองค์การนั้น ๆ ทักษะด้าน ความคิดรวบยอดมีความสำคัญยิ่งสำหรับบทบาทผู้บริหารระดับบนของอำนาจบังคับบัญชา ภายใน องค์การ ตัวอย่างเช่น ถ้าเป็นองค์การทางการศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษาอาจไม่จำเป็นต้อง มีความรู้ หรือทักษะด้านเทคนิควิชาการในการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือเด็กที่มี ความต้องการพิเศษ เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาภายในเขตพื้นที่อย่างไร ความรู้เกี่ยวกับทักษะ ด้านความคิดรวบยอด ได้มาจากการศึกษา ค้นคว้า และการอ่านเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับองค์การ การศึกษา กฎระเบียบที่มีอยู่แล้ว การอ่านรายงานประจำปี ศึกษาประวัติความเป็นมา สภาพแวดล้อม ทักษะด้านความคิดรวบยอดได้จากการอ่านและศึกษา ค้นคว้า แล้วนำความรู้ได้มาวิเคราะห์ ประสาน สิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และสามารถที่จะมองเห็นองค์การในภาพรวม ซึ่งผู้บริหารจำเป็นจะต้องรู้ถึง การพึ่งพาอาศัยกันของส่วนงาน หรือหน้าที่ขององค์การ และเข้าใจความซับซ้อนขององค์การทั้งหมด มีความสามารถในการมององค์การในภาพรวมเหมือนกับการมอง ของนกที่มองลงมาจากที่สูงมองเห็น องค์การทั้งหมด สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ภายในองค์การหรือเรียกว่า ทักษะทาง มโนมิตี⁶⁶

⁶⁵จันทรานี สงวนนาม, **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์, 2551).

⁶⁶สุนทร โคตรบรรเทา, **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา** (กรุงเทพฯ: ปัญญาชน, 2551), 11.

แคทซ์ (Katz) กล่าวว่า ด้านความคิดรวบยอด เป็นความสามารถในการมอง องค์กรได้อย่างทะลุปรุโปร่ง เพื่อให้องค์กรมีความสมบูรณ์ โดยส่วนรวม ด้วยการทำให้การทำงานของแต่ละบุคคลเหมาะสมกับองค์กร ทักษะด้านความรู้ความสามารถเป็นการยอมรับวัตถุประสงค์ ขององค์กรมากกว่าที่จะคำนึงถึงความต้องการของบุคคล โดยบุคคลเพียงหนึ่งเดียวในองค์กร⁶⁷

ยุกส์ (Yukl) กล่าวว่า ด้านความคิดรวบยอด เป็นทักษะความรู้ และความชำนาญของผู้บริหารในการมองเห็นภาพรวมและความซับซ้อนของงานในโรงเรียน มองเห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในโรงเรียน เข้าใจโครงสร้างงาน มีความสามารถในการวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุป มีความคิดเป็นเหตุเป็นผล สามารถสรุปมโนทัศน์ ที่คลุมเครือ และซับซ้อนได้ มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และแก้ปัญหาได้ สามารถคาดคะเนแนวโน้ม และการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้และยอมรับในโอกาสและศักยภาพในการแก้ไขปัญหา⁶⁸

สรุปได้ว่า ด้านความคิดรวบยอด เป็นทักษะความรู้และความชำนาญของผู้บริหาร ซึ่งเป็นความรู้ที่ได้มาจากการศึกษา ค้นคว้า และการอ่านเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับองค์การการศึกษา กฎระเบียบที่มีอยู่แล้ว การอ่านรายงานประจำปี ศึกษาประวัติความเป็นมา สภาพแวดล้อม เข้าใจภาพรวมในองค์กร เข้าใจระบบโครงสร้างของงาน เข้าใจความซับซ้อนขององค์การทั้งหมด แล้วนำมาวิเคราะห์ และจัดโครงสร้างหน้าที่ภารกิจได้อย่างชัดเจนเหมาะสม เพื่อที่จะกำหนดแนวทางในการบริหารและพัฒนาองค์กรของตนเองได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ความหมายของการศึกษาแบบเรียนรวม

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเกิดขึ้นจากปรัชญาการศึกษาเพื่อคนทั้งมวล โดยที่นักเรียนแต่ละคนมีประสบการณ์ ความต้องการ และจุดเด่นที่แตกต่างหลากหลายและมีลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดให้ยืดหยุ่น และตอบสนองความแตกต่างเฉพาะเหล่านี้ มากกว่าการคาดหวังให้นักเรียนปรับตัวเองเข้ากับระบบการเรียนการสอนที่ได้จัดไว้ เพื่อให้ทุกคนมีสิทธิ์ได้รับการศึกษาและพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล หน่วยงานและนักวิชาการด้านการศึกษาได้ให้ความหมายของ “การศึกษาแบบเรียนรวม” ไว้ดังนี้

⁶⁷R. L. Katz, “Skill of an Effective Administrator,” *Harvard Business Review* 33, 1 (January - February 1995).

⁶⁸G. Yukl, *Leadership in Organizations*, 6th ed. (New Jersey: Prentice – Hall, 2006).

สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับชาติ ได้อธิบายไว้ว่า การศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การศึกษาสำหรับเด็กทุกคน โดยรับเด็กพิการเข้ามาเรียนรวมกับเด็กปกติ ตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษาและจัดให้มีบริการพิเศษตามความต้องการของแต่ละคน⁶⁹

เบญจมา ชลธาร์นนท์ ได้อธิบายไว้ว่า การศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนในระดับการศึกษาเดียวโดยไม่แยกว่าเด็กพิการต้องไปเรียนในสถานศึกษาเฉพาะ รวมทั้งเด็กต้องการได้รับการสนับสนุนทุกด้าน ทางด้านการแพทย์ กิ่งแพทย์ วิชาการ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่นทางการศึกษา โรงเรียนต้องปรับเปลี่ยน หลักสูตร ยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการ เทคนิคการเรียนการสอน สถานที่ รวมทั้งจัดให้มีบุคลากร สนับสนุน ทั้งนี้เพื่อให้เด็กทุกคนได้เรียนรวมในการศึกษาเดียวกัน⁷⁰

ผดุง อารยะวิญญู และ วาสนา เลิศศิลป์ ได้อธิบายไว้ว่า การศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การจัดให้เด็กทุกคนได้มีโอกาสเรียนด้วยกันตลอดเวลาที่อยู่ในโรงเรียนทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน ไม่ว่าเด็กคนนั้นจะมีความต้องการพิเศษหรือไม่ก็ตาม ทุกคนเรียนไปด้วยกัน ครูปฏิบัติต่อนักเรียนเหมือนทุกคนเป็นเด็กปกติ⁷¹

องค์การอนามัยโลก ได้อธิบายไว้ว่า การศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียนทุกคน ผ่านการมีส่วนร่วม ร่วมในการเรียนรู้ วัฒนธรรม และชุมชน ตลอดจนลดการแบ่งแยกและการกีดกันกลุ่มใด ๆ ไม่ให้มีส่วนร่วมในการศึกษา⁷²

มลิวลัย ธรรมแสง ได้อธิบายไว้ว่า การศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง กระบวนการของการเพิ่มความสามารถของระบบการศึกษา เพื่อให้ยื่นมือเข้าไปให้ถึงผู้เรียนทุกคน จึงเป็นที่เข้าใจกันว่าการเรียนรวมเป็นเสมือนกุญแจ สำคัญที่จะเข้าไปสู่ความสำเร็จของการศึกษาเพื่อปวงชนในฐานะของ

⁶⁹สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับชาติ, **การศึกษาแบบเรียนรวม** (กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาการฝึกหัดครู, 2546), 14.

⁷⁰เบญจมา ชลธาร์นนท์, “การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วม,” **เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ 3 เมษายน 2543** (กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2543), 2.

⁷¹ผดุง อารยะวิญญู และ วาสนา เลิศศิลป์, **การเรียนรวม Inclusion** (กรุงเทพฯ: เจ.เอ็น.ที, 2551), 6.

⁷²องค์การอนามัยโลก, **องค์ประกอบด้านการศึกษา**, เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561, เข้าถึงได้จาก www.who.int/iris/bitstream/10665/.../9789241548052_health_tha.pdf

หลักการทั้งหมด ควรจะได้เป็นแนวคิดข้อเสนอแนะด้านนโยบายและวิธีปฏิบัติเริ่มจากข้อเท็จจริงที่ว่า การศึกษาเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน และเป็นมากกว่าเป็นเพียงชุมชนที่มีความเท่าเทียมกัน⁷³

อาพร ศรีนุเดช และคณะ ได้อธิบายไว้ว่า การศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การจัดการบริหาร สนับสนุน ส่งเสริมครูและผู้บริหารในโรงเรียนปกติให้จัดการการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษในโรงเรียน ปกติโดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเด็กคนใดเป็นปกติหรือเด็กคนใดเป็นเด็กพิเศษ ไม่คำนึงถึงความรุนแรง ในสภาพความพิการ มีการจัดเตรียมโปรแกรมการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กพิเศษ อย่างเหมาะสมให้เด็กพิเศษได้เข้าเรียนรวมในชั้นเรียนวิชาการและกิจกรรมพิเศษเท่าที่จะเป็นไปได้ รวมถึงการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่นเดียวกับนักเรียนปกติ สนับสนุนให้นักเรียนพิการ ได้มีเพื่อนผู้ช่วย หรือเพื่อนคู่หูเช่นเดียวกับเด็กปกติ จัดให้นักเรียนพิการได้รับการศึกษาในชุมชนและสิ่งแวดล้อมต่อไป สอนและแนะนำให้นักเรียนเข้าใจและยอมรับในความแตกต่าง และให้พ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนร่วม อย่างจริงจัง⁷⁴

ลินส์ (Lynch) ได้อธิบายไว้ว่า การศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การจัดการศึกษาที่จัดให้เด็ก และเยาวชนที่มีความต้องการพิเศษและเด็กปกติได้เรียนรู้ด้วยกันใน สภาพแวดล้อมทั่วไป ทั้งในระดับ ก่อนวัยเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน วิทยาลัย และ มหาวิทยาลัย โดยจัดให้มีการส่งเสริมและให้การช่วยเหลือทางการศึกษาเท่าที่จะสามารถทำได้⁷⁵

มอร์ (Moore) ได้อธิบายไว้ว่า การศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การออกแบบ กระบวนการ จัดการเรียนการสอนและการช่วยเหลือสนับสนุนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในบริบทของ การจัดการศึกษาทั่วไป โดยจัดให้นักเรียนทุกคนอยู่สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนและได้รับการยอมรับ

⁷³มลิวัดย์ ธรรมแสง, **ความเข้าใจเรื่องเรียนรวม**, เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561, เข้าถึงได้จาก <https://www.deafthai.org/wp-content/uploads/2018/05/%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B9%80%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B9%83%E0%B8%88%E0%B9%80%E0%B8%A3%E0%B8%B7%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B9%80%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B8%99%E0%B8%A3%E0%B8%A7%E0%B8%A1.pdf>

⁷⁴อาพร ศรีนุเดช, พรหมณี หาญหัท, และ ปรีศนา สันคำ, **กลไกสู่การเรียนรวมที่ยั่งยืน**, เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561, เข้าถึงได้จาก <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:CCJEWmjBkrsJ:home.kku.ac.th/autistic/th/images/stories/docandpdf/01.doc&cd=1&hl=th&ct=clnk&gl=th>.

⁷⁵J. Lynch, **Inclusion in Education : The Participation of Disabled Learners** (Paris: UNESCO, 2001), 15.

ในฐานะสมาชิกคนหนึ่งในโรงเรียน นักเรียนแต่ละคนจะมีความเท่าเทียมกันและได้รับ โอกาสทางการศึกษาอย่างทัดเทียมกัน⁷⁶

อัลกูเรนนี่ และ กัส (Alquraini and Gut) ได้อธิบายไว้ว่า การศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้เข้าเรียนอยู่ในชั้นเรียนเดียวกับเพื่อนในวัยเดียวกัน เต็มเวลา ใช้หลักสูตรเดียวกัน โดยครูและครูการศึกษาพิเศษร่วมจัดการบริการสนับสนุนการเรียนรู้ และการร่วมกิจกรรม ของนักเรียนตามความต้องการจำเป็น เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมต่อการใช้ชีวิตในสังคมที่มีความแตกต่างหลากหลาย⁷⁷

แม็คมานิส (McManis) ได้อธิบายไว้ว่า การศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การศึกษาที่จัดให้นักเรียนทุกคนในชั้นเรียนเดียวกับเพื่อนในวัยเดียวกัน โดยไม่คำนึงถึงข้อจำกัดใด ๆ ในโรงเรียน ใกล้เคียงบ้าน เพื่อให้ ได้รับการเรียนการสอน การช่วยเหลือ และการสนับสนุนที่มีคุณภาพสูง เพื่อให้ บรรลุผลสำเร็จตามหลักสูตรแกนกลาง⁷⁸

แซนด์คูลล์ (Sandkull) ได้อธิบายไว้ว่า การศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การจัดการศึกษา บนพื้นฐานแห่งสิทธิมนุษยชนซึ่งเป็นพื้นฐานของการจัดการศึกษา ซึ่งเกิดจากการประชุม ระดับนานาชาติว่าด้วยเรื่องสิทธิมนุษยชนเริ่มตั้งแต่การมีคำประกาศสากลเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในปี ค.ศ. 1948 ซึ่งเด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมและควรได้รับการศึกษาจาก โรงเรียน มากที่สุดเท่าที่จะเรียนได้ การศึกษาควรช่วยให้เด็กได้ใช้และพัฒนาความสามารถและ ศักยภาพ และสามารถใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข และเคารพสิทธิของผู้อื่น⁷⁹

⁷⁶E. Moore, **Perspectives on educational provision amongst students with a Special educational need, their parents and their teacher** (Unpublished MEd thesis, University College Dublin, Dublin, 2005), 5.

⁷⁷T. Alquraini, and D. Dianne Gut, “Critical Components of Successful Inclusion of Students with Severe Disabilities: Literature Review,” **International Journal of Special Education**, 27 (2012): 42-59.

⁷⁸L. McManis, **Inclusive Education: What It Means, Proven Strategies, and a Case Study**, accessed march 4, 2018, available from from <https://education.cu-oortland.edu/blog/classroom-resources/inclusive-education/>

⁷⁹O. Sandkull, **Strengthening Inclusive by Applying a Right-based Approach to Education programmimg**. accessed march 4, 2018, available from www.unescobkk.org/fileadmin/.

สแตนแบ็ค และ สแตนแบ็ค (Stainback and Stainback) ได้อธิบายไว้ว่า การศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การจัดการศึกษาในโรงเรียนเรียนรวมสำหรับเด็กทุกคนโดยไม่จำกัดความบกพร่อง พื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โรงเรียนมีวิธีการที่ช่วยให้เด็กทุกคนได้เรียนด้วยกันและได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ร่วมกัน⁸⁰

ยูเนสโก (UNESCO) ได้อธิบายไว้ว่า การศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง ระบบการศึกษาปกติ ซึ่งในโรงเรียนนั้นมีทั้งนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอยู่ในชั้นเรียน เดียวกัน ได้รับการบริการทางการศึกษาตามความจำเป็นและความต้องการเพื่อให้เด็กทุกคนสามารถ ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้โดยไม่คำนึงถึงความยากลำบากหรืออุปสรรคของผู้เรียน มีการจัดการเตรียม และวางแผน การศึกษาที่มีการใช้ทรัพยากรทางการศึกษารวมด้วยอย่างเหมาะสมเพื่อคุณภาพการศึกษา⁸¹

สรุปได้ว่า การศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การศึกษาที่เปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ เข้ามาเรียนรวมกับเด็กปกติ โดยให้ได้รับการศึกษาที่เหมาะสมกับความสามารถ ทุกคนได้เรียนใน สภาพแวดล้อมเดียวกัน บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฏิบัติต่อนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม ยอมรับและให้การช่วยเหลือสนับสนุนในฐานะสมาชิกคนหนึ่งในโรงเรียนโดยไม่มี การแบ่งแยก

ดังนั้นการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมจึงเป็นการจัดการศึกษารูปแบบหนึ่งที่มีความเชื่อหรือทัศนคติและมีความรู้สึกที่ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกคนอื่นสังคม และสามารถอยู่รวมกันได้อย่างปกติมีความเสมอภาค เท่าเทียมกัน โรงเรียนต้องปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินการ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนบุคลากรเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้ในระบบการศึกษาแบบเรียนรวม

ความเป็นมาของการจัดการเรียนรวม

การศึกษาแบบเรียนรวมในประเทศไทยเริ่มต้นเป็นครั้งแรกเมื่อกว่า 60 ปี ที่ผ่านมา ซึ่งในขณะนั้น เรียกว่า “การเรียนร่วม “ แต่การดำเนินการยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากโรงเรียนจำนวนมากปฏิเสธการรับเด็กพิการและด้อยโอกาสเข้าเรียน โดยให้เหตุผลว่า เด็กเหล่านี้เป็นภาระแก่โรงเรียน บุคลากรขาดความรู้ความสามารถและ ประสบการณ์ รวมทั้งโรงเรียนยังไม่มีความพร้อม

⁸⁰S. Stainback, and W. Stainback, **Inclusion. A guide for educators** (Baltimore: Paul H. Brookes, 1996), 3.

⁸¹UNESCO, “Overcoming Exclusion through Inclusive Approaches in Education,” **A Challenge And A Vision. Conceptual Paper for the Education Sector**, เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561, เข้าถึงได้จาก <https://silو.tips/download/overcoming-exclusion-through-inclusive-approaches-in-education>

การจัดการเรียนรวมขณะนั้นจึงยังไม่กว้างขวางและทั่วถึง เท่าที่ควร การดำเนินการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมส่วนใหญ่จึงขึ้นอยู่กับผลการผลักดันขององค์กรเอกชน การกุศล เช่น มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ และมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อ คนตาบอดในประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์⁸²

การดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในประเทศไทย ได้เริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการเมื่อ พ.ศ. 2482 เมื่อ นางสาวเจนเนวีฟ คอลฟิลด์ (Geneviev Caulfield) เดินทางเข้ามาอาศัยในกรุงเทพมหานคร นำคนไทยตาบอดคนหนึ่งมาเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนให้ฝึกหัดอ่านและเขียนอักษรเบรลล์ ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ โดยการฝึกหัดทำงานฝีมือ ฝึกทำงานบ้านและงานในชีวิตประจำวัน การทำอาหาร ต่อมาจำนวนคนตาบอดที่เข้ามารับการเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนมีเพิ่มมากขึ้น จึงได้จัดตั้งเป็นโรงเรียนคนตาบอดกรุงเทพฯ และจัดตั้งมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์

ต่อมาใน พ.ศ. 2494 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กพิการประเภทต่าง ๆ ได้แก่ เรียนช้า ตาบอด หูหนวก ร่างกายพิการและเจ็บป่วยเรื้อรังโดยทดลองเปิดโครงการและโรงเรียนพิเศษเฉพาะ ความพิการ โดยกรมสามัญศึกษาตั้งหน่วยทดลอง เด็กหูหนวก 1 ห้องเรียนในโรงเรียนเทศบาล 17 แห่ง

ใน พ.ศ. 2495 มีการจัดตั้งมูลนิธิเศรษฐเสถียรขึ้น และ ร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการเปิดโรงเรียนสอนคนหูหนวก

พ.ศ. 2499 ได้รับนักเรียนตาบอดเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร เป็นครั้งแรกด้วยความช่วยเหลือของมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์และในโรงเรียนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สังกัดกรมสามัญศึกษาตามลำดับ

พ.ศ. 2500 กระทรวงศึกษาธิการจัดให้มีการทดลอง นำเด็กเข้าเรียนร่วมในโรงเรียนปกติระดับประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครเป็นครั้งแรก 7 แห่ง พ.ศ. 2501 กรมสามัญศึกษา อนุมัติให้กองการศึกษาพิเศษจัดทำ โครงการสอนเด็กเจ็บป่วยด้วยโรคโปลิโอหรือโรค ไขสันหลังอักเสบ ในโรงพยาบาลศิริราช มีการก่อตั้งมูลนิธิสงเคราะห์คนพิการขึ้นเพื่อช่วยเหลือในการฟื้นฟูสมรรถภาพแก่เด็กเหล่านี้

พ.ศ. 2504 กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดตั้งโรงเรียนสอนคนหูหนวกขึ้นอีกแห่งหนึ่งในเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ซึ่งปัจจุบันคือ โรงเรียน โสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ พ.ศ. 2504 มูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการในพระบรมราชินูปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีร่วมกับ

⁸²สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, เล่มที่ 16 การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม, เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561, เข้าถึงได้จาก <https://pubhtml5.com/rqbh/rhmy>.

กองการศึกษาพิเศษ จัดตั้งโรงเรียนสอนเด็กพิเศษขึ้น โดยมีบุคลากรฝ่ายบริหารและครูผู้สอน จากกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2505 กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนด้านวิทยากร จากมูลนิธิอเมริกัน เพื่อ تابอดโพนทะเล จัดโครงการทดลองสอนคนตาบอดให้เรียน ร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียน ระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร และได้ขยายโครงการออกสู่ภูมิภาค

พ.ศ. 2505 – 2507 มีการจัดตั้งมูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์จัดชั้นเรียนพิเศษในโรงพยาบาลปัญญาอ่อน ในปี พ.ศ. 2506 เพื่อสอนเด็กปัญญาอ่อน อายุระหว่าง 7 – 15 ปี ในปี พ.ศ. 2507 โรงพยาบาลปัญญาอ่อน ได้รับพระราชทานนามจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ว่า “โรงเรียนราชานุกูล” พร้อมทั้งพระราชทานรายได้ จากการฉายภาพยนตร์ส่วนพระองค์ให้จัดสร้างอาคารเรียนภายในบริเวณโรงพยาบาลด้วย และกรมสามัญศึกษา ขยายการเปิดชั้นเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินประเภทหูตึงขึ้นในโรงเรียนพญาไท ซึ่งเป็นชั้นเรียนพิเศษคู่ขนานกับชั้นประถมศึกษาปกติ มีครูการศึกษาพิเศษ เป็นผู้สอนและฝึกแก้ไขการพูดให้นักเรียนชั้นเรียนร่วมลักษณะนี้ยังคงดำเนินการอยู่จนกระทั่งปัจจุบันนี้แม้ว่าจะมีโครงการเรียนร่วมลักษณะอื่น ๆ เกิดขึ้นด้วยในเวลาต่อมา พ.ศ. 2512 – 2516 กรมการฝึกหัดครูอนุมัติการจัดตั้งศูนย์ทดลองสอนเด็กหูพิการ ชั้นเด็กเล็กขึ้นในวิทยาลัยครูสวนดุสิต พ.ศ. 2513 ได้จัดให้เด็กอนุบาลปกติเข้ามาเรียนร่วมกับเด็กอนุบาลหูตึง ซึ่งนับว่าเป็นวิธีการจัดการเรียนร่วมแบบหนึ่ง ที่เรียกว่า Reversed Integration จนกระทั่งปี พ.ศ. 2516 จึงได้ส่งเด็กหูตึงเข้าเรียนร่วมในระดับชั้นประถมศึกษา ณ โรงเรียนพญาไท พ.ศ. 2520 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ขยายโครงการสอนเด็กเรียนช้าและเด็กหูตึงเรียนร่วมในระดับประถมศึกษาออกไปอีกหลายโรงเรียน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกรมสามัญศึกษา

พ.ศ. 2520 ได้เปิดโรงเรียนปัญญาอ่อนระดับเรียนได้ที่โรงเรียนปัญญาวุฒิกุล โดยได้รับความร่วมมือ จากกองการศึกษาพิเศษสนับสนุนในด้านบุคลากร พ.ศ. 2521 ขยายงานจัดตั้งโรงงานในอารักขาฝึกอาชีพ บุคคลปัญญาอ่อนในโรงเรียนปัญญาวุฒิกุลและที่ศูนย์ ฝึกอาชีพพหุกิจ จังหวัดนครปฐม รวมทั้งขยายงานไปสู่ส่วนภูมิภาค โดยจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์บุคคลปัญญาอ่อนภาคเหนือที่จังหวัดเชียงใหม่ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดอุบลราชธานี และในภาคใต้ ที่จังหวัดสงขลา ในปี พ.ศ. 2523 – 2530 กองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา ได้ขยายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยรับโอนโรงเรียนกาวิลละอนุกุล จังหวัดเชียงใหม่ จัดตั้งโรงเรียนอุบลปัญญาอนุกุล จังหวัดอุบลราชธานี ขึ้นในปี พ.ศ. 2530 ซึ่งเป็นโรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องด้านสติปัญญาเข้าเรียนร่วมในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และจัดตั้งขึ้นอีก 4 แห่ง ในภูมิภาค คือ ที่จังหวัดจันทบุรี กาญจนบุรี เลย และสุราษฎร์ธานี ต่อมาได้จัดตั้งโรงเรียนชุมพรปัญญาอนุกุล และ

โอนโรงเรียนสงขลาพัฒนาปัญญา จากมูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อน มาอีก 1 โรง พ.ศ. 2531 มูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนในพระบรมราชินูปถัมภ์ ได้เริ่ม โครงการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพ แบบโรงเรียนในอารักขาที่ถนนทนิเวศน์ จังหวัดนนทบุรี พร้อมทั้งฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้านอาชีพแก่ บุคคลปัญญาอ่อนวัยผู้ใหญ่ และได้รับพระราชทานนามว่า “ศูนย์ฝึกอาชีพปัญญาคาร” ซึ่งตั้งอยู่ที่ ซอยพระมหากาญจณ์ จังหวัดนนทบุรี พ.ศ. 2533 กรมการฝึกหัดครูจัดให้มีศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กพิการ และครอบครัวขึ้นที่วิทยาลัยครูสวนดุสิต โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้คำแนะนำพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในการเลี้ยงดูเด็กพิการซึ่งมีอายุระหว่าง 0 – 7 ปี เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการไปตามขั้นตอนเช่นเดียวกับเด็กปกติ โดยให้บริการเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นและเมื่อเด็กมีความพร้อมที่จะเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติจะส่งต่อ ให้เด็กเข้าเรียนร่วมทั้งในระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษาต่อไป

ในปี 2533 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ขยายการจัดการเรียนร่วมไปยัง สำนักงานการศึกษาจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งจะขยายผลให้ครบ 76 จังหวัด ในปี พ.ศ. 2538 โดยเฉลี่ยมีโรงเรียนเรียนร่วมอำเภอละ 2 – 3 โรงเรียน ปีการศึกษา 2543 ซึ่งเป็นปีที่ 20 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 9 ประเภท ได้เรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา ที่เป็นศูนย์กลางทางวิชาการเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษอย่างน้อยกลุ่มโรงเรียนละ 1 โรง พ.ศ. 2543 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้จัดสรรงบประมาณ สนับสนุนอัตราครูจ้างสอนให้กับนักเรียนที่มีเด็กพิการเรียนร่วมเพื่อบรรเทาความขาดแคลนอัตราครู นอกจากนั้นยังสนับสนุนห้องเสริมวิชาการ วัสดุครุภัณฑ์เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนให้กับเด็กพิการผลจากที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จัดการศึกษาให้เด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสครั้งนี้ ทำให้เด็กพิการ ได้รับโอกาสในการศึกษา ได้เรียนร่วมกับเด็กปกติและได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับเด็กปกติทุกอย่าง ทำให้เขารู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ และเมื่อจบการศึกษาไปแล้วก็สามารถทำงานได้สำเร็จไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าเด็กปกติ⁸³

ต่อมาเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้มีผลบังคับใช้โดยมาตรา 43 กำหนดให้ “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเน้นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมของสังคมแห่งการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตรวมถึงการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษด้วย โดยเฉพาะในมาตรา 10 ที่กำหนดว่า “การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันใน

⁸³เบญญา ชลธารันนท์, “การฟื้นฟูสมรรถภาพเยาวชนผู้พิการด้านการศึกษา,” สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 16 (2535), เรื่องที่ 10.

การรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และการจัดการศึกษาสำหรับบุคคล ซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่ง ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ ทำให้สังคมไทยเริ่มตระหนักถึงสิทธิของบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและคนพิการมากขึ้น ซึ่งรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมีผลต่อนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียน ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเป็นอย่างมากจนถึงปัจจุบัน

ด้วยการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขณะนั้นจึงได้ริเริ่มดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาสอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยได้พัฒนาการศึกษาพิเศษภายใต้แนวคิดที่ว่านักเรียนพิการที่ช่วยเหลือตนเองได้สามารถเรียน ร่วมกับนักเรียนทั่วไปได้ โดยสามารถพัฒนาได้ดีกว่าเรียนกับนักเรียนพิการด้วยกัน และเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบประกาศให้ พ.ศ. 2542 เป็นปีการศึกษาเพื่อคนพิการ โดยมีนโยบาย “คนพิการที่อยากเรียนต้องได้เรียน” ต่อมา ในปี พ.ศ. 2543 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบายเพิ่มเติม โดยมีเจตนารมณ์ที่จะขยายโอกาสทางการศึกษาและจัดบริการการศึกษาให้ทั่วถึง จึงมีการกำหนดนโยบาย “คนพิการทุกคนต้องได้เรียน ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม” ซึ่งได้ดำเนินการ อย่างต่อเนื่อง มาจนถึงปัจจุบัน

นอกจากนี้ประเทศไทยยังได้เข้าร่วมประชุมเจ้าหน้าที่ระดับสูงของประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ซึ่งเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2545 โดยที่ประชุมได้ขยายทศวรรษ คนพิการแห่งเอเชียและแปซิฟิกออกไปอีกหนึ่งทศวรรษ คือระหว่าง พ.ศ. 2546-2555 และการเข้าร่วมการรับรองกรอบปฏิบัติงานแห่งสหประชาชาติจากทะเลสาบบิวกะสู่สังคมบูรณาการ ปลอดภัย อุดมคติ และตั้งอยู่บนฐานของสิทธิสำหรับคนพิการในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกทำให้ได้กรอบแนวคิด ในการช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่อง ผู้ติดเชื่อเอตส์ และการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (The Biwako Millennium Framework for Action Towards an Inclusive, Barrier Free and Right Based Society for Persons with Disabilities in Asia and Pacific) นอกจากนี้ประเทศไทยยังได้เข้าร่วม ประชุมกรอบปฏิบัติการดาการ์ (The Dakar Framework for Action, Education for All: Meeting Our Collective Commitments 2001) ซึ่งเป็นการประชุมระดับโลกเรื่องการศึกษา (The World Education Forum) จัดขึ้นที่เมืองดาการ์ ประเทศสาธารณรัฐเซเนกัล ในปี ค.ศ. 2000 ได้ระบุชัดเจนว่าการศึกษาถือเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ยิ่งไปกว่านั้นยังได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของรัฐ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการศึกษาเพื่อปวงชน

ต่อมาในปี ค.ศ. 2004 มีการประชุมปฏิบัติการว่าด้วยสิทธิทางการศึกษา อันเป็นสิทธิของเด็กทุกคน (Regional Workshop on Universalizing the Right to Education of Good Quality : A Rights based Approach to Achiever Education for ALL) ซึ่งให้ความสำคัญ ที่เป้าหมายและนโยบายของการจัดการศึกษาเพื่อเด็กทุกคน

พ.ศ. 2548 กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัด การศึกษาเพื่อคนพิการในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้สามารถดำเนินการจัดบริการการศึกษาพิเศษ เพื่อ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส ให้กระจายถึงเด็กที่มีความ พิการได้ทุกคนโดยเน้นการให้ความรู้คู่กับการฝึกทักษะ ทางสังคม และพัฒนาศักยภาพให้เด็กพิการมีสุขภาพ อนามัยแข็งแรง ดูแลและพึ่งพาตนเองได้ เรียนหนังสือ หาความรู้ได้ โดยได้ดำเนินการทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับ นักเรียนโดยตรง และในส่วนที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนที่จะส่งผลให้นักเรียนได้รับการอุดหนุน สื่อและ สิ่งอำนวยความสะดวกตามคู่มือการศึกษา และให้มี การพัฒนาศักยภาพเด็กพิการตามกระบวนการของ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จัดระบบการกระจาย สื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับ กฎกระทรวง ในลักษณะเครือข่ายระหว่างศูนย์กระจายสื่อ และศูนย์การศึกษาพิเศษทั่วประเทศและกับโรงเรียนทั่วไป จัดการเรียนร่วมในทุกจังหวัด เพื่อให้เด็กพิการสามารถเรียนร่วมกับนักเรียนปกติได้ ทุกคนและทุกโรงเรียน โครงการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับโรงเรียนเฉพาะ ความพิการ โครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ขยายโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยโครงสร้าง SEAT และ SBM

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดสิทธิและเสรีภาพทางการศึกษาไว้ในมาตรา 49 ความว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐ ต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะ ยากลำบากต้องได้รับสิทธิและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษา โดยเท่าเทียมกับบุคคลอื่น และการจัด การศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเองและการ เรียนรู้ตลอดชีวิตย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2550) และต่อมาในปี พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ที่ได้ประกาศใช้ ณ วันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2551 ซึ่งให้คำนิยาม “คนพิการ” ว่า หมายถึงบุคคลที่มีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรม ในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้หรือความบกพร่องอื่นใดประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือ ด้านหนึ่งด้านใดเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคล ทั่วไป และ คำว่า “การเรียนร่วม” หมายถึง การจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับ และ

หลากหลายรูปแบบ รวมถึงการจัดการศึกษาให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับคนทุกกลุ่ม รวมทั้งคนพิการ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 บัญญัติสิทธิและเสรีภาพในการศึกษาของปวงชนชาวไทยไว้ใน มาตรา 54 วรรคหนึ่งว่า “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และวรรค 3 ระบุไว้ว่า “รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษา ดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตาม แผนการศึกษาแห่งชาติ”

จากการบังคับใช้กฎหมายที่กล่าวมาข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายและเป้าหมายปี พ.ศ. 2551 ไว้คือ เร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนให้กว้างขวางทั่วถึง มีคุณภาพและขยายโอกาสทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ โดยมีเป้าหมายให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ คุณภาพการศึกษาสูงขึ้นทุกระดับและประเภทการศึกษา กระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชนและท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายให้มีการจัดการศึกษาสอดคล้องกับ สภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายมุ่งเน้นขยายบทบาท หน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้กว้างขวางขึ้น เน้นการพัฒนาเด็กพิการในลักษณะบูรณาการเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตตามศักยภาพ การทำงานของโรงเรียนเป็นการทำงานร่วมกับเขตพื้นที่การศึกษาและบุคลากรอื่น ในลักษณะร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจและร่วมรับผิดชอบ และที่สำคัญที่สุดคือการจัดการศึกษาเป็นการ เปลี่ยนการศึกษาไปสู่สังคมที่เน้นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

ในวันที่ 10-12 มีนาคม พ.ศ. 2551 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดประชุมเรื่องการปรับจุดเน้นและกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาล ในการประชุมสัมมนาผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ โดยคุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในขณะนั้น ที่ประชุมมีข้อสรุปให้กำหนดนโยบายเร่งด่วนเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ กล่าวคือ ดำเนินการให้บุคคลมีสิทธิ เสมอกันในการรับการศึกษาสิบสองปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย รวมทั้งสนับสนุนผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือทุพพลภาพ หรืออยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้ได้รับการศึกษาและเพิ่มโรงเรียนแกนนำเรียนร่วม ห้องเรียนคู่ขนานออทิสติก

และในปี พ.ศ. 2559 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบาย “ปี 2559 เป็นปีแห่งความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ” เพื่อส่งเสริมให้เด็กทุกคนเข้าถึงการศึกษารอบด้านอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยความร่วมมือของทุกภาคส่วน ซึ่งแนวทางสำคัญในการดำเนินงานนโยบาย ดังกล่าว ได้แก่ การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) เพื่อขยายโอกาสให้เด็กทุกคนได้รับ การศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม โดยไม่เลือกปฏิบัติ มีการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวมในทุกพื้นที่

จากกฎหมายและนโยบายต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในประเทศไทยได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการจัดการเรียนรวมที่กำหนดไว้ชัดเจนในพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 และมีความพยายามอย่างจริงจังที่จะส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพในสภาพแวดล้อมเดียวกับเพื่อนในระดับเดียวกันอย่างเท่าเทียม ในรูปแบบของการศึกษาแบบเรียนรวมจนถึงปัจจุบันการศึกษาแบบเรียนรวมให้ความสำคัญในเรื่องการจัดการศึกษาให้เด็กทุก ๆ คน โดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเด็กคนใดเป็นเด็กปกติหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กทุกคนเรียนร่วมเต็มเวลาในห้องเรียน ตลอดจนรับบริการเสริมที่เหมาะสมและจำเป็น สามารถใช้ชีวิตร่วมกันกับเด็กปกติในครอบครัว ชุมชน และสังคม⁸⁴

ดังนั้นการจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ โดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ความบกพร่องทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามรูปแบบของการเรียน โดยได้รับความช่วยเหลือตามความจำเป็น พิเศษ เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสได้เรียนรู้ตามความสามารถ และตามศักยภาพของตนเองสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

วิวัฒนาการของการศึกษาแบบเรียนรวม

การศึกษาแบบเรียนรวมมีวิวัฒนาการตามลำดับขั้นตอน ซึ่งหลาย ๆ ประเทศได้ดำเนินการไปในลักษณะที่คล้ายกัน มีดังต่อไปนี้

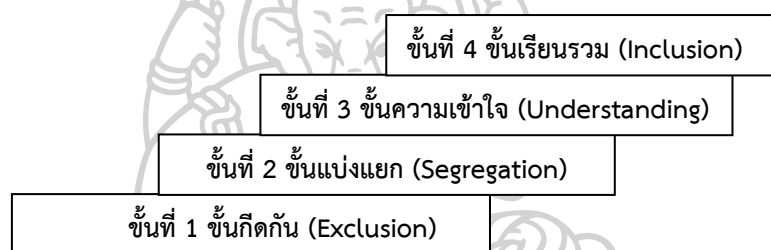
ขั้นที่ 1 ขั้นกีดกัน (Exclusion) ในขั้นนี้เป็นการปฏิเสธ นั่นคือ การไม่ยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยมองว่าเป็นคนไม่ปกติ เช่น การที่เด็กมีสติปัญญาต่ำกว่าคนปกติจะถูกมองว่าโง่เขลา ไม่สามารถเรียนหนังสือได้ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเหล่านี้ไม่ได้รับการศึกษาถูกกีดกันไม่ให้เข้าถึงการศึกษา

⁸⁴สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, เล่มที่ 16 การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม, เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561, เข้าถึงได้จาก <https://pubhtml5.com/rqbh/rhmy>.

ขั้นที่ 2 ขั้นแบ่งแยก (Segregation) ในขั้นนี้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับการยอมรับขึ้นมาเล็กน้อยโดยได้รับการศึกษาบ้าง การจัดการศึกษาถือเป็นการจัดให้เพราะความสงสารหรือการกุศลยังคงมีการแบ่งแยก

ขั้นที่ 3 ขั้นความเข้าใจ (Understanding) ในขั้นนี้เด็กที่มีความต้องการพิเศษจะได้รับการศึกษามากขึ้น อาจให้เรียนร่วมในโรงเรียนปกติ หรือเรียนในโรงเรียนเฉพาะความพิการเนื่องจากความเข้าใจว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะได้รับความช่วยเหลือจากผู้รู้จริงและมีเครื่องมือครบถ้วน เป็นการศึกษาที่มีคุณภาพแต่ยังไม่มีการยอมรับอย่างแท้จริง

ขั้นที่ 4 ขั้นเรียนรวม (Inclusion) ในขั้นนี้เป็นการที่สังคมมีความรู้ความเข้าใจและยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างแท้จริง และจัดการศึกษาให้ควบคู่กับเด็กปกติในโรงเรียน หากสิ่งใดเป็นอุปสรรคจะหาทางแก้ไขจนสำเร็จ เป็นการศึกษาที่จัดให้สำหรับเด็กทุกคนเข้ามาเรียนรวมกัน⁸⁵

แผนภูมิที่ 2 วิวัฒนาการของการศึกษาแบบเรียนรวม

ที่มา: สุขาดา บุษพา, การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) (อุดรธานี, 2557), 4.

แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษาแบบเรียนรวม

ผลจากการประชุมว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for all) ที่จอมเทียน จังหวัดชลบุรี ประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2533 ที่มุ่งให้รัฐบาลจัดการศึกษาแบบบูรณาการโดยให้ทุกคนได้เรียนรวมชั้นเดียวกันให้ได้มากที่สุด และผลสรุปจากการประชุมระดับโลกเรื่องการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษและการเข้าถึงคุณภาพการศึกษา ที่ซาลามันกา ประเทศสเปน พ.ศ. 2534 ที่กำหนดว่าโรงเรียนควรจัดบริการการศึกษาให้กับเด็กทุกคนโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่าง ทำให้แนวคิดในการจัดการ ศึกษาแบบเรียนรวมเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายและได้รับการยอมรับว่าเป็นวิถีทางหนึ่งที่จะช่วยให้การศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อปวงชนที่แท้จริง และเป็นกระแสนิยมที่มีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนทิศทางในการจัดการศึกษาในทั่วทุกภูมิภาคของโลก

⁸⁵ผดุง อารยะวิญญู และ วาสนา เลิศศิลป์, การเรียนรวม Inclusion (กรุงเทพฯ: เจ.เอ็น.ที, 2551), 6.

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมได้คำนึงถึงหลักมนุษยชนและสิทธิเด็กที่ว่าการศึกษาเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานและเด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสร้างโอกาสที่เท่าเทียมกัน และให้ความสำคัญแก่ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาที่ไม่สามารถเข้าถึงระบบการศึกษาทั้งที่มีโอกาสได้รับการศึกษา และที่ไม่สามารถคงอยู่ในระบบการศึกษาจนจบการศึกษาในการประชุมเรื่องการศึกษา สำหรับผู้มีความต้องการพิเศษ ที่ชาลามันกา ประเทศสเปน ได้กำหนดหลักการในการจัดการเรียนรวม เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติไว้ดังนี้

ความเชื่อ	หลักการ	เป้าหมาย
<ul style="list-style-type: none"> เด็กทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษาและมีโอกาสที่จะประสบผลสำเร็จ เด็กทุกคนมีคุณลักษณะ ความเข้าใจ ความสามารถ ความต้องการในการเรียนรู้เฉพาะตัวและมีระดับความรู้ที่แตกต่างกัน 	<ul style="list-style-type: none"> ยอมรับและตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของเด็ก จัดบริการที่เหมาะสมกับ รูปแบบ และการเรียนรู้ที่ แตกต่างกัน ประกันความเท่าเทียมใน โอกาสทางการศึกษาโดยมี หลักสูตรที่เหมาะสม และการมีส่วนร่วมของชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> ความพยายามไม่ให้มีการแบ่งแยก การสร้างชุมชนและสังคมโดยรวม จัดการศึกษาให้ทุกคน อย่างมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในการลงทุนในระบบการศึกษา

จากความเชื่อ หลักการและเป้าหมายของการศึกษาแบบเรียนรวม สามารถสรุปแนวคิดดังกล่าวได้ว่า

1. นักเรียนทุกมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพและประสบความสำเร็จ
2. นักเรียนทุกคนมีคุณค่าและความสามารถพิเศษเฉพาะของตนเอง
3. การศึกษาแบบเรียนรวมเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในชั้นเรียนปกติและเกิดประโยชน์ทั้งในด้านสังคมและวิชาการ
4. นักเรียนทุกคนมีวิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและแสดงถึงความเข้าใจที่แตกต่างกัน
5. นักเรียนทุกคนจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อจัดการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมเนื่องจากทุกคนได้เรียนด้วยความเข้าใจเมื่อเรียนในเรื่องที่สนใจและท้าทาย
6. นักเรียนทุกคนควรได้รับโอกาสในการเรียนและการประกันคุณภาพทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน
7. ชุมชนและสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ตลอดจนการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นช่วยส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ความเชื่อและหลักการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมดังกล่าว นำไปสู่การกำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมซึ่งเป็นการจัดการศึกษาที่ไม่แบ่งแยก อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน เป็นการสร้างชุมชนและสังคมร่วมกันโดยจัดการศึกษาให้ทุกคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนทุกคนทั้งเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเด็กปกติ นับเป็นความคุ้มค่าในการจัดการศึกษา⁸⁶

เบญจมา ชลธารันนที ได้เสนอแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมไว้ โดยให้ความสำคัญในเรื่องการสร้างโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน และการยอมรับความแตกต่างหลากหลายของบุคคลและความหลากหลายทางด้านสังคมและวัฒนธรรม การศึกษาแบบเรียนรวมควรคำนึงถึงศักยภาพและลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลโดยไม่มองว่าเป็นความแปลกแยก (Deviant) แต่ถือเป็นเรื่องปกติ นอกจากนี้แนวคิดดังกล่าวเน้นให้ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันได้ในสังคมเดียวกันภายใต้ข้อจำกัดน้อยที่สุด โดยอาศัยการช่วยเหลือและพึ่งพากันของคนในสังคม ดังต่อไปนี้

1. โอกาสที่เท่าเทียมกัน (Equal Opportunity) ทุกคนควรได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าฐานะ เพศ เชื้อชาติที่แตกต่างกัน หรือสภาพร่างกายหรือจิตใจบกพร่องหรือไม่ก็ตาม
2. ความหลากหลาย (Diversity) มนุษย์ย่อมแตกต่างกัน การจัดการศึกษาควรสนับสนุนให้เกิดการยอมรับในความแตกต่างและต้องจัดให้ตอบสนองกับความต้องการ
3. ทุกคนมีความปกติอยู่ในตัว (Normalization) ทุกคนมีความปกติอยู่ในตัวและจะต้องยอมรับและไม่มีการแบ่งแยกความแตกต่าง การจัดการศึกษาควรให้ทั่วถึงทุกคน
4. สังคมมีวัฒนธรรมที่หลากหลาย (Multicultural Society) ในหนึ่งสังคมย่อมมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม การยอมรับความหลากหลายโดยการจัดการศึกษาต้องให้สอดคล้องกับแต่ละสังคมและวัฒนธรรม
5. ศักยภาพ (Potential) มนุษย์ทุกคนล้วนมีศักยภาพในตนเอง แต่ละคนมีศักยภาพไม่เท่ากัน การศึกษาต้องจัดเพื่อพัฒนาศักยภาพของแต่ละคน โดยไม่จัดในมาตรฐานเดียวกัน
6. มนุษยนิยม (Humanism) การพัฒนามนุษย์คือการพัฒนาให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันได้ และไม่เกิดการแตกแยกในกลุ่มคน
7. กระบวนการสังคมประกิต (Socialization) มนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มทางสังคม เราไม่สามารถจะแยกมนุษย์ออกจากกันได้ เพราะธรรมชาติของมนุษย์ต้องการมีส่วนร่วมในสังคม การจัดการศึกษาควรจัดโดยไม่มี การแบ่งแยกหรือรื้อถอนสิทธิและโอกาสทางการศึกษา

⁸⁶สุชาติดา บุบผา, การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) (อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2557), 17-19.

8. ความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualization) มนุษย์แต่ละคนมีลักษณะเฉพาะไม่เหมือนกัน การให้การศึกษาถึงแม้จะจัดการศึกษาแบบเรียนรวมแต่ต้องจัดการศึกษาให้เฉพาะตามความต้องการของแต่ละคน

9. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน (Dependency) มนุษย์เราควรพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งจะทำให้สังคมน่าอยู่

10. สภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด (Least Restrictive Environment) การจัดการศึกษาจะต้องจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และจะต้องจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนกลับสู่สังคมปกติโดยเร็วที่สุด โดยจัดประสบการณ์การเรียนการสอนให้ทุกคนได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่⁸⁷

ผดุง อารยะวิญญู และวาสนา เลิศศิลป์ ได้เสนอแนวคิดที่ส่งเสริมการศึกษาแบบเรียนรวมไว้อย่างน่าสนใจกล่าวคือ ทุกคนเป็นสมาชิกในสังคม ความแตกต่างหลากหลายเป็นสิ่งที่มีความค่า แม้ว่าทุกคนจะมีความแตกต่างเฉพาะตนแต่การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องจะทำให้นักเรียนสามารถเรียนร่วมกันได้เมื่อมีความพร้อม ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ โดยมีกระบวนการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงและมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสม ดังต่อไปนี้

1. ความหลากหลายเป็นสิ่งที่มีความค่า
2. นักเรียนทุกคนเป็นสมาชิกของกลุ่มในสังคม
3. กระบวนการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง นักเรียนไม่มีความพร้อมก็สามารถเรียนได้ ความพร้อมจะตามมาภายหลัง
4. ทุกคนไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ต่างเป็นสมาชิกของสังคม จึงไม่จำเป็นต้อง มีลำดับชั้น ทุกคนเท่าเทียมกัน
5. การสอบตกของนักเรียนสะท้อนว่าวิธีการเรียนการสอนที่ใช้ยังไม่เหมาะสม ควรมีการเปลี่ยนแปลง⁸⁸

สอดคล้องกับแนวคิดของกูฟ่า เสวกพันธ์ ซึ่งได้กล่าวถึงแนวคิดการส่งเสริมการศึกษาแบบเรียนรวมไว้คล้ายคลึงกันในเรื่องสิทธิและการจัดการศึกษาตามศักยภาพของบุคคล โดยไม่แบ่งแยกเพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข และเน้นไปในเรื่องของกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นการปฏิบัติจริงและสอดคล้องในชีวิตประจำวันและการประสานงานระหว่างวิชาชีพรวมถึงหลักพฤติกรรมนิยมและการปรับเด็กให้เข้ากับสังคม ดังนี้

⁸⁷เบญญา ชลธารันนท์, “การศึกษาแบบเรียนรวม,” เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการศึกษาแบบเรียนรวม (กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2544).

⁸⁸ผดุง อารยะวิญญู และ วาสนา เลิศศิลป์, การเรียนรวม Inclusion (กรุงเทพฯ: เจ.เอ็น.ที, 2551).

1. แนวคิดการนำไปสู่สภาวะปกติมากที่สุด เป็นแนวคิดหลักของการศึกษาในปัจจุบันที่ช่วยให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษต่าง ๆ สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันทั่วไปได้ดีขึ้น
2. แนวคิดการเรียนการสอนเป็นรายบุคคล เป็นการจัดการเรียนการสอน ที่มีลักษณะที่เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะพิเศษของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท แต่ละคนเพื่อให้เด็กที่มีความบกพร่องนั้นมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ สูงสุดตามศักยภาพของตน
3. แนวคิดการเรียนการสอนแบบไม่แยกประเภทตามความบกพร่อง เป็นการจัดบริการให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษตั้งแต่แรกเริ่ม โดยไม่วินิจฉัยเด็กว่ามีความบกพร่องด้านใดด้านหนึ่งเพื่อนำมาพิจารณาว่าปัญหาต่าง ๆ เกิดจากความบกพร่องหรือเป็นความล่าช้าทางวุฒิภาวะ ซึ่งแท้จริงแล้วสามารถกระตุ้นพัฒนาการให้เท่ากับเด็กปกติได้แต่ต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร
4. แนวคิดการเน้นสิ่งที่ปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน เป็นการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยการส่งเสริมให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่าง ๆ ให้สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้
5. แนวคิดการประสานงานระหว่างสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เป็นการจัดประสานงานในการเรียนการสอนให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ นักวิชาชีพสาขาต่าง ๆ รวมทั้งครอบครัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งทุกคนล้วนมีบทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาแบบเรียนรวม
6. แนวคิดทางพฤติกรรมนิยม เป็นการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อควบคุมหรือเปลี่ยนพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้โดยใช้หลักการวางเงื่อนไขหรือการเสริมแรง ซึ่งความเชื่อที่ว่าครูผู้สอนควรให้ความสำคัญกับพฤติกรรมซึ่งวัดและสังเกตได้หรือพยายามเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายในที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน และพฤติกรรมภายนอกที่สามารถสังเกตและวัดได้ แนวคิดนี้มีอิทธิพลต่อนักการศึกษาพิเศษในการจัดการเรียนการสอน การวางเงื่อนไข การเสริมแรง รวมถึงหลักการจัดการเรียนการสอน การวางแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล
7. แนวคิดทางนิเวศวิทยา เป็นการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยจัดประสบการณ์ให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและปรับสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน⁸⁹

การศึกษาแบบเรียนรวมควรคำนึงถึงองค์ประกอบ 3 ข้อที่สำคัญ ได้แก่

1. มนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษา
2. มนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในการอยู่ร่วมกันในสังคม
3. การเรียนการสอนในชั้นเรียนย่อมสนองความแตกต่างของแต่ละบุคคล

⁸⁹ ภูฟ้า เสวกพันธ์, การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ (กรุงเทพฯ: วีพรีน 1991, 2552).

องค์ประกอบการศึกษาแบบเรียนรวมทั้งสามประการนี้ได้บ่งชี้ถึงความเท่าเทียมกันตามสิทธิมนุษยชน เกี่ยวกับโอกาสทางการศึกษา สังคม การยอมรับสภาพความแตกต่างของบุคคล ทฤษฎีนี้ได้ถูกนำไปประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลายในกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยเน้นความสำคัญคือ เด็กแต่ละคนควรได้รับการส่งเสริมให้ใช้สติปัญญาตามที่ถนัดเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ควรเลือกรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถทางสติปัญญาที่มีอยู่หลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประเมินการเรียนรู้ ควรมีการวัดและประเมินผลจากเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถครอบคลุมพัฒนาการทุก ๆ ด้าน ซึ่งแต่ละส่วนมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกัน

การศึกษาแบบเรียนรวมจึงเป็นแนวคิดที่ผสมผสานระหว่างหลักการทางการศึกษาและสังคมบนพื้นฐานความเชื่อในเรื่องของสิทธิของมนุษยชนและความแตกต่างระหว่างบุคคลให้ความสำคัญกับเด็กในฐานะเป็นสมาชิกของโรงเรียน สังคม และชุมชน และมองว่าปัญหาหรืออุปสรรคในการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น เนื่องจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและบริบทแวดล้อม เช่น ผู้คน สถาบัน นโยบาย วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจ โรงเรียนจะต้องปรับเปลี่ยนบริบทแวดล้อม เช่น การปรับเปลี่ยนโครงสร้างการจัดประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนจะได้รับประโยชน์จากการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างแท้จริง

การศึกษาแบบเรียนรวมนั้นเชื่อในปรัชญาของการอยู่ร่วมกันและความเท่าเทียมกันในสังคม ส่งเสริมการศึกษาเพื่อให้เด็กทุกคนได้มีโอกาสในการเรียนรู้การปรับตัวสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีปกติสุข จากแนวคิดและความเชื่อของการศึกษาแบบเรียนรวม ได้มีนักการศึกษาพิเศษและบุคคลที่เกี่ยวข้องได้เสนอหลักการเรียนรวมดังนี้

1. ความยุติธรรมในสังคม (Social Justice) เด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เมื่อเด็กปกติทุกคนได้รับการศึกษาในโรงเรียนปกติ เด็กที่มีความต้องการพิเศษควรได้รับการศึกษาในโรงเรียนปกติด้วย หากคิดกันไม่ให้เกิดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนปกติ นั่นคือความไม่ยุติธรรมในสังคม นักการศึกษาจำนวนมากเชื่อว่า ความยุติธรรมในสังคมจะนำมาซึ่งความสุขในสังคม นั้นมีความสัมพันธ์กับความต้องการทางสังคมของเด็ก กล่าวคือ เด็กทุกคนรวมทั้งเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ต้องการความรัก ต้องการความเข้าใจ ต้องการยอมรับ ต้องการมีบทบาท และมีการมีส่วนร่วมในสังคม การศึกษาพิเศษในอดีตที่ผ่านมามุ่งเห็นความแตกต่างมากกว่ามุ่งเน้นความเหมือน มุ่งเน้นจุดอ่อนหรือการไร้ความสามารถมากกว่ามุ่งเน้นความสามารถของเด็กและการยอมรับของสังคม

2. การคืนสู่สภาวะปกติ (Normalization) หมายถึง การจัดสภาพการใด ๆ เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่าง ๆ สามารถได้รับบริการเช่นเดียวกับคนปกติ เช่น ด้านที่อยู่อาศัย ในอดีตคนพิการมักถูกส่งเข้าไปอยู่รวมกันในสถานสงเคราะห์ ต่อมามีการสร้างบ้านสำหรับคนพิการขึ้น

ในชุมชนเพื่อให้เขาดำรงชีวิตอยู่ในสังคมและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การสร้างสถานสงเคราะห์ คนพิการในรูปแบบต่าง ๆ จึงลดลงและหันมาให้บริการแก่ผู้บกพร่องในลักษณะดังกล่าวแทน ผู้ที่มีความบกพร่องอาจมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬา ดนตรี ศิลปะ วัฒนธรรมต่าง ๆ เช่นเดียวกับคนปกติ ความเคลื่อนไหวนี้มีขึ้นในระบบการศึกษา มีการปรับเปลี่ยนโรงเรียนเฉพาะหรือโรงเรียนการศึกษา พิเศษ มาเป็นพัฒนาให้มีโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวมมากขึ้น และส่งเสริมให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนในโรงเรียนปกติมากที่สุด

3. สภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด (Least Restrictive Environment) เป็นผลดีกับเด็กมากที่สุด โดยเด็กได้รับผลประโยชน์มากที่สุด โรงเรียนการศึกษาพิเศษ เช่น โรงเรียนโสตศึกษา โรงเรียนศึกษาพิเศษหรือโรงเรียนเฉพาะประเภทอื่น ๆ รวมถึงชั้นพิเศษด้วยจัดอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่มีข้อจำกัด เนื่องจากเด็กต้องถูกจำกัดให้อยู่ในโรงเรียนเฉพาะไม่สามารถเรียนในโรงเรียนปกติได้ โรงเรียนแบบเรียนรวมเป็นโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้กับทุกคน ครูควรเข้าใจและยอมรับว่ามีเด็กที่มีความต้องการพิเศษในการอยู่ร่วมในสังคมและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม พื้นฐานที่จะทำให้การเรียนรวม ประสบผลสำเร็จ นั่นคือให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด

4. การเรียนรู้ (Learning) มีความเชื่อว่า เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ไม่ว่าจะเด็กนั้นจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษก็ตาม หากเด็กมีความพร้อมและได้รับการสนับสนุนอย่างถูกต้องและถูกวิธี เด็กเหล่านี้ก็สามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของเขา⁹⁰

หลักการจัดการศึกษาแบบรวม แนวปฏิบัติทั่วยุโรป

1. ความหลากหลายเพิ่มคุณค่าและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนทั้งหมด
2. รูปแบบการเรียนรู้และความสำเร็จที่แตกต่างกันของผู้เรียนทุกคนได้รับการเคารพและยกย่องเท่าเทียมกันจากสังคม
3. ผู้เรียนทุกคนสามารถบรรลุศักยภาพของตนเองได้โดยคำนึงถึงข้อกำหนดของแต่ละบุคคลและความต้องการ
4. การรับประกันและจัดสรรทรัพยากรจะสนับสนุนประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งหมด
5. ผู้เรียนทุกคนต้องการมิตรภาพและการสนับสนุนจากคนในวัยเดียวกัน
6. เด็กและเยาวชนทุกคนจะได้รับการศึกษาร่วมกันอย่างเท่าเทียมกันในชุมชน

⁹⁰ผดุง อารยะวิญญู และ วาสนา เลิศศิลป์, การเรียนรวม Inclusion (กรุงเทพฯ: เจ.เอ็น.ที, 2551).

7. การจัดการศึกษาแบบรวมจะเข้ากันไม่ได้กับทฤษฎีที่แยกจากกันทั้งภายในและภายนอกกระบวนการศึกษา⁹¹

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเพิ่มการมีส่วนร่วมของเด็กทุกคนและผู้ใหญ่ที่จะจัดการศึกษา การเลือกปฏิบัติ อุปสรรคต่อการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมองความแตกต่างระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ ว่าเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการเรียนรู้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการสนับสนุนโรงเรียนให้ตอบสนองต่อความหลากหลายของภูมิหลัง ความสนใจ ประสบการณ์ ความรู้ และทักษะของเด็ก เด็กส่วนใหญ่ต้องเผชิญกับอุปสรรคหลายประการ เมื่อเข้าเรียนในโรงเรียน การเรียนรู้และการมีส่วนร่วมถูกขัดขวางเมื่อเด็ก ๆ เผชิญกับอุปสรรค พวกเขาพบว่าตัวเองอยู่ในตำแหน่งที่เสียเปรียบเพราะอุปสรรคดังกล่าว พวกเขาทำไม่รู้อะไรบ้างเกี่ยวกับอุปสรรคเหล่านี้ หลายครั้งที่เด็กออกจากโรงเรียนเพราะอุปสรรคเหล่านี้ อาจพบอุปสรรคนอกโรงเรียน เช่น ในครอบครัวและชุมชนจำเป็นต้องสร้างสภาพแวดล้อมที่ครอบคลุมโดยระบุความต้องการทางการศึกษาและนำระบบการปฏิรูประบบทั้งในและนอกห้องเรียน สำหรับเด็กทุกคนที่ถูกกีดกัน ถูกกีดกัน เลือกปฏิบัติ จากโอกาสทางการศึกษาและการเข้าถึงโรงเรียน ในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเข้าด้วยกัน เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยรอบ นำไปสู่ความเข้าใจว่า ความก้าวหน้าจะเกิดขึ้นได้อย่างไรเมื่อผู้คนเข้าร่วมการกระทำร่วมกันอีก⁹²

สรุปได้ว่าแนวคิดพื้นฐานการศึกษาแบบเรียนรวม คือ การจัดการศึกษาให้เด็กทุกคนได้เรียนรู้ด้วยกัน ซึ่งการศึกษาแบบเรียนรวมจะทำได้ต้องมีประสิทธิภาพ เมื่อมีการจัดให้นักเรียนได้เรียนในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด นอกจากนี้การจัดการเรียนรวมต้องอาศัยการทำงานร่วมกันของผู้เชี่ยวชาญหลายสาขาอาชีพและพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ในลักษณะการรวมพลังของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสังคมและชุมชนเพื่อช่วยให้การศึกษาแบบเรียนรวมประสบความสำเร็จ จากแนวคิดและทฤษฎีของการเรียนรวม อาจกล่าวได้ว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษหลายคนอาจเรียนรู้ได้ดี การวัดและประเมินผลจะต้องจัดให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กและสอดคล้องกับระดับความสามารถของแต่ละคน จัดการเรียนการสอนที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง

⁹¹An Inclusive Education Guide for Professionals, “n.p.” “n.d.”, 5.

⁹² Hrushikesh Senapaty, *Inclusion of Education A Manual for School Management Committee New* (Delhi: National Council of Educational Research and Training, 2020), 7.

ความสำคัญของการศึกษาแบบเรียนรวม

เมื่อการศึกษาแบบเรียนรวมได้ปรับเปลี่ยนแนวคิดที่มุ่งจัดการเรียนการสอนที่จะเป็นประโยชน์สำหรับนักเรียนทุกคนในชั้นเรียน ดังนั้นการศึกษาแบบเรียนรวมจึงเป็นแนวคิดทฤษฎีที่สามารถเป็นแนวทางที่ให้โรงเรียนนำมาปรับใช้เพื่อให้ตอบสนองกับความต้องการทางด้านกระบวนการเรียนรู้ของเด็กทุกคน ซึ่งการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมถือเป็นการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับเด็กทุกคน ทั้งเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เกิดการเรียนรู้ที่เพิ่มมากขึ้นทั้งทางด้านวิชาการ ด้านอารมณ์ และด้านสังคมและเกิดการพัฒนาเด็กทุกคนในโรงเรียนอย่างมีคุณภาพ การศึกษาแบบเรียนรวมมีความสำคัญในการดำเนินการด้านรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของโรงเรียนให้มีระบบการจัดการศึกษาที่ครอบคลุมกับเด็กทุกคน ดังนี้

1. พัฒนาครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ในรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
2. เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและนำมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองกับความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนโดยในเนื้อหานั้นจะต้องครอบคลุมไปถึงการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้เรียน
3. โรงเรียนสามารถนำมาเป็นแนวทางและประยุกต์ใช้เพื่อให้ตอบสนองกับความต้องการทางด้านกระบวนการเรียนรู้ของเด็กทุกคนในชุมชน
4. เกิดการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีคุณภาพ
5. การศึกษาแบบเรียนรวมสามารถเชื่อมโยงเข้ากับกิจกรรมการเรียนการสอนหรือสามารถเชื่อมโยงเข้ากับหลักสูตรปกติได้อย่างมีคุณภาพ

นอกจากนี้การศึกษาแบบเรียนรวมนั้นมีความสำคัญต่อโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียน ทั้งการพัฒนาครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถและยังเป็นการพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพอีกด้วย โดยโรงเรียนสามารถพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กทุกคนในชุมชน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาแบบเรียนรวมมีความสำคัญต่อผู้เรียนทุกคน และเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษดังที่ แมคเกรเกอร์ และ โวเกิลส์เบิร์ก (McGregor and Vogelsberg) ได้ศึกษาแนวปฏิบัติด้านการศึกษาแบบรวม: การสังเคราะห์งานวิจัยแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดเกี่ยวกับการศึกษาแบบเรียนรวม ไว้ต่อไปนี้

1. นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนในชั้นเรียนปกติ การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเมื่อเปรียบเทียบกับการจัดแบบปกติหรือแยกกลุ่ม ซึ่งหากได้รับการสนับสนุนจะทำให้เกิดกระบวนการทางสังคมจากผู้ปกครองและสามารถนำไปใช้ในการสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่นในสังคม

2. ความสามารถทางสังคม และทักษะการสื่อสารของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการพัฒนาจากการศึกษาแบบเรียนรวม การที่นักเรียนได้อยู่ร่วมกับเพื่อนในสังคมปกติสามารถพัฒนาปฏิสัมพันธ์ทางสังคมตลอดจนมีพัฒนาการตามวุฒิภาวะอย่างเหมาะสม

3. การจัดระบบการศึกษาแบบเรียนรวมให้กับกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษต้องมีรูปแบบโปรแกรมทางการศึกษาที่เคร่งครัดเพื่อการพัฒนาทักษะและความสามารถทางวิชาการ ผลจากการวิจัยพบว่าโปรแกรมการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยทั่วไปควรมีมาตรฐานที่สูงกว่าการจัดการศึกษาแบบแยกกลุ่มและควรใช้เวลาในเรียนและการแสดงผลงานของเด็กมากกว่าปกติ

4. การยอมรับทางสังคมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ควรได้รับการพัฒนาจากการทำงานกลุ่มย่อยร่วมกับเด็กปกติ การเรียนการสอนตามธรรมชาติจะค้นพบความต้องการพิเศษรวมถึงปัญหาด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานกลุ่มย่อย

5. การพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับนักเรียนปกติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จากการศึกษาวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีเครือข่ายที่เข้มแข็งกว่าการศึกษาพิเศษ

6. การศึกษาแบบเรียนรวมช่วยพัฒนาความรู้เกี่ยวกับกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

7. นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษซึ่งเข้ารับการศึกษาระบบเรียนรวมมีแนวโน้มที่จะเป็นผู้ใหญ่และสามารถใช้เวลาในการทำกิจกรรมประจำวันได้อย่างเหมาะสม รวมถึงกิจกรรมทางสังคมมากกว่ากลุ่มนักเรียนซึ่งได้รับการศึกษาพิเศษ

8. ผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีรายได้สูงเมื่อเทียบกับผู้ที่จบจากโปรแกรมการศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการ⁹³

สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัลเปอร์ และ รินดัก (Alper and Ryndak) ได้ทำการศึกษาเรื่องการให้ความรู้แก่นักเรียนที่มีความพิการในชั้นเรียนปกติ ว่าประโยชน์ของการศึกษาแบบเรียนรวมไม่ใช่มีเพียงเฉพาะนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเท่านั้น หากแต่ยังเกิดกับนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้วยดังนี้

⁹³ Gaile McGregor, and R. T. Vogelsberg, **Inclusive schooling practices: Pedagogical and Research Foundations. A synthesis of the literature that informs best practices about inclusive schooling**, accessed march 4, 2018, available from <https://www.Semanticscholar.org/paper/Inclusive-Schooling-Practices%3A-Pedagogical-and-A-of-McGregor-Vogelsberg/f060bca795d171e85ad8f185c562dc983e610f8d>

1. ความสามารถของนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในระบบการศึกษาแบบเรียนรวมไม่ได้ถูกลดทอนลงจากกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียน ความเข้าใจที่ว่านักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะขัดขวางการเรียนในชั้นเรียนนั้นไม่พบว่ามีงานวิจัยใดสนับสนุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการศึกษาพบว่า การจัดการเรียนการสอนไม่ทำให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษลดประสิทธิภาพการเรียนรู้ หากแต่เกิดจากการแทรกแซงในขณะที่ทำกิจกรรมของนักเรียนปกติ

2. นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจะได้รับประโยชน์จากการพัฒนาชั้นเรียนและเทคโนโลยีทางการสอน นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษบางคนต้องใช้เทคโนโลยีช่วยสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน นักเรียนกลุ่มอื่นก็จะได้รับประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวด้วย

3. นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจะได้รับประโยชน์จากการเพิ่มงบประมาณในชั้นเรียน งบประมาณหรือสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกในโปรแกรมพิเศษสามารถนำมาใช้ในชั้นเรียนปกติได้เพื่อการพัฒนาศักยภาพทางการเรียนรู้ทั้งกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและทุกคนในชั้นเรียน งบประมาณนี้สามารถใช้เพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น การเชิญวิทยากรมาบรรยายพิเศษ การจัดประสบการณ์นอกโรงเรียนหรือทัศนศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น การเลือกทรัพยากรในห้องเรียนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและควรเอื้อต่อนักเรียนทุกคนด้วยเช่นกัน

4. นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจะได้รับประโยชน์จากการเพิ่มครูผู้ช่วยในชั้นเรียน งบประมาณพิเศษที่ได้รับการจัดสรรให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทำให้สามารถเพิ่มครูในชั้นเรียนหรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ

5. นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ดำเนินไปในชั้นเรียนและยังได้รับการมอบหมายให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือเพื่อนในชั้นที่เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษทำให้นักเรียนจะได้รับการพัฒนาตนเกิดการยอมรับและเห็นคุณค่าของตนเอง และมีความรู้ความสามารถในด้านการเรียนเพิ่มขึ้น เป็นฝึกประสบการณ์ในการรับรู้ทางสังคมและทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม ส่วนนักเรียนที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือเพื่อน เช่น โปรแกรมเพื่อนช่วยเพื่อนจะทำให้มีความรู้และชำนาญทางวิชาการมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้ทำหน้าที่ดังกล่าว

6. นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษมีโอกาสในการเรียนรู้ทักษะอื่นเพิ่ม การใช้อักษรเบรลล์หรือภาษามือ

7. นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษสามารถเรียนรู้การเห็นคุณค่าและการยอมรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจากชั้นเรียนที่มีการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม⁹⁴

สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ นิวซีแลนด์ (Ministry Education New Zealand) ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมว่า

1. การสร้างวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียน
2. การพัฒนากระบวนการและระบบต่าง ๆ
3. การประเมินผู้เรียนที่หลากหลาย
4. เสริมสร้างความร่วมมือ⁹⁵

สรุปได้ว่าประโยชน์สูงสุดของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม คือการตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทุกคนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งรวมถึงนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และนักเรียนปกติ อย่างไรก็ตามมีความเชื่อที่มีมาอย่างยาวนานว่านักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะทำให้ชั้นเรียนเกิดความสับสนวุ่นวายและขัดขวางการเรียนรู้ของเพื่อนคนอื่น เนื่องจากครูไม่สามารถจัดการกับภาระงานที่มีต่อกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน นอกจากนี้ยังมีความเป็นไปได้ที่กระบวนการทางการศึกษาทำให้เด็กนักเรียนเห็นคุณค่าของตัวเองต่ำลง แต่เมื่อพิจารณาในบริบทการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมกลับพบว่าการศึกษาแบบเรียนรวมนั้นให้ประโยชน์มากกว่าทั้งด้านการเรียนของเด็ก และการใช้ชีวิตในครอบครัว รวมไปถึงการสร้างเจตคติที่ดีและการอยู่ร่วมกันในสังคม รวมไปถึงการลดภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรวมไว้ดังนี้

1. ด้านการเรียน เด็กได้มีโอกาสเรียนตามระดับชั้นในโรงเรียนปกติโดยไม่มีข้อยกเว้นและไม่ได้ เดินทางไปเรียนในโรงเรียนการศึกษาพิเศษที่อยู่ห่างไกลมาก จนเป็นภาระของผู้ปกครอง
2. การมีชีวิตอยู่กับครอบครัวกับบิดามารดาและญาติพี่น้อง เด็กมีโอกาสประพฤติปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกของครอบครัว โดยไม่เกิดความรู้สึกว่าถูกแยกออกไปด้วยเหตุผลแห่งความพิการ และเป็นการช่วยให้ครอบครัวเกิดสำนึกและตระหนักในการรับผิดชอบเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยไม่พยายามผลักภาระให้ผู้อื่น

⁹⁴Sandra Alper, and Diane Lea Ryndak, **Educating students with severe handicaps in regular classes**, accessed march 4, 2018, available from <https://www.journals.uchicago.edu/doi/10.1086/461698>

⁹⁵Ministry Education New Zealand, **Inclusive practice in secondary schools ideas for school leaders** (n.p., 2014), 6.

3. การเปลี่ยนเจตคติ การที่เด็กปกติปฏิสัมพันธ์กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะช่วยให้เด็กปกติมองโลกได้กว้างขึ้นและเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ดีขึ้นทั้งยังช่วยลดความรู้สึกยึดมั่นในบุคลิกภาพหรือภาพพจน์ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งสังคมนิยมคิดกัน เด็กเรียนรู้ที่จะเข้าใจความต้องการของเพื่อนและรู้วิธีช่วยเหลือกันและอยู่ร่วมกัน เนื่องจากทุกสังคมจะมีคนปกติและคนที่มีความต้องการพิเศษ

4. ด้านสังคมและชุมชน เด็กจะสามารถปรับตัวและควบคุมอารมณ์ให้เข้ากับสังคมปกติได้ การอยู่ร่วมกันก็จะช่วยให้สังคมได้เรียนรู้วิธีที่เหมาะสมต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษและผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษด้วย

5. ประหยัดงบประมาณของรัฐบาล เมื่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถเข้าเรียนร่วมในโรงเรียนปกติได้ รัฐบาลก็ไม่จำเป็นต้องลงทุนสร้างโรงเรียนพิเศษหรือศูนย์เฉพาะสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพียงแต่เพิ่มบุคลากรเฉพาะทางที่จำเป็นขึ้นในโรงเรียนปกติเท่านั้น⁹⁶

ประโยชน์ดังกล่าวมานี้ แสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นประโยชน์แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนปกติ บุคลากร และผู้บริหารซึ่งมีผลต่อนโยบายของรัฐ และยังเกิดประโยชน์ต่อสังคมโดยการสร้างเจตคติที่ดีต่อกันระหว่างสมาชิกในสังคม เพราะหลักการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นการคำนึงถึงศักยภาพพื้นฐานของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละคนที่เข้ารับบริการ การให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริงเป็นรูปธรรมหรือผ่านประสาทสัมผัส ต่าง ๆ การเรียนการสอนอย่างเป็นลำดับขั้นตอน รวมถึงการวัดและประเมินผล การเรียนที่ได้มีวิธีการที่หลากหลายและแตกต่างกัน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาการจากสิ่งที่ตนเองเรียนรู้ได้มากขึ้น

จากความสำคัญและประโยชน์ของการศึกษาแบบเรียนรวม สรุปได้ว่า การที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้ามาเรียนรวมในโรงเรียนจนเกิดประโยชน์ต่อตัวเด็กในการพัฒนาตามศักยภาพ ได้ใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นและยังเป็นการลดภาระแก่ผู้ปกครอง นอกจากนี้เด็กปกติยังได้เรียนรู้ในการรู้จักการยอมรับความแตกต่างหลากหลายของคนในสังคม ก่อให้เกิดการยอมรับการช่วยเหลือแบ่งปัน ส่งเสริมสังคมให้น่าอยู่ ทุกคนในสังคมสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างปกติสุข

⁹⁶สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, การเรียนรวม : แนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษา (กรุงเทพฯ: กลุ่มส่งเสริมการพัฒนาการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา, 2545), 37.

หลักการการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

แผนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ลักษณะความแตกต่างกันระหว่างบุคคลมีผลต่อระดับความสำเร็จในการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะการเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปจากเดิมเพื่อไปสู่พฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร อันเป็นผลมาจากประสบการณ์หรือการฝึกฝน ซึ่งการเรียนรู้ของคนเราอาศัยประสาทสัมผัส ได้แก่ หู ตา จมูก ลิ้น กาย ใจ เป็นองค์ประกอบหลักของการเรียนรู้และการรับรู้ หากมีส่วนใดส่วนหนึ่งสูญเสีย หรือบกพร่องไปย่อมมีผลต่อการเรียนรู้และการรับรู้ตามไปด้วย ทำให้การเรียนรู้ของเด็กต้องล้มเหลว เรียนไม่ได้ดีเท่าที่ควรหรือเกิดข้อขัดข้องเสียก่อน ซึ่งอาจจัดเป็นองค์ประกอบใหญ่ ๆ ได้ 3 ประการ

1. องค์ประกอบด้านสรีรวิทยา ได้แก่ สาเหตุที่สืบเนื่องมาจากการทำงานผิดปกติของระบบการทำงานของร่างกาย เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางร่างกายของเด็กเอง
2. องค์ประกอบด้านจิตวิทยา ได้แก่ สติปัญญา อัตราเร็วของการเรียนรู้ ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง การปรับตัวทางอารมณ์และสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวและเพื่อน
3. องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อม ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ เด็กที่มีความต้องการพิเศษย่อมได้รับผลกระทบต่อการเรียนรู้ในด้าน ต่าง ๆ และหากเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านต่าง ๆ ซ้ำซ้อนจะมีผลกระทบต่อการเรียนรู้อีก ซึ่งแยกพิจารณาถึงผลกระทบของความบกพร่องที่มีต่อการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการแต่ละประเภท

แนวทางการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการถือเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมากที่สุด การดำเนินการจัดการศึกษาแบบเรียนรมนั้น โรงเรียนต้องดำเนินการตามนโยบาย ตลอดจนพระราชบัญญัติและแผนการจัดการศึกษาซึ่งกำหนดขึ้นให้โรงเรียนได้ปฏิบัติตามแนวทางในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมจะสอดคล้องกับหลักการการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม คุณลักษณะของโรงเรียนเรียนรวม ซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางให้ทราบเป็นเบื้องต้นเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจสังเขปดังนี้

1. หลักการจัดโรงเรียนแบบเรียนรวม คือ เด็กทุกคนควรได้เรียนรู้ร่วมกันเท่าที่เป็นไปได้ โดยไม่คำนึงถึงอุปสรรคและความยุ่งยาก หรือความแตกต่างของเด็ก โดยโรงเรียนต้องยอมรับและตอบสนองความต้องการจำเป็นที่หลากหลายของนักเรียนที่ครอบคลุมทั้งรูปแบบและอัตราการเรียนรู้ที่ต่างกัน และประกันคุณภาพการศึกษาของนักเรียน โดยการใช้หลักสูตรเหมาะสม การจัดระเบียบการบริหาร การจัดยุทธศาสตร์การสอนที่เหมาะสม และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ควรมีการสนับสนุนและให้บริการที่ต่อเนื่อง เหมาะสมกับความต้องการพิเศษของนักเรียน

ในโรงเรียนแบบเรียนรวม เด็กทุกคนมีฐานะเป็นสมาชิกหนึ่งของโรงเรียน มีสิทธิมีความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

2. แนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนแบบเรียนรวม

- 2.1 โรงเรียนจะต้องรับเด็กทุกคนให้สามารถเข้ามาเรียนในโรงเรียนโดยไม่มีการปิดกั้น
- 2.2 จัดให้นักเรียนทุกคนได้เรียนในชั้นเรียนที่เหมาะสมกับอายุและระดับความสามารถ
- 2.3 จัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพที่เป็นจริงตามความต้องการที่แตกต่างของผู้เรียน
- 2.4 สร้างชุมชนการเรียนรู้ร่วมกัน และจิตสำนึกของการยอมรับและอยู่ร่วมกันในชุมชนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
- 2.5 ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งพากันในการจัดการศึกษา
- 2.6 ปรับเปลี่ยนบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของครูและคณะทำงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ
- 2.7 จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และมีความยืดหยุ่น
- 2.8 เน้นกระบวนการกลุ่มในการทำงานและการทำงานเป็นทีม
- 2.9 พัฒนานักเรียนทั้งทักษะทางสังคมและทักษะทางวิชาการ
- 2.10 มีกฎระเบียบที่สะท้อนถึงความยุติธรรมและความเท่าเทียมกัน
- 2.11 จัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนแต่ละคน
- 2.12 การวัดและประเมินตามสภาพที่แท้จริง โดยวิธีการที่หลากหลายและลดการใช้แบบทดสอบมาตรฐาน
- 2.13 มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างให้มีความยืดหยุ่นและสามารถทำงานได้
- 2.14 จัดให้มีการฝึกอบรม ประชุมสัมมนา ศึกษาดูงานเพื่อการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
- 2.15 สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง องค์กรและสมาชิกอื่น ๆ ในชุมชน
- 2.16 นักเรียนทุกคนสามารถเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน

หลักการจัดโรงเรียนแบบเรียนรวม เกิดจากการนำแนวคิดและหลักการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมาเป็นแนวทาง โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้เรียนอย่างเสมอภาคกัน มีการประกันคุณภาพการศึกษา ปรับหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม รวมถึงการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้การเรียนประสบความสำเร็จ⁹⁷

⁹⁷สุชาติดา บุบผา, การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) (อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2557), 27-28.

สอดคล้องกับแนวคิดของ ดาวเนส (Downes) และ แนร์ซ-เวิร์ธ (Nairz-Wirth) หลักการสำคัญ 10 ประการสำหรับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสหภาพยุโรป

1. การมุ่งเน้นทั้งระบบ

โรงเรียน หน่วยงาน และครอบครัวมีความแตกต่างกันแต่ระบบเชื่อมโยงกัน แต่ละแห่งมีความสัมพันธ์และอิทธิพลร่วมกันที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลทั้งระบบปิดกันเป็นอุปสรรคและการสนับสนุน

2. ความเสมอภาคและการไม่เลือกปฏิบัติ

ความเท่าเทียมกันอย่างเป็นรูปธรรมจำเป็นต้องมีความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จในด้านการศึกษาสำหรับทุกคนโดยไม่คำนึงถึงภูมิหลังทางสังคม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนี้ กลุ่มต่าง ๆ อาจต้องการการสนับสนุนเพิ่มเติม การไม่เลือกปฏิบัติรวมถึงสิทธิในความเท่าเทียมกันและความเคารพในสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนโดยปราศจากอคติ

3. สิทธิเด็กในการแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วม และสิทธิทางการศึกษาอื่น ๆ

เด็กมีสิทธิที่จะรับฟังในประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อสวัสดิภาพของตนเอง โดยคำนึงถึงอายุและวุฒิภาวะของเด็ก

4. วิธีการแบบองค์รวม

วิธีการแบบองค์รวมตระหนักถึงความต้องการทางสังคม อารมณ์ และร่างกาย ไม่ใช่แค่ความต้องการด้านวิชาการและความรู้ความเข้าใจของทั้งเด็กวัยรุ่นและผู้ปกครอง

5. การมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งของผู้ปกครองในโรงเรียน รวมถึงผู้ปกครองเด็กด้อยโอกาส

ข้อมูลจากผู้ปกครองในเรื่องนโยบายและแนวทางปฏิบัติของโรงเรียน ตลอดจนการศึกษาของบุตรธิดา จำเป็นต้องมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ทั่วไปและการมุ่งเน้นที่เด่นชัดในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็กด้อยโอกาส

6. ความแตกต่างในแนวทางการป้องกัน

ความต้องการในระดับต่าง ๆ ต้องใช้กลยุทธ์ที่แตกต่างกันในเพื่อตอบสนองความต้องการเหล่านั้น รวมถึงนักเรียนและครอบครัวที่มีความเสี่ยงปานกลางและความต้องการต่อเนื่อง

7. การสร้างจุดแข็ง

การส่งเสริมจุดแข็งในผลกระทบจะพบข้อบกพร่องของกลุ่มที่เปราะบาง และพยายามส่งเสริมความเข้มแข็งมากกว่าเพียงป้องกัน

8. สหสาขาวิชาชีพเป็นการตอบสนองหลายแง่มุมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญจำนวนมากในการทำงานร่วมกันเพื่อตอบสนองกับความต้องการจำเป็นพิเศษและหลากหลายของกลุ่มเด็กด้อยโอกาส

9. การเป็นตัวแทนและการมีส่วนร่วมของกลุ่มด้อยโอกาส

กลุ่มด้อยโอกาสรวมถึงผู้ที่ประสบปัญหาความยากจนและการกีดกันทางสังคม กลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากโรงเรียนก่อนวัยเรียน กลุ่มที่ประสบปัญหาการกลั่นแกล้ง ปัญหาด้านสุขภาพจิต และหรือความต้องการด้านการศึกษาพิเศษ นอกจากนี้ กลุ่มผู้อพยพและชนกลุ่มน้อยบางกลุ่ม ต้องมีจุดเน้นที่ชัดเจนในกระบวนการและโครงสร้างที่รับรองการเป็นตัวแทนและการมีส่วนร่วมของกลุ่มเหล่านี้

10. การเรียนรู้ตลอดชีวิต

การเรียนรู้ตลอดชีวิต จำเป็นต้องมีนโยบายด้านการศึกษาที่ชัดเจนเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้น การบรรลุผลส่วนตัวและทางสังคม การเจรจาระหว่างวัฒนธรรมในชุมชนต่าง ๆ และความยากจน การรวมตัวทางสังคม และการจ้างงาน ครอบคลุมการเรียนรู้นอกระบบ เช่นเดียวกับชั้นเรียนการศึกษานอกระบบและในระบบโดยอาศัยวิถีการเรียนรู้ตลอดเวลา⁹⁸

แนวคิดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของ ฮอร์นบี้ (Hornby) มีลักษณะดังนี้

1. การยอมรับและการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน
2. การทำงานร่วมกันในชุมชนของนักเรียน ครอบครัวและนักการศึกษา
3. ความแตกต่างหลากหลายของผู้เรียน
4. การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ
5. ให้ความสำคัญกับการให้ความรู้แก่ผู้เรียนในวัยเดียวกัน
6. การให้ความรู้แก่ผู้เรียนในชั้นเรียน
7. ให้ความสำคัญกับการให้ความรู้แก่ผู้เรียนในโรงเรียนในชุมชนท้องถิ่นของตน⁹⁹

เช่นเดียวกับแนวทางปฏิบัติการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของ สำนักงานการศึกษาของเวอร์จิเนีย (Virginia Department of Education) ที่กล่าวว่า

1. นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้
2. นักเรียนเป็นความรับผิดชอบของครูทุกคน
3. ห้องเรียนปกติเป็นสถานที่สำหรับนักเรียนทุกคน
4. นักเรียนจะออกจากระบบเท่าที่จำเป็นเพื่อตอบสนองความต้องการของเขาหรือเธอเท่านั้น

⁹⁸P. Downes, and E. Nairz-Wirth, **Structural Indicators for Inclusive Systems in and around Schools** (European Union: Luxembourg, 2016), 15-16.

⁹⁹Garry Hornby, **Inclusive Special Education** (New York: Springer, 2014), 4.

5. การเขียนโปรแกรมจะต้องนำเสนอในสภาพแวดล้อมที่มีการจำกัดน้อยที่สุด โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีของนักเรียน¹⁰⁰

ธนาคารโลก (The World Bank) กล่าวว่า การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึงกระบวนการเสริมสร้างขีดความสามารถของระบบการศึกษาทั่วไปทั้งหมดเพื่อเข้าถึงผู้เรียนทุกคน การเพิ่มการเข้าถึงและรับรองการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทุกคนมีความสำคัญต่อการพัฒนาทุนมนุษย์และการเติบโตทางเศรษฐกิจ การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นเป้าหมายที่เป็นที่ยอมรับ ในระดับสากลมานานกว่าสองทศวรรษ การออกแบบสากลเพื่อการเรียนรู้ (UDL)¹ เตือนถึงความสำคัญของแนวทางการสอนที่ดี ความแตกต่างและความยืดหยุ่นในหลักสูตรและการประเมิน นอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของทรัพยากรมนุษย์ที่เพียงพอและที่ฝึกที่เหมาะสมในโรงเรียนและในสถาบันการศึกษาใด ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลาย UDL เป็นแนวทางหนึ่งที่ยอมรับว่าในกลุ่มผู้เรียนมีความแตกต่างกัน ผู้เรียนสามารถเข้าใจ ประมวลผล และแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ ได้ สิ่งสำคัญคือต้องใช้วิธีที่หลากหลายในการเรียนการสอนเพื่อสนับสนุนผู้เรียนทุกคนในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เข้าถึงได้¹⁰¹

รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education Models)

ดาค (Daack) ได้เสนอรูปแบบการเรียนรวมเต็มเวลาไว้ 3 รูปแบบ ใหญ่ และ 5 รูปแบบเล็ก (รวม 8 รูปแบบ) ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบครูที่ปรึกษา (Consultant Model) รูปแบบนี้ครูการศึกษาพิเศษจะได้รับมอบหมายให้ดูแลหรือสอนเนื้อหาที่ยากหรือทักษะปฏิบัติที่ซับซ้อนให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในกรณีที่ครูที่สอนในชั้นเรียนรวมสอนเด็กแล้ว แต่เด็กที่มีความต้องการพิเศษไม่เข้าใจหรือไม่สามารถปฏิบัติได้ ครูการศึกษาพิเศษต้องสอนทักษะเดิมซ้ำอีกจนกระทั่งเด็กมีทักษะนั้น ๆ หรือเข้าใจเนื้อหาเช่นเดียวกับเพื่อนในชั้นเรียน ส่วนมากเป็นทักษะที่สอนยาก สำหรับรูปแบบนี้ครูการศึกษาพิเศษ จะต้องรับผิดชอบเด็กจำนวนไม่มากเพราะจะได้ดูแลได้อย่างทั่วถึง ครูที่สอนในชั้นเรียนรวมและครูการศึกษาพิเศษจะต้องมีการพบปะเพื่อประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับทักษะของเด็ก และมีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน รูปแบบนี้เหมาะกับโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษไม่มากนัก

¹⁰⁰Guidelines for Inclusive Education Phase Schools, accessed April 4, 2018, available from http://www.vcu.edu/ttac/inclusive_practice/

¹⁰¹The World Bank, *Inclusive Education Resource Guide: Ensuring Inclusion and Equity in Education* (USA: Washington DC., 2018), 5.

2. รูปแบบการร่วมทีม (Teaming Model) รูปแบบนี้ครูการศึกษาพิเศษจะได้รับ มอบหมาย ให้รับผิดชอบในการสอนร่วมทีมกับครูที่สอนชั้นปกติ เช่น สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือ สอนประจำห้องประถมศึกษาปีที่ 1/1 เป็นต้น ครูการศึกษาพิเศษมีหน้าที่ให้ข้อมูลแก่ครูที่สอนใน ชั้นเรียนรวมเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวม ตลอดจนให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับ วิธีสอน การมอบหมายงานหรือการบ้าน การปรับวิธีการทดสอบ การจัดการพฤติกรรมที่มีปัญหา และ มีการวางแผนร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ยกตัวอย่างเช่น มีการประชุมเพื่อวางแผนการสอนเฉพาะบุคคล สัปดาห์ละ 1 ครั้งในวันศุกร์สุดสัปดาห์ หรือประชุมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็ก กรณีที่พบปัญหาเร่งด่วนหลังจากเลิกเรียน เป็นต้น ครูที่เกี่ยวข้องจะต้องทำงานเป็นทีมและมีการวางแผน ร่วมกันในการให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

3. รูปแบบการร่วมมือ, การร่วมสอน (Collaborative, Co - Teaching Model) รูปแบบนี้ ทั้งครูการศึกษาพิเศษและครูปกติร่วมมือกันในหลายลักษณะในการสอนเด็กทุกคน ทั้งเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษและเด็กปกติในชั้นเรียนรวม ร่วมมือกันรับผิดชอบในการวางแผนการสอน การวัดและประเมินผล การดูแลเกี่ยวกับระเบียบวินัยและพฤติกรรมของเด็กทุกคนในชั้นเรียนรวม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับบริการด้านการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัย ได้รับความช่วยเหลือสนับสนุน ที่จำเป็นตลอดจนการปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน ในรูปแบบนี้ครูผู้รับผิดชอบ จะต้องประชุมกันเพื่อวางแผน เพื่อความร่วมมือให้การศึกษาแบบเรียนรวมดำเนินไปด้วยดี อาจจำแนกเป็นรูปแบบ ย่อย ๆ ได้ 5 รูปแบบคือ

3.1 ครูที่ทำหน้าที่สอนและครูที่ทำหน้าที่ช่วยสนับสนุน (One Teacher-One Supporter) เป็นการสอนที่ครู 2 คน ร่วมกันสอนชั้นเดียวกันในเวลาเดียวกัน เนื้อหาเดียวกัน ครูที่มีความเชี่ยวชาญ ในเนื้อหาถือว่าเป็นผู้สอน ส่วนครูอีกคนหนึ่งที่มีความเชี่ยวชาญในเนื้อหานั้น ๆ น้อยกว่า เป็นผู้คอยให้ความ ช่วยเหลือนักเรียน นักเรียนอาจถามครูคนใดคนหนึ่งก็ได้และคำถามนั้นจะได้รับ การตอบสนอง ได้อย่างทันท่วงที เพราะมีครู 2 คนอยู่ในห้องเรียนในเวลาเดียวกัน

3.2 การสอนพร้อม ๆ กัน (Parallel Teaching) เป็นการแบ่งเด็กในหนึ่งห้องเรียนออกเป็น กลุ่ม ๆ ครูสอนทุกกลุ่มไปพร้อม ๆ กัน หลังจากบรรยายเสร็จ ครูอาจมอบหมายงานให้นักเรียนทำ ไปพร้อม ๆ กัน หรือให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มไปพร้อม ๆ กัน การสอนแบบนี้เหมาะสำหรับห้องเรียน ที่มีจำนวนนักเรียนไม่มากนัก ครูจะได้มีโอกาสดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึงครูสามารถตอบคำถาม นักเรียนได้แทบทุกคน และครูอาจอธิบายซ้ำหรือสอนซ้ำได้ถ้าหากเด็กบางคนไม่สามารถเข้าใจเนื้อหา บางตอน

3.3 ศูนย์การสอน (Station Teaching) หรือเรียกว่าศูนย์การเรียนรู้ (Learning centers) โดยครูจะแบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นตอน ๆ แต่ละตอนจะจัดวางเนื้อหาให้ศึกษาเป็นส่วน ๆ ภายใน ห้องเรียน ให้นักเรียนเรียนตามเวลาที่กำหนด และหมุนเวียนกันจนครบทุกศูนย์จึงจะได้ เนื้อหาวิชา

ครบถ้วนตามที่ครูกำหนด ข้อดีของรูปแบบนี้ครูอาจใช้เวลาในขณะที่เด็กอื่นกำลังเรียนรู้ ด้วยตนเอง สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคล ทำให้เด็กเข้าใจในสิ่งที่เรียนมากขึ้น

3.4 การสอนทางเลือก (Alternative Teaching Design) การสอนแบบนี้จะต้องมีครูอย่างน้อย 2 คน ใน 1 ห้องเรียน ครูคนแรกจะสอนเนื้อหาวิชาแก่เด็กทั้งชั้น หลังจากนั้นจึงแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรม ครูคนหนึ่งจะสอนกลุ่มเด็กที่เก่งกว่าเพื่อให้ได้เนื้อหาและกิจกรรมเชิงลึก ในขณะที่อีกคนหนึ่งสอนกลุ่มเด็กที่อ่อนกว่า เพื่อให้เด็กได้เลือกทำกิจกรรมตามที่ตนมีความสามารถ ข้อดีของการสอนแบบนี้คือ เด็กเก่งได้เลือกเรียนในสิ่งที่ยาก ขณะที่เด็กที่เรียนช้าจะได้เลือกเรียนตามศักยภาพของตน ครูมีโอกาสอนซ้ำในทักษะเดิมสำหรับเด็กที่ยังไม่เก่งในทักษะนั้น ๆ เหมาะสำหรับชั้นเรียนวิชาคณิตศาสตร์หรือวิชาอื่น เนื้อหาอาจง่ายตามลำดับของเนื้อหาวิชา

3.5 การสอนเป็นทีม (Team Teaching) เป็นรูปแบบที่ครูมากกว่า 1 คน ร่วมกันสอนห้องเรียนเดียวกันในเนื้อหาเดียวกัน เป็นการสอนทั้งห้องเรียนแต่ไม่จำเป็นต้องสอนในเวลาเดียวกัน หากมีครูสอนมากกว่า 1 คน ในเวลาเดียวกัน ครูอาจเดินไปรอบ ๆ ห้องและช่วยกันสอนนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีปัญหาในการเรียนเนื้อหาวิชา

การ์ทเนอร์ และ ลิปสไก (Gartner and lipsky) ได้เสนอรูปแบบการเรียนรวมที่แตกต่างจากด้าค (Daeck) มี 2 รูปแบบคือ

1. รูปแบบห้องเสริมวิชาการ (Resource Room Model) เป็นการนำเด็กที่มีความต้องการพิเศษมาสอนในห้องที่จัดไว้ต่างหากเป็นการนำเด็กออกจากห้องเรียน (Pull Out Program) ห้องเสริมวิชาการเป็นห้องที่มีอุปกรณ์การเรียนการสอน แบบเรียน แบบฝึกที่ครบถ้วน ใช้เป็นห้องเรียนสำหรับกลุ่มเฉพาะ ใช้เป็นห้องสมุดห้องฝึกทักษะต่าง ๆ เฉพาะกลุ่ม ห้องเสริมวิชาการเป็นรูปแบบการเรียนรวมบางเวลา นั่นคือบางเวลาเรียนรวมชั้นเดียวกันกับเด็กปกติ บางเวลามาเรียนในห้องเฉพาะเพื่อฝึกทักษะเฉพาะบางประการ

2. รูปแบบผู้ช่วยครู (Teacher Aid Model) เป็นการจัดให้มีผู้ช่วยครู 1 คน สำหรับ 1 ห้องเรียนปกติ ผู้ช่วยครู (บางที่อาจเรียกครูผู้ช่วย) จะเข้าไปนั่งในห้องเรียนขณะที่ครูประจำการ กำลังสอนอยู่หน้าชั้น ผู้ช่วยครูจะนั่งติดกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่ครูผู้ช่วยได้รับมอบหมายให้ช่วยเหลือ จะมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 1-2 คน ในห้องเรียนรวมเต็มเวลา หน้าที่ของผู้ช่วยครู คือคอยอธิบายเพิ่มเติมตามที่ครูสอน ช่วยเรียกเด็กให้กลับมาสนใจบทเรียนหากเด็กเริ่มเสียสมาธิ ตลอดจนตอบคำถามของเด็กในเนื้อหาวิชาที่เรียน ผู้ช่วยครูอาจไม่มีวุฒิทางการศึกษาก็ได้อาจเป็น อาสาสมัคร หรือผู้ปกครองของนักเรียน แต่ไม่ควรเป็นผู้ปกครองของเด็กที่ผู้ช่วยครูกำลังดูแลอยู่ ผู้ช่วยครูจะต้องได้รับการอบรมเกี่ยวกับภารกิจที่ต้องปฏิบัติในห้องเรียน

รูปแบบการศึกษาแบบเรียนรวมแต่ละรูปแบบมีข้อดีและข้อเสียที่ต่างกัน ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดรูปแบบการศึกษาแบบเรียนรวม เช่น การเรียนรวมเต็มเวลา โดยเรียนในห้องเสริมวิชาการบางเวลา ส่วนใหญ่เรียนในรายวิชาต่อไปนี้เป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ หรือ บางโรงเรียนกำหนดรูปแบบการเรียนรวมบางเวลา โดยเรียนในห้องเสริมวิชาการในทุกสัปดาห์ ยกเว้นกิจกรรม ในทางพลศึกษา ดนตรี ทัศนศึกษา ฯลฯ หรือจัดห้องพิเศษ โดยให้เด็กอยู่ในห้องพิเศษ ซึ่งอาจเป็นห้องพิเศษในชั้นเรียน คู่ขนาน หรือห้องพิเศษรวม เด็กจะเรียนอยู่ในห้องนี้ตลอดเวลา ลักษณะการให้ความช่วยเหลือทางการศึกษาแก่เด็กโดยทางโรงเรียนให้ความช่วยเหลือในลักษณะใดกับเด็กกลุ่มนี้ อาจมีลักษณะที่แตกต่างไปจากการสอนเด็กที่ดำเนินไปในชั้นเรียนปกติ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แต่มีทักษะภาษาไทยอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จึงเรียนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไม่ได้ จึงจำเป็นต้องสอนทักษะภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และพยายามเพิ่มทักษะภาษาไทยขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามลำดับ แต่ต้องใช้เวลา ปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นคือ จะสอนอย่างไร เวลาใด ในช่วงเวลาราชการ 8.30 ถึง 16.30 น. จึงทำให้เด็กเรียนได้อย่างไรก็ตามช่วงเวลา ในการจัดการเรียนการสอน อาจยืดหยุ่น ตามนโยบายของผู้บริหารโรงเรียนหรือนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งช่วงเวลาเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับระยะเวลาการจัดการเรียนการสอน แต่ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญว่าจะจัดการศึกษาอย่างไรให้คุ้มค่าและยืดหยุ่นตามความต้องการและความสนใจของนักเรียนขึ้นอยู่กับความเหมาะสม รูปแบบการศึกษาแบบเรียนรวมนั้นเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่โรงเรียนต่าง ๆ นำมาปฏิบัติกันมากมี 3 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 การเรียนรวมเต็มเวลา (Full Inclusion)

การเรียนรวมเต็มเวลา หมายถึง การที่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะเดียวกันกับเด็กปกติตลอดเวลาที่อยู่ในโรงเรียนหากนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษไม่สามารถจะร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพให้ถือเป็นภารกิจของครูผู้สอนที่จะต้องปรับเปลี่ยนวิธีสอน วิธีจัดกิจกรรม ในลักษณะที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จนสามารถร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนได้

การสอบหาวิธีการทดสอบที่ครูนำมาใช้ เป็นอุปสรรคต่อการสอบของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ครูผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยน (Accommodation) วิธีการสอบของครู (แต่ไม่ลดเนื้อหาวิชา) จนกระทั่งเด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถทำการสอบได้ เช่น เนื้อหาเดิม ข้อสอบเดิม แต่แทนที่จะให้เด็กอ่านข้อสอบเอง ครูอาจให้อาสาสมัครอ่านข้อสอบให้เด็กฟัง เป็นต้น

จำนวนเด็กมีความสำคัญยิ่ง จำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่จะเรียนรวมเต็มเวลาในห้องเรียนปกติ ควรมีจำนวนน้อยที่สุดที่ครูผู้สอนจะดูแลได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำนวนที่เหมาะสม คือห้องละ 1 คน จำนวนสูงสุดไม่เกินห้องละ 2 - 3 คน หากเกินกว่านี้จะทำให้ครูผู้สอน

ดูแลลำบาก อาจส่งผลต่อเด็กทำให้เด็กไม่พัฒนาเท่าที่ควร หากมีเด็กมากกว่า 1 คน ควรรับเด็ก คนที่มีความบกพร่องน้อยที่สุดในห้องเรียนรวมเต็มเวลา ส่วนเด็กที่มีความต้องการพิเศษคนอื่น ควรจัดส่งเข้ารับบริการในรูปแบบอื่น

รูปแบบที่ 2 การเรียนรวมบางเวลา (Partial Inclusion)

ประเภทห้องเสริมวิชาการ (Resource Room Model) เป็นการเรียนรวมกันในบางเวลา และแยกกันเรียนบางเวลา เวลาส่วนใหญ่เรียนรวมกัน เวลาส่วนน้อยเท่านั้นที่แยกกันเรียนและ แยกเรียนเฉพาะวิชาที่เรียนร่วมกันไม่ได้เพราะทักษะในวิชานั้น แตกต่างกันมาก เช่น ในเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไม่สามารถเรียนเนื้อหาวิชาในชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ได้ เพราะทักษะของนักเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จึงต้องแยกให้มาเรียนใน ห้องเสริมวิชาการและเรียนเนื้อหาของภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เมื่อมีทักษะดีแล้วจึง เรียนเนื้อหาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4 ตามลำดับ เมื่อมีทักษะในระดับชั้นเดียวกับเพื่อนแล้วสามารถ เรียนร่วมกับเพื่อนได้ ก็ไม่ต้องแยกออกมาเรียนในห้องเสริมวิชาการอีกแล้วกลับไปสู่การศึกษา แบบเรียนรวมเต็มรูปแบบ ดังนั้นเด็กกลุ่มที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้จึงกลายเป็นเด็กปกติในที่สุด ควรมีการจัดตารางให้ชัดเจนว่ามีเด็กคนใดบ้างจะต้องมาเรียนในห้องเสริมวิชาการในวันใด เช่น ทุกชั่วโมงภาษาไทย นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ กลุ่มที่ถูกกำหนดไว้จะต้องมาเรียน ในห้องเสริมวิชาการ ซึ่งมีครูสอนประจำห้องนี้อยู่แล้ว เมื่อหมดเวลาเรียนชั่วโมงภาษาไทยเด็ก ต้องกลับไปเรียนในห้องปกติเพื่อเรียนสาระอื่น ๆ ตามตารางสอน

รูปแบบที่ 3 การเรียนรวมเต็มเวลา (Full Inclusion) ประเภทมีครูผู้ช่วย (Teachers Aid Model)

รูปแบบนี้เหมาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องที่รุนแรงมากขึ้นกว่า 2 รูปแบบแรก ครูจะจัดให้ เด็กที่มีความต้องการพิเศษจำนวน 1 - 3 คนในห้องหนึ่ง เด็กกลุ่มนี้นั่งเรียนที่โต๊ะเดียวกันหรือ โต๊ะติดกัน มีครูผู้ช่วยประจำอยู่ในห้องและคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนตลอดเวลา แล้วจัดการเรียน การสอนตามที่แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลกำหนด ครูผู้ช่วยจะต้องมีการกำหนดคุณสมบัติและ ผ่านการอบรมแล้ว อาจเป็นอาสาสมัครหรือเป็นอัตราจ้างก็ได้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของโรงเรียน¹⁰²

สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนรวมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมมี 3 รูปแบบคือ การเรียน รวมเต็มเวลา (Full Inclusion) การเรียนรวมบางเวลาประเภทมีห้องเสริมวิชาการ (Resource Room Model) การเรียนรวมเต็มเวลาประเภทมีครูผู้ช่วย (Teacher Aid Model)

¹⁰²สุชาติดา บุษผา, การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) (อุดรธานี: มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุดรธานี, 2557), 97-110.

การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อนำแนวนโยบาย กฎหมาย กฎระเบียบ และแนวปฏิบัติต่าง ๆ สู่การปฏิบัติในระดับโรงเรียน โดยความร่วมมือของเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยต้องประกอบด้วย ผู้บริหารที่มีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี และมีวิสัยทัศน์ในการจัดการเรียนรวม มีการส่งเสริมสนับสนุนยกย่ององค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรวม และจัดการให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้ ซึ่งในการบริหารการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม มีกรอบแนวคิดหลากหลายรูปแบบที่ผู้บริหารนำมาปรับใช้ในการจัดการเรียนรวมที่มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรวมไว้ 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า (Inputs) ประกอบด้วย

1.1 เครือข่าย

1) เครือข่ายภายใน ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารจัดการเรียนรวม คณะกรรมการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรและการเรียนการสอน และ คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในการจัดการเรียนรวม

2) เครือข่ายภายนอก ได้แก่ เครือข่ายชุมชน เครือข่ายโรงเรียนเรียนรวม และเครือข่ายหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง

1.2 บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหมายถึงคุณสมบัติและบทบาทของบุคลากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง นักเรียนพิการ และนักเรียนทั่วไป

1.3 สภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ แหล่งบริการทางวิชาการ

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (Process) ประกอบด้วย

2.1 การวางแผน (Planning)

2.2 การจัดการองค์กร (Organizing)

2.3 การส่งเสริมสนับสนุน (Supporting)

2.4 การประสานงาน (Coordinating)

2.5 การควบคุม (Controlling)

2.6 การรายงาน (Reporting)

องค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต (Outputs) ประกอบด้วย

- 3.1 คุณภาพผู้เรียน
- 3.2 การจัดการเรียนการสอน
- 3.3 การบริหารจัดการเรียนรวม
- 3.4 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 4 เงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย

4.1 เงื่อนไขภายใน ได้แก่ ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์และมีภาวะผู้นำในการจัดการเรียนรวม ครูที่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรวมและกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และ นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

4.2 เงื่อนไขภายนอก ได้แก่ ผู้ปกครองที่ส่งเสริมสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนรวม

ในการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีกรอบแนวคิดสำคัญที่นำมาใช้เพื่อให้เกิดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ มีดังนี้

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโดยใช้กรอบแนวคิด SEAT

กรอบแนวคิด SEAT (SEAT Framework) เป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ที่พัฒนาขึ้นในปี พ.ศ. 2546 จากงานวิจัยเรื่อง การศึกษาสำหรับคนพิการ: การวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวม ของ ดร. เบญจมา ชลธารณันท์ รักษาการณที่ปรึกษา ด้านการศึกษาพิเศษและ ผู้ด้อยโอกาสในขณะนั้น เพื่อหาแนวทางจัดการอุปสรรคที่ทำให้การดำเนินการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่ผ่านมาไม่ประสบความสำเร็จ จนต่อมาได้พัฒนาเป็นคู่มือการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้าง SEAT และได้เริ่มนำมาใช้ในการจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมของกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2547 มีองค์ประกอบหลักที่ต้องบริหารจัดการ 4 ประการ ได้แก่ 1) S มาจากคำว่า Student หมายถึงนักเรียน 2) E มาจากคำว่า Environment หมายถึง สภาพแวดล้อม 3) A มาจากคำว่า Activities หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอน และ 4) T มาจากคำว่า Tools หมายถึง เครื่องมือ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวมสามารถวางแผนการดำเนินการจัดการเรียนรวมโดยพิจารณากรอบแนวคิดตามองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านในการบริหารจัดการ ดังนี้

ด้านนักเรียน (Students: S)

นักเรียนตามกรอบแนวคิด SEAT เป็นองค์ประกอบหลักของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ซึ่งหมายถึงนักเรียนทุกคนในโรงเรียน ทั้งนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและนักเรียนทั่วไป โดยต้องมีการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนทั้งสองกลุ่มสำหรับการเรียนรวม

กลุ่มนักเรียนทั่วไป โรงเรียนต้องเตรียมความพร้อมให้นักเรียนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความพิการและคนพิการ การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล การอยู่ร่วมกันในสังคม การปฏิบัติตนและให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนพิการและนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้อย่างถูกวิธี โดยจัดกิจกรรมให้ความรู้ อธิบายลักษณะความพิการแต่ละประเภท สร้างสถานการณ์จำลองให้นักเรียนได้เรียนรู้ นำนักเรียนเยี่ยมชมสถานดูแลคนพิการ ฝึกอบรมทักษะการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็น พิเศษและการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล

กลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนต้องเตรียมความพร้อมให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีความรู้ความเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล การอยู่ร่วมกันในสังคม การรู้คุณค่า ในตนเอง การตัดสินใจด้วยตนเอง และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน โดยพิจารณาความต้องการจำเป็นพิเศษ เป็นรายกรณีตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษดำรงชีวิต ในโรงเรียนได้อย่างอิสระมากที่สุด

ด้านสภาพแวดล้อม (Environment: E)

การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรวม แบ่งเป็นการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพและบุคคลแวดล้อม

สภาพแวดล้อมทางกายภาพ โรงเรียนต้องจัดสภาพแวดล้อมให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษสามารถเข้าร่วมกิจกรรมและการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ เช่น การจัดทำทางลาดในบริเวณต่าง ๆ ของโรงเรียนและอาคารเรียนโดยคำนึงถึงการใช้งานได้อย่างอิสระและปลอดภัย จัดชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามความต้องการเฉพาะบุคคล เช่น โต๊ะเก้าอี้ที่มีระดับเหมาะสม แสงสว่างเพียงพอ เป็นต้น

บุคคลแวดล้อม ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรอื่นในโรงเรียน ซึ่งมีส่วนสำคัญในการเรียนรวมของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนต้องสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาแบบเรียนรวมให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรในโรงเรียน โรงเรียนอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเรียนรวมเพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินการจัดการเรียนรวมอย่างเป็นระบบและมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยชี้แจงนโยบายและแนวทางต่าง ๆ ให้ได้รับทราบโดยทั่วกันและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ นอกจากนี้โรงเรียนยังต้อง มีแผนส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับลูกหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในทุกระบวนการ เนื่องจากผู้ปกครองเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดนักเรียนที่สุด มีส่วนช่วยในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (Activities: A)

กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ซึ่งหมายรวมถึงกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ที่โรงเรียนต้องจัดให้นักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งด้านทักษะวิชาการ ทักษะวิชาชีพ และทักษะชีวิต โดยสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล โรงเรียนต้องเตรียมการเพื่อส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

1) การบริหารจัดการหลักสูตร โรงเรียนต้องส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้และเข้าใจการปรับหลักสูตรทั่วไปให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และยังต้องมีการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติม ซึ่งพิจารณาตามความต้องการจำเป็นของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละประเภท

2) การบริหารจัดการแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือ Individualized Educational Program: IEP) เป็นแผนการจัดการศึกษารายบุคคลที่เขียนขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร ใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนตามความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล ประกอบด้วยเป้าหมายการศึกษาระยะยาว ระยะสั้น เทคโนโลยีอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดที่จำเป็น นอกจากนี้ ยังระบุกระบวนการประเมินผลและวิธีการเรียนการสอนเฉพาะสำหรับนักเรียนแต่ละคน ซึ่งได้จากการพิจารณาของคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โรงเรียนจึงต้องแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและบริหารจัดการให้ดำเนินอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องมีนโยบายให้ครูผู้สอนใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลประกอบการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล (Universal Design for Learning) ในชั้นเรียนรวม รวมถึงเทคนิคการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรวม และต้องจัดให้มีการประเมินแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อทบทวนและปรับปรุงแผนให้สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการปัจจุบันของนักเรียนเรียนรวมถึงรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง

3) กิจกรรมการเรียนการสอนนอกชั้นเรียน โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รวมกิจกรรมนอกชั้นเรียน ทั้งในโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ในแหล่ง เรียนรู้ที่หลากหลาย โรงเรียนต้องวางแผนการส่งเสริมให้นักเรียนมีกิจกรรมนอกชั้นเรียน โดยบริหารจัดการ เรื่องการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย การเดินทาง ฯลฯ เพื่อให้การจัดกิจกรรมเหล่านั้นบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

4) การประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนควรจัดคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษารูปแบบเรียนรวม เพื่อสร้างความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด โดยคณะกรรมการประกันคุณภาพที่แต่งตั้งขึ้นต้องกำหนดองค์ประกอบ ตัวชี้วัด และ

เกณฑ์ในการประกันคุณภาพ การจัดการเรียนรวมอย่างชัดเจน รวมทั้งกำหนดกิจกรรมการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ด้านเครื่องมือ (Tools: T)

เครื่องมือในกรอบแนวคิด SEAT หมายถึงเครื่องมือที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เพื่อจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด โดยเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารจัดการเรียนรวมมีดังต่อไปนี้

1) กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนให้ชัดเจน เพื่อเป็นทิศทางในการดำเนินการจัดการเรียนรวมที่ครู บุคลากร ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเข้าใจ

2) การบริหารจัดการงบประมาณ โรงเรียนต้องมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

3) การจัดระบบบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม โรงเรียนต้องสร้างระบบบริหารจัดการเพื่อใช้ในการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ข้อมูลครู และบุคลากร ข้อมูลองค์กรเครือข่าย ข้อมูลเทคโนโลยีอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ นอกจากนี้โรงเรียนต้องส่งเสริมให้ผู้ปกครอง นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรวม โดยแต่งตั้งผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเป็นคณะกรรมการโรงเรียนและคณะกรรมการจัดการเรียนรวม อย่างน้อยคณะละ 1 คน โรงเรียนควรกำหนดแผนพัฒนาครูจะบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนรวม กำหนดแผนงานดำเนินงาน การจัดสรรงบประมาณ บทบาทหน้าที่ของบุคลากรทั้งในและนอกโรงเรียน เช่น แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา เป็นต้น

4) เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึงอุปกรณ์ เครื่องมือ รวมถึงสภาพแวดล้อมที่ช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าถึงการเรียนรู้และดำรงชีวิตอิสระ โดยโรงเรียนต้องจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนแต่ละคน

5) สื่อทางการศึกษา ซึ่งหมายถึง วัสดุ สื่อ เครื่องมือ และอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่โรงเรียนต้องส่งเสริมให้ครูผู้สอนออกแบบและเลือกใช้สื่อทางการศึกษาที่นักเรียนทุกคนเข้าถึงได้ โดยใช้หลักการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล

6) บริการต่าง ๆ โรงเรียนต้องจัดบริการที่สนับสนุนให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าถึงการเรียนรู้ได้ภายใต้ข้อจำกัดที่มี เช่น บริการแก้ไขการพูด บริการกิจกรรมบำบัด บริการกายภาพบำบัด เป็นต้น

7) ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา หมายถึง โรงเรียนต้องมีมาตรการอื่นที่นอกเหนือจาก สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็น พิเศษได้รับ การศึกษาอย่างมีคุณภาพในชั้นเรียนรวมภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด¹⁰³

มาตรฐานการเรียนรู้รวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีมาตรการให้สถานศึกษาในสังกัดจัดการเรียนรวม โดยกำหนดให้ มีมาตรฐานการเรียนรู้รวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ. 2560 เป็นข้อกำหนด คุณภาพการศึกษา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาที่มีเด็กพิการเรียนรวม ทุกแห่งโดยสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้รวม เพื่อการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาขึ้น ให้สถานศึกษาใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรวม และเป็นการยกระดับคุณภาพผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และระบบการประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิภาพ รองรับการประเมินคุณภาพภายนอกตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 รวมทั้งยังเป็นแนวทางให้กับสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนรวมของสถานศึกษา ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ

ประเด็นพิจารณา ระดับคุณภาพ และตัวอย่างการเก็บรวบรวมข้อมูล

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

คุณภาพของผู้เรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะตามหลักสูตรสถานศึกษา และมีพัฒนาการในด้านการอ่าน คณิตศาสตร์และเขียน สมรรถนะที่ สำคัญและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

¹⁰³ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, เล่มที่ 16 การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม, หน้า 13-17, เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561 เข้าถึงได้จาก <https://pubhtml5.com/rqbh/rhmy>

ประเด็นพิจารณา

1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.1 ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้นหรือตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา

1.2 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหาตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคลความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

1.3 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาการจากผลการสอบวัดความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

1.4 ความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาหรือตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP)

1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาการจากผลการสอบวัดระดับชาติ

1.6 ความพร้อมในการศึกษาต่อ การฝึกงานหรือการทำงาน

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

2.1 การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม

2.2 ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

2.3 การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

2.4 สุขภาวะทางร่างกายและลักษณะจิตสังคม

เกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น หรือตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล ในระดับดีเยี่ยม

1.2 ผู้เรียนมีความสามารถในการด้านการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เหมาะสมตามระดับชั้นหรือตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคลในระดับดีเยี่ยม

1.3 ผู้เรียนมีความสามารถในการด้านการคิดคำนวณเหมาะสมตามระดับชั้น หรือตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล ในระดับดีเยี่ยม

1.4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิเคราะห์ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแก้ปัญหาและนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม หรือตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล

1.5 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมปลอดภัยมีประสิทธิภาพ หรือตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล

1.6 ผู้เรียนมีความก้าวหน้าจากพื้นฐานเดิมในแต่ละปีในด้านความรู้ความเข้าใจและทักษะต่าง ๆ ตามหลักสูตร หรือตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

1.7 ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติของผู้เรียนปกติ มีพัฒนาการสูงขึ้น หรือคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย

1.8 ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี พร้อมทั้งจะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นหรือมีคุณภาพทางอาชีพเหมาะสมกับช่วงวัยหรือตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

2.1 ผู้เรียนมีความประพฤติด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสังคม และจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดปรากฏชัดเจนโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม

2.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม

2.3 ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นในความเป็นไทย และเห็นคุณค่าเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยและแสดงออกได้อย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน

2.4 ผู้เรียนยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ดี หรือตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล

2.5 ผู้เรียนมีวิธีการรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง หรือตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล

2.6 ผู้เรียนรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ หรือตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล

2.7 ผู้เรียนรู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหลง รั้งแก หรือตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล

2.8 ผู้เรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชนและสังคมหรือตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล

2.9 ผู้เรียนสามารถสร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/นันทนาการ ตามศักยภาพ

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการบริหาร และจัดการของสถานศึกษาที่ครอบคลุมด้านวิชาการ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านข้อมูล สารสนเทศและด้านสภาพแวดล้อม โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจด้านคุณภาพการศึกษา

ประเด็นพิจารณา

1. การมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน และครอบคลุมผู้เรียน ทุกกลุ่มเป้าหมาย
2. การวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
 - 2.1 การวางแผนและดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้าน ทุกกลุ่มเป้าหมายและดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม
 - 2.2 การวางแผนและดำเนินงานพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
 - 2.3 การวางแผนการบริหารและการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ
 - 2.4 การวางแผนและจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ
3. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา ทุกกลุ่มเป้าหมายให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
4. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา

ระดับคุณภาพ

1. สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่กำหนดไว้ ตรงกับวัตถุประสงค์ของ แผนการศึกษาชาติและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นอย่างชัดเจน
2. สถานศึกษามีแผนและดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีความเหมาะสมครอบคลุมประเด็นหลักต่อไปนี้
 - 2.1 พัฒนาวิชาการที่เน้นผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย ทุกคน และดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม
 - 2.2 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีความรู้ ความสามารถและ ทักษะตามมาตรฐานตำแหน่ง
 - 2.3 บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย นำไปประยุกต์ใช้ ได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบ และมีกระบวนการส่งต่อและเปลี่ยนผ่าน (Transition) สำหรับผู้เรียน ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
 - 2.4 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ดีและกระตุ้นให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ทั่วถึง ทุกกลุ่มเป้าหมาย

2.5 บริหารจัดการให้ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎกระทรวงกำหนด สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล

3. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและมีเครือข่ายความร่วมมือในการร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน และมีการยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคคล องค์กรที่มีส่วนร่วมสนับสนุนด้านการจัดการศึกษา

4. สถานศึกษานิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างเหมาะสมชัดเจน และเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น ตามความสนใจ ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคลสร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคน มีส่วนร่วม มีการตรวจสอบ และประเมินผลความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

ประเด็นพิจารณา

1. การมีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม
2. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น
3. การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้อง เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย
4. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

เกณฑ์ระดับคุณภาพ

1. การมีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม

1.1 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ตนเอง กำหนดเนื้อหาสาระ กิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดเป็นรายบุคคลอย่างเป็นรูปธรรมทั้งระบบ

1.2 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิด ได้ปฏิบัติจริง ด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สรุปลงความรู้ และสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

1.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ แสดงออก นำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็น คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และแสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยีด้วยตนเองอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

1.4 ผู้เรียนได้เรียนรู้เชื่อมโยงบูรณาการสาระการเรียนรู้และทักษะด้านต่าง ๆ

1.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.6 ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

2. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น

2.1 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน

2.2 ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

3. การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้อง เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย

3.1 มีการดำเนินการคัดกรองผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

3.2 มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้หรือการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่มีองค์ประกอบ ตามที่กำหนด ในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2552 และจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP)

4. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

4.1 ประเมินผู้เรียนจากสภาพจริง

4.2 มีขั้นตอนตรวจสอบและประเมินอย่างเป็นระบบ

4.3 ใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมาย และการจัดการเรียนการสอน

4.4 นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล

4.5 ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและผู้เรียนนำไปใช้พัฒนาตนเอง

มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล หมายถึง การวางระบบการจัดการคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ร่วมรับผิดชอบและรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ส่งผลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความมั่นใจต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ประเด็นพิจารณา

การใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

ระดับคุณภาพ

1. สถานศึกษาจัดวางระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม มีขั้นตอนอย่างชัดเจน และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ
2. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการวางระบบและดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นอย่างดี
3. พ่อแม่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน/ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อระบบการบริหารของสถานศึกษาและการจัดการของสถานศึกษาระดับสูง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพของมาตรฐานมี 4 ระดับ

- ระดับ 4 ดีเยี่ยม
- ระดับ 3 ดี
- ระดับ 2 พอใช้
- ระดับ 1 ปรับปรุง¹⁰⁴

ปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ความสำเร็จของการจัดการศึกษาให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในชั้นเรียนรวม คือ การที่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้เรียนร่วมกับเพื่อนในวัยเดียวกันและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่นเดียวกับนักเรียนทั่วไป กล่าวคือ นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ไม่ถูกแบ่งแยก ร่วมเป็นสมาชิกในชั้นเรียนโดยสมบูรณ์ มีโอกาสในการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนทุกอย่างได้มาก ที่สุด ถึงแม้กิจกรรมต่าง ๆ อาจต้องมีการปรับปรุงหรือดัดแปลงให้เหมาะสมบ้าง เป้าหมายสำคัญอย่างหนึ่งของการเรียนรวม คือ โรงเรียนไม่เพียงยอมรับนโยบายการศึกษาแบบเรียนรวมแล้วปฏิบัติตามเท่านั้น แต่โรงเรียนต้องยินดีต้อนรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าเรียนในฐานะสมาชิกที่มีคุณค่าคนหนึ่งโรงเรียน ซึ่งไม่เพียงการเปลี่ยนแปลงระบบการทำงานหรือโครงสร้าง แต่รวมไปถึง ทักษะคติ ความเชื่อ และการให้คุณค่าของสมาชิกทุกคนในโรงเรียนความสำเร็จในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่มีประสิทธิภาพที่เป็นพื้นฐานในการสนับสนุนกลยุทธ์และแนว ปฏิบัติต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน โดยประกอบด้วยปัจจัยสำคัญพื้นฐาน 7 ประการ ได้แก่

¹⁰⁴สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2560), 4-44.

- 1) การพัฒนาทัศนคติทางบวก
- 2) นโยบายและภาวะผู้นำที่สนับสนุน
- 3) การจัดการในโรงเรียนและชั้นเรียนที่มีการศึกษาวิจัยรองรับ
- 4) หลักสูตรและการสอนที่ยืดหยุ่น
- 5) การมีส่วนร่วมของชุมชน
- 6) การสะท้อนคิดที่มีความหมาย
- 7) การฝึกอบรมและแหล่งทรัพยากรที่จำเป็น

1. การพัฒนาทัศนคติทางบวก

การพัฒนาทัศนคติทางบวกของผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลสำเร็จในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ทัศนคติทางบวกหรือลบมีผลต่อการปฏิบัติของผู้บริหารครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตัวอย่างเช่น ผู้บริหารที่มีทัศนคติทางบวกมักออกนโยบาย ยุทธศาสตร์ และวางแผนการจัดการที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในชั้นเรียนรวม¹⁰⁵ ในทำนองเดียวกันทัศนคติทางบวกของครู มีผลอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจเลือกกลยุทธ์การสอนและกิจกรรมที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมเมื่อครูมี ทัศนคติที่ดี ครูจะพยายามออกแบบการสอนและกิจกรรมที่ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมและแสดงศักยภาพให้ ได้มากที่สุด ในทางกลับกัน ครูที่มีทัศนคติทางลบมักมีความคาดหวังต่อนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ค่อนข้างต่ำมีแนวโน้มที่จะละเลยการออกแบบการสอนและกิจกรรมโดยคำนึงถึงความแตกต่างและข้อจำกัดของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถพัฒนาได้เต็มศักยภาพสูงสุด รวมถึงการสื่อสารและพฤติกรรมที่ แสดงออกของครูที่มีทัศนคติในทางลบกลุ่มนี้มักไม่ส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ทัศนคติเชิงบวก มักจะปกป้องความวิตกกังกับการปรับตัวและความมั่นคงทางอารมณ์ของเด็ก ๆ สามารถนำไปสู่การเรียนรู้การปรับตัวและอารมณ์ที่ดีขึ้นในสังคมสำหรับเด็กทุกคน¹⁰⁶

¹⁰⁵ Matthew J. Schuelka, **Implementing inclusive education** (The United Kingdom: the UK Department for International Development, 2018), 8.

¹⁰⁶ **Handbook of Inclusive Education** (New Delhi: Central Board of Secondary Education Delhi, 2020), 26.

2. นโยบายและภาวะผู้นำที่สนับสนุน

นโยบายของโรงเรียนและภาวะผู้นำของผู้บริหารและครูเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ¹⁰⁷ เมื่อกล่าวถึงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมระดับโลก มีข้อตกลง ระหว่างประเทศและอนุสัญญาต่าง ๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม อย่างเป็นทางการ เช่น การประชุมระดับโลกว่าด้วยการศึกษาสำหรับผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และการเข้าถึงคุณภาพการศึกษา ในปี พ.ศ. 2534 ที่ซาลามันกา ประเทศสเปน ซึ่งข้อตกลงร่วมเหล่านี้ มีผลอย่างยิ่งต่อการออกนโยบายด้านการ จัดการศึกษาแบบเรียนรวมและการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ในระดับประเทศและท้องถิ่น ซึ่งต้องสอดคล้องไป ในทิศทางเดียวกับข้อตกลงระหว่างประเทศ แต่หากนโยบายระหว่างประเทศ ระดับประเทศ และท้องถิ่น ภาวะผู้นำผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลสำคัญ ต่อการจัดการเรียนรวม ในการกำหนดทิศทาง การพัฒนาคนและองค์กร การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความเป็นอยู่ที่ดีของผู้เรียนทุกคนในโรงเรียน มีความเกี่ยวข้องโดยตรงและโดยอ้อม กับผลลัพธ์เชิงบวกสำหรับนักเรียน¹⁰⁸ มีแต่การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมยังไม่ประสบความสำเร็จ อาจสันนิษฐานได้ว่าอาจเป็นอุปสรรคจาก การเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติซึ่งหมายถึงภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีความสำคัญต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมาปฏิบัติในโรงเรียน รวมถึงมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างการยอมรับและความตระหนักเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวมให้แก่ครู และบุคลากร ในโรงเรียนเป็นอย่างมาก ภาวะผู้นำผู้บริหารจะสนับสนุนการพัฒนาแนวทางปฏิบัติ ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่เข้มแข็งและยั่งยืนมากขึ้น¹⁰⁹ หากผู้บริหารมีภาวะผู้นำที่ดีจะสามารถบริหารจัดการให้สมาชิก ทุกคนในโรงเรียนมีความเชื่อว่าการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเป็น ความรับผิดชอบของทุกฝ่าย ในการส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการศึกษาแบบเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารอาจปฏิบัติตามข้อเสนอแนะบางประการ ต่อไปนี้

- 1) สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนและให้ครูและบุคลากรแบ่งปันองค์ความรู้ซึ่งกันและกัน
- 2) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายและการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนงานในโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

¹⁰⁷ Inclusive School Leadership A practical guide to developing and reviewing policy frameworks (European Agency for Special Needs and Inclusive Education, 2020), 8.

¹⁰⁸ Ibid., 8.

¹⁰⁹ R. Black William, and D. Simon Marsha, “Leadership for All Students: Planning for More Inclusive School Practices,” *NCPEA International Journal of Educational Leadership Preparation* 9, 2 (October 2014): 156.

- 3) ส่งเสริมเป้าหมายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างเป็นรูปธรรม
- 4) สร้างความเข้มแข็งแก่ครูและบุคลากรโดยให้อิสระในการคิดและปฏิบัติงานในระดับหนึ่ง และส่งเสริมความสำเร็จ
- 5) สร้างวัฒนธรรมแห่งการใส่ใจ เอื้อเฟื้อ และเคารพซึ่งกันและกันในโรงเรียน
- 6) ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม
- 7) ส่งเสริมภาวะผู้นำให้กับครูและบุคลากรในลักษณะการแบ่งปันความเป็นผู้นำร่วมกัน

3. การจัดการในโรงเรียนและชั้นเรียนที่มีการศึกษาวิจัยรองรับ

เพื่อให้การเรียนรวมประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง ทุกคนในโรงเรียนต้องมีความมุ่งมั่นในการกิจการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ทุกคนมีส่วนร่วม ต้องมีการพิจารณาสภาพแวดล้อม การจัดการ ระบบการให้บริการ การจัดการเรียนการสอนที่สนับสนุนนโยบายการเรียนรวมของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งทุกคนต้องตระหนักถึงหน้าที่ในการปรับเปลี่ยนและดัดแปลงการจัดการในโรงเรียนและชั้นเรียนให้ตอบสนองความต้องการด้านการเรียนรู้ อารมณ์ สังคม และความต้องการอื่นของนักเรียนแต่ละบุคคล โดยต้องเลือก กระบวนการและวิธีการที่ได้พิสูจน์แล้วว่า มีประสิทธิภาพในการจัดการทั้งในระดับโรงเรียนและชั้นเรียน

ในระดับโรงเรียน มีปัจจัยด้านองค์กรที่ควรพิจารณาเพื่อการจัดการการเรียนรวมให้ประสบความสำเร็จหลายประการ เช่น

- 1) การจัดตารางเวลาและสิ่งอำนวยความสะดวกในรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะชั้นเรียนที่สอนเป็นรายวิชาและมีเวลาจำกัด เพราะนักเรียนอาจไม่สามารถเรียนรู้ได้ในเวลาที่จำกัดเพียงคาบละ 50 นาที ต้องย้ายจากห้องเรียนหนึ่งไปยังอีกห้องเรียนหนึ่ง หรือการเรียนกับครูหลายคน ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคในการเรียนรวม โรงเรียนอาจต้องคิดการจัดตารางเรียนหรือรูปแบบการเรียนแบบใหม่ เช่น จัดการเรียนแบบบูรณาการหน่วย การเรียนรู้ที่ครูทุกคนวางแผนการเรียนการสอนร่วมกัน แทนการเรียนเป็นรายวิชา โดยมีครูการศึกษาพิเศษและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการเรียนรูปแบบดังกล่าว เพื่อให้การเรียนการสอนไม่ถูกจำกัดด้วยเวลา สามารถสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเสริมสร้างความร่วมมือในการทำงานของครู

- 2) การจัดกลุ่มนักเรียนคละกัน หรือแม้กระทั่งจัดกลุ่มนักเรียนคละอายุและความสามารถกัน ซึ่งการจัดกลุ่มเช่นนี้มีข้อดีหลายประการทั้งต่อนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและนักเรียนทั่วไป เช่น การให้คำปรึกษา การให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ การเห็นอกเห็นใจกัน การเรียนรู้ทักษะทางสังคม เป็นต้น โดยส่งเสริมให้นักเรียนแต่ละคนแสดงจุดแข็งของตนในการช่วยเหลือสนับสนุนสมาชิกในชั้นเรียนของตน

3) การจัดบุคลากรและทรัพยากรในชั้นเรียน โรงเรียนควรสนับสนุนการทำงานเป็นทีมของครูและบุคลากรทุกฝ่ายในชั้นเรียนหนึ่ง ๆ โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนตามบทบาทหน้าที่ของตนไม่ปล่อยให้เป็นการของครูเพียงลำพัง ในระดับชั้นเรียน สิ่งแรกที่ต้องพิจารณาคือการเข้าถึงทางกายภาพ และความปลอดภัย การจัดชั้นเรียนต้องคำนึงถึงการเข้าถึงแสงสว่างและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ที่สมเหตุสมผลและเพียงพอ เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียนได้สะดวก รวมถึงต้องส่งเสริมให้นักเรียนช่วยเหลือและเคารพซึ่งกันและกัน ตลอดจนสร้างมิตรภาพและความสัมพันธ์ที่ดีของนักเรียนทุกคนในชั้นเรียน ทั้งนี้โดยไม่คำนึงถึงสถานะและความสามารถหรือความแตกต่างใด ๆ

4. หลักสูตรและการสอนที่ยืดหยุ่น

การใช้หลักสูตรของโรงเรียนกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นความท้าทายที่ครูหลายคนต้องเผชิญ หลักสูตรของโรงเรียนส่วนใหญ่ในปัจจุบันมีลักษณะเป็นแบบรวมศูนย์ ไม่ยืดหยุ่น แยกจากบริบท มีความเฉพาะเจาะจง และไม่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายส่วนน้อย ซึ่งนำไปสู่การสอนแบบเน้นครูเป็นศูนย์กลาง ครูต้องพยายามอย่างมากในการหาวิธีที่จะทำให้นักเรียนบรรลุผลลัพธ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ในขณะที่การเรียนรวมเน้นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการเรียนรู้กลุ่มย่อยที่ตอบสนอง ข้อจำกัดของแต่ละบุคคล ดังนั้นการเรียนรวมจึงต้องใช้การออกแบบหรือปรับหลักสูตรให้เป็นสากลเหมาะสมกับ การเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน โดยใช้หลักการสำคัญได้แก่ การนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีที่หลากหลาย การให้โอกาสเลือกการสื่อสารแสดงออกตามความถนัดและความสามารถ และการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้

ในการปรับหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียนในชั้นเรียนรวม ครูต้องกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคลและเน้นการเรียนรู้ให้เกิดทักษะมากกว่าการวัดระดับสติปัญญา ซึ่งในขั้นต้นอาจพิจารณาการปรับใช้สื่อ เทคโนโลยี หรือผู้ช่วยที่ทำให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เข้าถึงการเรียนรู้ตามหลักสูตรได้ เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้เต็มศักยภาพสูงสุด ส่วนการใช้วิธีดัดแปลงหลักสูตร โดยการปรับลดระดับเนื้อหาหรือทักษะควรพิจารณาเป็นวิธีสุดท้าย เพราะอาจเป็นการปิดกั้นโอกาสในการเรียนรู้ของนักเรียนเหล่านั้น

นอกจากนี้ การเรียนการสอนมีความสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ การเลือกทฤษฎีและวิธีการเรียนการสอนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เมื่อหลักสูตรคือสิ่งที่ต้องสอน การเรียนการสอนจะหมายถึงวิธีเรียนรู้สิ่งที่หลักสูตรกำหนด ครูต้องหาวิธีให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนรู้สิ่งเหล่านั้นได้ เช่น การสอนกลุ่มย่อย ซึ่งในการจัดกลุ่มต้องจัดแบบคละกัน เลี่ยงการจัดกลุ่มตามความสามารถ เพราะจะแบ่งแยกกลุ่มเก่ง กลุ่มด้อยชัดเจน และจะส่งผลกระทบต่อกลุ่มนักเรียนที่มีข้อจำกัดต่าง ๆ และงานวิจัยยังชี้ว่าการแบ่งกลุ่ม แบบคละกันทำให้นักเรียนเกิดทักษะทางสังคมและวิชาการได้มากกว่า และครูยังสามารถจัดเวลาในการเรียนการสอนยืดหยุ่นตามความสนใจของนักเรียน เช่น

หากการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษายังมีประเด็นที่นักเรียนสนใจอยู่ ครูสามารถยืดเวลาให้นักเรียนได้เรียนรู้ตอบข้อสงสัยได้เต็มที่ โดยอาจเลื่อนวิชาคณิตศาสตร์ออกไป

การเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นยังรวมถึงการเลือกใช้วิธีการนำเสนอที่เหมาะสม หลีกเลียงการสอนแบบบรรยายซึ่งไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

5. การมีส่วนร่วมของชุมชน

เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นองค์ประกอบสำคัญของความสำเร็จของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม การจัดตั้งและพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ประสบความสำเร็จ (PLC) ในระดับโรงเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินการตามสิ่งที่ได้เรียนรู้และเพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนดำเนินการทำงานตามเป้าหมายโดยอิสระ¹¹⁰ ซึ่งหมายถึงทั้งชุมชนในโรงเรียนในท้องถิ่นและชุมชนในระดับใหญ่ขึ้น เช่น หน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถานประกอบการ องค์กรการกุศล องค์กรคนพิการ ชมรมและบุคคล ในสาขาอาชีพต่าง ๆ โรงเรียนควรมีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนในทุกระดับ นอกจากโรงเรียนควรเข้าไปมีส่วนร่วมในชุมชนแล้ว การเชิญให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมถือว่ามีความสำคัญยิ่ง ชุมชนไม่เพียงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ ของนักเรียน แต่ยังมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการเรียนรวมของโรงเรียนได้ เช่น การร่วมมือในการฝึกอาชีพ การระดมทุน การให้คำปรึกษา เป็นต้น กลุ่มคนในชุมชน ที่สำคัญที่สุดคือผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งถือได้ว่าเป็นสมาชิกหลักในชุมชนของโรงเรียน หากปราศจากความร่วมมือและการช่วยเหลือของผู้ปกครองแล้ว การเรียนรวมจะไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1) ผู้ปกครองในฐานะผู้ตัดสินใจ ผู้ปกครองทำหน้าที่ตัดสินใจในฐานะตัวแทนบุตรหลาน ช่วยบุคลากรอื่นตัดสินใจโดยให้ข้อมูลที่จำเป็นและประสบการณ์เชิงลึกที่มีร่วมกับนักเรียน

2) ผู้ปกครองในฐานะครู ผู้ปกครองเป็นครูคนสำคัญของบุตรหลานใน ระยะ 4-5 ขวบปีแรกของชีวิต เป็นครูที่เข้าใจความชอบและความต้องการการเรียนรู้ของบุตรหลานมากที่สุด ผู้ปกครองเป็นครู ทั้งที่บ้าน ในชุมชน และมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

3) ผู้ปกครองในฐานะผู้แทนทางกฎหมาย ผู้ปกครองทุกคนต้องการให้บุตรหลานของตนได้รับสิ่งที่ดีที่สุด จึงทำหน้าที่ในการรักษาสีทึ่อันพึงมีของบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้มากที่สุด ครูและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องจึงต้องพัฒนาความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองเพื่อร่วมมือในการจัดการศึกษาที่มี คุณภาพให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

¹¹⁰ How to Upscale Best Practices for Inclusive Education Effectively (the European Union, 2021), 4.

นอกจากนี้ ภาษาและการสื่อสารที่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องใช้กับผู้ปกครองเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผู้ปกครองแต่ละคนมีความแตกต่าง ทั้งด้านระดับการศึกษา สังคม และวัฒนธรรม ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องต้องคำนึงถึงการเลือกใช้ภาษาสื่อสารที่เหมาะสมกับผู้ปกครอง ภาษาที่เป็นทางการหรือคำศัพท์ทางวิชาการบางอย่างต้องมีการสื่อสารในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าใจผิด ซึ่งอาจทำให้เกิดการตัดสินใจในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษคลาดเคลื่อนไป

เครือข่ายในชุมชนที่สำคัญต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอีกกลุ่มหนึ่งคือองค์กรคนพิการ องค์กรคนพิการมีส่วนช่วยส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในฐานะเป็นกลุ่มเรียกร้องสิทธิและสนับสนุนครอบครัวของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ครูและบุคลากรในโรงเรียนมักหงุดหงิดกับการเรียกร้องของกลุ่มองค์กรคนพิการเหล่านี้ แต่ต้องยอมรับว่ากลุ่ม องค์กรเหล่านี้มีส่วนสำคัญอย่างมากในการผลักดันให้การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีความก้าวหน้า กระตุ้นให้ พิจารณาทบทวนการตัดสินใจ ความคิดเห็น รวมทั้งวิธีการทำงานของโรงเรียน สนับสนุนแหล่งข้อมูลและ คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรวมเป็นอย่างมาก

6. การสะท้อนความคิดเห็นที่มีความหมาย

การสะท้อนความคิดเห็นถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องของครู การสอนของครูและการให้บริการของบุคลากรที่เกี่ยวข้องควรมีความคิดเห็นสะท้อนกลับ และศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ ซึ่งการสะท้อนความคิดเห็นต้องเกิดจากการเก็บข้อมูล จากการสังเกตอย่างเป็นระบบในลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เครื่องมือที่ใช้อาจเป็น

1) สมุดบันทึกประจำวัน ซึ่งเป็นการจดบันทึกความคิดเห็นของครูต่อการเรียนการสอน และความก้าวหน้าในการเรียนรู้

2) แบบสำรวจความคิดเห็น

3) บันทึกการสังเกต

4) แผนนิเทศจากเพื่อนร่วมงาน ซึ่งผู้ร่วมงานเป็นผู้ประเมินและให้ความเห็นเกี่ยวกับการสอน การจัดชั้นเรียน การประเมิน เป็นต้น วิธีนี้มีประโยชน์อย่างมาก แต่การดำเนินการต้องอาศัยความไว้วางใจ

5) เยี่ยมชั้นเรียนของครูท่านอื่น เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาครูเคยครูมีส่วนร่วม การให้ครูได้มีโอกาสสังเกตการจัดการเรียนการสอนของเพื่อนร่วมงาน ทำให้ได้ความคิดใหม่ ๆ คำแนะนำ หรือ เคล็ดลับในการจัดการเรียนการสอน มีโอกาสได้หารือจะจกเปลี่ยนสิ่งที่ควรทำ ไม่ควรทำนอกจากครูเจ้าของห้อง จะได้แสดงให้เห็นแนวปฏิบัติที่ดี ยังมีโอกาสได้รับฟังความเห็นสะท้อนกลับจากผู้เยี่ยมชมด้วย

7. การฝึกอบรมและแหล่งทรัพยากรที่จำเป็น

เหตุผลหนึ่งของการปฏิรูประบบการรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าเรียนรวมในโรงเรียนทั่วไปคือ ครูและบุคลากรในโรงเรียนขาดความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นไปในทำนองเดียวกันคือต้องการการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และภายหลังได้รับการฝึกอบรมแล้ว ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีความมั่นใจและจัดการชั้นเรียนรวมที่มีนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความผ่อนคลายมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีรายงานว่า ครูและบุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในชั้นเรียนยังเป็นผู้นำดำเนินในโรงเรียนเป็นที่ปรึกษาและให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนรวมอีกด้วย รูปแบบการฝึกอบรมที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นการฝึกอบรมที่ประสบความสำเร็จอย่างหนึ่งคือการฝึกอบรม ด้วยการปฏิบัติงานจริงหลังจากได้รับความรู้ภาคทฤษฎีแล้ว โดยครูและบุคลากรที่เข้ารับการอบรมสามารถนำ ความรู้ที่ได้จากการอบรมภาคทฤษฎีมาใช้ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง มีการแก้ปัญหา และได้รับคำแนะนำใน การแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญในทันที¹¹¹ ข้อดีสำหรับการฝึกอบรม

1. สร้างความตระหนักและเปลี่ยนแปลงทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
2. มีทักษะความรู้ในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
3. รับทราบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียน
4. เป็นพันธมิตรที่ดีผ่านการทำงานร่วมกับนักการศึกษาพิเศษกับครูทั่วไป¹¹²

สิ่งที่จะช่วยให้การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมประสบความสำเร็จคือโรงเรียนต้องมีแหล่งเรียนรู้และทรัพยากรที่เพียงพอ อาจต้องใช้ทรัพยากรทั้งที่เป็นบุคคลและสื่อสนับสนุนต่าง ๆ มากกว่าการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ นอกจากการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ที่รัฐสนับสนุนให้ตามกฎหมายแล้ว โรงเรียนยังสามารถร่วมมือกับองค์กรเครือข่ายในชุมชนที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนรวมในการจัดหาทรัพยากรมนุษย์และวัสดุ สื่อ อุปกรณ์ที่จำเป็นได้เพิ่มเติมอีกด้วย สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด โรงเรียนต้อง ใช้แนวความคิดการออกแบบที่เป็นสากลในการออกแบบทรัพยากรสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ให้สามารถใช้ได้กับนักเรียน ทุกคนในโรงเรียน

¹¹¹สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, เล่มที่ 16 การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม, หน้า 18-25, เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561 เข้าถึงได้จาก <https://pubhtml5.com/rqbh/rhmy>

¹¹²Handbook of Inclusive Education (New Delhi: Central Board of Secondary Education Delhi, 2020), 24.

สอดคล้องกับแนวคิดของชูเอลก้า (Schuelka) ซึ่งได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการดำเนินการศึกษาแบบเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จคือ

1. แนวคิดและคำจำกัดความที่ชัดเจนของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
2. เป้าหมาย ตัวชี้วัด มาตรการ และผลลัพธ์การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่เป็นรูปธรรม
3. ความเข้าใจในความท้าทายด้านโครงสร้างการศึกษา และวัฒนธรรมที่มีอยู่เพื่อนำไปปฏิบัติอย่างประสบความสำเร็จ
4. กลยุทธ์การนำไปปฏิบัติที่ออกแบบมาอย่างดีซึ่งประกอบด้วยแผนการประเมิน และกระบวนการทบทวนโรงเรียนที่ชัดเจน
5. จัดให้มีการฝึกอบรมการจัดการศึกษาที่ครอบคลุม การสนับสนุนอย่างยั่งยืน และทรัพยากรสำหรับครูและผู้บริหารโรงเรียนทุกคน และ
6. ภาวะผู้นำระดับชาติด้านนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ระบบข้อมูลการจัดการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตร และการประสานงานระบบสังคม เช่น การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และการจ้างงาน¹¹³

โดยสรุปคือ การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้ประสบความสำเร็จนั้น โรงเรียนต้องพิจารณาการพัฒนาองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ 7 ประการ ได้แก่ การพัฒนาทัศนคติทางบวก นโยบายและภาวะผู้นำที่สนับสนุนการจัดการในโรงเรียนและชั้นเรียนที่มีการศึกษาวิจัยหลักสูตรและการสอนที่ยืดหยุ่น การมีส่วนร่วมของชุมชน การสะท้อนคิดที่มีความหมาย ตลอดจนการฝึกอบรมและแหล่งทรัพยากรที่จำเป็น ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วความสำเร็จในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอาจมีองค์ประกอบอื่นที่นอกเหนือจากองค์ประกอบพื้นฐานที่ได้กล่าวมาข้างต้น แต่อย่างน้อยที่สุดองค์ประกอบทั้งหมดถือว่าเป็นปัจจัยเงื่อนไขที่โรงเรียน โดยผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และชุมชน ควรพิจารณาเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่แก่นักเรียนทุกคนโดยไม่เลือกปฏิบัติ

¹¹³ Matthew J. Schuelka, **Implementing inclusive education** (The United Kingdom: the UK Department for International Development, 2018), 2

2. โรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

โรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดทำการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 มีนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ จำนวน 9 ประเภท ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณาธิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 ได้แก่ 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการร่างการหรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ 5) บุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ 6) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา 7) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรือ อารมณ์ 8) บุคคลออทิสติก และ 9) บุคคลพิการซ้อน ศึกษาพร้อมกับนักเรียนในโรงเรียนทั่วไปในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาซึ่งจัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ณ วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 โดยกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพื่อทำหน้าที่บริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต ดังต่อไปนี้

1. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประกอบด้วยท้องที่ เขตพญาไท บางซื่อ ดุสิต สัมพันธวงศ์ ปทุมวัน ราชเทวี พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย บางแค บางขุนเทียน บางบอน ทุ่งครุ ราษฎร์บูรณะ จอมทอง คลองสาน ธนบุรี ภาษีเจริญ ตลิ่งชัน ทวีวัฒนา บางพลัด บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ และหนองแขม กรุงเทพมหานคร ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ตั้งอยู่ที่เขตราชเทวี โรงเรียนที่รับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เข้าศึกษารวมกับนักเรียนทั่วไป ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 - 2560 มีจำนวน 28 โรงเรียน

2. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ประกอบด้วยท้องที่ เขตบางรัก วัฒนา สาทร พระโขนง บางนา คลองเตย บางคอแหลม ยานนาวา ดินแดง ห้วยขวาง จตุจักร ลาดพร้าว บางเขน สายไหม บึงกุ่ม บางกะปิ วังทองหลาง ดอนเมือง หลักสี่ ลาดกระบัง สะพานสูง คันนายาว มีนบุรี คลองสามวา หนองจอก ประเวศ และสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตั้งอยู่ที่เขตห้วยขวาง โรงเรียนที่รับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าศึกษารวมกับนักเรียนทั่วไป ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 - 2560 มีจำนวน 45 โรงเรียน

3. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ประกอบด้วยท้องที่ จังหวัดนนทบุรีและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตั้งอยู่ที่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โรงเรียนที่รับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าศึกษารวมกับนักเรียนทั่วไป ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 - 2560 มีจำนวน 33 โรงเรียน

4. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ประกอบด้วยท้องที่ จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระบุรี ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ตั้งอยู่ที่ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี โรงเรียนที่รับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าศึกษารวมกับนักเรียนทั่วไป ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 - 2560 มีจำนวน 32 โรงเรียน

5. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ประกอบด้วยท้องที่ จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดลพบุรี จังหวัดชัยนาท และจังหวัดอ่างทอง ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี โรงเรียนที่รับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าศึกษารวมกับนักเรียนทั่วไป ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 - 2560 มีจำนวน 50 โรงเรียน

6. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ประกอบด้วยท้องที่ จังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดสมุทรปราการ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตั้งอยู่ที่ อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โรงเรียนที่รับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าศึกษารวมกับนักเรียนทั่วไป ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 - 2560 มีจำนวน 25 โรงเรียน

7. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ประกอบด้วยท้องที่ จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายกและจังหวัดสระแก้ว ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ตั้งอยู่ที่ อำเภอเมืองปราจีนบุรีจังหวัดปราจีนบุรี โรงเรียนที่รับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าศึกษารวมกับนักเรียนทั่วไป ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 - 2560 มีจำนวน 28 โรงเรียน

8. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ประกอบด้วยท้องที่ จังหวัดราชบุรีและจังหวัดกาญจนบุรี ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ตั้งอยู่ที่ อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี โรงเรียนที่รับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าศึกษารวมกับนักเรียนทั่วไป ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 - 2560 มีจำนวน 21 โรงเรียน

9. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ประกอบด้วยท้องที่ จังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดนครปฐม ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ตั้งอยู่ที่ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โรงเรียนที่รับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าศึกษารวมกับนักเรียนทั่วไป ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 - 2560 มีจำนวน 36 โรงเรียน

10. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ประกอบด้วยท้องที่ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาคร ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ตั้งอยู่ที่ อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โรงเรียนที่รับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าศึกษารวมกับนักเรียนทั่วไป ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 - 2560 มีจำนวน 31 โรงเรียน

42. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ประกอบด้วยท้องที่ จังหวัดนครสวรรค์และ จังหวัดอุทัยธานี ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ตั้งอยู่ที่ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์¹¹⁴ โรงเรียนที่รับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เข้าศึกษารวมกับนักเรียนทั่วไป ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 -2560 มีจำนวน 44 โรงเรียน

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ในการประมวลผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สุรศักดิ์ เรือนงาม ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยด้านการเตรียมความพร้อมนักเรียนและบุคลากรอยู่ในระดับมากที่สุด การเปรียบเทียบการบริหาร จำแนกตามประสบการณ์การฝึกอบรม พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีประสบการณ์การฝึกอบรมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเรียนร่วมโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการประสานความร่วมมือกับชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ การเปรียบเทียบการบริหารการเรียนร่วม จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนแกนนำที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเรียนร่วมโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมบุคลากรและด้านการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนแกนนำที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ¹¹⁵

เกสร สุกุลเมือง ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า บริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้าง

¹¹⁴“ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา,” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 127, ตอนพิเศษ 98 ง (18 สิงหาคม 2553): 62-66.

¹¹⁵สุรศักดิ์ เรือนงาม, “การศึกษาการบริหารการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2555), บทคัดย่อ.

ซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านสภาพแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ การบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ¹¹⁶

สุเชษฐ์ เรือนก้อน ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และ 3) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาในการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม 2) รูปแบบการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ประกอบด้วย (1) สถานะของผู้บริหารโรงเรียนควรมีภาวะผู้นำและนโยบายสู่การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้โดยผู้บริหารควรเปิดใจกว้าง มีทัศนคติที่ถูกต้องและเห็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนร่วม รู้จักการคิดเชิงระบบ มีทักษะการวิเคราะห์และสามารถสังเคราะห์กระบวนการที่สามารถนำไปสู่ความสำเร็จที่ต้องการได้ ไม่หวั่นไหวต่อความลำบากและอุปสรรคใด ๆ และไม่เป็นผู้นัดติดกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดจนเกินพอดีที่รู้ที่จะปรับเปลี่ยนตนเองให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (2) ผู้บริหารควรมีการจัดโครงสร้างการบริหารอย่างเป็นระบบกำหนดขอบข่ายการบริหารครอบคลุมเป้าหมายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้และนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานและจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม โดยจัดแบบโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ ใช้กรอบการบริหารงาน ครอบคลุมงานด้านบุคลากร

¹¹⁶เกสร สุกุลเมือง, " การศึกษาสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2556), บทคัดย่อ.

ด้านวัสดุอุปกรณ์วัสดุสื่อด้านเทคโนโลยี ส่งเสริมให้มีสื่อ เทคโนโลยีหลักสูตร แผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล การวัดผลประเมินผล การเปลี่ยนผ่าน การจบการศึกษา การศึกษาต่อ และการประกอบ อาชีพสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ (3) ผู้บริหารควรจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งบริเวณโรงเรียน อาคารสถานที่ระบบสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวกภายในโรงเรียน โดยจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้สอดคล้องกับกฎกระทรวง สร้างบรรยากาศของความ เป็นมิตร (4) ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมควรเข้าใจบริบทและ เป้าหมายของการจัดการศึกษาเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้อย่างแท้จริง เข้าใจพื้นฐานความเป็นมา ของเด็กสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตรงตามศักยภาพของเด็ก มีความเสียสละ อดทนต่อ งานที่รับผิดชอบ มีความรักความเอื้ออาทรต่อเด็กด้วยความจริงใจและมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพชีวิต แก่เด็กในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และ (5) เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วมควรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมในลักษณะพิเศษด้านการจัดการศึกษา ด้านการพัฒนา อาชีพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านสุขภาพอนามัย เพื่อส่งเสริมให้เป็นคนดีคนเก่ง มีความสุขและ สามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต 2. การประเมินรูปแบบ การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้¹¹⁷

สมจิต ทองเกตุ ทำการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบและ ศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 พบว่า 1. การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบได้แก่ 1) การบริหารงาน วิชาการ 2) คุณภาพการจัดการเรียนการสอน 3) การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 4) การบริหาร งบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและการประชาสัมพันธ์ 5) การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล 6) คุณภาพผู้บริหาร 7) การคัดแยกเด็ก และ 8) การพัฒนาครู 2. กลยุทธ์การบริหาร จัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 จำนวน 3 ด้านด้วยกันคือ 1) ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม ประกอบด้วย การบริหารงบประมาณ อาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและการประชาสัมพันธ์การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล คุณภาพ

¹¹⁷ สุเชษฐ์ เรือนก้อน, “การพัฒนาารูปแบบการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, 2557), บทคัดย่อ.

ผู้บริหารและการพัฒนาครู 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ คุณภาพ การจัดการเรียนการสอนและการคัดแยกเด็ก และ 3) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้¹¹⁸

สุทธิ สุวรรณจันทร์ ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 2) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 พบว่า 1. รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 พบว่า ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน 1 กระบวนการ คือ 1) ด้านผลการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนพิการเรียนรวม 2) ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลและการประเมินผล 4) ด้านการดำเนินงานของ ศูนย์บริการทางการศึกษาพิเศษ (Student Support Service : SSS) และ 5) กระบวนการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) 2. ผลการตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษา แบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนครูผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาพิเศษ และครูสอนนักเรียนปกติ มีความคิดเห็นต่อ ความเหมาะสมโดยรวมของรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่พัฒนาขึ้น ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความเหมาะสมทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านผลการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนพิการเรียนรวม 2) ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลและการประเมินผล 4) ด้านการดำเนินงานของ ศูนย์บริการทางการศึกษาพิเศษ (Student Support Service : SSS) 5) กระบวนการพัฒนาโรงเรียน ทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA)¹¹⁹

สุมาลี รามฤทธิ, ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรวมที่มีประสิทธิภาพ สำหรับ สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการเรียนรวม 2) สร้างรูปแบบการจัดการ

¹¹⁸สมจิต ทองเกต, “กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขต บริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3” (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2559), 5.

¹¹⁹สุทธิ สุวรรณจันทร์, “การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขา นวัตกรรมจัดการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2559), บทคัดย่อ.

การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และ 3) ประเมินรูปแบบการจัดการการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ พบว่า 1. ปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ มาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงาน บุคคล ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานแผนงานและงบประมาณ ส่วนปัญหาของ การจัดการการเรียนรู้ พบว่า การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนยังไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ ของนักเรียนการจัดสรรงบประมาณให้กับครูผู้สอนเด็กพิการยังไม่เหมาะสมและไม่ทั่วถึง บุคลากร ในโรงเรียนและผู้ปกครองยังขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนพิการ 2. รูปแบบการจัดการ การเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ¹²⁰

สุมาลี ศรีผิง ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า 1. การวิเคราะห์องค์ประกอบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การบริหารจัดการ 2) การจัดสภาพแวดล้อม 3) การจัดการเรียนรู้ 4) การประสานความร่วมมือ 2. รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ส่วนที่ 2 เนื้อหา และแนวทางการดำเนินงาน ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา และแนวทางสู่การปฏิบัติ ส่วนที่ 4 เงื่อนไขความสำเร็จ 3. การประเมินรูปแบบจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 ด้าน 1) ด้านความถูกต้อง 2) ด้านความเหมาะสม 3) ด้านความเป็นไปได้ และด้าน ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด¹²¹

¹²⁰สุมาลี รามฤทธิ, “รูปแบบการจัดการการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สำหรับสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4” (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, 2559), บทคัดย่อ.

¹²¹สุมาลี ศรีผิง, “รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2560), บทคัดย่อ.

อัญชลา เกลี้ยงแก้ว ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า 1. สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านทั้งในประเด็นย่อยและภาพรวมของด้าน 2. รูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1)ด้านการจัดการความพร้อมของนักเรียนและบุคลากร 2) ด้านบริหารจัดการสภาพแวดล้อม 3)ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร 4)ด้านการประสานความร่วมมือกับชุมชน ส่วนในการพิจารณาค่าดัชนีความต้องการ (PNI) 3 อันดับแรกของแต่ละด้าน ปรากฏว่าด้านการจัดการความพร้อมของนักเรียนและบุคลากร ได้แก่ โรงเรียนมุ่งมั่นเป็นผู้นำ ในด้านการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนกำหนดนโยบายแนวทางการดำเนินงานบทบาทของบุคลากรและรูปแบบการจัดการเรียนร่วม และโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ในการจัดการเรียนร่วมให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ด้านบริหารจัดการสภาพแวดล้อม ได้แก่ โรงเรียนเอื้ออำนวยต่อบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน โรงเรียนจัดการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน และโรงเรียนมีการประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษาในการจัดการเรียนร่วมด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดกระบวนการคัดกรองเด็กที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนเรียนร่วมได้เรียนรู้และมีโอกาสในการทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียนปกติ โรงเรียนจัดระบบการรับสมัครการจัดเข้าชั้นเรียนของนักเรียนเรียนร่วมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โรงเรียนมีการใช้สื่อ เทคโนโลยีวิธีการในการจัดกิจกรรมที่เป็นรูปแบบเฉพาะเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ด้านการประสานความร่วมมือกับชุมชนได้แก่ โรงเรียนมีการแต่งตั้งกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนเน้นคุณภาพการทำงาน และโรงเรียนใช้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเด็กเรียนร่วมในการส่งเสริมเรียนรู้และพัฒนา¹²²

ชนิดาภา ไสหา ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า 1. การศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด คือ มาตรฐาน ด้านคุณภาพผู้เรียน ส่วนปัญหาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มาตรฐานที่มีปัญหามากที่สุด คือ มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 2. รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2

¹²²อัญชลา เกลี้ยงแก้ว, “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม, 2560), บทคัดย่อ.

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ระบบกลไกของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 4 วิธีดำเนินงานของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 5 การประเมินรูปแบบ องค์ประกอบที่ 6 เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก¹²³

ณรงค์รักษ์ เคนไชยวงศ์ ทำการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากลยุทธ์ การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ตรวจสอบความเหมาะสมในการนำไปใช้ของกลยุทธ์การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) พัฒนาคู่มือการใช้กลยุทธ์การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า 1. กลยุทธ์การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 6 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 การจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาบุคลากร กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนานักเรียน กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาเครื่องมือ กลยุทธ์ที่ 5 การพัฒนาสภาพแวดล้อม และ กลยุทธ์ที่ 6 การบริหารจัดการ 2. กลยุทธ์การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย 3. คู่มือการใช้กลยุทธ์ การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นมี ความเหมาะสมในการนำไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด¹²⁴

¹²³ชนิดาภา โสหา. “การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25” (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2560), บทคัดย่อ.

¹²⁴ณรงค์รักษ์ เคนไชยวงศ์, “กลยุทธ์การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี บัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2561), บทคัดย่อ.

ธานี ทาขาว ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารและการจัดการการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านปางขอน พบว่า 1. สภาพการบริหารและการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านปางขอนมีระดับคุณภาพในภาพรวม 1) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนในการปรับใช้หลักสูตรระดับสถานศึกษาระดับห้องเรียนและระดับบทเรียนมีการปฏิบัติที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดีเยี่ยม 2) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ภาพรวมมีการปฏิบัติที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดีเยี่ยม 2. เหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารและการจัดการเรียนการสอนในการปรับใช้หลักสูตรมี 2 ด้าน คือ 1) เหตุปัจจัยสนับสนุน คือ สถานศึกษามีการวางแผนพัฒนาบุคลากรทั้งผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร การนิเทศกำกับติดตามอย่างเป็นระบบตามแผนที่วางไว้โดยกำหนดเป็นปฏิทินตลอดปี 2) เหตุปัจจัยที่อุดหนุน คือ การมีส่วนร่วมของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ในการวางแผนการจัดหลักสูตรสถานศึกษาและการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ 3. สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการเรียนการสอนในการปรับใช้หลักสูตรสถานศึกษามี 2 ด้าน คือ 1) สภาพที่พึงประสงค์ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนในการปรับใช้หลักสูตร 3 ระดับ ได้แก่ ระดับสถานศึกษาระดับห้องเรียนและระดับบทเรียน 2) สภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรียนการสอนในการปรับใช้หลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ 4. แนวทางการบริหารและการจัดการเรียนการสอน ในการปรับใช้หลักสูตรสถานศึกษาสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมประกอบด้วย 1) ควรดำเนินการจัดการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน 2) ควรจัดทำสื่ออุปกรณ์การสอนเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนซึ่งสื่อและอุปกรณ์ดังกล่าวสามารถสนองความรู้และทักษะในเนื้อหาสาระของหลักสูตรได้อย่างชัดเจน 3) ควรสนับสนุนงบประมาณทรัพยากรอย่างเพียงพอสำหรับการพัฒนาครูและบุคลากรและจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ 4) กำกับติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดจากการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงการฝึกปฏิบัติและการประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตประจำวัน 5) จัดให้มีการประเมินหลักสูตรของสถานศึกษาเพื่อนำปัญหาที่เกิดขึ้นจากการนำหลักสูตรไปใช้มาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรการศึกษาต่อไป¹²⁵

¹²⁵ธานี ทาขาว, “การบริหารและการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านปางขอน” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2561), บทคัดย่อ.

ธัญลักษณ์ จันทร์ศรี ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษาพิเศษของโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม สำนักงานศึกษาธิการภาค 14 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม สำนักงานศึกษาธิการภาค 14 2) เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษาพิเศษของโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม สำนักงานศึกษาธิการภาค 14 3) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารการศึกษาพิเศษของโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม สำนักงานศึกษาธิการภาค 14 พบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการปฏิบัติงานบริหารการศึกษาพิเศษในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดคือ การบริหารการศึกษาพิเศษตามมาตรฐานการเรียนรวมเพื่อการประกันคุณภาพการจัดการศึกษา รองลงมา คือ ด้านการบริหารการศึกษาพิเศษตามโครงสร้างซีที ด้านความต้องการการบริหารการศึกษาพิเศษ คือ การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กพิเศษในแต่ละประเภท ให้แก่ ครู ผู้ปกครองและหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ ซึ่งยังคงมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดหรือแยกประเภทของเด็กพิเศษ และลักษณะต่าง ๆ ของเด็กพิเศษในแต่ละประเภท รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณให้ทันเวลาและจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนถึง วัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องโครงการและให้หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาพิเศษ จัดประชุม อบรม ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีการคัดกรองเด็กพิเศษตามแบบคัดกรองของกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณและด้านการบริหารทั่วไปโดยกำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม และสร้างความรู้ความเข้าใจภายในโรงเรียน ทั้งครูผู้สอนและผู้ปกครองเพื่อให้สามารถจัดการเรียนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) รูปแบบการบริหารการศึกษาพิเศษของโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม สำนักงานศึกษาธิการภาค 14 มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ มีความถูกต้องและมีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีการวิจัย¹²⁶

ธีรยุทธ ราหุระ ทำการศึกษา เรื่อง การประเมินโครงการการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุโขทัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 พบว่า 1. ผลการประเมินโดยภาพรวมของการประเมินโครงการการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุโขทัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้จัดการศึกษาเรียนรวม 3 ลำดับแรก พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ

¹²⁶ธัญลักษณ์ จันทร์ศรี, “การพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษาพิเศษของโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม สำนักงานศึกษาธิการภาค 14” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาวะผู้นำและการบริหาร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 2562), 4-5.

ด้านผลผลิตของ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษา ให้แก่เด็กพิการและเยาวชนพิการได้อย่างทั่วถึงครอบคลุม โดยทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีผลการประเมินตามเกณฑ์ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ รองลงมาคือ ด้านปัจจัยด้านกระบวนการดำเนินงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถเรียงตามลำดับ ได้ดังนี้ ด้านการจัดกิจกรรม ด้านการดำเนินกิจกรรม ด้านการประเมินผล และด้านการรายงานผล โดยทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีผลการประเมินตามเกณฑ์ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านปัจจัยเบื้องต้นของ โครงการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถเรียงตามลำดับ ได้ดังนี้ ด้านบุคลากรดำเนินงาน ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการ และด้านงบประมาณ โดยทุกด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีผลการประเมินตามเกณฑ์ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ' 2. แนวทางพัฒนาโครงการการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุโขทัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 แนวทางการพัฒนาด้านปัจจัยเบื้องต้น สรุปได้ดังนี้ คือ ทำการบรรจุแต่งตั้งครู สำหรับการจัดการศึกษาเรียนรวม เขียนโครงการให้ครอบคลุมกิจกรรมในการดำเนินกิจกรรม การเรียนการสอน วิเคราะห์ความพร้อมของบุคลากรต่อการจัดกิจกรรม เพื่อการจัดกิจกรรมอย่างเหมาะสม และมีการประชุม วิเคราะห์กิจกรรมและเขียนโครงการให้เหมาะสม แนวทางการพัฒนา ด้านกระบวนการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้ คือ ใช้งบประมาณเพื่อนำมาทำการพัฒนาในด้านการแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองให้มากขึ้น มีการบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและมีการประชุมร่วมกันเพื่อการจัดทำรายงานผลการเรียนรู้ ของนักเรียน แนวทางการพัฒนาด้านผลผลิต สรุปได้ดังนี้ มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้เป็นปัจจุบัน ครูผู้สอนเชื่อมโยงกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนจัดตารางเรียนที่มีการจัด กิจกรรมที่หลากหลายและประชุมชี้แจงเรื่องการประเมินผลผู้เรียนเฉพาะบุคคลมาวิเคราะห์เพื่อหา ปัญหาและจุดที่ต้องการ¹²⁷

¹²⁷ธีรยุทธ ราชูระ, “การประเมินโครงการการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวมของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุโขทัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 2563), บทคัดย่อ.

งานวิจัยต่างประเทศ

มุนาวีร์ ยูซุฟ (Munawir Yusuf), ซัสโมโก (Sasmoko), และยาซินตา อินเดรียนตี (Yasinta Indrianti) ทำการศึกษาเรื่อง โมเดลการจัดการการศึกษาแบบรวมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพของครูใหญ่และครูในโรงเรียนประถมศึกษา การนำการศึกษาแบบรวมไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงด้านการบริหารจัดการในโรงเรียนปกติ วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้คือการค้นหาว่าโมเดลการจัดการศึกษาแบบรวมในโรงเรียนประถมศึกษา (SD) ที่พัฒนาขึ้นสามารถช่วยครูใหญ่และครูในการปรับปรุงประสิทธิผลของการจัดการโรงเรียนแบบรวมในโรงเรียนประถมศึกษาได้หรือไม่ การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) อธิบายการดำเนินการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษาในปัจจุบัน (2) เพื่อพัฒนาโมเดลการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษาในอุดมคติและ (3) เพื่อทดสอบประสิทธิผลของโมเดลการบริหารจัดการการศึกษาแบบรวมในโรงเรียนประถมศึกษา

การวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (R & D) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ (1) การศึกษาเบื้องต้นเพื่อค้นหาการนำการศึกษาแบบรวมที่ดำเนินการไปใช้ใน SD ในปัจจุบัน (2) การพัฒนาโมเดลการจัดการศึกษาแบบรวม และ (3) การทดสอบประสิทธิผลโมเดลการจัดการศึกษาแบบรวมที่พัฒนาขึ้น การวิจัยได้ดำเนินการใน 4 เขต / เมือง ได้แก่ สุระการตา (Surakarta), โบโยลาลี (Boyolali), สุกอหะระโจ (Sukoharjo) และ การานันยาร์ (Karanganyar) จำนวน 51 โรงเรียน (SD) ที่จัดศึกษาแบบเรียนรวม ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ครูใหญ่ ครูประจำชั้น นักเรียนที่มีความจำเป็นต้องการพิเศษ นักเรียนปกติและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

ผลการวิจัย พบว่า 1. โมเดลการจัดการศึกษาแบบรวมเป็นตัวชี้วัดผลสำเร็จการดำเนินงานของครูใหญ่และครูในโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่คาดหวัง 2. อุปสรรคปัญหามากที่สุดประการหนึ่งคือความไม่พร้อมของมาตรฐานเกี่ยวกับวิธีการบริหารจัดการโรงเรียนที่ดี 3. การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตอบสนองคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน นักเรียนที่มีความจำเป็นต้องการพิเศษและนักเรียนปกติ 4. โรงเรียนยังไม่ได้ดำเนินการตามแนวทางของการบริหารจัดการเรียนรวม 5. โรงเรียนต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

โมเดลการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่พัฒนาขึ้นกำหนดให้โรงเรียนต้องทำหน้าที่ในการบริหารจัดการ 4 ประการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร การดำเนินการและการควบคุม โดยบูรณาการการบริหารจัดการโรงเรียน 9 ด้าน เช่น การจัดองค์กร หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล กิจกรรมนักเรียน การมีส่วนร่วมของชุมชนและงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำคู่มือการจัดการศึกษาแบบรวมขึ้น ผลการทดสอบประสิทธิภาพโมเดลการจัดการเรียนรวมโดยการแนะนำครูใหญ่และครู แสดงให้เห็นว่าโมเดลการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิผลสูง จากผลการวิจัย

เหล่านี้จึงแนะนำให้เผยแพร่คู่มือการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการจัดการโรงเรียนรวมในโรงเรียนประถมในอินโดนีเซีย¹²⁸

มิกะ คาทาโอกะ (Mika Kataoka) ทำการศึกษา เรื่อง การรับรู้ความบกพร่องทางการเรียนรู้ ผู้ให้ข้อมูลเป็นครูใหญ่ 128 คนและครู 123 คนในจังหวัดนาราประเทศญี่ปุ่น พบว่ามี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงในครอบครัวและสถานการณ์ทางสังคม ความรู้เกี่ยวกับความบกพร่องทางการเรียนรู้ไม่เพียงพอและการสนับสนุน การพัฒนาวิชาชีพครูและปัญหาของรัฐบาล ปัจจัยหลักเป็นครู ในขณะที่ปัจจัยที่สำคัญน้อยที่สุดคือปัญหาของรัฐบาล ครูส่วนใหญ่ไม่ค่อยรับรู้และให้การสนับสนุนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ครูใหญ่ตระหนักถึงปัญหาของรัฐบาลมากกว่าครู¹²⁹

กุมาร์ ซานจีฟ และ คาเคนดรา กุมาร์ (Kumar Sanjeev and Khagendra Kumar) ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาแบบเรียนรวม (IE) เป็นแนวทางใหม่ในการให้ความรู้แก่เด็กที่มีความพิการและความยากลำบากในการเรียนรู้ร่วมกับคนปกติ การศึกษาแบบเรียนรวม พยายามที่จะตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ของเด็กทุกคน โดยเน้นเฉพาะผู้ที่เสี่ยงต่อการถูกกีดกันและถูกกีดกัน หมายถึงผู้เรียนทุกคนไม่ว่าจะมีหรือไม่มี ความพิการ ก็สามารถเรียนรู้ร่วมกันได้ ผ่านการเข้าถึงร่วมกันกับบทบัญญัติก่อนวัยเรียนโรงเรียนและสถานศึกษาของชุมชนที่มีเครือข่ายที่เหมาะสมบริการสนับสนุน สิ่งนี้จะเกิดขึ้นได้เฉพาะในระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการที่หลากหลายได้ช่วงของผู้เรียนและปรับตัวให้เข้ากับความต้องการเหล่านี้

การเรียนรวมไม่ใช่การทดลองที่จะทดสอบ แต่เป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติตาม เด็กทุกคนไม่ว่าจะพิการหรือไม่มีสิทธิได้รับการศึกษาเนื่องจากพวกเขาเป็นพลเมืองในอนาคตของประเทศ ในสถานการณ์ที่มีอยู่ในอินเดียนเดียทรัพยากรมีไม่เพียงพอแม้จะจัดหาโรงเรียนที่มีคุณภาพให้กับเด็ก ๆ ทั่วไป การให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษทดสอบหรือพิสูจน์สิ่งใด ๆ ในการศึกษาวิจัยมีไม่เพียงพอแม้จะอยู่ในกระแสหลักของโรงเรียนและชุมชน (Dash, 2006).

¹²⁸Munawir Yusuf, and Yasinta Indrianti Sasmoko, "Inclusive Education Management Model to Improve Principal and teacher performance in primary Schools." (Research Interest Group in Educational Technology, Bina Nusantara University), accessed March 4, 2018, available from <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:IGr5-oLihvEJ:https://jurnal.uns.ac.id/icalc/article/download/16098/12938+&cd=3&hl=th&ct=clnk&gl=th>

¹²⁹Mika Kataoka, "Principals' and Teachers' Perceptions of Learning Disabilities: A Study from NARA Prefecture, Japan" (M.Ed., Schonell Special Education Research Center, School of Education, The University of Queensland, 2004), 161–175.

หลักการของการศึกษาแบบรวมถูกนำมาใช้ใน “การประชุมโลกว่าด้วยความจำเป็นต้องการพิเศษทางการศึกษา: การเข้าถึงและคุณภาพ” (Salamanca, Spain 1994) และได้รับการปรับปรุงใหม่ที่ World Education Forum (Dakar, Senegal 2000) แนวคิดเรื่องการรวมเข้าด้วยกันได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากกฎมาตรฐานของสหประชาชาติว่าด้วยการสร้างความเท่าเทียมกันของโอกาสสำหรับคนพิการที่ประกาศการมีส่วนร่วมและความเท่าเทียมกันสำหรับทุกคน ในช่วงปลายมีความเห็นเป็นเอกฉันท์ในหมู่ปัญญาชนและการเรียนการสอนของอินเดียในการนำการศึกษาแบบเรียนรวมมาใช้ในโรงเรียนหลัก เรื่องการสร้าง ความเท่าเทียมกันของโอกาสสำหรับคนพิการที่ประกาศการมีส่วนร่วมและความเท่าเทียมกันสำหรับทุกคน ในช่วงปลายเดือน มีความเห็นเป็นเอกฉันท์ในหมู่ปัญญาชนและการเรียนการสอนของอินเดียในการนำการศึกษาแบบเรียนรวมมาใช้ในโรงเรียนกระแสหลัก¹³⁰

เลนเน็กซ์ (Lennox) ทำการศึกษา เรื่อง บทบาทของผู้บริหาร ในการปรับสภาพแวดล้อมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนในโรงเรียนระดับกลาง มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบความเข้าใจและแนวปฏิบัติของหลักการจัดการเรียนรวม ของผู้บริหารเพื่ออำนวยความสะดวกในการพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนแบบรวมสำหรับระดับกลาง (เกรด 7 และ 8) ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมในโรงเรียน โดยทำการสัมภาษณ์ผู้บริหาร 16 คนจาก 4 เขตการศึกษา เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวมและทราบปัญหาของเด็กเหล่านี้ พบว่า ผู้บริหารมีหลายกลยุทธ์ ในการแก้ไขปัญหา แม้จะมีอุปสรรคมากมายก็ตามที่ขัดขวางความพยายามของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนรวมในอุดมคติ มีผู้บริหารหลายคนตั้งใจอำนวยความสะดวกในการเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนนำไปสู่วัฒนธรรมของโรงเรียน นั่นคือการนำองค์กรของผู้บริหารเป็นเข็มทิศในการชี้้นำการตัดสินใจและการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อคณะทำงาน นักเรียนและชุมชนโรงเรียนในวงกว้าง ในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวมรวมอุดมการณ์เหล่านี้คือสะท้อนให้เห็นถึงหลักการและแนวปฏิบัติของหลักการจัดการเรียนรวมของผู้บริหารซึ่งส่งผลนักเรียนทุกคนรู้สึกมีคุณค่าได้รับการสนับสนุนและแสดงออกถึงความเป็นเจ้าของและความเป็นตัวของตัวเอง¹³¹

¹³⁰ Sanjeev, Kumar and Khagendra Kumar, “Inclusive education in India” *Electronic Journal for Inclusive Education* 2, 2 (Summer/Fall 2007): Article 7.

¹³¹ Michael Parr Lennox, “The Principals’ role in Facilitating Inclusive school environments for students considered to be experiencing behavioural problems In intermediate level schools” (Ph.D. Department of Theory and Policy Studies University of Toronto, 2010), abstract.

ฮะมาดี ฟาดิล งูลูมา (Hamadi Fadhil Nguluma) ทำการศึกษา เรื่อง ทักษะทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กพิการในห้องเรียนการศึกษาปกติทั่วไป มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของพวกเขาที่มีต่อการจัดการเรียนรวมในห้องเรียนทั่วไปโดยใช้แบบสอบถาม PATIE ที่วัดทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาแบบรวมกลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารโรงเรียน 232 คน; ครูใหญ่และผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่จากโรงเรียนประถมและมัธยมของรัฐในจังหวัดซาคารยา (Sakarya) ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นทัศนคติโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญและทัศนคติของพวกเขาต่อนักเรียนเรียนรวมหรือเด็กพิการในโรงเรียนทั่วไป ซึ่งเป็นผลมาจาก การฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ ตำแหน่งหน้าที่การงานและประสบการณ์การสอนในโรงเรียนทั่วไปหลายปี อย่างไรก็ตามเนื่องจากผู้ให้ข้อมูลมีข้อจำกัด ในแง่ของประสบการณ์การสอนและการฝึกอบรมด้านการศึกษาพิเศษและการปฏิบัติการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จึงเน้นที่การพัฒนาวิชาชีพผ่านการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ เพราะการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการสร้างทัศนคติที่ดีให้ผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และถือเป็นวิธีหนึ่งในการสร้างความมั่นใจในการทำงานกับนักเรียนเรียนรวมหรือเด็กที่มีความพิการ¹³²

พีเบิล และ เมนดาลิโอ (Peebles and Mendaglio) ทำการศึกษา เรื่อง การเตรียมความพร้อมครูสำหรับห้องเรียนแบบเรียนรวม : แนะนำแนวทางประสบการณ์ตรงเฉพาะบุคคล โดยทำการศึกษาการจัดการเรียนรวมเป็นการจัดการศึกษาร่วมสมัยที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทของครูประจำชั้นเรียนด้วยเหตุนี้โปรแกรมการศึกษาของครูจึงพยายามรวมการศึกษาแบบเรียนรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร จากการวิเคราะห์วรรณกรรมพบว่าการฝึกอบรมการจัดการเรียนรวมมีผลดีต่อทัศนคติของครูเตรียมบริการแต่มีผลเพียงเล็กน้อยต่อการรับรู้ของพวกเขาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมที่จะสอนในห้องเรียนจัดการเรียนรวม การร้องเรียนทั่วไปคือการเน้นหนักในทฤษฎี เมื่อเทียบกับประสบการณ์จริงเพื่อแก้ไขข้อกังวลดังกล่าว ผู้เขียนแนะนำแนวทางประสบการณ์ตรงส่วนบุคคล Direct Experience Approach (IDEA) เป็นแนวทางใหม่ในการเตรียมครูสำหรับห้องเรียนจัดการเรียนรวม¹³³

¹³²Hamadi Fadhil Nguluma, "School Administrators' Attitudes toward Inclusion of Children with Disabilities In the General Education Classrooms" (M.Ed. Sakarya University, Institute of Educational Sciences, 2017), Abstract.

¹³³ Jodi Peebles, and Sal Mendaglio, "Preparing Teachers for Inclusive Classrooms : Introducing the Individual Direct Experience Approach," **Learning Landscapes** 7, 2 (Spring 2014): 245-257.

ซัมโบ และ แกมโบ (Sambo and Gambo) ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารการศึกษาแบบรวม ในโรงเรียนไนจีเรีย : ปัญหาและกลยุทธ์ การดำเนินงาน บทวิจัยนี้วิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความพิการ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความพิการในโรงเรียนทั่วไป มีการหารือเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของไนจีเรีย ที่สนับสนุนการศึกษาแบบเรียนรวม ผู้วิจัยชี้ให้เห็นถึงปัญหาล่าสุดและความท้าทายของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและระบุกลยุทธ์การดำเนินงานที่สำคัญบางอย่างซึ่งหากดำเนินการอย่างถูกต้องจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในสถานการณ์ปัจจุบันของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในประเทศไนจีเรีย บทความปิดท้ายด้วยคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า¹³⁴

เฮเธอร์ เลอเมย์ (Heather LeMay) ทำการศึกษา เรื่อง ทศนคติของครูและผู้บริหารที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนรวม โดยการศึกษาวิเคราะห์เฉพาะ ระดับชั้น ประสบการณ์การสอน และระดับการศึกษาเพื่อสำรวจองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของครูและผู้บริหารที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนรวม ผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ใน 3 เขตการศึกษาแห่งในรัฐเทนเนสซี ตะวันออก ข้อมูลทั้งหมดรวบรวมผ่านแบบสำรวจออนไลน์ที่แจกจ่ายให้กับครู prek-12 ทางอีเมลของครูใหญ่ในโรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 183 คนเป็นครูและผู้บริหารจากทั้ง 3 เขตการศึกษา ผลการวิจัยพบว่าระดับการศึกษาไม่ได้ มีบทบาทสำคัญในมิติทัศนคติการฝึกอบรมหรือข้อมูลในการศึกษา อย่างไรก็ตามประสบการณ์การสอนหลายปีมีบทบาทสำคัญในทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการจัดการเรียนรวม ผู้บริหาร มีทัศนคติที่ดีมากกว่าครูและรายงานว่ามีข้อมูลในการบริหารจัดการศึกษาเรียนรวมมากกว่าครูผู้สอน ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ 0-15 ปีมีทัศนคติที่ดีมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ 16-30 ปีขึ้นไป¹³⁵

¹³⁴Anpe Maria Sambo, and Morice Bwoi Gambo, "Administration of Inclusive Education in Nigerian School : Issues and Implementation Strategies," **National Journal of Inclusive Education** 3, 1, (July 2015): 107-115.

¹³⁵Heather LeMay, "Administrator and Teacher Attitudes Toward Inclusion" (Doctor of Education in Educational Leadership the faculty of the Department of Educational Leadership and Policy Analysis, East Tennessee State University, 2017), accessed March 4, 2018, available from https://scholar.google.co.th/scholar?q=Administrator+and+Teacher+Attitudes+Toward+Inclusion&hl=th&as_sdt=0&as_vis=1&oi=scholar

ฮาว (Haug) ทำการศึกษา เรื่อง การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม: อุดมคติและความเป็นจริง ประเด็นสำคัญที่กล่าวถึงในวิจัย คือ ความท้าทายหลักในการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ประเทศในยุโรปส่วนใหญ่ยอมรับว่าการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นวิธีรักษาสิทธิทางการศึกษาที่เท่าเทียมกันสำหรับทุกคน. อย่างไรก็ตาม คำจำกัดความและการนำไปปฏิบัติของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีความแตกต่างกันอย่างมาก มีการหารือเกี่ยวกับคำจำกัดความที่แคบและกว้างของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม โดยแยกความแตกต่างระหว่างมิติแนวนอนและแนวตั้งของแนวคิด วิจัยนี้กล่าวถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียนในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและความสามารถของครูสำหรับการสอนแบบเรียนรวม ยังไม่มีประเทศใดประสบความสำเร็จในการสร้างระบบโรงเรียนที่เป็นไปตามอุดมการณ์และเจตนารมณ์ของการรวมกันตามที่กำหนด โดยองค์กรระหว่างประเทศต่าง ๆ การจัดทำแผนดูเหมือนจะเป็นเกณฑ์ที่พบบ่อยที่สุดของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเพื่อหลีกเลี่ยงการแบ่งแยกคุณภาพของกระบวนการสอนและการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีลำดับความสำคัญต่ำกว่า¹³⁶

เมอร์ซี่ (Mercy) ทำการศึกษา เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและผลกระทบ สำหรับ หลักสูตร ทฤษฎีและการปฏิบัติ การศึกษาเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานตลอดจนเป็นเครื่องมือสำหรับการเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนามนุษย์ การศึกษามีคุณค่าเพราะมีส่วนร่วมช่วยในการพัฒนาประเทศผ่านการจัดหาทรัพยากรมนุษย์ที่ช่วยกระตุ้นผลิตผลและขจัดความยากจน โรคภัย และความโง่เขลา ปฏิญญาโลกว่าด้วยการศึกษาสำหรับทุกคนในจอมเทียน ประเทศไทย (ค.ศ. 1990) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการเข้าถึงการศึกษาเป็นสากลเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมทั้งหมด การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของระบบการศึกษาในการเข้าถึงเด็กทุกคน การเรียนรู้ควรอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจที่ชัดเจนว่าผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีลักษณะและภูมิหลังที่หลากหลาย และกลยุทธ์ในการปรับปรุงคุณภาพจึงควรใช้ความรู้และความสามารถของผู้เรียน พระราชบัญญัติหลายฉบับมาจากปฏิญญาสากล ว่าด้วย สิทธิมนุษยชน ค.ศ.1948 ได้รับการจัดทำเป็นเอกสารเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม แม้จะเน้นเรื่องการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมก็ตาม ความท้าทายหลายอย่างที่ต้องเผชิญกับการนำหลักสูตรไปใช้ในสถาบันการศึกษาหลายแห่ง ซึ่งยังคงอยู่สร้างจากแบบจำลองของนักเรียนแบบดั้งเดิม สร้างความท้าทายให้กับผู้เรียนหลายประเภทจากการศึกษา พบว่า ครูไม่รู้สึกร่วมที่จะรับผิดชอบ ในห้องเรียนแบบเรียนรวม โดยส่วนใหญ่แล้วครูไม่แน่ใจว่าจะคาดหวังอะไรในสังคม สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ล้มเหลว ในการสนับสนุนธรรมชาติของผู้เรียนที่แตกต่างกันและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างไม่ถูกต้อง นำเสนอแนวทาง

¹³⁶ Peder Haug, "Understanding inclusive education: ideals and reality," *Scandinavian Journal of Disability Research* 19, 3 (2017): 206–217.

ที่ยึดหลักสิทธิมนุษยชนและความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และ
 นัยสำคัญ หลักสูตร ทฤษฎีและการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน
 การวัดและประเมินที่แตกต่างกัน ควรปรับการจัดการสอนของครู การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน¹³⁷

มุกติ ประกาช ทะปาเลีย (Mukti Prakash Thapaliya) ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษา
 แบบเรียนรวมคือการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายสำหรับเด็กทุกคน ซึ่งรวมถึงเด็ก
 ที่ถูกมองว่าเป็นเด็กชายขอบที่ถูกกดขี่ ชนกลุ่มน้อยและผู้พิการ เพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญาของ
 การศึกษาแบบเรียนรวมทั่วโลก รัฐบาลเนปาลได้ให้การรับรองและบังคับใช้นโยบายที่แตกต่างกันเพื่อ
 สนับสนุนหลักการของการศึกษาแบบเรียนรวม อย่างไรก็ตามในเนปาลนักเรียนชายขอบและพิการ
 จำนวนมากยังไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาได้ นอกจากนี้เด็กจำนวนมากที่เข้าเรียนในโรงเรียน ไม่ได้รับ
 การศึกษาที่มีคุณภาพและไม่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ไม่มีเอกสารข้อมูล เกี่ยวกับ
 แนวปฏิบัติด้านการศึกษาแบบเรียนรวมในเพื่อรับรองของเด็กพิการที่เข้ารับการศึกษาระดับ
 มัธยมศึกษาในเนปาล วิทยานิพนธ์นี้รายงานการศึกษาที่ศึกษาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้บริหารโรงเรียน
 ครูที่มีความพิการและไม่มีความพิการ ผู้ปกครอง และนักเรียนที่มีความพิการและไม่มีความพิการ
 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐสองแห่งในเนปาลได้อย่างไร การศึกษายังได้สำรวจว่านโยบายการศึกษา
 แบบเรียนรวมถูกนำไปใช้โดยผู้บริหารโรงเรียน ครูและนักเรียนในสถานศึกษาปกติอย่างไรและวิธีที่ครู
 รับรู้และเข้าใจหลักสูตรการเรียนการสอนการประเมินและความพิการโดยเฉพาะ

การวิจัยใช้กรอบ “การศึกษาสำหรับความพิการ” ที่สนับสนุนโดยทฤษฎีนักสังคมสงเคราะห์
 ภายในวิทยานิพนธ์นี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพิการแบบจำลองเชิงทฤษฎีของการสอนและรูปแบบ
 การเรียนการสอนทางเลือกเป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ผล ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพที่รวบรวม
 และวิเคราะห์ ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสังเกตและการวิเคราะห์นโยบายและเอกสารของโรงเรียน
 ผู้ให้ข้อมูลเป็น ผู้บริหารโรงเรียน 2 คน เจ้าหน้าที่ของรัฐ 4 คน ครู 14 คนที่มีและไม่มีความพิการ
 ผู้ปกครอง 14 คน และนักเรียนที่มีและไม่มีความพิการ 14 คน ซึ่งได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้เข้าร่วม
 การวิจัย มีการบันทึกและวิเคราะห์การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างทั้งหมด 48 รายการและ
 การสัมภาษณ์แบบโฟกัสกลุ่ม 2 ครั้ง กิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนรวม 28 ห้อง การสังเกต
 จากครู 14 คน มีการใช้แบบจำลองเชิงวิเคราะห์สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Taylor,
 Bogdan & DeVault, 2016) เพื่อวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

¹³⁷M. Mugambi Mercy, “Approaches to Inclusive Education and Implications for Curriculum Theory and Practice,” *International Journal of Humanities Social Sciences and Education (IJHSSE)* 4, 10 (October 2017): 92-106.

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าวาทกรรมเกี่ยวกับความพิการต่าง ๆ ชี้นำนโยบายการศึกษาแบบเรียนรวมของเนปาล การปฏิบัติในชั้นเรียนและการบรรยายของผู้เข้าร่วม นโยบายการศึกษาแบบเรียนรวมของเนปาล มีมุมมองที่ขัดแย้งและสับสนซึ่งดูเหมือนว่าจะได้รับการชี้นำโดยวาทกรรมทางการแพทย์เกี่ยวกับความพิการ แม้ว่ารัฐบาลเนปาลจะให้การรับรองความเท่าเทียมความเสมอภาคและความยุติธรรมทางสังคมสำหรับทุกคน แต่สังคมเนปาลยังคงมองว่าความพิการว่าเป็นเชิงลบ ซึ่งนำไปสู่การเลือกปฏิบัติ การแบ่งประเภทและการกีดกันนักเรียนพิการโดยตรง

ปัจจัยหลายประการถูกระบุว่าเป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนแบบรวมที่นำไปใช้ในห้องเรียนระดับมัธยมศึกษาของเนปาล รวมถึงครูขาดประสบการณ์จากการฝึกอบรม งบประมาณและทรัพยากรการสอน มีจำกัด ไม่สามารถเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานได้ ทักษะของครูและผู้ปกครองที่มีต่อความพิการส่วนใหญ่เป็นไปในทางลบ สิ่งเหล่านี้ดูเหมือนจะเป็นข้อจำกัด ซึ่งได้รับอิทธิพลจากความเชื่อทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับความพิการ หลักสูตรและนโยบายขัดแย้งกัน เป็นผลให้ผู้นำไปใช้แตกต่างกัน : หลักสูตรแบบแยกส่วน การเรียนการสอนและแบบจำลองการประเมินสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่อง อย่างไรก็ตามการศึกษานี้ยังพบว่าครูบางคนประยุกต์ใช้การเรียนการสอนแบบเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันและครอบคลุมสำหรับนักเรียนทุกคนในการเรียนการสอนแบบวันต่อวัน

จากผลการวิจัยการศึกษานี้สรุปได้ว่ามีช่องว่างในการดำเนินการระหว่างนโยบายที่ครอบคลุมและการปฏิบัติที่ครอบคลุม ครูสร้างความพิการโดยใช้วาทกรรมทางการแพทย์และศาสนาเกี่ยวกับความพิการและมองว่าความพิการเป็นปัญหาส่วนบุคคลแทนที่จะเป็นปัญหาทางสังคม เพื่อลดช่องว่างการดำเนินการนี้ระหว่างนโยบายการศึกษาและการปฏิบัติที่ครอบคลุมการศึกษานี้ได้ชี้ให้เห็นถึงผลกระทบของการศึกษานี้¹³⁸

สุจารวันโต, ยะติม ริอันโต, มุฮัมหมัด นูรุล อาซาร์ (Sujarwanto, Yatim Riyanto, Muhammad Ashar) ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารจัดการเรียนรวม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบปัจจัยสนับสนุนและปัญหาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรวมในโรงเรียน การวิจัยนี้ใช้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพกับเชิงพรรณนา เก็บข้อมูลโดยการสังเกต การสัมภาษณ์และเอกสารข้อมูล จากโรงเรียนประถม เกตตินตัง (Ketintang II/410) สุราบายาอินโดนีเซีย ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูใหญ่ ครูประจำชั้น และครูการศึกษาพิเศษ ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า การบริหารจัดการเรียนรวมนั้นค่อนข้างดีในทุก ๆ ด้าน ได้แก่การวางแผน การจัดองค์กร การนำไปใช้ การติดตามกำกับดูแลและการประเมินผล อย่างไรก็ตามด้านของการวางแผนยังคงต้องมีการปรับปรุงทีมการลงทะเลเบียนของนักเรียนใหม่

¹³⁸Mukti Prakash Thapaliya, “Moving Towards Inclusive Education: How Inclusive Education is Understood, Experienced and Enacted in Nepali Higher Secondary Schools” (Ph.D, University of Canterbury, 2018), Abstract.

ปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการบริหารจัดการเรียนรวมได้รับการสนับสนุนที่ดีที่สุดจากหลายฝ่าย และวัฒนธรรมที่ครอบคลุมที่ได้รับการพัฒนาอย่างดี ในขณะที่ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนรวมคือการสนับสนุนโดยตรงจากผู้ปกครอง, การขาดความรู้และประสบการณ์ของครู¹³⁹

โรบิยันซาห์, มัดจิโต้, และ มูร์ทาสโล (Robiyansah, Mudjito, and Murtadlo) ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการการศึกษาแบบเรียนรวม: แนวทางปฏิบัติสำหรับการจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียนจัดการศึกษาแบบเรียนรวม งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสภาพ ปัญหา และความต้องการในปัจจุบันของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เพื่อหารูปแบบที่ดีที่สุดของการดำเนินการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและเพื่อตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานซึ่งดำเนินการในสามขั้นตอน ขั้นตอนหนึ่งคือการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการดำเนินการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ขั้นตอนที่สองคือการกำหนดรูปแบบการจัดการเรียนรู้การศึกษาแบบเรียนรวม และขั้นตอนที่สามคือการกำหนดประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนและการจัดการเรียนรู้เป็นปัญหาที่ใหญ่ที่สุดในการนำการศึกษาแบบเรียนรวมมาใช้ ในขณะที่การบริหารจัดการนักเรียน และการจัดการเรียนรู้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะต้องพิจารณา ในการใช้รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จากผลการวิจัย ทั้งโรงเรียนได้มีการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ซึ่งประกอบด้วยสามขั้นตอน ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลลัพธ์ มีข้อเสนอแนะว่าควรเน้นย้ำถึงการทำงานร่วมกันระหว่างแบบจำลองนี้¹⁴⁰

วัลดีวิโซ (Valdivieso) ทำการศึกษา เรื่อง ผู้บริหารโรงเรียนและการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในเปรู : กรณีศึกษาภาวะผู้นำและประสิทธิภาพของผู้บริหารโรงเรียนนับตั้งแต่การนำแนวทางการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (IE) มาใช้ กระทรวงศึกษาธิการของเปรูได้ทำการปรับปรุงบรรทัดฐานเกี่ยวกับความต้องการด้านการศึกษาพิเศษ (SEN) ของนักเรียน อย่างไรก็ตาม การดำเนินการตามการปฏิรูบนี้อย่างไรก็ตามมีความท้าทายมากมาย การศึกษานโยบาย IE เมื่อเร็ว ๆ นี้ ซึ่งดำเนินการในปี 2016 สรุปได้ว่าปัญหาสำคัญคือการขาดความอดทนและการฝึกอบรมผู้นำโรงเรียนและครูอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งทำให้ไม่สามารถให้บริการด้านการศึกษาที่ดีแก่นักเรียน SEN [43] หลักฐานที่เชื่อมโยงบทบาทของ

¹³⁹ Sujarwanto, Yatim Riyanto, Muhammad Ashar, "The Management of Students with Special Needs in Inclusive School," **Advances in Social Science, Education and Humanities Research**, 173 (2018): Abstract.

¹⁴⁰ Iva Evry Robiyansah, Mudjito, and Murtadlo, "The development of inclusive education management model: Practical guidelines for learning in inclusive school," **Journal of Education and Learning (EduLearn)** 14, 1 (February 2020), 80-86

ผู้นำหลักและ IE แทบไม่มีอยู่ในบริบทของชาวเปรู ดังนั้น การวิจัยเชิงคุณภาพนี้จึงพยายามที่จะเติมช่องว่างโดยการสำรวจความคิดเห็น กลยุทธ์ และความต้องการด้านการฝึกอบรมของผู้นำโรงเรียนในโรงเรียนจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในเปรู การศึกษาได้ดำเนินการในโรงเรียนที่มีผู้นำในโรงเรียนที่มีผลการเรียนดีซึ่งเชื่อว่าจะพบสภาพแวดล้อมที่เป็นบวกมากขึ้นต่อการดำเนินการปฏิรูป เก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์จากผู้นำโรงเรียน เจ้าหน้าที่สนับสนุนด้านการบริหาร และครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกประสบความสำเร็จอย่างมากในการดำเนินการปฏิรูป โดยการส่งเสริมค่านิยมแบบมีส่วนร่วมภายในโรงเรียน ทำงานร่วมกับชุมชนโรงเรียนเพื่อปรับปรุงบรรยากาศของโรงเรียนสำหรับการจัดการเรียนรวมเข้าไว้ด้วยกัน และพัฒนาชุมชนการเรียนรู้แบบมืออาชีพเพื่อพัฒนากลยุทธ์การสอนแบบมีส่วนร่วม งานวิจัยนี้ ให้ข้อมูลที่สำคัญสำหรับการออกแบบและการดำเนินการตามนโยบายความเป็นผู้นำและโปรแกรมการเตรียมความพร้อมโดยเอาใจใส่นักเรียนที่มีความทุพพลภาพ¹⁴¹

ดัสมีอาห์, ลัมบังสุบาโย (Dasmiah, LambangSubagyo), และ เอดี ราห์หมัด, หัสบี ชัมซีร์ (Edi Rahmad, HasbiSjamsir) ทำการศึกษา เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความจำเป็นต้องการพิเศษที่โรงเรียนประถมศึกษาในสมารินดา กาลิมันตันตะวันออก การพัฒนารูปแบบการจัดการการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความจำเป็นต้องการพิเศษ (ABK) เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อเป็นแนวทางในการนำการศึกษาแบบเรียนรวมไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนารูปแบบการประเมินและการเตรียมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความจำเป็นต้องการพิเศษในเมืองสมารินดา กาลิมันตันตะวันออก แบบจำลองที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ คู่มือการประเมินตำแหน่ง รูปแบบการบริการ และรูปแบบการเตรียมความพร้อมส่วนบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและจิตใจ งานวิจัยนี้ ยังพัฒนารูปแบบการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ปกครองของเด็กเหล่านี้ที่มีความจำเป็นต้องการพิเศษเหล่านี้กับโรงเรียนแบบจำลองที่ได้รับการพัฒนาได้รับการทดสอบและนำไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา 5 แห่ง ในเมืองสมารินดา กาลิมันตันตะวันออก ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม พบว่า ดีมาก มีความแตกต่าง 3% ผลการดำเนินการในโรงเรียนที่ให้การศึกษาที่มีความจำเป็นต้องการพิเศษ แสดงว่า แบบจำลองนี้มีประสิทธิภาพสำหรับการจัดวางเด็กตามข้อมูลประวัติของนักเรียน เพื่อให้ครูสามารถเตรียมการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มากขึ้น รูปแบบการจัดการบริการการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความจำเป็นต้องการพิเศษมีประสิทธิภาพในการปรับปรุงบริการและการประเมินสำหรับเด็กที่มีความจำเป็นต้องการพิเศษในเมืองสมารินดา กาลิมันตันตะวันออก ถึง 95%

¹⁴¹Pamela Valdivieso, "School Leaders and Inclusive Education in Peru : A Case Study of Principal Leadership in an Effective Inclusive School," *International Journal of Innovative Business Strategies (IJBS)* 6, 2 (2020): 453-461.

สรุป

ผู้บริหารเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญในการบริหารจัดการในโรงเรียน มีศาสตร์และศิลป์ในการบริหารซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญที่จะทำให้การบริหารจัดการศึกษา บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะหลักการ การบริหารสถานศึกษา 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2534 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และกฎกระทรวง ตลอดจนนโยบายต่าง ๆ เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องต้องตระหนักว่า การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เป็นการจัดการศึกษาในโรงเรียนปกติให้กับเด็กที่มีความจำเป็นต้องการพิเศษหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องตามสิทธิที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ไม่คำนึงถึงความรุนแรงในสภาพความพิการ ได้เข้าเรียนวิชาการและกิจกรรมพิเศษเท่าที่จะเป็นไปได้รวมในชั้นเรียน รวมถึงการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่นเดียวกับนักเรียนปกติ สนับสนุนให้นักเรียนพิการได้มีเพื่อนผู้ช่วยหรือเพื่อนสนิทเช่นเดียวกับ เด็กปกติ ได้รับการศึกษาในชุมชนและสิ่งแวดล้อมต่อไป สอนและแนะนำให้นักเรียนเข้าใจและยอมรับ ในความแตกต่างและให้พ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง เป็นหน้าที่และภาระต้องทำความเข้าใจ กับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ให้มีความเข้าใจในทิศทางเดียวกันว่า การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม นั้น เป็นงานที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายซึ่งเป็นสิทธิของเด็ก โรงเรียน มีหน้าที่ต้องช่วยเหลือดูแลให้ได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคทุกคนไม่ใช่เป็นงานสร้างความหนักใจ และเป็นภาระให้แก่โรงเรียนหรือผู้ใด ผู้หนึ่ง อาศัยจิตใจที่มุ่งมั่นมีอุดมการณ์ที่จะจัดการศึกษาให้แก่เด็กทุกคนโดยไม่มีข้ออ้างที่เป็นปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม โรงเรียนไม่สามารถปฏิเสธการรับนักเรียนได้ เมื่อมีเด็กที่มีความบกพร่องในด้านต่าง ๆ มาสมัครเข้าเรียนต้องรับไว้ทุกคน เป็นหน้าที่ที่โรงเรียน ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย มีแนวปฏิบัติรองรับเกี่ยวกับสิทธิความเสมอภาคในการเข้าเรียน สามารถสร้างกรอบความคิดที่ถูกต้องให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้เข้าใจจะทำให้การดำเนินงาน เป็นไปด้วยความราบรื่นและมีประสิทธิผลการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมไม่ทำให้ผลการเรียนของ เด็กทั่วไปตกต่ำลง หรือทำให้ เด็กปกติมีพัฒนาการด้านใดด้านหนึ่งถดถอยลง โดยเฉพาะในมาตรา 10 กล่าวว่าการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เป็นการสร้างวิถีทาง ที่จะส่งเสริมความยุติธรรมและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน โดยใช้ยุทธศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อ พัฒนาโรงเรียนซึ่งเปรียบเสมือนชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่สมาชิกทุกคนเป็นเจ้าของ และยอมรับในคุณค่า ของความแตกต่างที่หลากหลายของสมาชิกทุกคน ทุกคนได้เรียนรู้ด้วยกัน ให้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับ

การทำงานได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิด การตัดสินใจหรือการปฏิบัติงานในหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เกิดความผูกพันและความรับผิดชอบต่อองค์กรมากยิ่งขึ้น

ดังนั้นการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อนำแนวนโยบาย กฎหมาย กฎระเบียบ และแนวปฏิบัติต่าง ๆ สู่การปฏิบัติในระดับโรงเรียน โดยความร่วมมือของ เครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี และมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ส่งเสริม สนับสนุน ยกย่อง ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโดยจัดการให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และจัดการตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้ โรงเรียนแต่ละแห่งจะมีกลยุทธ์ที่แตกต่างกันตามอัตลักษณ์ ซึ่งในการบริหารจัดการเรียนรวมมีกรอบแนวคิดหลากหลายรูปแบบที่ผู้บริหรนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ โดยมุ่งเน้นที่นักเรียนเป็นสำคัญ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 2) ผลยืนยันองค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปตามระเบียบวิธีวิจัย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขั้นตอนดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย

ผู้วิจัยจัดเตรียมโครงการวิจัยอย่างเป็นระบบตามระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัย เริ่มต้นด้วยการศึกษาสภาพปัญหาและความจำเป็นของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้วยการศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ จากตำรา เอกสารวิชาการ ข้อมูลสารสนเทศ งานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศจากสื่อหลากหลายทั่วไปและสื่ออิเล็กทรอนิกส์และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ เพื่อวิเคราะห์ นำมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย โดยขั้นสุดท้ายของขั้นนี้เป็นการปรับแก้ไขโครงสร้างการวิจัยตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้ไว้เสนอแนะปรับปรุงแก้ไขและนำเสนอโครงร่างวิจัยต่อภาควิชา เพื่อขออนุมัติบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อดำเนินการทำการวิจัยต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนการสังเคราะห์กรอบแนวคิด และสร้างองค์ประกอบ โดยผู้วิจัยดำเนินการศึกษารวบรวม และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์สร้างเป็นกรอบแนวคิดการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และพัฒนาเครื่องมือ หาประสิทธิภาพ เครื่องมือ นำไปทดลองใช้ ปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือ แล้วนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล สร้างองค์ประกอบองค์การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ตัวแปรเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ดำเนินการ ดังนี้

1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา แบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แล้วสังเคราะห์ประเด็น สำคัญนำมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructure interview) ใช้สำหรับสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ

1.2 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructure interview) ใช้สำหรับสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

1.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่มีเด็กนักเรียนเรียนรวมศึกษาอยู่ จำนวน 5 คน โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ แบบเจาะจง (Purposive Method) แล้วสรุปข้อมูลตัวแปรการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อนำไปสร้างเครื่องมือ

1.4 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำมาสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สร้างเป็นกรอบแนวคิดและข้อคำถามในแบบสอบถาม ความคิดเห็น (Opinionnaire) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. การพัฒนาเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

2.1 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 1 ฉบับ ปรึกษาความชัดเจน ถูกต้อง กับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ปรับปรุงตามคำแนะนำ

2.2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยเสนอแบบสอบถาม ให้ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งพิจารณาค่า IOC ระหว่าง 0.50 – 1.00 ได้ค่า ระหว่าง 0.60 – 1.00 ซึ่งแต่ละข้อคำถามนำไปใช้ได้

2.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเดียวกับการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 8 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูลจำนวน 32 คน รวบรวมข้อมูลทั้งหมดวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's alpha coefficient)¹⁴² ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.982

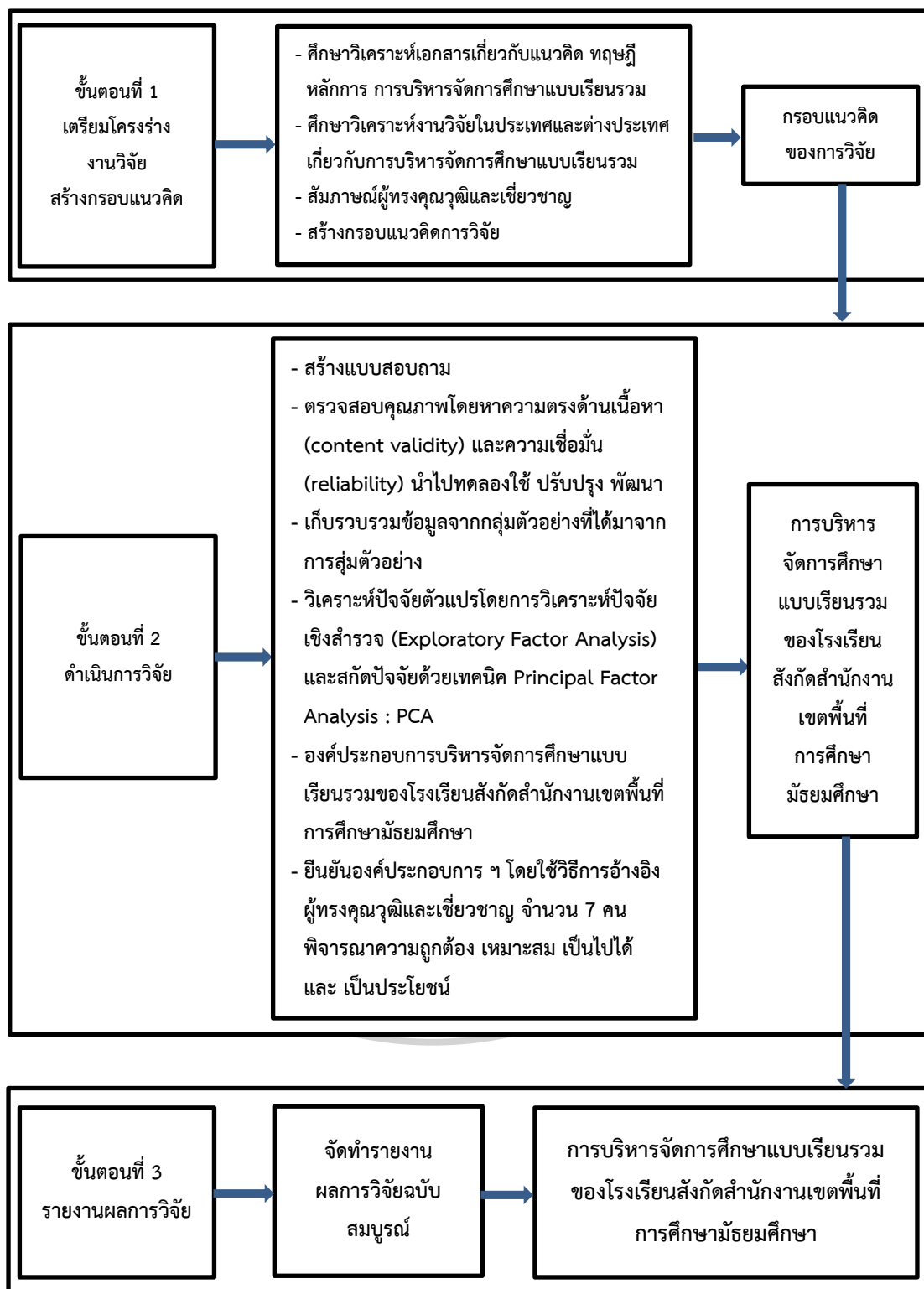
2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาประสิทธิภาพแล้วไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างหรือหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจำนวน 42 เขต รวมจำนวนทั้งสิ้น 95 โรงเรียน โรงเรียนละ 4 คน โดยมีผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน, รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารวิชาการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน, หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้รับผิดชอบเรียนรวมหรือครูผู้สอน รวมจำนวนทั้งสิ้น 380 คน

2.5 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) สกัดปัจจัยด้วยเทคนิค Principal Factor Analysis : PCA เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

3. การตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้วิจัยนำร่างที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) สกัดปัจจัยด้วยเทคนิค Principal Factor Analysis : PCA โดยการนำไปเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ 7 คน พิจารณาตรวจสอบรับรององค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาว่ามีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์หรือไม่

ในการดำเนินการวิจัย สามารถแสดงขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน ดังแผนภูมิที่ 16

¹⁴² Lee J. Cronbach, **Essentials of Psychological Test**, 4th ed. (New York: Harper & Row, 1984), 126.

แผนภูมิที่ 3 ขั้นตอนปฏิบัติการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย

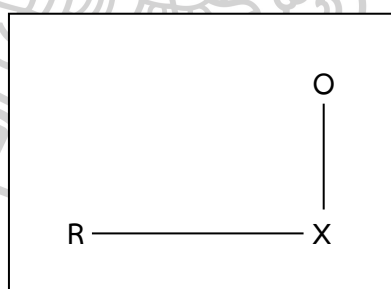
การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมคุชชินีพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมคุชชินีพนธ์เสนอแนะ จัดพิมพ์ และส่งรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติจบการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีแผนแบบการวิจัยในลักษณะการศึกษาแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว ตรวจสอบสถานการณ์ไม่มีการทดลอง (the one shot, non experimental design) ซึ่งสามารถเขียนเป็นแผนผัง (diagram) ได้ดังนี้

- เมื่อ R หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน
 X หมายถึง ตัวแปรต่าง ๆ ที่นำมาศึกษาตามกรอบแนวคิดของการวิจัย
 O หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษากลุ่มตัวอย่าง

แผนภูมิที่ 4 แผนแบบการวิจัย

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ ประชากรประกอบด้วย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ทั้ง 42 เขต¹⁴³ ที่มีนักเรียนเรียนรวมศึกษาอยู่ จำนวน 1,612 โรงเรียน ระหว่างปีการศึกษา 2558 - 2560

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ทั้ง 42 เขต โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูป Yamane¹⁴⁴ เพื่อประมาณค่าสัดส่วนของประชากร ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 5% หรือระดับความเชื่อมั่น 95 %

การได้มาของข้อมูลจากโรงเรียนแต่ละแห่งมีความเท่าเทียม ผู้วิจัยกำหนดวิธีสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาตามสัดส่วน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนโรงเรียน 95 โรงเรียน

ผู้ให้ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน กลุ่มบริหารวิชาการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน 3) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และ 4) ครูผู้รับผิดชอบงานเรียนรวมหรือครูผู้สอน รวมผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน จากจำนวนโรงเรียน 95 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 380 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

สำนักงานเขตพื้นที่ มัธยมศึกษา	ประชากร (โรงเรียน)	กลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)	ผู้ให้ข้อมูล				รวม (คน)
			1 ผอ.	2 รองผอ.	3 หน.กลุ่ม	4 ครู	
เขต 1	28	2	2	2	2	2	8
เขต 2	45	3	3	3	3	3	12
เขต 3	33	2	2	2	2	2	8

¹⁴³“ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา,”
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127, ตอนพิเศษ 98 ง (18 สิงหาคม 2553): 62-66.

¹⁴⁴Taro Yamane, *Statistics : An Introductory Analysis*, 3rd ed. (New York: Harper and Row.Yash, 1973), 727-728.

ตารางที่ 1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่ มัธยมศึกษา	ประชากร (โรงเรียน)	กลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)	ผู้ให้ข้อมูล				รวม (คน)
			1	2	3	4	
			ผอ.	รองผอ.	หน.กลุ่ม	ครู	
เขต 4	32	2	2	2	2	2	8
เขต 5	50	3	3	3	3	3	12
เขต 6	25	1	1	1	1	1	4
เขต 7	28	2	2	2	2	2	8
เขต 8	21	1	1	1	1	1	4
เขต 9	36	2	2	2	2	2	8
เขต 10	31	2	2	2	2	2	8
เขต 11	47	3	3	3	3	3	12
เขต 12	62	4	4	4	4	4	16
เขต 13	29	2	2	2	2	2	8
เขต 14	17	1	1	1	1	1	4
เขต 15	30	2	2	2	2	2	8
เขต 16	33	2	2	2	2	2	8
เขต 17	31	2	2	2	2	2	8
เขต 18	30	2	2	2	2	2	8
เขต 19	39	2	2	2	2	2	8
เขต 20	50	3	3	3	3	3	12
เขต 21	38	2	2	2	2	2	8
เขต 22	57	3	3	3	3	3	12
เขต 23	20	1	1	1	1	1	4
เขต 24	40	2	2	2	2	2	8
เขต 25	64	4	4	4	4	4	16
เขต 26	33	2	2	2	2	2	8
เขต 27	47	3	3	3	3	3	12
เขต 28	64	4	4	4	4	4	16
เขต 29	52	3	3	3	3	3	12

ตารางที่ 1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่ มัธยมศึกษา	ประชากร (โรงเรียน)	กลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)	ผู้ให้ข้อมูล				รวม (คน)
			1	2	3	4	
			ผอ.	รองผอ.	หน.กลุ่ม	ครู	
เขต 30	31	2	2	2	2	2	8
เขต 31	38	2	2	2	2	2	8
เขต 32	41	2	2	2	2	2	8
เขต 33	56	3	3	3	3	3	12
เขต 34	41	2	2	2	2	2	8
เขต 35	40	2	2	2	2	2	8
เขต 36	48	3	3	3	3	3	12
เขต 37	42	2	2	2	2	2	8
เขต 38	29	2	2	2	2	2	8
เขต 39	35	2	2	2	2	2	8
เขต 40	21	1	1	1	1	1	4
เขต 41	34	2	2	2	2	2	8
เขต 42	44	3	3	3	3	3	12
รวม	1,612	95	95	95	95	95	380

ที่มา: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ข้อมูล ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2560 ปีการศึกษา 2560 ภาคเรียนที่ 2

เครื่องมือใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire)
2. แบบสอบถามเพื่อยืนยันองค์ประกอบ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ เพื่อนำไปศึกษาวิจัยในแต่ละขั้นตอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) ใช้สอบถามความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่าง ได้จัดสร้างและพัฒนาแบบสอบถามชนิดจัดอันดับห้าระดับ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ประมวลองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จากการศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) การสังเคราะห์องค์ความรู้ (content synthesis) แนวคิด ทฤษฎี และข้อคิดเห็นจากการสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ ประมวลผลทุกส่วนนำมาสร้างแบบสอบถามภายใต้การแนะนำและคำปรึกษาของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ใช้สอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) วุฒิการศึกษา 4) ตำแหน่งหน้าที่การงานในสถานศึกษา และ 5) ประสบการณ์การทำงาน ในตำแหน่งปัจจุบัน โดยกำหนดการตอบเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) โดยใช้ความถี่ (frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การถามความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ข้อคำถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามแบบของ ไลเคอร์ท (Likert scale)¹⁴⁵ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยกับตัวแปรการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยกับตัวแปรการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในระดับมาก มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยกับตัวแปรการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยกับตัวแปรการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยกับตัวแปรการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

¹⁴⁵Rensis Likert, *The Human Organization* (New York: McGraw-Hill, 1961), 74.

1.2 นำแบบสอบถามความคิดเห็นไปตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งแต่ละข้ออยู่ในเกณฑ์ 0.6 – 1.00 ถือว่าข้อคำถามนำไปใช้ได้ ปรับปรุง แก้ไขสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นไปทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่างทุกประการ จำนวน 8 โรงเรียน โรงเรียนละ 4 คน รวมแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 32 ฉบับ นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) จากการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's alpha coefficient)¹⁴⁶ โดยมีค่า 0.982

1.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน, รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารวิชาการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน, หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้รับผิดชอบเรียนรวมหรือครูผู้สอน จากจำนวนโรงเรียน 95 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน 380 คน

2. แบบสอบถามเพื่อยืนยันองค์ประกอบ ใช้สอบถามความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ สำหรับตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ว่ามีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ เพื่อนำมาสรุปและปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยดำเนินการสร้างโดยการประมวลสรุปองค์การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory factor analysis) เพิ่มความน่าเชื่อถือโดยนำเสนอร่างองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ให้ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ ได้พิจารณาประเด็น ด้านความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ เป็นประโยชน์ และข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้มีเหมาะสม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ประกอบด้วย 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 การถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

¹⁴⁶Lee J. Cronbach. *Essentials of Psychological Testing*, 3rd ed. (New York: Harper & Row Publisher, 1974), 161.

- 2.1 การบริหารจัดการ
- 2.2 การนำองค์กร
- 2.3 การจัดการเรียนการสอน
- 2.4 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

โดยพิจารณาประเด็น ด้านความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และเป็นประโยชน์ กำหนดการตอบเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) โดยใช้ความถี่ (frequency) และร้อยละ (Percentage)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน คือ

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อแจ้งผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในทุกขั้นตอน
2. การเก็บข้อมูลแบบสอบถาม ผู้วิจัยจัดส่งและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง สำหรับโรงเรียนที่สามารถดำเนินการได้ แต่สำหรับโรงเรียนที่ติดขัดด้วยข้อจำกัดด้านความพร้อมและเวลา ได้ใช้วิธีการส่งและรับคืนทางไปรษณีย์ โดยวิธีการลงทะเบียน
3. การเก็บข้อมูลแบบสอบถามเพื่อยืนยันองค์ประกอบ ผู้วิจัยจัดส่งและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทุกขั้นตอน และนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำข้อมูลมาสรุปเป็นตัวแปรที่ศึกษา
2. การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การงานในสถานศึกษา ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน โดยใช้ความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยใช้ค่าสถิติค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลด้านองค์ประกอบการบริหาร

จัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา วิเคราะห์ ข้อมูลตามแนวคิดของ เบสท์ (Best)¹⁴⁷ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยกับตัวแปรการบริหารจัดการศึกษา แบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในระดับมากที่สุด

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 – 4.49 หมายถึง เห็นด้วยกับตัวแปรการบริหารจัดการศึกษา แบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 – 3.49 หมายถึง เห็นด้วยกับตัวแปรการบริหารจัดการศึกษา แบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 – 2.49 หมายถึง เห็นด้วยกับตัวแปรการบริหารจัดการศึกษา แบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในระดับน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 – 1.49 หมายถึง เห็นด้วยกับตัวแปรการบริหารจัดการศึกษา แบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษา แบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ใช้ความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) โดยการสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ

¹⁴⁷ John W. Best, **Research in Education** (Englewood Cliffs. New Jersey: Rrentice-Hall inc, 1970), 190.

สรุป

การวิจัยนี้จัดทำขึ้นเพื่อ ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อทราบองค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 2) เพื่อทราบผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอน การดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย 2) การวิเคราะห์องค์ประกอบ 3) ยืนยันองค์ประกอบ ประชากร ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ทั้ง 42 เขต ที่มีนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการศึกษาอยู่ จำนวน 1,612 โรงเรียน กำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูป Yamane .ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ได้จำนวน 95 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน, รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารวิชาการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน, หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้รับผิดชอบงานเรียนรวมหรือครูผู้สอนโรงเรียนละ 4 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 380 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) และแบบสอบถามเพื่อยืนยันองค์ประกอบ สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่ามัธยเลขคณิต (Arithmetic mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory factor analysis : EFA) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ใช้วิธีการสอบถามความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ และเชี่ยวชาญ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา” มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1. องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 2) ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และเสนอผลวิเคราะห์ โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกออกเป็น 3 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้

1.1 การวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศขององค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

1.2 การสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ นำแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructure interview) ไปสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

1.3 สรุปการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำมาสร้างเป็นตัวแปรต่อไป

ตอนที่ 2 วิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย

2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 95 โรงเรียน เพื่อสกัดตัวแปรให้เหลือตัวแปรที่สำคัญ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้

2.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.1.2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบการบริหาร จัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2.1.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) ด้วยวิธีการสกัดปัจจัย (Principal Component Analysis : PCA) เพื่อให้ได้ตัวแปรที่สำคัญขององค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

โดยในชั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลและดำเนินการดังนี้

1.1 การวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยบูรณาการแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education), เล่มที่ 16 การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม, Inclusive practice in secondary schools ideas for school leaders, Guidelines for Inclusive Education Phase Schools, Inclusive Special Education, Inclusive Education Resource Guide : Ensuring Inclusion and Equity in Education, Leadership for All Students: Planning for More Inclusive School Practices, Tool to Upgrade Teacher Education Practices for Inclusive Education, How Administrators Build Schools as Inclusive Communities, Inclusive Education for Students With Intellectual Disabilities, Structural Indicators for Inclusive Systems in and around Schools, Guide for Inclusive Teaching at Columbia, Implementing inclusive education, Inclusion in Education A Manual for School Management Committee, Handbook of Inclusive Education, Inclusive School Leadership A practical guide to developing and reviewing policy frameworks, How to Upscale Best Practices for Inclusive Education Effectively, An Inclusive Education Guide for Professionals, แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้รวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา งานวิจัยของ สุเชษฐ์ เรือนก้อน, สุมาลี รามฤทธิ, อัญชลลา เกลี่งแก้ว, นงคริักษ์ เคนไชยวงศ์, ธัญลักษณ์ จันทร์ศรี, Munawir Yusuf, Sasmoko, Yasinta Indrianti และ Sujarwanto, Yatim Rianto and Muhammad Nurul Ashar ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์อักษรอังกฤษแทนเอกสาร ใช้เครื่องหมาย ✓ แสดงสาระสำคัญ จากการศึกษาวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบการศึกษาดังนี้

- A = การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education)
- B = เล่มที่ 16 การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
- C = Inclusive practice in secondary schools ideas for school leaders
- D = Guidelines for Inclusive Education Phase Schools
- E = Inclusive Special Education
- F = Inclusive Education Resource Guide : Ensuring Inclusion and Equity in Education
- G = Leadership for All Students: Planning for More Inclusive School Practices
- H = Tool to Upgrade Teacher Education Practices for Inclusive Education
- I = How Administrators Build Schools as Inclusive Communities
- J = Inclusive Education for Students With Intellectual Disabilities
- K = Structural Indicators for Inclusive Systems in and around Schools
- L = Guide for Inclusive Teaching at Columbia
- M = Implementing inclusive education
- N = Inclusion in Education A Manual for School Management Committee
- O = Handbook of Inclusive Education
- P = Inclusive School Leadership A practical guide to developing and reviewing policy frameworks
- Q = How to Upscale Best Practices for Inclusive Education Effectively
- R = An Inclusive Education Guide for Professionals
- S = แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
- T = สุขเชษฐ์ เรือนก้อน (วิจัยที่เกี่ยวข้อง ปีการศึกษา 2557)
- U = สุมาลี งามฤทธิ (วิจัยที่เกี่ยวข้อง ปีการศึกษา 2559)
- V = อัญชลา เกลี้ยงแก้ว (วิจัยที่เกี่ยวข้อง ปีการศึกษา 2560)
- W = นงคริ์รักษ์ เคนไชยวงศ์ (วิจัยที่เกี่ยวข้อง ปีการศึกษา 2561)
- X = ธัญลักษณ์ จันทร์ศรี (วิจัยที่เกี่ยวข้อง ปีการศึกษา 2562)
- Y = Munawir Yusuf, Sasmoko, Yasinta Indrianti (วิจัยที่เกี่ยวข้อง ปี 2018)
- Z = Iva Evry Robiyansah Mudjito, Murtadlo (วิจัยที่เกี่ยวข้อง ปี 2018)

ตารางที่ 2 สรุปสาระสำคัญจากการศึกษาวิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย

สาระสำคัญที่นำไปใช้	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
1. ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความมุ่งมั่น กล้าตัดสินใจ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	✓				✓	✓	✓				✓		✓			✓			✓	✓	✓			✓		
2. ผู้บริหารมีความรู้ในศาสตร์การบริหารในส่วนของโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา จัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร นำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย	✓		✓																		✓			✓		
3. ผู้บริหารมีสมรรถนะในการบริหารสถานศึกษาแบบเรียนรวมโดยน่านโยบายสู่การปฏิบัติ และนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ	✓				✓						✓		✓						✓				✓			
4. ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสาร และมีการสร้างความเข้าใจในทิศทางองค์กรกับบุคลากร	✓																				✓		✓			
5. ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	✓																			✓		✓				
6. ผู้บริหารมีการกระตุ้นส่งเสริม และสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี โดยการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ ส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้ พัฒนาตนเอง ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับและมีจริยธรรม	✓											✓							✓		✓		✓			

ตารางที่ 2 สรุปสาระสำคัญจากการศึกษาวิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย (ต่อ)

สาระสำคัญที่นำไปใช้	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	
7. ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการสนับสนุนชุมชนที่ล้าหลังซึ่งมีเจตนาารมณ์ให้ผู้บริหารกระตุ้นบุคลากรในองค์กรให้มีจิตสาธารณะในการบำเพ็ญประโยชน์กลับคืนสู่สังคม	✓																		✓					✓			
8. ผู้บริหารให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคม โดยคำนึงถึงผลกระทบในเชิงลบต่อสังคม	✓																								✓		
9. ผู้บริหารมีการทบทวนผลการดำเนินงานขององค์กร เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน	✓											✓									✓					✓	
10. ผู้บริหาร ครู ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาตรงกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นอย่างชัดเจน	✓											✓									✓			✓			
11. ผู้บริหาร ครู ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการวางแผนและดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้านทุกกลุ่มเป้าหมายและดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมโดยมีการใช้เทคนิค SWOT วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓																				✓		

ตารางที่ 2 สรุปสาระสำคัญจากการศึกษาวิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย (ต่อ)

สาระสำคัญที่นำไปใช้	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	
12. ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและ คณะกรรมการสถานศึกษา ชื่นพื้นฐานของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	✓	✓	-	-	✓	-	✓	-	✓	-	-	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	-	-
13. ผู้บริหารมีการพัฒนาครูและบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีความรู้ ความสามารถและ ทักษะตามมาตรฐานตำแหน่ง	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	✓	-	✓	✓	-	✓	-	-	-
14. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมรับผิดชอบ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษา แบบเรียนรวม	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	-	-
15. ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ร่วมประชุมวางแผน เพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียนปกติและนักเรียน เรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	✓	✓	✓	-	-	-
16. ผู้บริหาร ครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันสร้าง ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนรวม ให้แก่ผู้ปกครองและชุมชนทราบ เพื่อสร้างความมั่นใจ ในเรื่องความปลอดภัยด้านกายภาพ	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	✓	✓	-	-	-

ตารางที่ 2 สรุปสาระสำคัญจากการศึกษาวิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย (ต่อ)

สาระสำคัญที่นำไปใช้	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	
17. ผู้บริหารมีการวางแผน การบริหาร การจัดการข้อมูล สารสนเทศอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการส่งต่อและ เปลี่ยนผ่าน (Transition) สำหรับนักเรียนเรียนรวม หรือนักเรียนพิการ	✓															✓			✓				✓				
18. ผู้บริหารมีการวางแผนและจัดสภาพแวดล้อมทาง กายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่ม เป้าหมายอย่างมีคุณภาพ	✓															✓			✓				✓				
19. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎกระทรวงกำหนด สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล	✓																		✓				✓				
20. ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข		✓																									

ตารางที่ 2 สรุปสาระสำคัญจากการศึกษาวิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย (ต่อ)

สาระสำคัญที่นำไปใช้	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
21. ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีส่วนร่วมและร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาทุกกลุ่มเป้าหมาย ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานและมีการยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคคล องค์กรที่มีส่วนร่วมสนับสนุนด้านการจัดการศึกษา	✓																		✓			✓				
22. ผู้บริหาร มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างเหมาะสมชัดเจน อย่างน้อยภาคเรียนและ 1 ครั้ง	✓																		✓				✓			
23. ผู้บริหารมีความยุติธรรม โปร่งใส มีเหตุผลและยึดหลักประชาธิปไตยในการทำงาน																				✓			✓			
24. ผู้บริหารมีการสื่อสารและประสานงานเพื่อความร่วมมือในการทำงาน เป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ	✓	✓		✓																		✓				
25. ผู้บริหารมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานตามกรอบการบริหารงานในหน้าที่อย่างชัดเจน	✓	✓		✓															✓			✓				
26. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาบุคลากรให้เกิดการเรียนรู้ทั่วทั้งองค์กร	✓																		✓			✓				

ตารางที่ 2 สรุปสาระสำคัญจากการศึกษาวิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย (ต่อ)

สาระสำคัญที่นำไปใช้	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
27. ผู้บริหารสร้างขวัญ แรงจูงใจ แก่ครูและบุคลากรในกรทำงานเพื่อให้ได้ตามเป้าหมาย	✓	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	✓	-	-	-
28. ผู้บริหารมอบหมายงานครูและบุคลากรตามอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจนโดยจัดทำเป็นคู่มือปฏิบัติงาน	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-
29. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ยึดหยุ่นต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	✓	✓	-	-	-	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	-	✓	-	-	-	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	-
30. ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ในการทำงานแก่ครู นักเรียน เพียงพอเหมาะสมและทันต่อการใช้งาน	✓	✓	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	-
31. ผู้บริหารมีแผนปฏิบัติการ ที่กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จตามกลยุทธ์โดยมีการตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงานและทบทวนการปฏิบัติอย่างเหมาะสม	✓	✓	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	✓	✓	✓	✓	-
32. ผู้บริหารกำกับ ติดตาม การจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาตรงตามมาตรฐานการศึกษา	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	✓	✓	✓	✓	-
33. ผู้บริหารกำกับ ติดตามการจัดทำ SAR โดยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนทุกปี	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	✓	✓	✓	✓	-

ตารางที่ 2 สรุปสาระสำคัญจากกรรณการศึกษาวិเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย (ต่อ)

สาระสำคัญที่นำไปใช้	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
34. ผู้บริหารสำรวจความถนัด ความพร้อมและประเมินความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรวมของครู	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	✓
35. ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดอบรม/ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้และส่งครูเข้าร่วมอบรม ด้านการจัดการเรียนรวมโดยพาไปศึกษาดูงาน โรงเรียนต้นแบบด้านการจัดการเรียนรวม	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	-
36. ผู้บริหารยกย่องชมเชยครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนรวมด้วยความรับผิดชอบและทุ่มเทในการพัฒนานักเรียนเรียนรวม จนได้รับรางวัลต่าง ๆ	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	✓	✓	-	-
37. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรร่วมกันจัดวางระบบ การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม มีขั้นตอนอย่างชัดเจน และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	✓	-	-
38. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรให้ความร่วมมือในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นอย่างดี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	✓	-	-

ตารางที่ 2 สรุปสาระสำคัญจากการศึกษาวิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย (ต่อ)

สาระสำคัญที่นำไปใช้	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
39. ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ชุมชน/ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษา	✓																		✓		✓		✓			
40. ผู้บริหารให้มีการจัดทำแผนงานทั้งระยะใกล้และระยะไกล	✓			✓															✓		✓		✓		✓	
41. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนเอาใจใส่บุคลากรทุกคน อย่างเป็นกันเอง	✓																		✓		✓		✓		✓	
42. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการนำความรู้ที่ได้รับจากชุมชน ท้องถิ่นและสังคมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน																			✓		✓		✓			
43. ผู้บริหารตอบสนองความต้องการปรับเปลี่ยน การทำงานให้ก้าวทันแรงผลักดันภายนอกและนำ ทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งหมดไปสู่งานของโรงเรียน	✓																		✓		✓		✓			
44. ผู้บริหารจัดให้มีโครงสร้างการบริหารงานแบบ ข้ามสายงานเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ ระหว่างบุคคลที่อยู่ต่างสายงานและยังช่วยส่งเสริม การกระจายอำนาจการตัดสินใจภายใต้ขอบเขตงาน ที่รับผิดชอบ	✓																								✓	

ตารางที่ 2 สรุปสาระสำคัญจากการศึกษาวิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย (ต่อ)

สาระสำคัญที่นำไปใช้	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	
45. ผู้บริหารมีการติดต่อสื่อสารประสานความร่วมมือ ทั้งแนวตั้งและแนวนอน เป็นทางการและไม่เป็น ทางการอย่างมีประสิทธิภาพ	✓																		✓			✓		✓			
46. ผู้บริหารมีแนวทางและระเบียบในการปฏิบัติงานส่งผล ให้งานมีประสิทธิภาพ		✓																	✓			✓		✓			
47. ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในหลักการแนวคิดทฤษฎี ทางการบริหารจัดการศึกษา	✓																		✓			✓		✓			
48. ผู้บริหารมีความคิดสร้างสรรค์ ไตร่ตรอง สรุปความคิด รวบยอดได้	✓																					✓		✓			
49. ผู้บริหารมีทักษะการเรียนรู้ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน คิดเห็น อ่านเป็น แก้ปัญหาเป็นอย่างดีมีเหตุผล		✓																						✓			
50. ผู้บริหารมีความตระหนักถึงศีลธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ค่านิยม ความเชื่อ พิธีกรรม ต่าง ๆ วัฒนธรรมองค์กรและการทำงานร่วมกัน	✓																		✓			✓		✓			

สรุปจากตารางที่ 2 จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ข้อค้นพบที่เกี่ยวข้ององค์ประกอบของการบริหารจัดการศึกษา แบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า สาระสำคัญที่สามารถนำไปใช้เป็นกระหนังกำถามในการวิจัย ได้ 50 ข้อคำถาม

1.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructure interview) โดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive method) จำนวน 5 คน ซึ่งใช้เกณฑ์คัดเลือกดังนี้

- ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนระหว่างปีการศึกษา 2558 – 2560
 - เป็นโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 - ระบบการคัดกรองนักเรียน (สถิติจำนวนนักเรียนเรียนรวมระหว่างปีการศึกษา 2558 – 2560) ข้อมูลจากสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- การสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ เกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์อักษรอังกฤษแทนผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ โดยใช้เครื่องหมาย ✓ ตามสาระสำคัญของความคิดเห็นประกอบการศึกษา ดังนี้

A = นายจรูญ สว่างศรี	ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองหญ้าไซวิทยา
จังหวัดสุพรรณบุรี
B = นายณพงศ์ เลื่อมใส	ผู้อำนวยการโรงเรียนลาดชะโดสามัคคี
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
C = ดร.กรชนก สุตะพาหะ	ผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิ์นิมิตวิทยาคม จังหวัดนนทบุรี
D = ดร.วีระชัย บุญอยู่	ผู้อำนวยการโรงเรียนฤทธิณรงค์รอน กรุงเทพมหานคร
E = ดร.อนงค์ พิษสิงห์	ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์รัชชบุรี
จังหวัดร้อยเอ็ด

ตารางที่ 3 สรุปสาระการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ

สาระสำคัญที่นำไปใช้	A	B	C	D	E
1. ผู้บริหารจัดให้มีการปฐมนิเทศนักเรียนทุกคนเพื่อเตรียมความพร้อมและสร้างความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะของนักเรียน	✓	✓	✓	✓	✓
2. ผู้บริหารจัดให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้รับการเตรียมความพร้อมเพื่อ การเรียนรวม ด้านร่างกาย จิตใจ พฤติกรรมและด้านสังคมเพื่อการช่วยเหลือตนเอง	✓	✓	✓	✓	✓
3. ผู้บริหารกำหนดให้มีการกระจายนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ไปตามห้องเรียน ต่าง ๆ อย่างเหมาะสมตามความบกพร่องของแต่ละบุคคล	✓	✓	✓	✓	✓
4. ผู้บริหารกำหนดให้มีการแจ้งข้อมูลกับนักเรียนปกติทั่วไปให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการอย่างถูกวิธี	✓	✓	✓	✓	✓
5. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอน สอนนักเรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น หรือตามศักยภาพของผู้เรียนเรียนรวม หรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	✓	✓	✓	✓	✓
6. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนเกี่ยวกับการสอนนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการให้มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นโดยพัฒนาการจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน	✓	✓	✓	✓	✓
7. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอน จัดกิจกรรมการสอนให้นักเรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแก้ปัญหาและนำไป ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม หรือตามศักยภาพของนักเรียนเรียน รวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	✓	✓	✓	✓	✓
8. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารได้อย่างเหมาะสมปลอดภัยมีประสิทธิภาพ หรือตามศักยภาพของนักเรียน เรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	✓	✓	✓	✓	✓
9. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการมีความก้าวหน้า ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาหรือตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	✓	✓	✓	✓	✓
10. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี พร้อมทั้งจะศึกษา ต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นหรือมีวุฒิภาวะทางอาชีพเหมาะสมกับช่วงวัยหรือตามศักยภาพของ นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	✓	✓	✓	✓	✓
11. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ มีคุณลักษณะและ ค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม	✓	✓	✓	✓	✓
12. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ มีความภูมิใจ ในท้องถิ่นและความเป็นไทยและแสดงออกได้อย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน	✓	✓	✓	✓	✓
13. ผู้บริหารแนะนำให้นักเรียนยอมรับฟังเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่นและมีมนุษยสัมพันธ์ดี ตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 3 สรุปสาระการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ (ต่อ)

สาระสำคัญที่นำไปใช้	A	B	C	D	E
14. ผู้บริหารอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนให้มีวิธีการรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรงตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	✓	✓	✓	✓	✓
15. ผู้บริหารอบรมแนะนำให้นักเรียนควบคุมอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดียู่เสมอตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	✓	✓	✓	✓	✓
16. ผู้บริหารอบรมแนะนำนักเรียนให้รู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหล่งรังแก ตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	✓	✓	✓	✓	✓
17. ผู้บริหารอบรมแนะนำนักเรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัวชุมชนและสังคมตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	✓	✓	✓	✓	✓
18. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้ส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการสามารถสร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/นันทนาการตามศักยภาพ	✓	✓	✓	✓	✓
19. ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้มีโอกาสเรียนร่วมกับนักเรียนปกติทั่วไปตามศักยภาพ	✓	✓	✓	✓	✓
20. ผู้บริหารแนะนำเพื่อนสนิทของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละคน ใกล้ชิดคอยช่วยเหลือด้านกรเรียนและการดำรงชีวิต	✓	✓	✓	✓	✓
21. ผู้บริหารสนับสนุนนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้รับบริการตามกฎกระทรวงฯ สามารถเรียนรู้และเข้าถึงบริการทางการศึกษาได้	✓	✓	✓	✓	✓
22. ผู้บริหารสนับสนุนให้นำนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ เข้าประกวด/แข่งขันในรายการต่าง ๆ เสมอเพื่อแสดงความสามารถพิเศษของนักเรียน	-	✓	✓	✓	✓
23. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีระบบการรับ จัดเข้าเรียนหรือส่งต่อนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	✓	✓	✓	✓	✓
24. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดนิทรรศการ หนังสือ และเรื่องราวเกี่ยวกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ยกย่องชมเชย/ประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่แสดงความสามารถพิเศษ หรือได้รับรางวัลต่าง ๆ ทางสื่อต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เช่น ป้ายไว้นิล วิทยู สื่อออนไลน์ เป็นต้น	✓	✓	✓	✓	✓
25. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลายคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างนักเรียนปกติกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	✓	✓	✓	✓	✓
26. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 3 สรุปสาระการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ (ต่อ)

สาระสำคัญที่นำไปใช้	A	B	C	D	E
27. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดเป็นรายบุคคลอย่างเป็นรูปธรรมทั้งระบบโดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ตนเอง กำหนดเนื้อหาสาระ	-	-	✓	✓	✓
28. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้เปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิด ได้ฝึกปฏิบัติจริง ด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สรุปลองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	✓	✓	✓	✓	✓
29. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการแสดงออก นำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็น คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน แสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยีด้วยตนเองอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เรียนรู้เชื่อมโยงบูรณาการสาระการเรียนรู้และทักษะด้าน ต่าง ๆ	-	-	✓	✓	-
30. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้	-	-	✓	✓	✓
31. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้สอนนักเรียนได้เรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง	✓	✓	✓	✓	✓
32. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้การจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น	✓	✓	✓	✓	✓
33. ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	✓	✓	✓	✓	✓
34. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง	✓	✓	-	-	-
35. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย	✓	✓	✓	✓	✓
36. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการงานเรียนรวม ดำเนินการคัดแยก คัดกรอง วินิจฉัย โดยขอความร่วมมือจากทีมสหวิทยาการ เช่น จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น แพทย์ ครู ฯลฯ เพื่อดำเนินการคัดกรองนักเรียนอย่างเป็นระบบ	✓	✓	✓	✓	✓
37. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) เพื่อช่วยเหลือครูในการจัดทำแผน	✓	✓	✓	✓	✓
38. ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้หรือการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่มีองค์ประกอบ ตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2552 และจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP)	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 3 สรุปสาระการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ (ต่อ)

สาระสำคัญที่นำไปใช้	A	B	C	D	E
39. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการตรวจสอบและประเมินความรู้ ความเข้าใจของนักเรียน อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพโดยประเมินนักเรียนจากสภาพจริง	✓	✓	✓	✓	✓
40. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสม กับเป้าหมายและการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓
41. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนและนักเรียนนำไปใช้ พัฒนาตนเอง	✓	✓	✓	✓	✓
42. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีช่วยในการสอนเสริมนักเรียนเรียนรวม หรือนักเรียนพิการเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม โดยเน้นด้านการอ่านและการคิดคำนวณ	-	-	✓	✓	✓
43. ผู้บริหารมอบหมายให้กลุ่มบริหารงานวิชาการจัดให้ครูมีการสอนเสริม โดยการจัด ตารางเวลาให้บริการสอนเสริม ตรงกับนักเรียน เรียนรวมหรือนักเรียนพิการที่กำหนดไว้ ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP)	✓	✓	✓	✓	✓
44. ผู้บริหารจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เรื่องการจัดการเรียนรวม โดยจัดทำป้าย ประกาศ โปสเตอร์ แผ่นพับ ป้ายนิเทศ ฯลฯ เพื่อชี้แจงโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการ เรียนรวมเมื่อมีการจัดประชุมบุคลากรในโรงเรียน	✓	✓	✓	✓	✓
45. ผู้บริหารจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อสร้างความเข้าใจและร่วมจัดทำ IEP ของ นักเรียนเฉพาะบุคคล ระยะเวลา 1 ปีให้มีคุณภาพ โดยนำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ ระบุไว้ใน IEP มาจัดทำ IIP ระยะสั้นเพื่อให้บรรลุตาม IEP	✓	✓	✓	✓	✓
46. ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำและนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและมีการประเมินความก้าวหน้า	✓	✓	✓	✓	✓
47. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการเลือกใช้สื่อ รูปแบบและนำเทคนิคการสอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น การวิเคราะห์งาน ระบบเพื่อนช่วยสอน เพื่อนช่วยเพื่อน มาใช้กับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	✓	✓	✓	✓	✓
48. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการนำวิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้ในการ รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเพื่อส่งต่อ คัดแยก วางแผนการสอนและประเมิน ความก้าวหน้าของนักเรียน	✓	✓	✓	✓	✓
49. ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำประเมินและรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน ที่มีความต้องการพิเศษ ทบทวนและปรับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	✓	✓	✓	✓	✓
50. ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนวิเคราะห์ผลการประเมินและนำผลไปใช้ในการพัฒนา นักเรียน ประสาน IEP ของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการทุกคนกับครูผู้สอน นักเรียนทุกคนในชั้นเรียนรวม	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 3 สรุปสาระการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ (ต่อ)

สาระสำคัญที่นำไปใช้	A	B	C	D	E
51. ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำรายงานการวิจัยเพื่อพัฒนานักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	✓	✓	✓	✓	✓
52. ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนมีการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR)	✓	✓	✓	✓	✓
53. ผู้บริหารปรับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร เช่น ทางเชื่อมอาคาร ทางเข้า ทางเดิน ทางข้าม ฯลฯ เพื่อให้เอื้อต่อนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละประเภทตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด	-	-	-	-	✓
54. ผู้บริหารปรับสภาพแวดล้อมภายในอาคารตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด	-	-	-	-	✓
55. ผู้บริหารจัดให้มีการสร้างบรรยากาศของกรยอมรับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องรับรู้และร่วมมือดูแลช่วยเหลือนักเรียนพิการอย่างถูกวิธี	-	-	✓	✓	✓
56. ผู้บริหารจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้ครู ผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้อง ได้รับทราบและร่วมมือในการจัดการเรียนรวมและสร้างบรรยากาศในการเรียนรวม	✓	✓	✓	✓	✓
57. ผู้บริหารจัดหาและจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่ระบุให้ได้รับบริการตามกฎหมาย	-	-	-	-	✓
58. ผู้บริหารกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนรวม ร่วมกับครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง	✓	✓	✓	✓	✓
59. ผู้บริหารจัดหาครูที่จบด้านการศึกษาพิเศษโดยตรง หรือได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อดูแลนักเรียนในห้องเรียนเรียนรวม	-	-	-	-	✓
60. ผู้บริหารพัฒนาครูผู้สอนนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ โดยการส่งเข้าอบรมหรือศึกษาดูงานด้านการศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่อง	✓	✓	✓	✓	✓
61. ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณ เพื่อการจัดการเรียนรวม และใช้งบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ	✓	✓	✓	✓	✓
62. ผู้บริหารจัดหา จัดทำสื่อทางการศึกษา วัสดุ หรือเครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการเกิดการเรียนรู้ เกิดความเข้าใจได้ดีขึ้น	-	-	✓	✓	✓
63. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนรวม ดำเนินการสร้าง ความเข้าใจ ความตระหนักและความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย เช่น การชี้แจงนโยบายของโรงเรียนและการมอบหมายงาน ต่าง ๆ	-	-	✓	✓	✓
64. ผู้บริหารมอบหมายให้กลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนจัดทำระบบข้อมูลนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ บุคลากร สื่อ ฯลฯ ของโครงการจัดการเรียนรวมอย่างถูกต้อง และเป็นปัจจุบันและใช้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ในการพัฒนานักเรียน	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 3 สรุปสาระการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ (ต่อ)

สาระสำคัญที่นำไปใช้	A	B	C	D	E
65. ผู้บริหารสนับสนุนและจัดหาสื่อเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ มาใช้ในการสอน	✓	✓	✓	✓	✓
66. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน เพื่อร่วมกันจัดทำแผนจัดการการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	-	-	-	✓	✓
67. ผู้บริหารแต่งตั้งผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ เป็นคณะกรรมการโรงเรียน อย่างน้อย 1 คน	-	-	✓	-	-
68. ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรเอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือ	✓	✓	✓	✓	✓
69. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	✓	✓	✓	✓	✓
70. ผู้บริหารจัดให้มีการจัดบริการต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ประเภทต่าง ๆ	-	-	-	✓	✓
71. ผู้บริหารจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ได้อย่างเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน	-	-	-	-	✓
72. ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนและครอบครัว แสวงหาความรู้และเรียนรู้โดยผ่านแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม	-	-	✓	✓	-
73. ผู้บริหารดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวม ระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
74. ผู้บริหารกำหนดให้มีการบรรจุแผนการจัดการเรียนรวม ในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา และควรดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมอันจะเป็นหนทางที่นำไปสู่ความสำเร็จของการจัดการเรียนรวม	✓	✓	✓	✓	✓
75. ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำและสร้างบรรยากาศในการเรียนร่วม	✓	✓	✓	✓	✓
76. ผู้บริหารมีการจัดทำตำรา ในรูปแบบอื่น ๆ เช่น หนังสือเสียงสำหรับคนตาบอด และนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้	-	-	✓	✓	✓
77. ผู้บริหารจัดประชุม ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียนพิการ และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรวม	✓	✓	✓	✓	✓
78. ผู้บริหารประเมินเจตคติเชิงบวกในการจัดการเรียนรวมของครู	-	-	-	✓	✓
79. ผู้บริหาร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและนักเรียนพิการร่วมกันวิเคราะห์ ความสามารถพิเศษของนักเรียนพิการแต่ละคน	-	-	-	-	✓
80. ผู้บริหารทำการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามคำแนะนำของแพทย์ หรือเชิญเจ้าหน้าที่มาดำเนินการ	-	-	-	-	✓

สรุปจากตารางที่ 3 พบว่าจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สรุปสาระสำคัญที่นำมาใช้เป็นกระทงคำถามได้ 80 ข้อ

จากการวิเคราะห์เอกสารหลักการแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และเชี่ยวชาญ ข้อค้นพบที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สามารถรวบรวมสาระสำคัญที่นำไปใช้เป็นกระทงคำถามในการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความมุ่งมั่น กล้าตัดสินใจ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2) ผู้บริหารมีความรู้ในศาสตร์การบริหารในส่วนของโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา จัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร นำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย 3) ผู้บริหารมีสมรรถนะในการบริหารสถานศึกษาแบบเรียนรวมโดยนำนโยบายสู่การปฏิบัติ และนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ 4) ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสาร และมีการสร้างความเข้าใจในทิศทางองค์กรกับบุคลากร 5) ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 6) ผู้บริหารมีการกระตุ้นส่งเสริมและสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี โดยการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ ส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้ พัฒนาตนเอง ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับและมีจริยธรรม 7) ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการสนับสนุน ชุมชน ที่สำคัญซึ่งมีเจตนาพร้อมให้ผู้บริหารกระตุ้นบุคลากรในองค์กรให้มีจิตสำนึกในการบำเพ็ญประโยชน์กลับคืนสู่สังคม 8) ผู้บริหารให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคม โดยคำนึงถึงผลกระทบในเชิงลบต่อสังคม 9) ผู้บริหารมีการทบทวนผลการดำเนินงานขององค์กรเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน 10) บริหาร ครู ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาตรงกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นอย่างชัดเจน 11) ผู้บริหาร ครู ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการวางแผนและดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้านทุกกลุ่มเป้าหมายและดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมโดยมีการใช้เทคนิค SWOT วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา 12) ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 13) ผู้บริหารมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีความรู้ ความสามารถและทักษะตามมาตรฐานตำแหน่ง 14) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมรับผิดชอบ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 15) ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้ปกครอง ร่วมประชุมวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียนปกติและนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ 16) ผู้บริหาร ครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนรวมให้แก่ผู้ปกครองและชุมชนทราบ เพื่อสร้างความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยด้านกายภาพ 17) ผู้บริหารมีการวางแผน การบริหาร การจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการส่งต่อและเปลี่ยนผ่าน (Transition)

สำหรับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ 18) ผู้บริหารมีการวางแผนและจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ 19) ผู้บริหารมีการบริหารจัดการ ให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎกระทรวงกำหนด สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียนรายบุคคล 20) ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา นักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข 21) ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย มีส่วนร่วมและร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาทุกกลุ่มเป้าหมายให้มีคุณภาพและ ได้มาตรฐานและมีการยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคคล องค์กรที่มีส่วนร่วมสนับสนุนด้านการจัดการศึกษา 22) ผู้บริหาร มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างเหมาะสม ชัดเจน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง 23) ผู้บริหารมีความยุติธรรม โปร่งใส มีเหตุผลและยึดหลัก ประชาธิปไตยในการทำงาน 24) ผู้บริหารมีการสื่อสารและประสานงานเพื่อความร่วมมือ ในการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ 25) ผู้บริหารมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน ตามกรอบการบริหารงานในหน้าที่อย่างชัดเจน 26) ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาบุคลากร ให้เกิดการเรียนรู้ทั่วทั้งองค์กร 27) ผู้บริหารสร้างขวัญ แรงจูงใจ แก่ครูและบุคลากรในการทำงาน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย 28) ผู้บริหารมอบหมายงานครูและบุคลากรตามอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน โดยจัดทำเป็นคู่มือปฏิบัติงาน 29) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่ยืดหยุ่นต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 30) ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ในการ ทำงานแก่ครู นักเรียน เพียงพอเหมาะสมและทันต่อการใช้งาน 31) ผู้บริหารมีแผนปฏิบัติการ ที่กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จตามกลยุทธ์โดยมีการตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงานและทบทวน การปฏิบัติอย่างเหมาะสม 32) ผู้บริหารกำกับ ติดตาม การจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาตรงตามมาตรฐานการศึกษา 33) ผู้บริหารกำกับ ติดตามการจัดทำ SAR โดยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนทุกปี 34) ผู้บริหารสำรวจความถนัด ความพร้อมและประเมินความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรวมของครู 35) ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดอบรม/เชิญวิทยากรมาให้ความรู้และส่งเสริมเข้าร่วมอบรม ด้านการจัดการเรียนรวมโดยพาไปศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบด้านการจัดการเรียนรวม 36) ผู้บริหารยกย่องชมเชยครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนรวมด้วยความรับผิดชอบและ ททุ่มเทในการพัฒนานักเรียนเรียนรวม จนได้รับรางวัลต่าง ๆ 37) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรร่วมกัน จัดวางระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม มีขั้นตอนอย่างชัดเจน และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ 38) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรให้ความ ร่วมมือในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นอย่างดี 39) ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ชุมชน/ท้องถิ่น และ

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษา 40) ผู้บริหารให้มีการจัดทำแผนงานทั้งระยะใกล้และระยะไกล 41) ผู้บริหาร ส่งเสริมสนับสนุนเอาใจใส่บุคลากรทุกคนอย่างดี 42) ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการนำความรู้ที่ได้รับจากชุมชนท้องถิ่นและสังคมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 43) ผู้บริหารตอบสนองความต้องการปรับหน้าที่การทำงานให้ก้าวทันแรงผลักดันภายนอกและนำทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งหมดไปสู่เป้าหมายของโรงเรียน 44) ผู้บริหารจัดให้มีโครงสร้างการบริหารงานแบบข้ามสายงานเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างบุคคลที่อยู่ต่างสายงานและยังช่วยส่งเสริมการกระจายอำนาจการตัดสินใจภายใต้ขอบเขตงานที่รับผิดชอบ 45) ผู้บริหารมีการติดต่อสื่อสารประสานความร่วมมือทั้งแนวดิ่งและแนวนอน เป็นทางการและไม่เป็นทางการอย่างมีประสิทธิภาพ 46) ผู้บริหารมีแนวทางและระเบียบในการปฏิบัติงานส่งผลให้งานมีประสิทธิภาพ 47) ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในหลักการแนวคิดทฤษฎีทางการบริหารจัดการศึกษา 48) ผู้บริหารมีความคิดสร้างสรรค์ ไตร่ตรอง สรุปความคิดรวบยอดได้ 49) ผู้บริหารมีทักษะการเรียนรู้ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน คิดเห็น อ่านเป็น แก้ปัญหาเป็นอย่างดีมีเหตุผล 50) ผู้บริหารมีความตระหนักถึงศีลธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ค่านิยม ความเชื่อ พิธีกรรมต่าง ๆ วัฒนธรรมองค์กรและการทำงานร่วมกัน 51) ผู้บริหารจัดให้มีการจัดปฐมนิเทศนักเรียนทุกคนเพื่อเตรียมความพร้อมและสร้างความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะของนักเรียน 52) ผู้บริหารจัดให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้รับการเตรียมความพร้อมเพื่อการเรียนรวม ด้านร่างกาย จิตใจ พฤติกรรมและด้านสังคมเพื่อการช่วยเหลือตนเอง 53) ผู้บริหารกำหนดให้มีการกระจายนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการไปตามห้องเรียนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมตามความบกพร่องของแต่ละบุคคล 54) ผู้บริหารกำหนดให้มีการแจ้งข้อมูลกับนักเรียนปกติทั่วไปให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการอย่างถูกวิธี 55) ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอน สอนนักเรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น หรือ ตามศักยภาพของผู้เรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล 56) ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอน เกี่ยวกับการสอนนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยพัฒนาการจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน 57) ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอน จัดกิจกรรมการสอนให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ ญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นแก้ปัญหาและนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม หรือ ตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล 58) ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมปลอดภัย มีประสิทธิภาพ หรือตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล 59) ผู้บริหาร ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการมีความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาหรือตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) 60) ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี พร้อมทั้งจะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นหรือมีคุณภาพ

ทางอาชีพเหมาะสมกับช่วงวัยหรือตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล

61) ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม

62) ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยและแสดงออกได้อย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน

63) ผู้บริหารแนะนำให้นักเรียนยอมรับฟังเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่นและมีมนุษยสัมพันธ์ ตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล

64) ผู้บริหารอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนให้มีวิธีการรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรงตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล

65) ผู้บริหารอบรมแนะนำให้นักเรียนควบคุมอารมณ์และสุขภาพจิตให้ได้อยู่เสมอตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล

66) ผู้บริหารอบรมแนะนำนักเรียนให้รู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รังแก ตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล ผู้บริหารอบรมแนะนำนักเรียนให้รู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รังแก ตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล

67) ผู้บริหารอบรมแนะนำนักเรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องและอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัวชุมชนและสังคมตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล

68) ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้ส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการสามารถสร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/นันทนาการ ตามศักยภาพ

69) ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้มีโอกาสเรียนร่วมกับนักเรียนปกติทั่วไปตามศักยภาพ

70) ผู้บริหารแนะนำเพื่อนสนิทของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละคน ใกล้ชิด คอยช่วยเหลือด้านการเรียนและการดำรงชีวิต

71) ผู้บริหารสนับสนุนนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้รับบริการตามกฎหมายกระทรวงฯ สามารถเรียนรู้และเข้าถึงบริการทางการศึกษาได้

72) ผู้บริหารสนับสนุนให้นำนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการเข้าประกวด/แข่งขัน ในรายการต่าง ๆ เสมอเพื่อแสดงความสามารถพิเศษของนักเรียน

73) ผู้บริหารสนับสนุนให้มีระบบการรับ จัดเข้าเรียนหรือส่งต่อนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ

74) ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดนิทรรศการหนังสือ และเรื่องราวเกี่ยวกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ยกย่องชมเชย/ประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่แสดงความสามารถพิเศษ หรือได้รับรางวัลต่าง ๆ ทางสื่อต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เช่น ป้ายไว้นิล วิทยู สื่อออนไลน์ เป็นต้น

75) ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลายคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างนักเรียนปกติกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

76) ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม

77) ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดเป็นรายบุคคลอย่างเป็นรูปธรรมทั้งระบบ

โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ตนเอง กำหนดเนื้อหาสาระ 78) ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอน ให้เปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิด ได้ฝึกปฏิบัติจริง ด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สรุปลองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี 79) ผู้บริหาร ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการแสดงออก นำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็น คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน แสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยีด้วยตนเองอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เรียนรู้ เชื่อมโยงบูรณาการสาระการเรียนรู้และทักษะด้านต่าง ๆ 80) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 81) ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้สอนนักเรียนได้เรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง 82) ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้การจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น 83) ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น 84) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง 85) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง 86) ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการงานเรียนรวม ดำเนินการคัดแยก คัดกรอง วินิจฉัย โดยขอความร่วมมือจากทีมสหวิทยาการ เช่น จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น แพทย์ ครู ฯลฯ เพื่อดำเนินการคัดกรองนักเรียนอย่างเป็นระบบ 87) ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) เพื่อช่วยเหลือครูในการจัดทำแผน 88) ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้หรือการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่มีองค์ประกอบ ตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2552 และจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) 89) ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการตรวจสอบและประเมินความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยประเมินนักเรียนจากสภาพจริง 90) ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายและการจัดการเรียนการสอน 91) ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนและนักเรียนนำไปใช้พัฒนาตนเอง 92) ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการใช้สื่อเทคโนโลยีช่วยในการสอนเสริมนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม โดยเน้นด้านการอ่านและการคิดคำนวณ 93) ผู้บริหารมอบหมายให้กลุ่มบริหารงานวิชาการจัดให้ครูมีการสอนเสริม โดยการจัดตารางเวลาให้บริการสอนเสริม ตรงกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) 94) ผู้บริหารจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เรื่องการจัดการเรียนรวม โดยจัดทำป้ายประกาศ โปสเตอร์ แผ่นพับ ป้ายนิเทศ ฯลฯ เพื่อชี้แจงโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม

เมื่อมีการจัดประชุมบุคลากรในโรงเรียน 95) ผู้บริหารจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อสร้างความเข้าใจและร่วมจัดทำ IEP ของนักเรียนเฉพาะบุคคล ระยะยาว 1 ปีให้มีคุณภาพ โดยนำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้ใน IEP มาจัดทำ IIP ระยะสั้นเพื่อให้บรรลุตาม IEP 96) ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำและนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และมีการประเมินความก้าวหน้า 97) ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการเลือกใช้สื่อ รูปแบบ และนำเทคนิคการสอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น การวิเคราะห์งาน ระบบเพื่อนช่วยสอน เพื่อนช่วยเพื่อน มาใช้กับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ 98) ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการนำวิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อส่งต่อกัน คัดแยก วางแผนการสอนและประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน 99) ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำประเมินและรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ทบทวนและปรับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง 100) ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนวิเคราะห์ผลการประเมินและนำไปใช้ในการพัฒนานักเรียน ประสาน IEP ของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการทุกคนกับครูผู้สอนนักเรียนทุกคนในชั้นเรียนรวม 101) ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำรายงานการวิจัยเพื่อพัฒนานักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ 102) ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนมีการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) 103) ผู้บริหารปรับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร เช่น ทางเชื่อมอาคาร ทางเข้า ทางเดิน ทางข้าม ฯลฯ เพื่อให้เอื้อต่อนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละประเภทตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 104) ผู้บริหารปรับสภาพแวดล้อมภายในอาคารตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 105) ผู้บริหารจัดให้มีการสร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องรับรู้และร่วมมือดูแลช่วยเหลือนักเรียนพิการอย่างถูกวิธี 106) ผู้บริหารจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้ครู ผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้อง ได้รับทราบและร่วมมือในการจัดการเรียนรวมและสร้างบรรยากาศในการเรียนรวม 107) ผู้บริหารจัดหาและจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่ระบุให้ได้รับบริการตามกฎหมายกระทรวง 108) ผู้บริหารกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนรวม ร่วมกับครูบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง 109) ผู้บริหารจัดหาครูที่จบด้านการศึกษาพิเศษโดยตรง หรือได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อดูแลนักเรียนในห้องเรียนเรียนรวม 110) ผู้บริหารพัฒนาครูผู้สอนนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ โดยการส่งเข้าอบรมหรือศึกษาดูงานด้านการศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่อง 111) ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณ เพื่อการจัดการเรียนรวมและใช้งบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ 112) ผู้บริหารจัดหา จัดทำสื่อทางการศึกษา วัสดุหรือเครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการเกิดการเรียนรู้ เกิดความเข้าใจได้ดีขึ้น 113) ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนรวม

ดำเนินการสร้างความเข้าใจ ความตระหนักและความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย เช่น การชี้แจงนโยบายของโรงเรียนและการมอบหมายงานต่าง ๆ 114) ผู้บริหารมอบหมายให้กลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนจัดทำระบบข้อมูลนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ บุคลากร สื่อ ฯลฯ ของโครงการจัดการเรียนรวมอย่างถูกต้องและเป็นปัจจุบันและใช้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ในการพัฒนานักเรียน 115) ผู้บริหารสนับสนุนและจัดหาสื่อเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ มาใช้ในการสอน 116) ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนรวมประจำโรงเรียน เพื่อร่วมกันจัดทำแผนจัดการการศึกษา เฉพาะบุคคล (IEP) 117) ผู้บริหารแต่งตั้งผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ เป็นคณะกรรมการโรงเรียน อย่างน้อย 1 คน 118) ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กร เอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือ 119) ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูผู้สอน จัดทำวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ 120) ผู้บริหารจัดให้มีการ จัดบริการต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการประเภทต่าง ๆ 121) ผู้บริหารจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้อย่าง เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน 122) ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนและครอบครัว แสวงหาความรู้และเรียนรู้โดยผ่านแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย สามารถนำความรู้ไปใช้ ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม 123) ผู้บริหารดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวม ระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา 124) ผู้บริหารกำหนดให้มีการบรรจุแผนการจัดการเรียนรวม ในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา และ ควรดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมอันจะเป็นหนทางที่นำไปสู่ความสำเร็จของการจัดการเรียนรวม 125) ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำและสร้างบรรยากาศในการเรียนรวม 126) ผู้บริหารมีการจัดทำตำรา ในรูปแบบอื่น ๆ เช่น หนังสือเสียงสำหรับคนตาบอด และนักเรียน ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ 127) ผู้บริหารจัดประชุม ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน พิการและเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรวม 128) ผู้บริหารประเมินเจตคติเชิงบวกในการจัดการเรียนรวมของครู 129) ผู้บริหาร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และนักเรียนพิการร่วมกันวิเคราะห์ ความสามารถพิเศษของนักเรียนพิการแต่ละคน 130) ผู้บริหาร ทำการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามคำแนะนำของแพทย์ หรือเชิญเจ้าหน้าที่มาดำเนินการ

จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อคำถามที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ สามารถรวบรวมสาระสำคัญที่นำไปใช้เป็นกระทรง คำถามในการวิจัยได้ทั้งหมด 130 ข้อ จากนั้นนำแบบสอบถามทั้ง 130 ข้อ เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิและ เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้วยวิธีการหาค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of item Objective Congruence) ซึ่งใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ค่า IOC ที่มีค่าตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป เหลือข้อกระทรงคำถามทั้งสิ้น 110 ข้อ จากนั้นนำแบบสอบถาม

ไปทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 8 โรงเรียน นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.982 ซึ่งมากกว่า 0.7 ข้อกระทงคำถามทั้ง 110 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเป็นไปตามเกณฑ์ในการพิจารณา

ตอนที่ 2 องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นวิธีการที่ช่วยสกัดตัวแปรที่เหลือเฉพาะตัวแปรที่สำคัญ แล้วนำมาวิเคราะห์และเสนอผลด้วยตารางประกอบคำบรรยาย ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบการจัดการเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้ผู้อำนวยการโรงเรียน, รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารวิชาการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน, หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้รับผิดชอบเรียนรวมหรือครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 95 โรงเรียน จำนวน 380 ชุด และทำการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่า มีแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์ จำนวน 380 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อจำแนกพิจารณาตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การงาน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ด้วยวิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1. ชาย	146	38.40
2. หญิง	234	61.60
2. อายุ		
1. ต่ำกว่า 30 ปี	31	8.16
2. 31-40 ปี	120	31.58
3. 41-50 ปี	164	43.16
4. ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	65	17.10
3. วุฒิการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	190	50.00
2. ปริญญาโท	176	46.30
3. ปริญญาเอก	14	3.70
4. ตำแหน่งหน้าที่การงาน		
1. ผู้อำนวยการโรงเรียน	95	25.00
2. รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารวิชาการหรือ ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน	95	25.00
3. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	95	25.00
4. ครูผู้รับผิดชอบงานเรียนรวมหรือครูผู้สอน	95	25.00
5. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
1. ไม่เกิน 5 ปี	89	23.40
2. 6-10 ปี	102	26.80
3. 11-15 ปี	80	21.10
4. ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป	109	28.70

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 380 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 61.60 และเพศชาย จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 38.40 ส่วนใหญ่ มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 43.16 รองลงมาคือ อายุ 31-40 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 31.58 อายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 17.10 และอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.16 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาคือระดับปริญญาโท จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 46.30 และระดับปริญญาเอก จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70 เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหาร

วิชาการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้รับผิดชอบงานเรียนรวมหรือครูผู้สอน มีจำนวนเท่ากัน คือ 95 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 28.70 รองลงมาคือ 6-10 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 23.40 และ 11-15 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 21.10

2.2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้วยวิธีการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

n = 380

ตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความมุ่งมั่นกล้าตัดสินใจ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.47	0.66	มาก
2. ผู้บริหารมีความรู้ในศาสตร์การบริหารในส่วนของโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา จัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร นำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย	4.46	0.53	มาก
3. ผู้บริหารมีสมรรถนะในการบริหารสถานศึกษาแบบเรียนรวมโดยน่านโยบายสู่การปฏิบัติ และน่านวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ	4.50	0.59	มากที่สุด
4. ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสาร และมีการสร้างความเข้าใจในทิศทางองค์กรกับบุคลากร	4.46	0.59	มาก
5. ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.54	0.59	มากที่สุด
6. ผู้บริหารมีการกระตุ้นส่งเสริม และสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี โดยการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ ส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้พัฒนาตนเอง ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับและมีจริยธรรม	4.51	0.66	มากที่สุด

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (ต่อ)

n = 380

ตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
7. ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการสนับสนุนชุมชน ที่สำคัญซึ่งมี เจตนารมณ์ให้ผู้บริหารกระตุ้นบุคลากรในองค์กรให้มีจิตสาธารณะ ในการบำเพ็ญประโยชน์กลับคืนสู่สังคม	4.58	0.52	มากที่สุด
8. ผู้บริหารให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคม โดยคำนึงถึง ผลกระทบในเชิงลบต่อสังคม	4.55	0.51	มากที่สุด
9. ผู้บริหารมีการทบทวนผลการดำเนินงานขององค์กรเพื่อปรับปรุง การปฏิบัติงาน	4.51	0.52	มากที่สุด
10. ผู้บริหาร ครู ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาตรงกับวัตถุประสงค์ของ แผนการศึกษาชาติและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น อย่างชัดเจน	4.48	0.59	มาก
11. ผู้บริหาร ครู ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการวางแผนและดำเนินงาน พัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้านทุกกลุ่มเป้าหมาย และดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมโดยมีการใช้เทคนิค SWOT วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา	4.59	0.51	มากที่สุด
12. ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	4.43	0.58	มาก
13. ผู้บริหารมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีความรู้ ความสามารถและทักษะตามมาตรฐานตำแหน่ง	4.42	0.51	มาก
14. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมรับผิดชอบ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	4.35	0.63	มาก
15. ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้ปกครอง ร่วมประชุมวางแผนเพื่อเตรียม ความพร้อมของนักเรียนปกติและนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	4.42	0.58	มาก
16. ผู้บริหาร ครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนรวมให้แก่ผู้ปกครองและชุมชนทราบ เพื่อสร้างความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยด้านกายภาพ	4.44	0.65	มาก
17. ผู้บริหารมีการวางแผน การบริหาร การจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่าง เป็นระบบ มีกระบวนการส่งต่อและเปลี่ยนผ่าน (Transition) สำหรับ นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	4.35	0.63	มาก

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (ต่อ)

n = 380

ตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
18. ผู้บริหารมีการวางแผนและจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ	4.54	0.59	มากที่สุด
19. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎกระทรวงกำหนดสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล	4.51	0.65	มากที่สุด
20. ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.51	0.51	มากที่สุด
21. ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีส่วนร่วมและร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาทุกกลุ่มเป้าหมายให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานและมีการยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคคล องค์กรที่มีส่วนร่วมสนับสนุนด้านการจัดการศึกษา	4.53	0.51	มากที่สุด
22. ผู้บริหาร มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างเหมาะสมชัดเจน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.55	0.64	มากที่สุด
23. ผู้บริหารมีความยุติธรรม โปร่งใส มีเหตุผลและยึดหลักประชาธิปไตยในการทำงาน	4.69	0.48	มากที่สุด
24. ผู้บริหารมีการสื่อสารและประสานงานเพื่อความร่วมมือในการทำงาน เป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ	4.55	0.51	มากที่สุด
25. ผู้บริหารมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานตามกรอบการบริหารงานในหน้าที่อย่างชัดเจน	4.46	0.59	มาก
26. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาบุคลากรให้เกิดการเรียนรู้ทั่วทั้งองค์กร	4.51	0.59	มากที่สุด
27. ผู้บริหารสร้างขวัญ แรงจูงใจ แก่ครูและบุคลากรในการทำงานเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย	4.47	0.59	มาก
28. ผู้บริหารมอบหมายงานครูและบุคลากรตามอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน โดยจัดทำเป็นคู่มือปฏิบัติงาน	4.39	0.63	มาก

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรของการบริหาร
จัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (ต่อ)

n = 380

ตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
29. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่ยืดหยุ่นต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	4.26	0.67	มาก
30. ผู้บริหารจัดการสรรงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ในการทำงานแก่ครู นักเรียน เพียงพอเหมาะสมและทันต่อการใช้งาน	4.44	0.70	มาก
31. ผู้บริหารมีแผนปฏิบัติการ ที่กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จตามกลยุทธ์ โดยมีการตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงานและทบทวนการปฏิบัติ อย่างเหมาะสม	4.54	0.59	มากที่สุด
32. ผู้บริหารกำกับ ติดตาม การจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาตรงตามมาตรฐานการศึกษา	4.57	0.58	มากที่สุด
33. ผู้บริหารกำกับ ติดตามการจัดทำ SAR โดยความร่วมมือของบุคลากร ทุกฝ่ายและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนทุกปี	4.59	0.59	มากที่สุด
34. ผู้บริหารสำรวจความถนัด ความพร้อมและประเมินความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนรวมของครู	4.19	0.64	มาก
35. ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดอบรม/เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และส่งเสริมเข้าร่วมอบรมด้านการจัดการเรียนรวมโดยพาไปศึกษาดูงาน โรงเรียนต้นแบบด้านการจัดการเรียนรวม	4.15	0.69	มาก
36. ผู้บริหารยกย่องชมเชยครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนรวม ด้วยความรับผิดชอบและทุ่มเทในการพัฒนานักเรียนเรียนรวม จนได้รับรางวัลต่าง ๆ	4.44	0.52	มาก
37. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรร่วมกันจัดวางระบบการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม มีขั้นตอน อย่างชัดเจน และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	4.34	0.64	มาก
38. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรให้ความร่วมมือในการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นอย่างดี	4.45	0.59	มาก
39. ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียน ชุมชน/ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อ ระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษา	4.47	0.60	มาก

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรของการบริหาร
จัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (ต่อ)

n = 380

ตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
40. ผู้บริหารจัดให้มีการปฐมนิเทศนักเรียนทุกคนเพื่อเตรียมความพร้อม และสร้างความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะของนักเรียน	4.38	0.59	มาก
41. ผู้บริหารจัดให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้รับการเตรียม ความพร้อมเพื่อการเรียนรวม ด้านร่างกาย จิตใจ พฤติกรรมและด้าน สังคมเพื่อการช่วยเหลือตนเอง	4.18	0.64	มาก
42. ผู้บริหารกำหนดให้มีการกระจายนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ไปตามห้องเรียนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมตามความบกพร่องของ แต่ละบุคคล	4.09	0.71	มาก
43. ผู้บริหารกำหนดให้มีการแจ้งข้อมูลกับนักเรียนปกติทั่วไปให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนเรียนรวมหรือ นักเรียนพิการอย่างถูกวิธี	4.13	0.62	มาก
44. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอน สอนนักเรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ตามเกณฑ์ของแต่ละ ระดับชั้น หรือตามศักยภาพของผู้เรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ แต่ละบุคคล	4.17	0.64	มาก
45. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนเกี่ยวกับการสอนนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียน พิการให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นโดยพัฒนาการจากผลการ ทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน	4.04	0.75	มาก
46. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอน จัดกิจกรรมการสอนให้นักเรียนมีความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ ภูมิปัญญา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ปัญหาและนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม หรือตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	4.20	0.71	มาก
47. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมปลอดภัย มีประสิทธิภาพ หรือตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียน พิการแต่ละบุคคล	4.15	0.64	มาก
48. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ มีความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาหรือตาม แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	3.99	0.71	มาก

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรของการบริหาร
จัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (ต่อ)

n = 380

ตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
49. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี พร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นหรือมีวุฒิภาวะทางอาชีพ เหมาะสมกับช่วงวัยหรือตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือ นักเรียนพิการแต่ละบุคคล	4.26	0.64	มาก
50. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ มี คุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับ กฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม	4.27	0.56	มาก
51. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ มี ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยและแสดงออกได้อย่าง เหมาะสมในชีวิตประจำวัน	4.39	0.51	มาก
52. ผู้บริหารแนะนำให้นักเรียนยอมรับฟังเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่นและ มีมนุษยสัมพันธ์ดี ตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียน พิการแต่ละบุคคล	4.23	0.61	มาก
53. ผู้บริหารอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนให้มีวิธีการรักษาสุขภาพของตนเอง ให้แข็งแรง ตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ ละบุคคล	4.30	0.64	มาก
54. ผู้บริหารอบรมแนะนำให้นักเรียนควบคุมอารมณ์และสุขภาพจิตให้ได้อยู่ เสมอ ตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละ บุคคล	4.27	0.48	มาก
55. ผู้บริหารอบรมแนะนำนักเรียนรู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการ ล่อลวง ช่มเหง รังแก ตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียน พิการแต่ละบุคคล	4.23	0.61	มาก
56. ผู้บริหารอบรมแนะนำนักเรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัวชุมชนและสังคมตามศักยภาพของ นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	4.18	0.65	มาก
57. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้ส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนเรียนรวมหรือ นักเรียนพิการสามารถสร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/นันทนาการ ตามศักยภาพ	4.39	0.66	มาก

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรของการบริหาร
จัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (ต่อ)

n = 380

ตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
58. ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้มีโอกาส เรียนร่วมกับนักเรียนปกติทั่วไปตามศักยภาพ	4.16	0.63	มาก
59. ผู้บริหารแนะนำเพื่อนสนิทของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ แต่ละคนใกล้ชิด คอยช่วยเหลือด้านการเรียนและการดำรงชีวิต	4.07	0.58	มาก
60. ผู้บริหารสนับสนุนนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้รับบริการตาม กฎกระทรวงฯ และสามารถเรียนรู้และเข้าถึงบริการทางการศึกษาได้	4.31	0.64	มาก
61. ผู้บริหารสนับสนุนให้นำนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ เข้าประกวด/แข่งขันในรายการต่าง ๆ เสมอเพื่อแสดงความสามารถ พิเศษของนักเรียน	4.22	0.67	มาก
62. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีระบบการรับ จัดเข้าเรียนหรือส่งต่อนักเรียน เรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	4.19	0.65	มาก
63. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดนิทรรศการ หนังสือ และเรื่องราว เกี่ยวกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ยกย่องชมเชย/ประกาศ เกียรติคุณนักเรียนที่แสดงความสามารถพิเศษ หรือได้รับรางวัลต่าง ๆ ทางสื่อ ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เช่น ป้ายไว้นิต วิทยู สื่อออนไลน์ เป็นต้น	4.11	0.73	มาก
64. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่าง หลากหลายคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างนักเรียนปกติกับนักเรียน เรียนรวมหรือนักเรียนพิการโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.35	0.65	มาก
65. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาส ให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม	4.26	0.63	มาก
66. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับ ความสนใจและความถนัดเป็นรายบุคคลอย่างเป็นรูปธรรมทั้งระบบ โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ตนเอง กำหนดเนื้อหาสาระ	4.33	0.66	มาก
67. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้เปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้โดยผ่าน กระบวนการคิด ได้ฝึกปฏิบัติจริง ด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลาย สรุปลองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	4.42	0.60	มาก

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (ต่อ)

n = 380

ตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
68. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการแสดงออก นำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็น คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน แสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยีด้วยตนเองอย่างเป็นรูปธรรม และต่อเนื่อง เรียนรู้เชื่อมโยงบูรณาการสาระการเรียนรู้และทักษะ ด้านต่าง ๆ	4.38	0.59	มาก
69. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.45	0.52	มาก
70. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้สอนนักเรียนได้เรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง	4.12	0.67	มาก
71. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้การจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับบริบท ของชุมชนและท้องถิ่น	4.41	0.59	มาก
72. ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.28	0.67	มาก
73. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมจัด กิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง	4.24	0.76	มาก
74. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องและ เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย	4.30	0.63	มาก
75. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการงานเรียนรวม ดำเนินการคัดแยก คัดกรอง วินิจฉัย โดยขอความร่วมมือจากทีมสหวิทยาการ เช่น จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น แพทย์ ครู ฯลฯ เพื่อดำเนินการคัดกรอง นักเรียนอย่างเป็นระบบ	4.21	0.70	มาก
76. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) เพื่อช่วยเหลือครูในการ จัดทำแผน	3.99	0.70	มาก

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (ต่อ)

n = 380

ตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
77. ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้หรือการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่มีองค์ประกอบ ตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2552 และจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP)	4.10	0.74	มาก
78. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของนักเรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพโดยประเมินนักเรียนจากสภาพจริง	4.33	0.71	มาก
79. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมาย และการจัดการเรียนการสอน	4.30	0.64	มาก
80. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนและนักเรียนนำไปใช้พัฒนาตนเอง	4.31	0.63	มาก
81. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีช่วยในการสอนเสริมนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม โดยเน้นด้านการอ่านและการคิดคำนวณ	4.11	0.60	มาก
82. ผู้บริหารมอบหมายให้กลุ่มบริหารงานวิชาการจัดให้ครูมีการสอนเสริม โดยการจัดตารางเวลาให้บริการสอนเสริม ตรงกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP)	4.20	0.69	มาก
83. ผู้บริหารจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เรื่องการจัดการเรียนรวม โดยจัดทำป้ายประกาศ โปสเตอร์ แผ่นพับ ป้ายนิเทศ ฯลฯ เพื่อชี้แจงโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมเมื่อมีการจัดประชุมบุคลากรในโรงเรียน	4.07	0.70	มาก

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (ต่อ)

n = 380

ตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
84. ผู้บริหารจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อสร้างความเข้าใจและร่วมจัดทำ IEP ของนักเรียนเฉพาะบุคคล ระยะยาว 1 ปีให้มีคุณภาพ โดยนำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้ใน IEP มาจัดทำ IIP ระยะสั้น เพื่อให้บรรลุตาม IEP	4.04	0.71	มาก
85. ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำและนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและมีการประเมินความก้าวหน้า	4.17	0.68	มาก
86. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการเลือกใช้สื่อ รูปแบบและนำเทคนิคการสอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น การวิเคราะห์งาน ระบบเพื่อนช่วยสอน เพื่อนช่วยเพื่อน มาใช้กับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	4.41	0.58	มาก
87. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการนำวิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อส่งต่อ คัดแยกวางแผน การสอนและประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน	4.37	0.57	มาก
88. ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำประเมินและรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ทบทวนและปรับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP) อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	4.19	0.70	มาก
89. ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนวิเคราะห์ผลการประเมินและนำผลไปใช้ในการพัฒนานักเรียน ประสาน IEP ของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการทุกคนกับครูผู้สอนนักเรียนทุกคนในชั้นเรียนรวม	3.96	0.66	มาก
90. ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำรายงานการวิจัยเพื่อพัฒนานักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	4.05	0.70	มาก
91. ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนมีการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR)	4.14	0.68	มาก
92. ผู้บริหารปรับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร เช่น ทางเชื่อมอาคารทางเข้า ทางเดิน ทางข้าม ฯลฯ เพื่อให้เอื้อต่อนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละประเภทตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด	4.33	0.74	มาก
93. ผู้บริหารปรับสภาพแวดล้อมภายในอาคารตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด	4.34	0.68	มาก

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรของการบริหาร
จัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (ต่อ)

n = 380

ตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
94. ผู้บริหารจัดการให้มีการสร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนเรียนรวม หรือนักเรียนพิการให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องรับรู้และร่วมมือดูแล ช่วยเหลือนักเรียนพิการอย่างถูกวิธี	4.35	0.62	มาก
95. ผู้บริหารจัดการให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้ครู ผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบและร่วมมือในการจัดการเรียนรวม และสร้างบรรยากาศในการเรียนรวม	4.35	0.63	มาก
96. ผู้บริหารจัดหาและจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่ระบุให้ได้รับบริการตาม กฎกระทรวง	4.46	0.60	มาก
97. ผู้บริหารกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ในการ ปฏิบัติงานการจัดการเรียนรวม ร่วมกับครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.17	0.74	มาก
98. ผู้บริหารจัดหาครูที่จบด้านการศึกษาพิเศษโดยตรง หรือได้รับการ อบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อดูแลนักเรียน ในห้องเรียนเรียนรวม	4.14	0.73	มาก
99. ผู้บริหารพัฒนาครูผู้สอนนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ โดยการ ส่งเข้าอบรมหรือศึกษาดูงานด้านการศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่อง	4.44	0.52	มาก
100. ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณ เพื่อการจัดการเรียนรวม และ ใช้งบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ	4.17	0.66	มาก
101. ผู้บริหารจัดหา จัดทำสื่อทางการศึกษา วัสดุ หรือเครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรวม หรือนักเรียนพิการเกิดการเรียนรู้ เกิดความเข้าใจได้ดีขึ้น	4.42	0.64	มาก
102. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนรวม ดำเนินการสร้าง ความเข้าใจ ความตระหนักและความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย เช่น การชี้แจงนโยบายของโรงเรียนและการมอบหมายงาน ต่าง ๆ	4.57	0.59	มากที่สุด
103. ผู้บริหารมอบหมายให้กลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนจัดทำระบบข้อมูล นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ บุคลากร สื่อ ฯลฯ ของโครงการ จัดการเรียนรวมอย่างถูกต้องและเป็นปัจจุบันและใช้ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ในการพัฒนานักเรียน	4.24	0.73	มาก

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (ต่อ)

n = 380

ตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ คิดเห็น
104. ผู้บริหารสนับสนุนและจัดหาสื่อเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ มาใช้ในการสอน	4.21	0.66	มาก
105. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน เพื่อร่วมกันจัดทำแผนจัดการการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	4.23	0.72	มาก
106. ผู้บริหารแต่งตั้งผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ เป็นคณะกรรมการโรงเรียน อย่างน้อย 1 คน	4.00	0.75	มาก
107. ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรเอกชน และ หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือ	4.41	0.68	มาก
108. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวกับนักเรียน เรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	4.38	0.60	มาก
109. ผู้บริหารจัดให้มีการจัดบริการต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของ นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ประเภทต่าง ๆ	4.32	0.60	มาก
110. ผู้บริหารจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนเรียนรวมหรือ นักเรียนพิการ ได้อย่างเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน	4.42	0.58	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า โดยภาพรวม ตัวแปรทั้ง 110 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.96-4.69 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน, รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารวิชาการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน, หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้รับผิดชอบเรียนรวมหรือครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรในองค์ประกอบของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และเมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.48-0.76 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อตัวแปรสอดคล้องกัน

2.3 การวิเคราะห์ตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) ด้วยวิธีการสกัดปัจจัย (Principal Component Analysis: PCA) เพื่อให้เหลือตัวแปรที่มีความสำคัญ โดยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

2.3.1 ทดสอบความเหมาะสม ความเพียงพอ และเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยพิจารณาจาก

2.3.1.1 ค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measures of Sampling Adequacy) โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1

2.3.1.2 สถิติ Bartlett's Test of Sphericity ใช้ทดสอบตัวแปรต่าง ๆ ี่มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ค่าที่ใช้ทดสอบสมมติฐานของ Bartlett's Test of Sphericity

H_0 : ตัวแปรการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กัน

H_1 : ตัวแปรการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีความสัมพันธ์กัน

โดยพิจารณาจากค่าไคสแควร์ และการมีนัยสำคัญทางสถิติที่น้อยกว่า 0.05 ($p < .05$) นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ผลการวิเคราะห์ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่า KMO และ Bartlett's Test

ค่าสถิติทดสอบ	
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy	0.833
Bartlett's Test of Sphericity Approx. Chi-Square	17616.879
df	5995
Sig.	.000

จากตารางที่ 6 พบว่า ค่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.833 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้ง 110 ตัวแปรของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เป็นจำนวนข้อมูลที่มีความเหมาะสมและมีความเพียงพอ สามารถวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ได้ดีมาก เพราะค่า KMO มีค่ามากกว่า 0.50 และเข้าใกล้ 1 และเมื่อทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบ Bartlett's Test of Sphericity พบในลักษณะเดียวกันคือ ค่าไคสแควร์ เท่ากับ 17616.879 มีค่า significance เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 จึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 แสดงว่า ค่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ทั้ง 110 ตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน ทำให้สามารถนำข้อมูลนี้ไปวิเคราะห์หองค์ประกอบ (Factor Analysis) ต่อไปได้

2.3.2 ทำการสกัดปัจจัย (Factor Extraction) ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (PCA) โดยการหมุนแกนแบบตั้งฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนิแมกซ์ (Varimax Rotation) โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการเลือกองค์ประกอบที่มีค่าไอเกน (Eigenvalue) มากกว่า 1 ส่วนเกณฑ์ในการพิจารณาตัวแปรในองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) มากกว่า 0.50 ขึ้นไป ซึ่งเป็นค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีนัยสำคัญในทางปฏิบัติ (Practically Significant) และมีตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบจำนวนตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป ตามเกณฑ์ของไกเซอร์ (Kaiser's Criterion)

ตารางที่ 7 องค์ประกอบ ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

องค์ประกอบ	Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	ทั้งหมด	ร้อยละความแปรปรวน	ร้อยละความแปรปรวนสะสม	ทั้งหมด	ร้อยละความแปรปรวน	ร้อยละความแปรปรวนสะสม
1	52.449	47.681	47.681	22.741	20.674	20.674
2	13.505	12.277	59.958	21.946	19.950	40.624
3	6.817	6.197	66.155	19.598	17.816	58.440
4	4.934	4.485	70.641	10.495	9.541	67.981
5	3.668	3.335	73.975	3.373	3.067	71.048
6	3.387	3.079	77.054	3.357	3.051	74.099
7	3.111	2.828	79.882	3.066	2.788	76.887
8	2.781	2.528	82.410	3.018	2.743	79.630
9	2.593	2.358	84.768	3.009	2.736	82.366
10	2.243	2.039	86.807	2.351	2.137	84.503
11	1.967	1.788	88.595	2.187	1.989	86.492
12	1.605	1.459	90.055	1.974	1.795	88.286
13	1.357	1.233	91.288	1.902	1.729	90.015
14	1.293	1.176	92.464	1.689	1.536	91.551
15	1.053	.957	93.421	1.672	1.520	93.071
16	1.008	.916	94.337	1.393	1.266	94.337

จากตารางที่ 7 พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่า 1 มี 16 องค์ประกอบ เมื่อหมุนแกนแล้วสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ทั้งหมดร้อยละ 94.337 จากนั้นจึงทำการเลือกตัวชี้วัดจากจำนวนตัวแปรในแต่ละตัวชี้วัดที่ต้องมีบรรยายตัวชี้วัดนั้น ๆ ตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) แต่ละตัวแปรมากกว่า 0.60 ขึ้นไป รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 องค์ประกอบ ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

องค์ประกอบ	Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	ทั้งหมด	ร้อยละความแปรปรวน	ร้อยละความแปรปรวนสะสม	ทั้งหมด	ร้อยละความแปรปรวน	ร้อยละความแปรปรวนสะสม
1	52.449	47.681	47.681	22.741	20.674	20.674
2	13.505	12.277	59.958	21.946	19.950	40.624
3	6.817	6.197	66.155	19.598	17.816	58.440
4	4.934	4.485	70.641	10.495	9.541	67.981

จากตารางที่ 8 เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์การคัดเลือกองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป มีค่าไอเกน มากกว่า 1 และมีตัวแปรอธิบายองค์ประกอบตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป พบว่า มีเพียง 4 องค์ประกอบที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา คือ องค์ประกอบ 1-4 ส่วนอีก 12 องค์ประกอบขาดคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดจึงไม่นำเข้ามาพิจารณา

สำหรับองค์ประกอบที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1-4 โดยหมุนแกนแล้ว องค์ประกอบที่ 1 มีค่าไอเกนสูงสุด เท่ากับ 22.741 สามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 20.674 องค์ประกอบที่ 2 มีค่าไอเกน เท่ากับ 21.946 สามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 19.950 องค์ประกอบที่ 3 มีค่าไอเกน เท่ากับ 19.598 สามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 17.816 และองค์ประกอบที่ 4 มีค่าไอเกน เท่ากับ 10.495 สามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 9.541 และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบแล้ว พบว่า สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ทั้งหมดร้อยละ 67.981 ซึ่งเป็นไปตาม ฮาบิน (Habing) กล่าวว่า องค์ประกอบที่ดี ควรอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรได้อย่างน้อยที่สุดร้อยละ 50 จึงจะถือว่าใช้ได้

สำหรับค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์
รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ และจำนวนกลุ่มขององค์ประกอบ

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ			
	องค์ประกอบที่ 1	องค์ประกอบที่ 2	องค์ประกอบที่ 3	องค์ประกอบที่ 4
m81	0.895			
m85	0.867			
m104	0.865			
m62	0.864			
m98	0.864			
m84	0.856			
m59	0.847			
m105	0.846			
m61	0.835			
m63	0.833			
m88	0.828			
m41	0.819			
m103	0.811			
m89	0.796			
m97	0.788			
m83	0.786			
m100	0.782			
m48	0.763			
m106	0.763			
m76	0.755			
m90	0.735			
m75	0.732			
m70	0.699			
m43	0.696			
m91	0.691			
m42	0.683			

ตารางที่ 9 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ และจำนวนกลุ่มขององค์ประกอบ (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ			
	องค์ประกอบที่ 1	องค์ประกอบที่ 2	องค์ประกอบที่ 3	องค์ประกอบที่ 4
m11		0.865		
m9		0.857		
m5		0.839		
m14		0.799		
m23		0.799		
m10		0.791		
m16		0.786		
m31		0.782		
m22		0.771		
m24		0.764		
m25		0.760		
m27		0.739		
m28		0.739		
m21		0.730		
m6		0.729		
m1		0.726		
m20		0.707		
m17		0.681		
m13		0.674		
m3		0.668		
m19		0.649		
m4		0.617		
m52			0.880	
m47			0.863	
m53			0.798	
m68			0.789	
m55			0.761	
m54			0.725	
m45			0.724	

ตารางที่ 9 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ และจำนวนกลุ่มขององค์ประกอบ (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ			
	องค์ประกอบที่ 1	องค์ประกอบที่ 2	องค์ประกอบที่ 3	องค์ประกอบที่ 4
m64			0.719	
m40			0.716	
m67			0.716	
m72			0.711	
m44			0.707	
m56			0.702	
m51			0.694	
m79			0.649	
m66			0.646	
m37			0.641	
m65			0.640	
m50			0.638	
m58			0.637	
m69			0.637	
m73			0.622	
m39			0.615	
m38			0.610	
m60			0.607	
m107				0.814
m101				0.747
m92				0.724
m94				0.710
m109				0.679
m93				0.653
m95				0.649
m102				0.638
m87				0.622
m108				0.622
รวมทั้งสิ้น 83 ตัวแปร	26 ตัวแปร	22 ตัวแปร	25 ตัวแปร	10 ตัวแปร

ตารางที่ 10 องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ลำดับที่	องค์ประกอบที่	จำนวนตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading)
1	องค์ประกอบที่ 1	26	0.683-0.895
2	องค์ประกอบที่ 2	22	0.617-0.865
3	องค์ประกอบที่ 3	25	0.607-0.880
4	องค์ประกอบที่ 4	10	0.622-0.814
รวม		83	0.607-0.895

จากตารางที่ 10 พบว่า องค์ประกอบของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มี 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 มีจำนวนตัวแปร 26 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.683-0.895 องค์ประกอบที่ 2 มีจำนวนตัวแปร 22 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.617-0.865 องค์ประกอบที่ 3 มีจำนวนตัวแปร 25 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.607-0.880 และองค์ประกอบที่ 4 มีจำนวนตัวแปร 10 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.622-0.814

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเพื่อสกัดตัวแปรให้เหลือตัวแปรที่สำคัญขององค์ประกอบ ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis: PCA) แล้วได้องค์ประกอบที่สำคัญทั้ง 4 องค์ประกอบนี้ สอดคล้องกับการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎี รวมทั้งความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้นำมากำหนดเป็นการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยจำแนกตัวแปร รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 องค์ประกอบที่ 1

ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
m81	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีช่วยในการสอนเสริมนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม โดยเน้นด้านการอ่านและการคิดคำนวณ	0.895
m85	ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำและนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและมีการประเมินความก้าวหน้า	0.867

ตารางที่ 11 องค์ประกอบที่ 1 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
m104	ผู้บริหารสนับสนุนและจัดหาสื่อเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ มาใช้ในการสอน	0.865
m62	ผู้บริหารสนับสนุนให้มีระบบการรับ จัดเข้าเรียนหรือส่งต่อนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	0.864
m98	ผู้บริหารจัดหาครูที่จบด้านการศึกษาพิเศษโดยตรง หรือได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อดูแลนักเรียนในห้องเรียนเรียนรวม	0.864
m84	ผู้บริหารจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อสร้างความเข้าใจและร่วมจัดทำ IEP ของนักเรียนเฉพาะบุคคล ระยะเวลา 1 ปีให้มีคุณภาพ โดยนำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้ใน IEP มาจัดทำ IIP ระยะสั้นเพื่อให้บรรลุตาม IEP	0.856
m59	ผู้บริหารแนะนำเพื่อนสนิทของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละคนใกล้ชิดคอยช่วยเหลือด้านการเรียนและการดำรงชีวิต	0.847
m105	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน เพื่อร่วมกันจัดทำแผนจัดการการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	0.846
m61	ผู้บริหารสนับสนุนให้นำนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการเข้าประกวด/แข่งขันในรายการต่าง ๆ เสมอเพื่อแสดงความสามารถพิเศษของนักเรียน	0.835
m63	ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดนิทรรศการ หนังสือ และเรื่องราวเกี่ยวกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ยกย่องชมเชย/ประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่แสดงความสามารถพิเศษ หรือได้รับรางวัลต่าง ๆ ทางสื่อต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เช่น ป้ายไว้นิส วิทย์ สื่อออนไลน์ เป็นต้น	0.833
m88	ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำประเมินและรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ทบทวนและปรับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	0.828
m41	ผู้บริหารจัดให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้รับการเตรียมความพร้อมเพื่อการเรียนรวม ด้านร่างกาย จิตใจ พฤติกรรมและด้านสังคมเพื่อการช่วยเหลือตนเอง	0.819
m103	ผู้บริหารมอบหมายให้กลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนจัดทำระบบข้อมูลนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ บุคลากร สื่อ ฯลฯ ของโครงการจัดการเรียนร่วมอย่างถูกต้องและเป็นปัจจุบันและใช้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการในการพัฒนานักเรียน	0.811
m89	ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนวิเคราะห์ผลการประเมินและนำผลไปใช้ในการพัฒนานักเรียน ประสาน IEP ของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการทุกคนกับครูผู้สอนนักเรียนทุกคนในชั้นเรียนรวม	0.796

ตารางที่ 11 องค์ประกอบที่ 1 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
m97	ผู้บริหารกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนรวม ร่วมกับครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง	0.788
m83	ผู้บริหารจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เรื่องการจัดการเรียนรวม โดยจัดทำป้ายประกาศ โปสเตอร์ แผ่นพับ ป้ายนิเทศ ฯลฯ เพื่อชี้แจงโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมเมื่อมีการจัดประชุมบุคลากรในโรงเรียน	0.786
m100	ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณ เพื่อการจัดการเรียนรวม และใช้งบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ	0.782
m48	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ มีความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาหรือตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	0.763
m106	ผู้บริหารแต่งตั้งผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ เป็นคณะกรรมการโรงเรียน อย่างน้อย 1 คน	0.763
m76	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) เพื่อช่วยเหลือครูในการจัดทำแผน	0.755
m90	ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำรายงานการวิจัยเพื่อพัฒนานักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	0.735
m75	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการงานเรียนรวม ดำเนินการคัดแยก คัดกรอง วินิจฉัย โดยขอความร่วมมือจากทีมสหวิทยาการ เช่น จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น แพทย์ ครู ฯลฯ เพื่อดำเนินการคัดกรองนักเรียนอย่างเป็นระบบ	0.732
m70	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้สอนนักเรียนได้เรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง	0.699
m43	ผู้บริหารกำหนดให้มีการแจ้งข้อมูลกับนักเรียนปกติทั่วไปให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการอย่างถูกวิธี	0.696
m91	ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนมีการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR)	0.691
m42	ผู้บริหารกำหนดให้มีการกระจายนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ไปตามห้องเรียนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมตามความบกพร่องของแต่ละบุคคล	0.683
	ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues)	22.741
	ค่าร้อยละความแปรปรวนของตัวแปร (% of Variance)	20.674
	ค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน (Cumulative % of Variance)	20.674

จากตารางที่ 11 พบว่า องค์ประกอบที่ 1 มีจำนวน 26 ตัวแปร เรียงลำดับตามค่าน้ำหนัก ได้แก่ ตัวแปร m81, m85, m104, m62, m98, m84, m59, m105, m61, m63, m88, m41, m103, m89, m97, m83, m100, m48, m106, m76, m90, m75, m70, m43, m91 และ m42 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.683-0.895 ตัวแปรที่สำคัญที่สุดขององค์ประกอบ ที่ 1 คือ ตัวแปร m81 ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีช่วยในการสอนเสริมนักเรียนเรียนรวม หรือนักเรียนพิการเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม โดยเน้นด้านการอ่านและการคิดคำนวณ รองลงมาคือ ตัวแปร m85 ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำและนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและมีการประเมินความก้าวหน้า และตัวแปร m104 ผู้บริหาร สนับสนุนและจัดหาสื่อเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ มาใช้ในการสอน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.895, 0.867 และ 0.865 ตามลำดับ มีค่า ความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) เท่ากับ 22.741 ค่าร้อยละของความแปรปรวนของ ตัวแปร (% of Variance) เท่ากับ 20.674 และค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวนของตัวแปร (Cumulative % of Variance) เท่ากับ 20.674 แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 26 ตัวแปร ร่วมกันอธิบาย องค์ประกอบได้ดีที่สุด และองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 20.674 เมื่อเทียบกับองค์ประกอบอื่น ๆ แล้ว พบว่า องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 ผู้วิจัยตั้งชื่อ องค์ประกอบนี้ว่า “การบริหารจัดการ”

ตารางที่ 12 องค์ประกอบที่ 2

ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
m11	ผู้บริหาร ครู ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการวางแผนและดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่ เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้านทุกกลุ่มเป้าหมายและดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการใช้เทคนิค SWOT วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา	0.865
m9	ผู้บริหารมีการทบทวนผลการดำเนินงานขององค์กรเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน	0.857
m5	ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	0.839
m14	ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมรับผิดชอบ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	0.799
m23	ผู้บริหารมีความยุติธรรม โปร่งใส มีเหตุผลและยึดหลักประชาธิปไตยในการทำงาน	0.799
m10	ผู้บริหาร ครู ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ของสถานศึกษาตรงกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติและสอดคล้องกับ ความ ต้องการของชุมชน ท้องถิ่นอย่างชัดเจน	0.791

ตารางที่ 12 องค์ประกอบที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
m16	ผู้บริหาร ครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนรวมให้แก่ผู้ปกครองและชุมชนทราบ เพื่อสร้างความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยด้านกายภาพ	0.786
m31	ผู้บริหารมีแผนปฏิบัติการ ที่กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จตามกลยุทธ์โดยมีการตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงานและทบทวนการปฏิบัติอย่างเหมาะสม	0.782
m22	ผู้บริหาร มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา อย่างเหมาะสมชัดเจน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	0.771
m24	ผู้บริหารมีการสื่อสารและประสานงานเพื่อความร่วมมือในการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ	0.764
m25	ผู้บริหารมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานตามกรอบการบริหารงานในหน้าที่ อย่างชัดเจน	0.760
m27	ผู้บริหารสร้างขวัญ แรงจูงใจ แก่ครูและบุคลากรในการทำงานเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย	0.739
m28	ผู้บริหารมอบหมายงานครูและบุคลากรตามอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจนโดยจัดทำเป็นคู่มือปฏิบัติงาน	0.739
m21	ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีส่วนร่วมและร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาทุกกลุ่มเป้าหมายให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานและมีการยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคคล องค์กรที่มีส่วนร่วมสนับสนุนด้านการจัดการศึกษา	0.730
m6	ผู้บริหารมีการกระตุ้นส่งเสริม และสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี โดยการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ ส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้ พัฒนาตนเอง ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับและมีจริยธรรม	0.729
m1	ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความมุ่งมั่น กล้าตัดสินใจ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	0.726
m20	ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	0.707
m17	ผู้บริหารมีการวางแผน การบริหาร การจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการส่งต่อและเปลี่ยนผ่าน (Transition) สำหรับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	0.681
m13	ผู้บริหารมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีความรู้ความสามารถและทักษะตามมาตรฐานตำแหน่ง	0.674

ตารางที่ 12 องค์ประกอบที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
m3	ผู้บริหารมีสมรรถนะในการบริหารสถานศึกษาแบบเรียนรวมโดยนำนโยบายสู่การปฏิบัติ และนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ	0.668
m19	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎกระทรวงกำหนด สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล	0.649
m4	ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสาร และมีการสร้างความเข้าใจในทิศทางองค์กรกับบุคลากร	0.617
ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues)		21.946
ค่าร้อยละความแปรปรวนของตัวแปร (% of Variance)		19.950
ค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน (Cumulative % of Variance)		40.624

จากตารางที่ 12 พบว่า องค์ประกอบที่ 2 มีตัวแปรจำนวน 22 ตัวแปร เรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ได้แก่ ตัวแปร m11, m9, m5, m14, m23, m10, m16, m31, m22, m24, m25, m27, m28, m21, m6, m1, m20, m17, m13, m3, m19 และ m4 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.617-0.865 ตัวแปรที่สำคัญที่สุดขององค์ประกอบที่ 2 คือ ตัวแปร m11 ผู้บริหาร ครู ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการวางแผนและดำเนินงานพัฒนาวิชาการ ที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้านทุกกลุ่มเป้าหมายและดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมโดยมีการใช้เทคนิค SWOT วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา รองลงมาคือ ตัวแปร m9 ผู้บริหารมีการทบทวนผลการดำเนินงานขององค์กรเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน และตัวแปร m5 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.865, 0.857 และ 0.839 ตามลำดับ มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) เท่ากับ 21.946 ค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปร (% of Variance) เท่ากับ 19.950 และค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวนของตัวแปร (Cumulative % of Variance) เท่ากับ 40.624 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 22 ตัวแปร ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบได้ดีที่สุด และองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 19.950 เมื่อเทียบกับองค์ประกอบอื่น ๆ แล้ว พบว่า องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 2 ผู้วิจัยตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การนำองค์กร”

ตารางที่ 13 องค์ประกอบที่ 3

ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
m52	ผู้บริหารแนะนำให้นักเรียนยอมรับฟังเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ ตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	0.880
m47	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมปลอดภัยมีประสิทธิภาพ หรือตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	0.863
m53	ผู้บริหารอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนให้มีวิธีการรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง ตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	0.798
m68	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการแสดงออก นำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็น คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน แสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยีด้วยตนเองอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เรียนรู้เชื่อมโยงบูรณาการสาระการเรียนรู้และ ทักษะด้านต่าง ๆ	0.789
m55	ผู้บริหารอบรมแนะนำนักเรียนรู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหล่ง รังแก ตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	0.761
m54	ผู้บริหารอบรมแนะนำให้นักเรียนควบคุมอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ ตาม ศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	0.725
m45	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนเกี่ยวกับการสอนนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการให้มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นโดยพัฒนาการจากผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน	0.724
m64	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลายคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างนักเรียนปกติกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการโดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	0.719
m40	ผู้บริหารจัดให้มีการปฐมมนิเทศนักเรียนทุกคนเพื่อเตรียมความพร้อมและสร้างความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะของนักเรียน	0.716
m67	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้เปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิด ได้ฝึก ปฏิบัติจริง ด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สรุปลองค์ความรู้ และสามารถ นำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	0.716
m72	ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนได้เรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	0.711
m44	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอน สอนนักเรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การ สื่อสาร และการคิดคำนวณ ตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น หรือตามศักยภาพของ ผู้เรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	0.707

ตารางที่ 13 องค์ประกอบที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
m56	ผู้บริหารอบรมแนะนำนักเรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัวชุมชนและสังคมตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	0.702
m51	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยและแสดงออกได้อย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน	0.694
m79	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมาย และการจัดการเรียนการสอน	0.649
m66	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดเป็นรายบุคคลอย่างเป็นรูปธรรมทั้งระบบโดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ตนเอง กำหนดเนื้อหาสาระ	0.646
m37	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรร่วมกันจัดวางระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม มีขั้นตอนอย่างชัดเจนและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	0.641
m65	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม	0.640
m50	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม	0.638
m58	ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้มีโอกาสเรียนร่วมกับนักเรียนปกติทั่วไปตามศักยภาพ	0.637
m69	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้	0.637
m73	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง	0.622
m39	ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ชุมชน/ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษา	0.615
m38	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรให้ความร่วมมือในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นอย่างดี	0.610

ตารางที่ 13 องค์ประกอบที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
m60	ผู้บริหารสนับสนุนนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้รับบริการตามกฎหมาย กระทรวงฯ และสามารถเรียนรู้และเข้าถึงบริการทางการศึกษาได้	0.607
	ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues)	19.598
	ค่าร้อยละความแปรปรวนของตัวแปร (% of Variance)	17.816
	ค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน (Cumulative % of Variance)	58.440

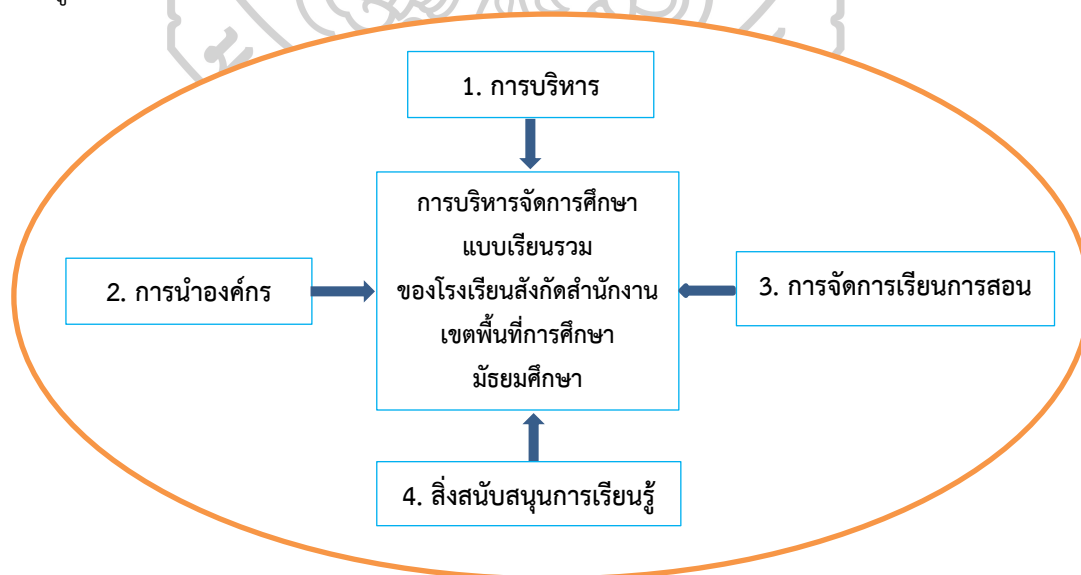
จากตารางที่ 13 พบว่า องค์ประกอบที่ 3 มีตัวแปรจำนวน 25 ตัวแปร เรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ได้แก่ ตัวแปร m52, m47, m53, m68, m55, m54, m45, m64, m40, m67, m72, m44, m56, m51, m79, m66, m37, m65, m50, m58, m69, m73, m39, m38, และ m60 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.607-0.880 ตัวแปรที่สำคัญที่สุดขององค์ประกอบที่ 3 คือ ตัวแปร m52 ผู้บริหารแนะนำให้นักเรียนยอมรับฟังเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่นและมีมนุษยสัมพันธ์ดี ตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล รองลงมาคือ ตัวแปร m47 ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมปลอดภัยมีประสิทธิภาพ หรือตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล และตัวแปร m53 ผู้บริหารอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนให้มีวิธีการรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง ตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.880, 0.863 และ 0.798 ตามลำดับ มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) เท่ากับ 19.598 ค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปร (% of Variance) เท่ากับ 17.816 และค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวนของตัวแปร (Cumulative % of Variance) เท่ากับ 58.440 แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 25 ตัวแปร ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบได้ดีที่สุด และองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 17.816 เมื่อเทียบกับองค์ประกอบอื่น ๆ แล้ว พบว่า องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 ผู้วิจัยตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การจัดการเรียนการสอน”

ตารางที่ 14 องค์ประกอบที่ 4

ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
m107	ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรเอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือ	0.814
m101	ผู้บริหารจัดหา จัดทำสื่อทางการศึกษา วัสดุ หรือเครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการจำเป็น พิเศษ ที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการเกิดการเรียนรู้ เกิดความเข้าใจ ได้ดีขึ้น	0.747
m92	ผู้บริหารปรับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร เช่น ทางเชื่อมอาคาร ทางเข้า ทางเดิน ทางข้าม ฯลฯ เพื่อให้เอื้อต่อนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละประเภทตาม เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด	0.724
m94	ผู้บริหารจัดให้มีการสร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียน พิการให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องรับรู้และร่วมมือดูแลช่วยเหลือนักเรียนพิการอย่างถูกวิธี	0.710
m109	ผู้บริหารจัดให้มีการจัดบริการต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนเรียนรวม หรือนักเรียนพิการประเภทต่าง ๆ	0.679
m93	ผู้บริหารปรับสภาพแวดล้อมภายในอาคารตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด	0.653
m95	ผู้บริหารจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้ครู ผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้อง ได้รับทราบและร่วมมือในการจัดการเรียนรวมและสร้างบรรยากาศในการเรียนรวม	0.649
m102	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนรวม ดำเนินการสร้าง ความเข้าใจ ความตระหนักและความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย เช่น การชี้แจง นโยบายของโรงเรียนและการมอบหมายงาน ต่าง ๆ	0.638
m87	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการนำวิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้ในการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเพื่อส่งต่อ คัดแยก วางแผนการสอนและ ประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน	0.622
m108	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	0.622
	ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues)	10.495
	ค่าร้อยละความแปรปรวนของตัวแปร (% of Variance)	9.541
	ค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน (Cumulative % of Variance)	67.981

จากตารางที่ 14 พบว่า องค์ประกอบที่ 4 มีตัวแปรจำนวน 10 ตัวแปร เรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ได้แก่ ตัวแปร m107, m101, m92, m94, m109, m93, m95, m102, m87 และ m108 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.622-0.814 ตัวแปรที่สำคัญที่สุดขององค์ประกอบที่ 4 คือ ตัวแปร m107 ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรเอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือ รองลงมาคือ ตัวแปร m101 ผู้บริหารจัดหา จัดทำสื่อทางการศึกษา วัสดุ หรือเครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ เกิดการเรียนรู้ เกิดความเข้าใจได้ดีขึ้น และตัวแปร m92 ผู้บริหารปรับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร เช่น ทางเชื่อมอาคาร ทางเข้า ทางเดิน ทางข้าม ฯลฯ เพื่อให้เอื้อต่อนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ แต่ละประเภทตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.814, 0.747 และ 0.724 ตามลำดับ มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) เท่ากับ 10.495 ค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปร (% of Variance) เท่ากับ 9.541 และค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวนของตัวแปร (Cumulative % of Variance) เท่ากับ 67.981 แสดงว่า ตัวแปร ทั้ง 10 ตัวแปร ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบได้ดีที่สุด และองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 9.541 เมื่อเทียบกับองค์ประกอบอื่น ๆ แล้ว พบว่า องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 4 ผู้วิจัยตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้”

จากผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จากกลุ่มตัวอย่าง มี 4 องค์ประกอบที่สำคัญ สามารถสรุปได้ดังแผนภูมิ 5 ดังนี้

แผนภูมิที่ 5 สรุปผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

จากแผนภูมิที่ 5 สรุปผลการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มี 4 องค์ประกอบที่สำคัญ คือ 1) การบริหารจัดการ 2) การนำองค์กร 3) การจัดการเรียนการสอน และ 4) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยการยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ

1. การสังเคราะห์ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ

ขั้นตอนนี้ เป็นการนำองค์ประกอบที่ได้มาจากการวิเคราะห์การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มาตรวจสอบยืนยันโดยวิธีสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ ผู้วิจัยนำองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่ได้มาเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบยืนยันว่ามีความถูกต้อง (accuracy standards) เหมาะสม (propriety standards) เป็นไปได้ (feasibility standards) และเป็นประโยชน์ (utility standards) ขององค์ประกอบและข้อคิดเห็นอื่น ๆ ผลการตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบสรุปได้ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญที่มีต่อองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลปรากฏดังตารางที่ 15-18

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญที่มีต่อองค์ประกอบ “การบริหารจัดการ”

ความคิดเห็น							
ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		การใช้ประโยชน์	
ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปไม่ได้	เป็นประโยชน์	ไม่เป็นประโยชน์
7		7		7		7	

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ ทุกคนมีความเห็นสอดคล้องกัน โดยมีความเห็นว่างค์ประกอบ “การบริหารจัดการ” มีความถูกต้อง (accuracy standards) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เหมาะสม (propriety standards) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ

100 เป็นไปได้ (feasibility standards) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และเป็นประโยชน์ (utility standards) จำนวน 7 คน คิดเป็น ร้อยละ 100 จึงสรุปได้ว่า การยืนยันองค์ประกอบ “การบริหารจัดการ” ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ รวม 7 คน ว่ามีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญที่มีต่อองค์ประกอบ “การนำองค์กร”

ความคิดเห็น							
ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		การใช้ประโยชน์	
ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปไม่ได้	เป็นประโยชน์	ไม่เป็นประโยชน์
7		7		7		7	

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ ทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยมีความคิดเห็นว่า องค์ประกอบ “การนำองค์กร” มีความถูกต้อง (accuracy standards) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เหมาะสม (propriety standards) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นไปได้ (feasibility standards) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และเป็นประโยชน์ (utility standards) จำนวน 7 คน คิดเป็น ร้อยละ 100 จึงสรุปได้ว่า การยืนยันองค์ประกอบ “การนำองค์กร” ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ รวม 7 คน ว่ามีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญที่มีต่อองค์ประกอบ “การจัดการเรียนการสอน”

ความคิดเห็น							
ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		การใช้ประโยชน์	
ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปไม่ได้	เป็นประโยชน์	ไม่เป็นประโยชน์
7		7		7		7	

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ ทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยมีความคิดเห็นว่า องค์ประกอบ “การจัดการเรียนการสอน” มีความถูกต้อง (accuracy standards) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เหมาะสม (propriety standards) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นไปได้ (feasibility standards) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และเป็นประโยชน์ (utility standards) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จึงสรุปได้ว่า การยืนยันองค์ประกอบ “การจัดการเรียนการสอน” ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ รวม 7 คน ว่ามีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญที่มีต่อองค์ประกอบ “สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้”

ความคิดเห็น							
ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		การใช้ประโยชน์	
ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปได้	เป็นประโยชน์	ไม่เป็นประโยชน์
7		7		7		7	

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ ทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยมีความคิดเห็นว่า องค์ประกอบ “สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้” มีความถูกต้อง (accuracy standards) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เหมาะสม (propriety standards) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นไปได้ (feasibility standards) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และเป็นประโยชน์ (utility standards) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จึงสรุปได้ว่า การยืนยันองค์ประกอบ “สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้” ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ รวม 7 คน ว่ามีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ ได้ให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมประกอบกรยืนยันรายละเอียดดังนี้

- องค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ มีความถูกต้องตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎี การบริหาร เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในสถานศึกษา หากปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ทุกองค์ประกอบมีความเป็นไปได้ที่จะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนที่พิการซึ่งด้อยโอกาสทางการศึกษา

- องค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ มีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารสถานศึกษา

- การนำองค์ประกอบดังกล่าวไปใช้ ควรปรับให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

- ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำและดูแล กำกับ ติดตาม การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องให้เกิดเป็นวัฒนธรรมที่ดีต่อองค์กร

- ในแต่ละองค์ประกอบควรจัดให้มีการ Coaching and Mentoring ในทุกองค์ประกอบ

- ควรกำหนดเงื่อนไขสำคัญของการนำองค์ประกอบดังกล่าวไปใช้

- ควรมีการสร้างเครือข่ายการจัดการเรียนรวม

- จัดการศึกษาแบบเรียนรวมควรคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 2) ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษา แบบเรียนรวมของโรงเรียนการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ทั้ง 42 เขต ที่มีนักเรียนเรียนรวมศึกษาอยู่ จำนวน 1,612 โรงเรียน ระหว่างปีการศึกษา 2558 - 2560 และกลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาทั้ง 42 เขต ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูป Yamane เพื่อประมาณค่าสัดส่วนของประชากร ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 5% หรือระดับความเชื่อมั่น 95 % มีความเท่าเทียมกันโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sampling) แต่ละเขตพื้นที่การศึกษาตามสัดส่วน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนโรงเรียน 95 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล โรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารวิชาการ หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้รับผิดชอบเรียนรวมหรือครูผู้สอน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 380 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สำหรับเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างคือ แบบสอบถามความคิดเห็น เรื่อง การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการสังเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ จัดการศึกษาแบบเรียนรวม ทำการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน แล้วทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้วยวิธีการหาค่า ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC 0.60 - 1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ได้คำถามที่มีความเหมาะสม 110 ข้อ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับโรงเรียนที่มีลักษณะเหมือน กลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วย

ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารวิชาการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้รับผิดชอบเรียนรวมหรือครูผู้สอน รวมผู้ให้ข้อมูล จำนวนทั้งสิ้น 32 คน นำข้อมูลไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.982 ซึ่งมากกว่า 0.75 ตามเกณฑ์การพิจารณาที่กำหนดไว้ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 95 โรงเรียน โรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารวิชาการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้รับผิดชอบเรียนรวมหรือครูผู้สอน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 380 คน แล้วรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) แล้วจึงนำองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ได้ เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อให้ข้อคิดเห็น ประเด็นความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) สถิติวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ เรียงตามลำดับน้ำหนักองค์ประกอบที่ได้ จากมากไปหาน้อย คือ 1) การบริหารจัดการ 2) การนำองค์กร 3) การจัดการเรียนการสอน และ 4) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ โดยในแต่ละองค์ประกอบมีจำนวนตัวแปร ค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigen values) และค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวนของตัวแปร (cumulative percentage of variance) ดังนี้

1.1 องค์ประกอบที่ 1 “การบริหารจัดการ” ซึ่งมีค่าน้ำหนักตัวแปรใน องค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.683 – 0.895 ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigen values) เท่ากับ 22.741 ค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปร (percentage of variance) เท่ากับ 20.674 และ ค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวนของตัวแปร (cumulative percentage of variance) เท่ากับ 20.674 เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 และจัดเรียงลำดับตัวแปรตามค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ (factor loading) ในองค์ประกอบที่ 1 จำนวน 26 ตัวแปร

1.2 องค์ประกอบที่ 2 “การนำองค์กร” มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.617 – 0.865 ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigen values) เท่ากับ 21.946 ค่าร้อยละของ ความแปรปรวนของตัวแปร (percentage of variance) เท่ากับ 19.950 และค่าร้อยละสะสมของ ความแปรปรวนของตัวแปร (cumulative percentage of variance) เท่ากับ 40.624 เป็นองค์ประกอบ ที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 2 และจัดเรียงลำดับตัวแปรตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ในองค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วย 22 ตัวแปร

1.3 องค์ประกอบที่ 3 “การจัดการเรียนการสอน” มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.607 – 0.880 ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigen values) เท่ากับ 19.598 ค่าร้อยละ ของความแปรปรวนของตัวแปร (percentage of variance) เท่ากับ 17.816 และค่าร้อยละสะสม ของความแปรปรวนของตัวแปร (cumulative percentage of variance) เท่ากับ 58.440 เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 และจัดเรียงลำดับตัวแปรตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ในองค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วย 25 ตัวแปร

1.4 องค์ประกอบที่ 4 “สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้” มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.622 – 0.814 ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigen values) เท่ากับ 10.495 ค่าร้อยละ ของความแปรปรวนของตัวแปร (percentage of variance) เท่ากับ 9.541 และค่าร้อยละสะสมของ ความแปรปรวนของตัวแปร (cumulative percentage of variance) เท่ากับ 67.981 เป็นองค์ประกอบ ที่มีความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย และจัดเรียงลำดับตัวแปรตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ในองค์ประกอบที่ 4 ประกอบด้วย 10 ตัวแปร

2. ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์

อภิปรายผล

ผลการวิจัยในครั้งนี้ มีประเด็นที่สำคัญที่ค้นพบจากการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และสามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เป็นพหุองค์ประกอบ ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบเรียงตามลำดับน้ำหนักองค์ประกอบที่ได้จากมากไปหาน้อย คือ 1) การบริหารจัดการ 2) การนำองค์กร 3) การจัดการเรียนการสอน และ 4) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ทั้งนี้ เป็นเพราะในปัจจุบัน การศึกษาไทยเป็นยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง มีหลากหลายรูปแบบให้มนุษย์ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองได้อย่างรวดเร็วโดยการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาในโรงเรียนเพื่อให้ก้าวทันโลกยุคใหม่ที่ไร้ขอบเขตภายใต้จินตนาการของมนุษย์ที่สร้างขึ้น เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา สอดคล้องกับแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้รวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการดำเนินการบริหารและจัดการของโรงเรียนที่ครอบคลุมด้านวิชาการด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านข้อมูลสารสนเทศและด้านสภาพแวดล้อม โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจด้านคุณภาพการศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่โรงเรียนกำหนดชัดเจน และครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายมีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านวิชาการที่เน้นคุณภาพของนักเรียนรอบด้านทุกกลุ่มเป้าหมายและดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ การจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างมีคุณภาพและให้มีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาทุกกลุ่ม สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ สุมาลี ศรีผิง เรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การบริหารจัดการ เป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 4 องค์ประกอบที่ค้นพบ

1.1 การบริหารจัดการ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอันดับที่ 1 ที่จะทำให้การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสำเร็จตามวัตถุประสงค์ การบริหารจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอด ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การบริหารจัดการศึกษา เป็นการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องของการศึกษา อันได้แก่ สถานศึกษา หลักสูตร ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ตำราเรียน และอาคารสถานที่ ตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นต้น ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย หรืออาจจะกล่าวว่าเป็นความพยายามที่จะจัดดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยให้มีผลผลิต คือนักเรียน ให้มีคุณภาพสูงสุด การดำเนินการดังกล่าวจึงต้องอาศัยศาสตร์และศิลป์ ของผู้บริหารและผู้ร่วมงานที่มีความรู้ความสามารถที่จะจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยอาศัยหลักการและทฤษฎีทางการบริหารการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารและผู้ร่วมงานจะต้องเรียนรู้ เข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้หลักการและแนวทางการบริหารการศึกษาได้อย่างเหมาะสมกิจกรรมและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

การบริหารจัดการ เป็นกระบวนการหรือกิจกรรมที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการอย่างมีระบบ ระเบียบกฎเกณฑ์ มีการประสานความร่วมมือกันภายในองค์การโดยใช้ทรัพยากรและเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ร่วมกัน เป็นการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ระเบียบ โดยใช้ปัจจัยหรือทรัพยากรการบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นงครัตน์ เกษมไชยวงศ์ ทำการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การบริหารจัดการ เป็น 1 ใน 6 กลยุทธ์การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องงานวิจัยของ สุรศักดิ์ เรือนงาม ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าการบริหารจัดการด้านการเตรียมความพร้อมนักเรียนและบุคลากรอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องงานวิจัยของ เกสร สุกุลเมือง ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า บริหารจัดการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านสภาพแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จำแนกตามประสบการณ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องงานวิจัยของ สุเชษฐ์ เรือนก้อน ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษา

สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม พบว่า ผู้บริหารควรมีการจัดโครงสร้างการบริหารอย่างเป็นระบบกำหนดขอบข่ายการบริหารครอบคลุมเป้าหมายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้และนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ ในการบริหารงานและจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม โดยจัดแบบโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ ใช้กรอบการบริหารงาน ครอบคลุมงานด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์วัสดุสื่อด้านเทคโนโลยี ส่งเสริมให้มีสื่อเทคโนโลยีหลักสูตร แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การวัดผลประเมินผล การเปลี่ยนผ่านการจบการศึกษา การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ สอดคล้องงานวิจัยของ สมจิต ทองเกตุ ทำการศึกษา เรื่อง กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบริการศูนย์ศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 พบว่า การบริหารจัดการประกอบด้วย 8 องค์ประกอบได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) คุณภาพการจัดการเรียนการสอน 3) การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 4) การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและการประชาสัมพันธ์ 5) การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล 6) คุณภาพผู้บริหาร 7) การคัดแยกเด็ก และ 8) การพัฒนาครู สอดคล้องงานวิจัยของ สุทธิ สุวรรณจันทร์ ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 พบว่า การบริหารจัดการ เป็นหนึ่งในองค์ประกอบด้านกระบวนการ สอดคล้องงานวิจัยของ สุมาลี ศรีผิง ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การบริหารจัดการ เป็น 1 ใน 4 องค์ประกอบการจัดการเรียนร่วม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญลักษณ์ จันทร์ศรี ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษาพิเศษของโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม สำนักงานศึกษาธิการภาค 14 พบว่า การบริหารการศึกษาพิเศษตามมาตรฐานการเรียนรวมเพื่อการประกันคุณภาพการจัดการศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องงานวิจัยของ มุนาวีร์ ยูซุฟ, ซัสโมโก, ยาซินตา อินเดรียนตี (Munawir Yusuf, Sasmoko, and Yasinta Indrianti) ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการการศึกษาแบบรวมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพของผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าวิธีการบริหารจัดการโรงเรียนที่ดีเป็นตัวชี้วัดผลสำเร็จการดำเนินงานของครูใหญ่และครู ดำเนินการจัดการศึกษาแบบรวมในโรงเรียนประถมศึกษาโดยบูรณาการการบริหารจัดการโรงเรียน ด้านการจัดองค์กร หลักสูตร การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล กิจกรรมนักเรียน การมีส่วนร่วมของชุมชนและงบประมาณ สอดคล้องงานวิจัยของ มิกะ คาทาโอกะ (Mika Kataoka) ทำการศึกษา เรื่อง การรับรู้ความบกพร่องทางการเรียนรู้ พบว่า ครูเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ 5 องค์ประกอบหลักในการรับรู้ความบกพร่องทางการเรียนรู้ สอดคล้องงานวิจัยของ สุจารวันโต, ยาติม ริอันโต และ มุฮัมหมัด นูรูล อาซาร์ (Sujarwanto, Yatim Rianto and Muhammad Nurul Ashar) ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารจัดการเรียนรวม พบว่า

การจัดองค์กร เป็นหนึ่งในปัจจัยที่ทำให้การบริหารจัดการเรียนรวมสำเร็จ สอดคล้องงานวิจัยของ ไมเคิล พาร์, เลนน็อกซ์ (Michael Parr, Lennox) ทำการศึกษา เรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการ ปรับสภาพแวดล้อมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนในโรงเรียนระดับกลาง พบว่า ผู้บริหารมีหลายกลยุทธ์ ในการแก้ไขปัญหา

1.2 การนำองค์กร เป็นองค์ประกอบที่ 2 ที่จะทำให้การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม สู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประสบผลสำเร็จ การนำองค์กร หมายถึง วิธีการบริหารจัดการที่ผู้บริหารขององค์กรนำมาใช้ในการชี้ นำ กำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม และการคาดหวังในผลการดำเนินงานขององค์กรทำให้เกิดความยั่งยืนกับ องค์กร โดยจะให้ความสำคัญกับวิธีการที่ผู้นำองค์กรนำมาใช้ในการ สื่อสารกับบุคลากร เสริมสร้าง ทักษะความเป็นผู้นำของตนเอง สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดการประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม และผลการดำเนินการที่ดี โดยมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ระดับองค์กร พัฒนาผู้นำในอนาคต ยังรวมถึง ระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี และวิธีการที่องค์กรจะใช้เพื่อให้บรรลุผลทางด้านกฎหมาย จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคมในภาพใหญ่ รวมทั้งการสนับสนุนต่อชุมชนที่สำคัญ

ผู้นำองค์กรจะมีหน้าที่สำคัญในการกำหนดค่านิยมและทิศทาง การสื่อสาร การสร้าง คุณค่า และทำให้เกิดความสมดุลของคุณค่าระหว่างผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม รวมถึงการสร้างให้องค์กร เกิดการมุ่งมั่นในการปฏิบัติการต่าง ๆ ทั้งนี้ ความสำเร็จขององค์กรจะต้องอาศัยการมองการณ์ไกล และความมุ่งมั่นต่อการปรับปรุง การสร้างนวัตกรรม และความยั่งยืนขององค์กรเป็นสำคัญ ซึ่งต้อง อาศัยการสร้างบรรยากาศเพื่อให้เกิดการเอื้ออำนาจในการตัดสินใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ความคล่องตัว และการเรียนรู้ในระดับองค์กรที่มากยิ่งขึ้น ในองค์กรที่ได้รับความยกย่องอย่างสูงนั้น ผู้นำองค์กรจะมี ความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้นำในอนาคตขององค์กร รวมทั้งการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล ในการอุทิศตนของบุคลากร ผู้นำองค์กรจะมีการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำของตนเอง มีส่วนร่วม ในการเรียนรู้ระดับองค์กร การพัฒนาผู้นำในอนาคต การวางแผนสืบทอดตำแหน่ง รวมทั้งการมีส่วนร่วม ในโอกาสและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ยกย่องชมเชยบุคลากรอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขเชษฐ์ เรือนก้อน ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหา ทางการเรียนรู้ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม พบว่า ภาวะผู้นำผู้บริหารโรงเรียนจะนำนโยบาย สู่การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้โดยผู้บริหารควรเปิดใจกว้าง มีทัศนคติ ที่ถูกต้องและเห็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรวม รู้จักการคิดเชิงระบบ มีทักษะการวิเคราะห์และ สามารถสังเคราะห์กระบวนการที่สามารถนำไปสู่ความสำเร็จที่ต้องการได้ ไม่หวั่นไหวต่อความลำบาก และอุปสรรคใด ๆ และไม่เป็นผู้ยึดติดกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดจนเกินพอดีที่จะปรับเปลี่ยนตนเองให้สอดคล้อง กับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไมเคิล พาร์, เลนน็อกซ์ (Michael Parr, Lennox) ทำการศึกษา เรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการปรับสภาพแวดล้อมเพื่อ

ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนในโรงเรียนระดับกลาง พบว่า การนำองค์กรของผู้บริหารเป็นเข็มทิศในการชี้นำการตัดสินใจและการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อคณะทำงาน นักเรียนและชุมชนโรงเรียนในวงกว้าง ในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เฮเธอร์ เลอเมย์ (Heather LeMay) ทำการศึกษา เรื่อง ทักษะคิดของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนรวม พบว่าผู้บริหารมีทัศนคติที่ดีมากกว่าครู

1.3 การจัดการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบที่ 3 ที่จะทำให้การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประสบผลสำเร็จครบวงจร การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงปรารถนาตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนหรือการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนนั้น จะต้องสร้างความสนใจให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียน ในขณะเดียวกันการจัดการเรียนการสอนหรือการจัดการเรียนการสอน เป็นหน้าที่สำคัญของครูทุกคน เริ่มจากการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร เอกสารที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ผู้เรียน นำมาวางแผนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดหาหรือเลือกใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล แล้วดำเนินการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังต่อไปนี้ มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักที่ว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ 6) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและนักเรียนเพื่อ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) และจิตพิสัย (Affective Domain) ครูผู้สอนต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมการสอนตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนเรียนแล้วจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ตามวัตถุประสงค์ฯ ฟังพอใจ สนุก น่าสนใจ ไม่ซ้ำซาก มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อ การเรียน เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถทางด้านร่างกายของผู้เรียนที่จะปฏิบัติได้และควร คำนึงถึงประสบการณ์เดิม เพื่อจัดกิจกรรมใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมให้หลากหลายให้นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสในการเรียนรู้มากที่สุด สอดคล้องงานวิจัย ของ สุขเชษฐ์ เรือนก้อน ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มี ปัญหาทางการเรียนรู้ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม พบว่า การนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ใน จัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม สำหรับเด็กพิเศษเป็นการพัฒนารูปแบบการบริหาร สอดคล้องกับ งานวิจัยของ สุทธิ สุวรรณจันทร์ ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ สกลนคร เขต 3 พบว่า การจัดการเรียน การสอนและการวัดผลและการประเมินผล เป็น 1 ใน 4 องค์ประกอบด้านกระบวนการ การพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม สอดคล้องงานวิจัยของ สุมาลี ศรีวง ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การจัดการเรียนรู้ เป็น 1 ใน 4 องค์ประกอบหลัก การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สอดคล้องงานวิจัยของ อัญชลยา เกลี้ยงแก้ว ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน ในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร เป็น 1 ใน 4 องค์ประกอบ การบริหารจัดการเรียนร่วม สอดคล้องงานวิจัยของ นงคริ์กษ์ เคนไชยวงศ์ ทำการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์ การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การจัดการเรียนการสอน เป็นกลยุทธ์กลยุทธ์ที่ 1 ใน 6 กลยุทธ์ การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องงานวิจัยของ ธานี ทาขาว ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารและการจัดการการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียนบ้านปางขอน พบว่า การจัดการการเรียนการสอนในการปรับใช้หลักสูตรสถานศึกษา สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม ประกอบด้วย 1) ควรดำเนินการจัดการวางแผนการพัฒนาหลักสูตร ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน 2) ควรจัดทำสื่ออุปกรณ์การสอนเพื่อใช้ประกอบการเรียน การสอนซึ่งสื่อและอุปกรณ์ดังกล่าวสามารถสนองความรู้และทักษะในเนื้อหาสาระของหลักสูตร ได้อย่างชัดเจน 3) ควรสนับสนุนงบประมาณทรัพยากรอย่างเพียงพอสำหรับการพัฒนาครูและบุคลากร

และจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

4) กำกับติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดจากการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงการฝึกปฏิบัติและการประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตประจำวัน 5) จัดให้มีการประเมินหลักสูตรของสถานศึกษาเพื่อนำปัญหาที่เกิดขึ้นจากการนำหลักสูตรไปใช้มาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรการศึกษาต่อไป สอดคล้องงานวิจัยของ อธิรยุทธ ราชูระ ทำการศึกษา เรื่อง การประเมินโครงการการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุโขทัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 พบว่า สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนจัดตารางเรียนที่มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องงานวิจัยของ มุนาวีร์ ยูซุฟ, ซัสโมโก, ยาซินตา อินเดรียนตี (Munawir Yusuf, Sasmoko, Yasinta Indrianti) ทำการศึกษาเรื่อง โมเดลการจัดการการศึกษาแบบรวมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพของผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษาโดยการนำการศึกษาแบบรวมไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงด้านการบริหารจัดการในโรงเรียนปกติ พบว่า หลักสูตร การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล กิจกรรมนักเรียน 4 ใน 9 ด้าน เป็นโมเดลการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมทำหน้าที่ในการบริหารจัดการ 4 ประการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ कुमार ชันจีฟและ คาเกนดรา कुमार (Kumar Sanjeev and Khagendra Kumar) ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาแบบเรียนรวม (IE) พบว่า การศึกษาแบบเรียนรวม ตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ของเด็กทุกคน โดยเน้นเฉพาะผู้ที่เสี่ยงต่อการถูกกีดกันและถูกกีดกัน ผู้เรียนทุกคนไม่ว่าจะมีหรือไม่มีคามพิการ สามารถเรียนรู้ร่วมกันได้ ตามบทบัญญัติก่อนวัยเรียนโรงเรียนและสถานศึกษาของชุมชนที่มีเครือข่ายที่เหมาะสมบริการสนับสนุน สามารถยืดหยุ่น ตอบสนองความต้องการที่หลากหลายได้ช่วงของผู้เรียน สอดคล้องงานวิจัยของ เฮเธอร์ เลอเมย์ (Heather LeMay) ทำการศึกษา เรื่อง ทักษะคิดของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนรวม พบว่า ประสบการณ์การสอนหลายปีมีบทบาทสำคัญในทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการจัดการเรียนรวม สอดคล้องงานวิจัยของ มุกติ ประก้าช ทะปาเลีย (Mukti Prakash Thapaliya) ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาแบบเรียนรวม พบว่า การเรียนการสอนและแบบจำลองการประเมินสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่อง หลักสูตรและนโยบายขัดแย้งกันเป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนแบบรวม

1.4 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบสุดท้าย ที่จะทำให้การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประสพผลสำเร็จ ในการดำเนินงานการบริหารหลักสูตร จะต้องมี่ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกหรือทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย ความพร้อมทางกายภาพ ความพร้อมด้านอุปกรณ์ ความพร้อมด้านเทคโนโลยี ความพร้อมด้านการให้บริการ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด การบริการเทคโนโลยี สารสนเทศ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และอื่น ๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนสามารถเรียนรู้

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ สุเชษฐ์ เรือนก้อน ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งบริเวณโรงเรียน อาคารสถานที่ระบบสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวกภายในโรงเรียน โดยจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้สอดคล้องกับกฎกระทรวง สร้างบรรยากาศของความเป็นมิตร เป็นการพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของสมจิต ทองเกตต์ ทำการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 พบว่า การบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและการประชาสัมพันธ์ เป็น 1 ใน 8 องค์ประกอบ การบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ด้านการบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและการประชาสัมพันธ์การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล คุณภาพ ผู้บริหารและการพัฒนาครู จำนวน เป็น 1 ใน 3 ด้าน ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ สุมาลี รามฤทธิ์, ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรวมที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนยังไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนการจัดสรรงบประมาณให้กับครูผู้สอนเด็กพิการยังไม่เหมาะสมและไม่ทั่วถึง เป็นปัญหาของการจัดการเรียนรวม สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ สุมาลี ศรีมิ่ง ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมเป็น 1 ใน 4 องค์ประกอบ รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ นงคริ์รักษ์ เคนไชยวงศ์ ทำการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การพัฒนาสภาพแวดล้อม เป็น 1 ใน 6 กลยุทธ์การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้อง สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ธัญลักษณ์ จันทร์ศรี ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษาพิเศษของโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม สำนักงานศึกษาธิการภาค 14 พบว่า จัดสิ่งอำนวยความสะดวกตลอดจนสื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เป็นการปฏิบัติระดับมาของการพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษาพิเศษของโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม สำนักงานศึกษาธิการภาค 14 สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ มุนาวีร์ ยูซุฟ, ซัสโมโก, ยาซินตา อินเดเรียนตี (Munawir

Yusuf, Sasmoko, Yasinta Indrianti) ทำการศึกษาเรื่อง โมเดลการจัดการการศึกษาแบบรวมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพของผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษา โดยการนำการศึกษาแบบรวมไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงด้านการบริหารจัดการในโรงเรียนปกติ พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนและงบประมาณ เป็น 2 ใน 9 ด้าน โมเดลการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่พัฒนาขึ้นกำหนดให้โรงเรียนต้องทำหน้าที่ในการบริหารจัดการ 4 ประการ สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ เมอร์ซี่ เอ็ม. มูกัมบี (Mercy, M. Mugambi) ทำการศึกษา เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและผลกระทบสำหรับ หลักสูตร ทฤษฎีและการปฏิบัติ พบว่า กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินที่แตกต่างกัน ควรปรับแนวทางการจัดการสอนของครู การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

2. ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญทั้ง 7 คน มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีความถูกต้องตามหลักการในเชิงทฤษฎี เหมาะสมกับบริบท มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ประโยชน์ในโรงเรียนใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้หลายท่านยังได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน โดยเฉพาะนักเรียนเรียนรวมซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพหรือความคาดหวังต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการเรียนรวม ผู้อำนวยการโรงเรียน มีอิทธิพลโดยตรงต่อกระบวนการบริหารการศึกษา มีอิทธิพลโดยอ้อมต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งถ้าผู้บริหารมีกระบวนการบริหารจัดการที่ดี ก็จะส่งผลให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูมุ่งสู่เป้าหมายคือ ความสำเร็จของนักเรียนที่มีคุณภาพ ทุกองค์ประกอบจะมีอิทธิพลโดยตรงและโดยอ้อมต่อความคาดหวังในความสำเร็จของนักเรียน หมายถึง ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน โดยผู้อำนวยการโรงเรียนนำนโยบายสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านยังได้ให้ความคิดเห็นในทำนองเดียวกันว่า ไม่เพียงแต่องค์ประกอบทั้ง 4 ด้านเท่านั้น ที่จะส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขององค์ประกอบอื่น ๆ ได้แก่ ด้านงบประมาณ ด้านประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตลอดจนการสร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงาน องค์กรอื่น ๆ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลและส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารการจัดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาทั้งนั้น ซึ่งมีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และเป็นประโยชน์ ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทุกประการ

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ได้ข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา นำข้อที่ค้นพบนี้ไปประยุกต์ใช้ในเชิงนโยบายและการนำไปปฏิบัติกับหน่วยงานของตนในบริบทดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ควรส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาให้ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ วางแผนกำหนดนโยบายของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นระยะ ๆ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้เรื่องการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) เพื่อช่วยเหลือครูในการจัดทำแผน

3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ควรสนับสนุนงบประมาณปรับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร เช่น ทางเชื่อมอาคาร ทางเข้า ทางเดิน ทางข้าม ฯลฯ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเพื่อให้เอื้อต่อนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละประเภทตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดและด้านบุคลากรควรจัดหาครูที่จบด้านการศึกษาพิเศษโดยตรง หรือได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อดูแลนักเรียนในห้องเรียนเรียนรวม

4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ควรส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนมีการจัดทำระบบข้อมูลนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ บุคลากร สื่อ ฯลฯ ของโครงการจัดการเรียนรวมอย่างถูกต้องและเป็นปัจจุบันและใช้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ในการพัฒนานักเรียนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตาม ส่งเสริม สนับสนุนและเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สนับสนุนการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทุกคนในการจัดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุน เครือข่าย องค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

7. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียน มีความก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จตามศักยภาพของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยองค์ประกอบของการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงปริมาณและเชิงคุณภาพ
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสู่ความเป็นเลิศ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- เกสร สกุลเมือง. “การศึกษาสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2556.
- จรุณี แก้วเอี่ยม. **เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษากลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติ**. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์, 2557.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. **การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: วี.พริ้นท์, 2555.
- จันทรานี สงวนนาม. **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์, 2551.
- จันทรานี สงวนนาม. **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์, 2553.
- ชนิดาภา โสหา. “การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2560.
- ดารณี อุทัยรัตนกิจ และคณะ. **การจัดการเรียนรวมในโรงเรียนและการพัฒนาของครูเพื่อการเรียนรู้สูงสุดของนักเรียน**. เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561. เข้าถึงได้จาก https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_DOI=
- ธัญลักษณ์ จันทร์ศรี. “การพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษาพิเศษของโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม สำนักงานศึกษาธิการภาค 14.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำและการบริหาร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 2562.
- ธานี ทาขาว. “การบริหารและการจัดการการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านปางขอน.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2561

ธีรยุทธ ราชูระ. “การประเมินโครงการการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุโขทัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 2563.

นงคริ์รักษ์ เคนไชยวงศ์. “กลยุทธ์การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี บัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2561.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. นนทบุรี: ตีรณสาร, 2557.

แนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Guidelines for Inclusive Education Phase Schools). เข้าถึงเมื่อ 4 เมษายน 2561. เข้าถึงได้จาก http://www.vcu.edu/ttac/inclusive_practice/

เบญจา ชลธารันนท์. “การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วม.” **เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ 3 เมษายน 2543**. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2543.

เบญจา ชลธารันนท์. “การฟื้นฟูสมรรถภาพเยาวชนผู้พิการด้านการศึกษา.” **สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 16 (2535), เรื่องที่ 10**.

เบญจา ชลธารันนท์. “การศึกษาแบบเรียนรวม.” **เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการศึกษาแบบเรียนรวม**. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2544.

ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการไทย. เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561. เข้าถึงได้จาก <http://www.tddf.or.th/laws/detail.php?contentid=0140&postid=0004339¤tpage=1>

“ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 127, ตอนพิเศษ 98 ง (18 สิงหาคม 2553): 62-66.

“ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552.” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 126, ตอนพิเศษ 80 ง (8 มิถุนายน 2552): 57.

ปรัชญา เวสารัชช์. **หลักการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์, 2554.

ผดุง อารยะวิญญู และ วาสนา เลิศศิลป์. **การเรียนรู้รวม Inclusion**. กรุงเทพฯ: เจ.เอ็น.ที, 2551.

“พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551.” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 125, ตอนที่ 28 ก (5 กุมภาพันธ์ 2551): 1-9

“พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542.” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 116, ตอนที่ 74 ก (19 สิงหาคม 2542): 1-15.

ภารดี อนันต์ธานี. **หลัก แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. ชลบุรี: มนตรี, 2555.

ภูฟ้า เสวกพันธ์. **การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: วีพริ้น 1991, 2552.

มลิวัลย์ ธรรมแสง. **ความเข้าใจเรื่องเรียนรวม**. เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561. เข้าถึงได้จาก <https://www.deafthai.org/wp-content/uploads/2018/05/%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B9%80%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B9%83%E0%B8%88%E0%B9%80%E0%B8%A3%E0%B8%B7%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B9%80%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B8%99%E0%B8%A3%E0%B8%A7%E0%B8%A1.pdf>

“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 124, ตอนที่ 47 ก (24 สิงหาคม 2550): 16.

“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 134, ตอนที่ 40 ก (6 เมษายน 2560): 7-14.

วรรณพร พุทธภูมิพิทักษ์ และ กัญญามน อินทหว่าง. **ทฤษฎีองค์การและการจัดการ**. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยพิษณุโลก, 2554.

สมจิต ทองเกต. “กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3.” **วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา** บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2559.

สัมมา ธรนิธย์. **หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง, 2560.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **คู่มือปฏิบัติงานของข้าราชการครู**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2552.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **คู่มือปฏิบัติงานของข้าราชการครู**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2552.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **การเรียนรวม : แนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ: กลุ่มส่งเสริมการพัฒนาการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา, 2545.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี, 2553.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561. เข้าถึงได้จาก <http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/10-file.pdf>.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ.2560 - 2564**. เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561 เข้าถึงได้จาก http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2545**. เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561. เข้าถึงได้จาก <http://www.royin.go.th/dictionary/>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาเรียนรวมสำหรับเด็กพิการและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ**. กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี่ จำกัด, 2562.
- สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. **การศึกษาแบบเรียนรวม**. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาการฝึกหัดครู, 2546.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2560.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. **ระบบบริหารจัดการข้อมูลโรงเรียนเรียนรวม**. เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561. เข้าถึงได้จาก http://202.29.172.121/specialbasic/report_guest.php?p=12df&&report=2t.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. **เล่มที่ 16 การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม**. เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561. เข้าถึงได้จาก <https://pubhtml5.com/rqbh/rhmy>
- สุชาดา บุบผา. **การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education)**. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2557.
- สุเชษฐ์ เรือนก้อน. “การพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, 2557.
- สุทธิ สุวรรณจันทร์. “การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2559.
- สุนทร โคตรบรรเทา. **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน, 2551.
- สุนทร โคตรบรรเทา. **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน, 2554.

สุมาลี รามฤทธิ. “รูปแบบการจัดการการเรียนรู้รวมที่มีประสิทธิภาพ สำหรับสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4.” วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, 2559.

สุมาลี ศรีมิ่ง. “รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2560.

สุรศักดิ์ เรือนงาม. “การศึกษาการบริหารการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2555.

เสนาะ ดิยาว. **หลักการบริหาร**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551.

องค์การอนามัยโลก. **องค์ประกอบด้านการศึกษา**. เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561. เข้าถึงได้จาก www.who.int/iris/bitstream/10665/.../9789241548052_health_tha.pdf

อัญชลลา เกลี้ยงแก้ว. “การพัฒนาแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม, 2560.

อาพร ศรีนุเดช, พรหมณี หาญหัก, และ ปรีศนา สันคำ. **กลไกสู่การเรียนรู้ที่ยั่งยืน**. เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561 เข้าถึงได้จาก <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=ache:CCJEWmjBkrsJ:home.kku.ac.th/autistic/th/images/stories/docandpdf/01.doc+&cd=1&hl=th&ct=clnk&gl=th>.

ภาษาอังกฤษ

A Challenge and A Vision. **Conceptual Paper for the Education Sector**. Accessed March 4, 2018. Available from <https://silو.tips/download/overcoming-exclusion-through-inclusive-approaches-in-education>

Alper, S., & Ryndak, D. L. **Educating students with severe handicaps in regular classes**. Accessed march 4, 2018. Available from <https://www.journals.uchicago.edu/doi/10.1086/461698>

Alquraini, T., & Gut, D. D. “Critical Components of Successful Inclusion of Students with Severe Disabilities: Literature Review.” **International Journal of Special Education**, 27 (2012).

- An Inclusive Education Guide for Professionals.** “n.p.” “n.d.” 3-17.
- Appert, L., & Authors. **Guide for Inclusive Teaching at Columbia.** New York: Spring, 2018.
- Best, J. W. **Research in Education.** Englewood Cliffs. New Jersey: Rrentice-Hall inc, 1970.
- Campbell, P. **On the Nature of Organizational Effectiveness in New Perspective on Organizational Effectiveness.** San Francisco: Jasse Bass, 1977.
- Craven, R. G., & Others. **Inclusive Education for Students with Intellectual Disabilities.** Charlotte, North Carolina: Information Age Publishing, 2015.
- Cronbach, L. J. **Essentials of Psychological Test.** 4th ed. New York: Harper & Row. 1984.
- Cronbach, L. J. **Essentials of Psychological Testing.** 3rd ed. New York: Harper & Row Publisher, 1974.
- Downes, P., & Nairz-Wirth, E. **Structural Indicators for Inclusive Systems in and around Schools.** European Union: Luxembourg, 2016.
- Drake, T. L., & Roe, W. H. **The Principal Ship.** 3rd ed. New York: Macmillan, 1986.
- European Union. **Tool to Upgrade Teacher Education Practices for Inclusive Education.** Council of Europe, 2015.
- Fenwick, J. **Managing Middle Grade Reform - An "American 2000" Agenda.** San Diego, CA : Fenwick and Associates, Inc, 1992.
- Good, C. V. **Dictionary of Education.** New York: McGraw – Hill, 1998.
- Gregg, R. T. **Administrative Behavior in Education.** New York: McGraw-Hill, 1997.
- Gregory, M. **Bounds. Beyond Total Quality Management: Toward the Emerging Paradigm.** New York: Mcgraw.Hill, 1994.
- Gulick, L., & Urwick, L. **Papers on the Science of Administration.** New York: Institute of Public Administration, 1937.
- Hamadi Fadhil Nguluma. “School Administrators’ Attitudes toward Inclusion of Children with Disabilities In the General Education Classrooms.” M.Ed. Sakarya University, Institute of Educational Sciences, 2017.
- Handbook of Inclusive Education.** New Delhi: Central Board of Secondary Education Delhi, 2020.
- Haug, P. “Understanding inclusive education: ideals and reality.” **Scandinavian Journal of Disability Research** 19, 3 (2017).
- Hornby, G. **Inclusive Special Education.** New York: Springer, 2014.

- How to Upscale Best Practices for Inclusive Education Effectively.** the European Union, 2021.
- Inclusive School Leadership A practical guide to developing and reviewing policy frameworks.** European Agency for Special Needs and Inclusive Education, 2020.
- Iva Evry Robiyansah, Mudjito, & Murtadlo. “The development of inclusive education management model: Practical guidelines for learning in inclusive school.” **Journal of Education and Learning (EduLearn)** 14, 1 (February 2020).
- Jesse, B. **Essentials of Psychological Testing.** New York: Harper & Row, 1999.
- Kataoka, M. “Principals' and Teachers' Perceptions of Learning Disabilities: A Study from NARA Prefecture, Japan” M.Ed., Schonell Special Education Research Center, School of Education, The University of Queensland, 2004.
- Katz, R. L. “Skill of an Effective Administrator.” **Harvard Business Review** 33, 1 (January - February 1995).
- Koontz, H., & Odonnell, D. W. **Essentials of Management.** New York: McGraw–Hill, 2001.
- LeMay, H. “Administrator and Teacher Attitudes Toward Inclusion.” Doctor of Education in Educational Leadership the faculty of the Department of Educational Leadership and Policy Analysis, East Tennessee State University, 2017. Accessed March 4, 2018. Available from https://scholar.google.co.th/scholar?q=Administrator+and+Teacher+Attitudes+Toward+Inclusion&hl=th&as_sdt=0&as_vis=1&oi=scholar
- Lennox, M. P. “The Principals’ role in Facilitating Inclusive school environments for students considered to be experiencing behavioural problems In intermediate level schools.” Ph.D. Department of Theory and Policy Studies University of Toronto, 2010.
- Lynch, J. **Inclusion in Education : The Participation of Disabled Learners.** Paris: UNESCO, 2001.
- McGregor, G., & Vogelsberg, R. T. **Inclusive schooling practices: Pedagogical and Research Foundations.** A synthesis of the literature that informs best practices about inclusive schooling. Accessed march 4, 2018. Available from <https://www.Semanticscholar.org/paper/Inclusive-Schooling-Practices%20A-Pedagogical-and-A-of-McGregor-Vogelsberg/f060bca795d171e85ad8f185c562dc983e610f8d>

- McManis, L. **Inclusive Education: What It Means, Proven Strategies, and a Case Study.** Accessed march 4, 2018. Available from <https://education.cu-oortland.edu/blog/classroom-resources/inclusive-education/>
- Mercy, M. M. "Approaches to Inclusive Education and Implications for Curriculum Theory and Practice." **International Journal of Humanities Social Sciences and Education (IJHSSE)** 4, 10 (October 2017).
- Moore, E. "Perspectives on educational provision amongst students with a Special educational need, their parents and their teacher." Unpublished MEd thesis, University College Dublin, Dublin, 2005.
- Mukti Prakash Thapaliya. "Moving Towards Inclusive Education: How Inclusive Education is Understood, Experienced and Enacted in Nepali Higher Secondary Schools." Ph.D, University of Canterbury, 2018.
- Munawir Yusuf, Sasmoko, & Yasinta Indrianti, "Inclusive Education Management Model to Improve Principal and teacher performance in primary Schools." Research Interest Group in Educational Technology, Bina Nusantara University accessed March 4, 2018, available from <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:IGr5-oLihvEJ:>
- Peebles, J., & Mendaglio, S. "Preparing Teachers for Inclusive Classrooms : Introducing the Individual Direct Experience Approach." **Learning Landscapes** 7, 2 (Spring 2014).
- Sambo, A. M., & Gambo, M. B. "Administration of Inclusive Education in Nigerian School : Issues and Implementation Strategies." **National Journal of Inclusive Education** 3, 1 (July 2015).
- Sandkull, O. **Strengthening Inclusive by Applying a Right-based Approach to Education programming.** Accessed march 4, 2018. Available from www.unescobkk.org/fileadmin/.
- Sanjeev, K., & Kumar, K. "Inclusive education in India." **Electronic Journal for Inclusive Education** 2, 2 (Summer/Fall 2007): Article 7.
- Schuelka, M. J. **Implementing inclusive education.** The United Kingdom: the UK Department for International Development, 2018.

- Senapaty, H. **Inclusion of Education A Manual for School Management Committee**. New. Delhi: National Council of Educational Research and Training, 2020.
- Specht, J., & Young, G. **How Administrators Build Schools as Inclusive Communities**. Accessed April 4, 2018. Available from <https://www.researchgate.net/publication/279961816>
- Sujarwanto, Yatim Riyanto, Muhammad Ashar, “The Management of Students with Special Needs in Inclusive School.” *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 2018.
- The World Bank. **Inclusive Education Resource Guide: Ensuring Inclusion and Equity in Education**. USA: Washington DC., 2018.
- UNESCO. “Overcoming Exclusion through Inclusive Approaches in Education.” **Challenge And A Vision. Conceptual Paper for the Education Sector**. เข้าถึงได้จาก <https://sil0.tips/download/overcoming-exclusion-through-inclusive-approaches-in-education> เมื่อ 4 มีนาคม 2561.
- Valdivieso, P. “School Leaders and Inclusive Education in Peru : A Case Study of Principal Leadership in an Effective Inclusive School.” **International Journal of Innovative Business Strategies (IJBS)** 6, 2 (2020).
- William, R. B., & Marsha, D. S. “Leadership for All Students: Planning for More Inclusive School Practices.” **NCPEA International Journal of Educational Leadership Preparation** 9, 2 (October 2014).
- Yamane, T. **Statistics : An Introductory Analysis**. 3rd ed. New York: Harper and Row. Yash, 1973.
- Yukl, G. **Leadership in Organizations**. 6th ed. New Jersey: Prentice – Hall, 2006.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ที่ อว 8612.2/ 237

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 กุมภาพันธ์ 2564

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน

ด้วย นายวิชาญ จารุกาญจน์ รหัสนักศึกษา 58252910 นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะ
ผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว เพื่อนำไปประกอบการพัฒนางานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

วิชาญ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
ปฏิบัติการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455
นักศึกษา โทร. 08 1947 2083

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญที่ให้สัมภาษณ์

1. นายขจรวุฒิ สว่างศรี	ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองหญ้าไซวิทยา	จังหวัดสุพรรณบุรี
2. นายณพงศ์ เลื่อมใส	ผู้อำนวยการโรงเรียนลาดชะโดสามัคคี	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. ดร.กรชนก สุตะพาหะ	ผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิ์นิมิตวิทยาคม	จังหวัดนนทบุรี
4. ดร.วีระชัย บุญอยู่	ผู้อำนวยการโรงเรียนฤทธิณรงค์รอน	กรุงเทพมหานคร
5. ดร.อนงค์ พิษสิงห์	ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์วัชบุรี	จังหวัดร้อยเอ็ด

ที่ อว 8612.2/315

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

15 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นายวิชาญ จารุกาญจน์ รหัสนักศึกษา 58252910 นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความตรง
ของเครื่องมือเพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของ
ท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

วิชาญ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
ปฏิบัติการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ดร.พะโยม ชิมวงศ์	ข้าราชการบำนาญ
อดีตเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
ผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ
2. ดร.ชัชวาลย์ สิงหาทอง	ผู้อำนวยการโรงเรียนภัทรญาณวิทยา อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม
3. ดร.รุ่งชีวา สุขศรี	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา อ.สามพราน จ.นครปฐม
4. ดร.ฐิตาภรณ์ เฟื่องหนู	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดใหม่สุคนธาราม (เป็นรัตนราษฎร์)
อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม
5. ดร.ปิยนุช ลอยเลิศหล้า	รองผู้อำนวยการโรงเรียนภัทรญาณวิทยา อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม

ตารางวิเคราะห์ความคิดเห็นความสอดคล้องเครื่องมือวิจัยของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือดัชนี (IOC)

รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
1. ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความมุ่งมั่น กล้าตัดสินใจ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2. ผู้บริหารมีความรู้ในศาสตร์การบริหารในส่วนของ โครงสร้างการบริหารสถานศึกษา จัดระบบการบริหาร และพัฒนาองค์กร นำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตาม เป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3. ผู้บริหารมีสมรรถนะในการบริหารสถานศึกษาแบบเรียน รวมโดยน่านโยบายสู่การปฏิบัติ และน่านวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4. ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสาร และมีการสร้างความเข้าใจ ในทิศทางองค์กรกับบุคลากร	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5. ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมและประพฤติตนเป็น แบบอย่างที่ดี	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6. ผู้บริหารมีการกระตุ้นส่งเสริม และสร้างบรรยากาศในการ ทำงานที่ดี โดยการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ ส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้ พัฒนาตนเอง ปฏิบัติตาม กฎระเบียบ ข้อบังคับและมีจริยธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7. ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการสนับสนุนชุมชน ที่สำคัญซึ่งมีเจตนาพร้อมให้ผู้บริหารกระตุ้นบุคลากรใน องค์กรให้มีจิตสำนึกในการบำเพ็ญประโยชน์กลับคืน สู่สังคม	+1	+1	0	+1	0	0.6	ใช้ได้
8. ผู้บริหารให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
9. ผู้บริหารมีการทบทวนผลการดำเนินงานขององค์กรเพื่อ ปรับปรุงการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
10. ผู้บริหาร ครู ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการกำหนด เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาตรงกับ วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติและสอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
11. ผู้บริหาร ครู ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการวางแผนและดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้านทุกกลุ่มเป้าหมายและดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมโดยมีการใช้เทคนิค SWOT วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
12. ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
13. ผู้บริหารมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีความรู้ ความสามารถและทักษะตามมาตรฐานตำแหน่ง	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
14. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมรับผิดชอบเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
15. ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้ปกครอง ร่วมประชุมวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียนปกติและนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
16. ผู้บริหาร ครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนรวมให้แก่ผู้ปกครองและชุมชนทราบ เพื่อสร้างความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยด้านกายภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
17. ผู้บริหารมีการวางแผน การบริหาร การจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการส่งต่อและเปลี่ยนผ่าน (Transition) สำหรับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
18. ผู้บริหารมีการวางแผนและจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
19. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎกระทรวงกำหนด สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
20. ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา นักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
21. ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีส่วนร่วมและร่วมรับผิดชอบ ต่อผลการจัดการศึกษาทุกกลุ่มเป้าหมายให้มี คุณภาพและได้มาตรฐานและมีการยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคคล องค์กรที่มีส่วนร่วมสนับสนุนด้านการจัดการ การศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
22. ผู้บริหาร มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการ บริหารและการจัดการศึกษาอย่างเหมาะสมชัดเจน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
23. ผู้บริหารมีความยุติธรรม โปร่งใส มีเหตุผลและยึดหลัก ประชาธิปไตยในการทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
24. ผู้บริหารมีการสื่อสารและประสานงานเพื่อความร่วมมือ ในการทำงาน เป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
25. ผู้บริหารมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานตาม กรอบการบริหารงานในหน้าที่อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
26. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาบุคลากรให้เกิด การเรียนรู้ทั่วทั้งองค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
27. ผู้บริหารสร้างขวัญ แรงจูงใจ แก่ครูและบุคลากรในการ ทำงานเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
28. ผู้บริหารมอบหมายงานครูและบุคลากรตามอำนาจ หน้าที่อย่างชัดเจนโดยจัดทำเป็นคู่มือปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
29. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาที่ยึดหยุ่นต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
30. ผู้บริหารจัดการสรรงงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ในการทำงาน แก่ครู นักเรียน เพียงพอเหมาะสมและทันต่อการใช้งาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
31. ผู้บริหารมีแผนปฏิบัติการ ที่กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ ตามกลยุทธ์โดยมีการตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงาน และทบทวนการปฏิบัติอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
32. ผู้บริหารกำกับ ติดตาม การจัดทำประกันคุณภาพ การศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาตรงตาม มาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
33. ผู้บริหารกำกับ ติดตามการจัดทำ SAR โดยความร่วมมือ ของบุคลากรทุกฝ่ายและคณะกรรมการสถานศึกษาชั้น พื้นฐานของโรงเรียนทุกปี	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
34. ผู้บริหารสำรวจความถนัด ความพร้อมและประเมิน ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรวมของครู	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
35. ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดอบรม/เชิญ วิทยากรมาให้ความรู้และส่งครูเข้าร่วมอบรมด้านการ จัดการเรียนรวมโดยพาไปศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ ด้านการจัดการเรียนรวม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
36. ผู้บริหารยกย่องชมเชยครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานด้านการ จัดการเรียนรวมด้วยความรับผิดชอบและทุ่มเทในการ พัฒนานักเรียนเรียนรวมจนได้รับรางวัลต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
37. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรร่วมกันจัดวางระบบการ ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ คุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม มีขั้นตอนอย่างชัดเจน และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
38. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรให้ความร่วมมือในการ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็น อย่างดี	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
39. ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานของโรงเรียน ชุมชน/ท้องถิ่น และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อระบบการบริหาร จัดการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
40. ผู้บริหารมีการจัดทำแผนงานทั้งระยะใกล้และระยะไกล	+1	+1	0	0	0	0.4	ใช้ไม่ได้
41. ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนเอาใจใส่บุคลากรทุกคนอย่างดี	0	+1	0	+1	0	0.4	ใช้ไม่ได้
42. ผู้บริหารมีการนำความรู้ที่ได้รับจากชุมชนท้องถิ่นและสังคมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	+1	0	+1	0	0	0.4	ใช้ไม่ได้
42. ผู้บริหารมีการนำความรู้ที่ได้รับจากชุมชนท้องถิ่นและสังคมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	+1	0	+1	0	0	0.4	ใช้ไม่ได้
43. ผู้บริหารตอบสนองความต้องการปรับหน้าที่การทำงานให้ก้าวทันแรงผลักดันภายนอกและนำทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งหมดไปสู่เป้าหมายของโรงเรียน	0	+1	0	+1	0	0.4	ใช้ไม่ได้
44. ผู้บริหารจัดให้มีโครงสร้างการบริหารงานแบบข้ามสายงานเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างบุคคลที่อยู่ต่างสายงานและยังช่วยส่งเสริมการกระจายอำนาจการตัดสินใจภายใต้ขอบเขตงานที่ได้รับผิดชอบ	0	0	+1	0	0	0.4	ใช้ไม่ได้
45. ผู้บริหารมีการติดต่อสื่อสารประสานความร่วมมือทั้งแนวดิ่งและแนวนอน เป็นทางการและไม่เป็นทางการอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	0	+1	0	0	0.4	ใช้ไม่ได้
46. ผู้บริหารมีแนวทางและระเบียบในการปฏิบัติงานส่งผลให้งานมีประสิทธิภาพ	+1	0	+1	0	0	0.4	ใช้ไม่ได้
47. ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในหลักการแนวคิดทฤษฎีทางการบริหารจัดการศึกษา	0	0	+1	+1	0	0.4	ใช้ไม่ได้
48. ผู้บริหารมีความคิดสร้างสรรค์ ไตร่ตรอง สรุปความคิดรวบยอดได้	0	+1	0	+1	0	0.4	ใช้ไม่ได้
49. ผู้บริหารมีทักษะการเรียนรู้ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน คิดเห็น อ่าน เป็น แก้ปัญหาเป็นอย่างดีมีเหตุมีผล	+1	0	+1	0	0	0.4	ใช้ไม่ได้
50. ผู้บริหารมีความตระหนักถึงศีลธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ค่านิยม ความเชื่อ พิธีกรรมต่าง ๆ วัฒนธรรมองค์กรและการทำงานร่วมกัน	+1	0	+1	0	0	0.4	ใช้ไม่ได้
51. ผู้บริหารจัดให้มีการปฐมนิเทศนักเรียนทุกคนเพื่อเตรียมความพร้อมและสร้างความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
52. ผู้บริหารจัดให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้รับการเตรียมความพร้อมเพื่อการเรียนรวม ด้านร่างกาย จิตใจ พฤติกรรมและด้านสังคมเพื่อการช่วยเหลือตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
53. ผู้บริหารกำหนดให้มีการกระจายนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ไปตามห้องเรียนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมตามความบกพร่องของแต่ละบุคคล	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
54. ผู้บริหารกำหนดให้มีการแจ้งข้อมูลกับนักเรียนปกติทั่วไป ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการอย่างถูกวิธี	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
55. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอน สอนนักเรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น หรือตามศักยภาพของผู้เรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
56. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนเกี่ยวกับการสอนนักเรียน เรียนรวมหรือนักเรียนพิการให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยพัฒนาการจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
57. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอน จัดกิจกรรมการสอนให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแก้ปัญหาและนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม หรือตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
58. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมปลอดภัยมีประสิทธิภาพ หรือตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
59. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ มีความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาหรือตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
60. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี พร้อมทั้งจะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น หรือมีวุฒิภาวะทางอาชีพเหมาะสมกับช่วงวัยหรือตาม ศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละ บุคคล	+1	+1	0	+1	0	0.6	ใช้ได้
61. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือ นักเรียนพิการ มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่ สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรม อันดีของสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
62. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย และแสดงออกได้อย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
63. ผู้บริหารแนะนำให้นักเรียนยอมรับฟังเหตุผลความ คิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ดี ตามศักยภาพของ นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
64. ผู้บริหารอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนให้มีวิธีการรักษา สุขภาพของตนเองให้แข็งแรง ตามศักยภาพของนักเรียน เรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
65. ผู้บริหารอบรมแนะนำให้นักเรียนควบคุมอารมณ์และ สุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ ตามศักยภาพของนักเรียนเรียน รวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
66. ผู้บริหารอบรมแนะนำนักเรียนให้รู้และมีวิธีการป้องกัน ตนเองจากการล่อลวง ช่มเหลง รังแก ตามศักยภาพของ นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
67. ผู้บริหารอบรมแนะนำนักเรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำ สิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัวชุมชน และสังคมตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือ นักเรียนพิการแต่ละบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
68. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้ส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการสามารถสร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/นันทนาการ ตามศักยภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
69. ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้มีโอกาสเรียนร่วมกับนักเรียนปกติทั่วไปตามศักยภาพ	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
70. ผู้บริหารแนะนำเพื่อนสนิทของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ แต่ละคนใกล้ชิด คอยช่วยเหลือด้านการเรียนและการดำรงชีวิต	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
71. ผู้บริหารสนับสนุนนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้รับบริการตามกฎกระทรวงฯ และสามารถเรียนรู้และเข้าถึงบริการทางการศึกษาได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
72. ผู้บริหารสนับสนุนให้นำนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ เข้าประกวด/แข่งขันในรายการต่าง ๆ เสมอเพื่อแสดงความสามารถพิเศษของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
73. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีระบบการรับ จัดเข้าเรียนหรือส่งต่อนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
74. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดนิทรรศการ หนังสือ และเรื่องราวเกี่ยวกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ยกย่องชมเชย/ประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่แสดงความสามารถพิเศษ หรือได้รับรางวัลต่าง ๆ ทางสื่อต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เช่น ป้ายไว้นิล วิทยู สื่อออนไลน์ เป็นต้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
75. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลายคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างนักเรียนปกติกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
76. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
77. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้กิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดเป็นรายบุคคล อย่างเป็นรูปธรรมทั้งระบบโดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการ วิเคราะห์ตนเอง กำหนดเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
78. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้เปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้ โดยผ่านกระบวนการคิด ได้ฝึกปฏิบัติจริง ด้วยวิธีการ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สรุปลงความรู้ และสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
79. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการ แสดงออก นำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็น คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน แสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยี ด้วยตนเองอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เรียนรู้ เชื่อมโยงบูรณาการสาระการเรียนรู้และทักษะด้าน ต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
80. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัด บรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
81. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้สอนนักเรียนได้เรียนรู้โดยใช้ กระบวนการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
82. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้การจัดการเรียนการสอน ที่เชื่อมโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
83. ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการ สอนโดยให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
84. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมแสดง ความ คิดเห็นหรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็น รูปธรรมและต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
85. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้การจัดการเรียนการสอน สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ทุกกลุ่มเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
86. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการงานเรียนรวม ดำเนินการคัดแยก คัดกรอง วินิจฉัย โดยขอความร่วมมือจากทีมสหวิทยาการ เช่น จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น แพทย์ ครู ฯลฯ เพื่อดำเนินการคัดกรองนักเรียนอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
87. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) เพื่อช่วยเหลือครูในการจัดทำแผน	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
88. ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้หรือการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่มีองค์ประกอบ ตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2552 และจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
89. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการตรวจสอบและประเมินความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพโดยประเมินนักเรียนจากสภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
90. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมาย และการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
91. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนและนักเรียนนำไปใช้พัฒนาตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
92. ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีช่วยในการสอนเสริมนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม โดยเน้นด้านการอ่านและการคิดคำนวณ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
93. ผู้บริหารมอบหมายให้กลุ่มบริหารงานวิชาการจัดให้ครูมีการสอนเสริม โดยการจัดตารางเวลาให้บริการสอนเสริม ตรงกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
94. ผู้บริหารจัดการให้มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เรื่องการจัดกรเรียนรวม โดยจัดทำป้ายประกาศ โปสเตอร์ แผ่นพับ ป้ายนิเทศ ฯลฯ เพื่อชี้แจงโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมเมื่อมีการจัดประชุมบุคลากรในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
95. ผู้บริหารจัดการให้มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อสร้างความเข้าใจและร่วมจัดทำ IEP ของนักเรียนเฉพาะบุคคลระยะยาว 1 ปีให้มีคุณภาพ โดยนำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้ใน IEP มาจัดทำ IIP ระยะสั้นเพื่อให้บรรลุตาม IEP	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
96. ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำและนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและมีการประเมินความก้าวหน้า	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
97. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการเลือกใช้สื่อรูปแบบและนำเทคนิคการสอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น การวิเคราะห์งาน ระบบเพื่อนช่วยสอน เพื่อนช่วยเพื่อน มาใช้กับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
98. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการนำวิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้ในการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเพื่อส่งต่อ คัดแยก วางแผนการสอน และประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
99. ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำประเมินและรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ทบทวนและปรับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP) อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
100. ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนวิเคราะห์ผลการประเมินและนำผล ไปใช้ในการพัฒนานักเรียน ประสาน IEP ของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการทุกคนกับครูผู้สอนนักเรียนทุกคนในชั้นเรียนรวม	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
101. ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำรายงานการวิจัยเพื่อพัฒนานักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
102. ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนมีการจัดทำรายงาน การประเมินตนเอง (SAR)	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
103. ผู้บริหารปรับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร เช่น ทางเชื่อมอาคาร ทางเข้า ทางเดิน ทางข้าม ฯลฯ เพื่อให้ เอื้อต่อนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละ ประเภทตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
104. ผู้บริหารปรับสภาพแวดล้อมภายในอาคารตามเกณฑ์ มาตรฐานที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
105. ผู้บริหารจัดให้มีการสร้างบรรยากาศของการยอมรับ นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการให้บุคลากรที่ เกี่ยวข้องรับรู้และร่วมมือดูแลช่วยเหลือนักเรียนพิการ อย่างถูกวิธี	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
106. ผู้บริหารจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความ เข้าใจให้ครู ผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบและ ร่วมมือในการจัดการเรียนรวมและสร้างบรรยากาศใน การเรียนรวม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
107. ผู้บริหารจัดหาและจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่ระบุ ให้ได้รับบริการตามกฎหมายกระทรวง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
108. ผู้บริหารกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนรวม ร่วมกับครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
109. ผู้บริหารจัดหาครูที่จบด้านการศึกษาพิเศษโดยตรง หรือได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด เพื่อดูแลนักเรียนในห้องเรียนเรียนรวม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
110. ผู้บริหารพัฒนาครูผู้สอนนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียน พิการ โดยการส่งเข้าอบรมหรือศึกษาดูงานด้าน การศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
111. ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณ เพื่อการจัดการเรียนรวม และใช้งบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์ อย่างมี ประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
112. ผู้บริหารจัดหา จัดทำสื่อทางการศึกษา วัสดุ หรือ เครื่องมือสิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลือ อื่นใดทางการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการเกิดการเรียนรู้ เกิดความเข้าใจได้ดีขึ้น	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
113. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนรวม ดำเนินการสร้างความเข้าใจ ความตระหนักและความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย เช่น การชี้แจง นโยบายของโรงเรียนและการมอบหมายงานต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
114. ผู้บริหารมอบหมายให้กลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียน จัดทำระบบข้อมูลนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ บุคลากร สื่อ ฯลฯ ของโครงการจัดการเรียนรวมอย่าง ถูกต้องและเป็นปัจจุบันและใช้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ในการพัฒนา นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
115. ผู้บริหารสนับสนุนและจัดหาสื่อเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียน พิการ มาใช้ในการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
116. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนรวมประจำ โรงเรียน เพื่อร่วมกันจัดทำแผนจัดการการศึกษาเฉพาะ บุคคล (IEP)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
117. ผู้บริหารแต่งตั้งผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ เป็นคณะกรรมการโรงเรียน อย่างน้อย 1 คน	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
118. ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรเอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
119. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เกี่ยวกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
120. ผู้บริหารจัดให้มีการจัดบริการต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุน การเรียนรู้ของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ประเภทต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้

รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
121. ผู้บริหารจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน เรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ได้อย่างเหมาะสมกับ ความต้องการของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
122. ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนและครอบครัว แสวงหาความรู้และเรียนรู้โดยผ่านแหล่งเรียนรู้ด้วย ตนเองตามอัธยาศัย สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ได้อย่างเหมาะสม	+1	0	+1	0	0	0.4	ใช้ไม่ได้
123. ผู้บริหารดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการ ดำเนินงานการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียน รวม ระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา	+1	0	+1	0	0	0.4	ใช้ไม่ได้
124. ผู้บริหารบรรจุแผนการจัดการเรียนรวม ในแผนปฏิบัติ การของสถานศึกษา และควรดำเนินการอย่างเป็น รูปธรรมอันจะเป็นหนทางที่นำไปสู่ความสำเร็จของการ จัดการเรียนรวม	+1	0	+1	0	0	0.4	ใช้ไม่ได้
125. ผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำและสร้าง บรรยากาศในการเรียนรวม	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
126. ผู้บริหารจัดทำตำรา ในรูปแบบอื่น ๆ เช่น หนังสือเสียง สำหรับคนตาบอด และนักเรียนที่มีปัญหาทางการ เรียนรู้	0	+1	+1	0	0	0.4	ใช้ไม่ได้
127. ผู้บริหารจัดประชุมร่วม ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียนพิการ และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรวม	0	+1	+1	0	0	0.4	ใช้ไม่ได้
128. ผู้บริหารประเมินเจตคติเชิงบวกในการจัดการเรียนรวม ของครู	0	+1	+1	0	0	0.4	ใช้ไม่ได้
129. ผู้บริหาร ครู ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกับนักเรียนพิการ ร่วมกันวิเคราะห์ ความสามารถพิเศษของนักเรียน พิการแต่ละคน	+1	0	+1	0	0	0.4	ใช้ไม่ได้
130. ผู้บริหารทำการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตาม คำแนะนำของแพทย์ หรือเชิญเจ้าหน้าที่มาดำเนินการ	+1	0	+1	0	0	0.4	ใช้ไม่ได้

ที่ อว 8612.2/321

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

19 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 4 ฉบับ

ด้วย นายวิชาญ จารุกาญจน์ รหัสนักศึกษา 58252910 นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทำการทดสอบความเชื่อมั่น
ของเครื่องมือในหน่วยงานของท่าน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่านมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ทดลองเครื่องมือ (try out)

1. โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา	อ.สามพราน	จ.นครปฐม
2. โรงเรียนจิวรายนบุญมีรังษาศรี	อ.นครชัยศรี	จ.นครปฐม
3. โรงเรียนพลอยจตุรจินดา	อ.นครชัยศรี	จ.นครปฐม
4. โรงเรียนเพิ่มวิทยา	อ.นครชัยศรี	จ.นครปฐม
5. โรงเรียนคงทองวิทยา	อ.ดอนตูม	จ.นครปฐม
6. โรงเรียนโพรงมะเดื่อวิทยาคม	อ.เมือง	จ.นครปฐม
7. โรงเรียนบ้านหลวงวิทยา	อ.บางเลน	จ.นครปฐม
8. โรงเรียนหนองวัลย์เปรียงวิทยา	อ.สองพี่น้อง	จ.สุพรรณบุรี

การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	32	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	32	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.982	110

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อที่1	458.56	1462.835	.671	.982
ข้อที่2	458.56	1468.512	.702	.981
ข้อที่3	458.53	1462.644	.753	.981
ข้อที่4	458.59	1468.443	.663	.982
ข้อที่5	458.50	1465.613	.688	.982
ข้อที่6	458.56	1459.738	.724	.981
ข้อที่7	458.47	1470.580	.633	.982
ข้อที่8	458.44	1479.093	.549	.982
ข้อที่9	458.47	1474.064	.674	.982
ข้อที่10	458.47	1476.451	.516	.982
ข้อที่11	458.34	1472.168	.701	.982
ข้อที่12	458.53	1475.289	.602	.982
ข้อที่13	458.56	1479.480	.579	.982
ข้อที่14	458.59	1467.926	.673	.982
ข้อที่15	458.56	1472.577	.675	.982
ข้อที่16	458.47	1469.741	.649	.982
ข้อที่17	458.63	1468.177	.740	.981
ข้อที่18	458.44	1472.448	.640	.982

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อที่19	458.41	1473.152	.573	.982
ข้อที่20	458.38	1480.565	.569	.982
ข้อที่21	458.47	1479.547	.614	.982
ข้อที่22	458.44	1472.383	.592	.982
ข้อที่23	458.38	1474.952	.637	.982
ข้อที่24	458.44	1474.060	.667	.982
ข้อที่25	458.59	1468.572	.715	.981
ข้อที่26	458.47	1477.289	.542	.982
ข้อที่27	458.50	1474.581	.608	.982
ข้อที่28	458.59	1480.378	.511	.982
ข้อที่29	458.56	1471.544	.639	.982
ข้อที่30	458.47	1476.515	.479	.982
ข้อที่31	458.47	1470.064	.698	.982
ข้อที่32	458.53	1473.354	.645	.982
ข้อที่33	458.38	1466.306	.659	.982
ข้อที่34	458.69	1465.899	.764	.981
ข้อที่35	458.72	1459.305	.752	.981
ข้อที่36	458.47	1471.805	.660	.982
ข้อที่37	458.59	1473.088	.680	.982
ข้อที่38	458.50	1475.484	.651	.982
ข้อที่39	458.34	1473.007	.621	.982
ข้อที่40	458.56	1464.899	.777	.981
ข้อที่41	458.63	1466.629	.774	.981
ข้อที่42	458.81	1468.480	.640	.982
ข้อที่43	458.72	1472.015	.723	.981
ข้อที่44	458.81	1476.673	.569	.982
ข้อที่45	458.91	1468.217	.626	.982
ข้อที่46	458.72	1469.822	.648	.982
ข้อที่47	458.81	1474.996	.606	.982
ข้อที่48	458.88	1465.016	.706	.981
ข้อที่49	458.78	1469.273	.650	.982

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อที่50	458.78	1467.725	.737	.981
ข้อที่51	458.69	1468.931	.768	.981
ข้อที่52	458.75	1466.516	.736	.981
ข้อที่53	458.75	1468.968	.686	.982
ข้อที่54	458.78	1471.080	.820	.981
ข้อที่55	458.75	1469.097	.745	.981
ข้อที่56	458.84	1469.878	.754	.981
ข้อที่57	458.47	1471.354	.617	.982
ข้อที่58	458.78	1470.176	.752	.981
ข้อที่59	458.78	1470.822	.827	.981
ข้อที่60	458.66	1466.555	.797	.981
ข้อที่61	458.69	1463.706	.811	.981
ข้อที่62	458.59	1471.797	.646	.982
ข้อที่63	458.75	1459.226	.771	.981
ข้อที่64	458.59	1468.701	.658	.982
ข้อที่65	458.75	1471.226	.698	.982
ข้อที่66	458.72	1474.531	.554	.982
ข้อที่67	458.56	1477.867	.556	.982
ข้อที่68	458.66	1480.814	.480	.982
ข้อที่69	458.41	1488.184	.334	.982
ข้อที่70	458.66	1478.684	.527	.982
ข้อที่71	458.50	1477.548	.499	.982
ข้อที่72	458.81	1470.093	.539	.982
ข้อที่73	458.88	1471.081	.522	.982
ข้อที่74	458.72	1473.047	.634	.982
ข้อที่75	458.81	1473.319	.485	.982
ข้อที่76	458.88	1472.048	.616	.982
ข้อที่77	458.78	1468.047	.591	.982
ข้อที่78	458.50	1476.323	.487	.982
ข้อที่79	458.63	1473.210	.631	.982
ข้อที่80	457.88	1501.597	.103	.982

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อที่81	458.69	1486.867	.564	.982
ข้อที่82	458.69	1484.415	.650	.982
ข้อที่83	458.75	1482.516	.408	.982
ข้อที่84	458.75	1486.258	.731	.982
ข้อที่85	458.47	1490.902	.313	.982
ข้อที่86	458.09	1502.604	.007	.982
ข้อที่87	458.75	1486.258	.731	.982
ข้อที่88	457.88	1501.597	.103	.982
ข้อที่89	459.47	1467.741	.689	.982
ข้อที่90	459.38	1487.468	.292	.982
ข้อที่91	459.50	1472.129	.608	.982
ข้อที่92	459.56	1472.125	.627	.982
ข้อที่93	458.75	1486.258	.731	.982
ข้อที่94	459.03	1472.483	.665	.982
ข้อที่95	458.63	1499.984	.088	.982
ข้อที่96	458.28	1480.789	.505	.982
ข้อที่97	458.25	1498.323	.091	.982
ข้อที่98	458.75	1482.000	.695	.982
ข้อที่99	458.16	1489.233	.374	.982
ข้อ100	459.06	1495.222	.117	.982
ข้อ101	458.63	1499.984	.088	.982
ข้อ102	458.28	1480.789	.505	.982
ข้อ103	458.25	1498.323	.091	.982
ข้อ104	458.75	1482.000	.695	.982
ข้อ105	458.16	1489.233	.374	.982
ข้อ106	459.06	1495.222	.117	.982
ข้อ107	458.75	1487.032	.257	.982
ข้อ108	459.19	1495.964	.113	.982
ข้อ109	459.28	1481.370	.384	.982
ข้อ110	458.69	1488.157	.518	.982

ที่ อว 8612.2/๑๑1

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

25 มีนาคม 2564

เรื่อง ขออนุญาตเคราะหในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ฉบับ

ด้วย นายวิชาญ จารุกัญจน์ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชา
การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัด
การศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา” มีความประสงค์จะขอเก็บ
รวบรวมข้อมูลจากท่าน รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารวิชาการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน หัวหน้ากลุ่มสาระ
การเรียนรู้ และครูผู้รับผิดชอบเรียนรวมหรือครูผู้สอน เพื่อประกอบการทำวิจัย ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหาร
การศึกษา จึงขออนุญาตเคราะหจากท่านโปรดกรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและโปรดกรุณาแจ้งผู้ที่
เกี่ยวข้องทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้แก่ นักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

นักศึกษา โทร. 08 1947 2083

รายชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. โรงเรียนปัญญาوارคุณ	กรุงเทพมหานคร	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 1
2. โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย	กรุงเทพมหานคร	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 1
3. โรงเรียนปทุมคงคา	กรุงเทพมหานคร	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2
4. โรงเรียนราชดำริ	กรุงเทพมหานคร	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2
5. โรงเรียนสตรีวิทยา 2	กรุงเทพมหานคร	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2
6. โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม	จังหวัดนนทบุรี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 3
7. โรงเรียนเสนา (เสนาประสิทธิ์)	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 3
8. โรงเรียนมวกเหล็กวิทยา	จังหวัดสระบุรี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 4
9. โรงเรียนโคกกระเทียมกิตติคุณวิทยา	จังหวัดสระบุรี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 4
10. โรงเรียนชัยบาดาลพิทยาคม	จังหวัดลพบุรี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 5
11. โรงเรียนท่าม่วงวิทยาการ	จังหวัดลพบุรี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 5
12. โรงเรียนพัฒนานิคม	จังหวัดลพบุรี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 5
13. โรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร	จังหวัดฉะเชิงเทรา	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 6
14. โรงเรียนคลองน้ำใสวิทยาการ	จังหวัดสระแก้ว	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 7
15. โรงเรียนทัพพระยาพิทยา	จังหวัดสระแก้ว	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 7
16. โรงเรียนโสภณศิริราษฎร์	จังหวัดราชบุรี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 8
17. โรงเรียนภัทรญาณวิทยา	จังหวัดนครปฐม	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 9
18. โรงเรียนหนองหญ้าไซวิทยา	จังหวัดสุพรรณบุรี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 9
19. โรงเรียนวชิรธรรมโสภิต	จังหวัดเพชรบุรี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 10
20. โรงเรียนเขาย้อยวิทยา	จังหวัดเพชรบุรี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 10
21. โรงเรียนท่าชนะ	จังหวัดสุราษฎร์ธานี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 11
22. โรงเรียนปากแพรกพิทยาคม	จังหวัดสุราษฎร์ธานี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 11
23. โรงเรียนปะทิววิทยา	จังหวัดชุมพร	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 11
24. โรงเรียนท่านครญาณวโรภาสอุทิศ	จังหวัดนครศรีธรรมราช	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 12
25. โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช	จังหวัดนครศรีธรรมราช	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 12
26. โรงเรียนปากพูน	จังหวัดนครศรีธรรมราช	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 12
27. โรงเรียนเขาชัยสน	จังหวัดพัทลุง	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 12
28. โรงเรียนรัชฎานุปประดิษฐ์อนุสรณ์	จังหวัดตรัง	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 13
29. โรงเรียนลำทับประชานุเคราะห์	จังหวัดกระบี่	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 13

30. โรงเรียนกระบือวิทยา	จังหวัดระนอง	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 14
31. โรงเรียนยะหาศรียานุกุล	จังหวัดยะลา	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 15
32. โรงเรียนไม้แก่นกิตติวิทย	จังหวัดปัตตานี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 15
33. โรงเรียนกำแพงวิทยา	จังหวัดสตูล	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 16
34. โรงเรียนทุ่งหว้าวิทย	จังหวัดสตูล	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 16
35. โรงเรียนหนองตากงพิทยาคาร	จังหวัดจันทบุรี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 17
36. โรงเรียนเขาน้อยวิทยาคม	จังหวัดตราด	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 17
37. โรงเรียนคลองกิววิทย	จังหวัดชลบุรี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 18
38. โรงเรียนพานทอง	จังหวัดชลบุรี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 18
39. โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร	จังหวัดหนองบัวลำภู	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19
40. โรงเรียนเชียงคาน	จังหวัดเลย	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19
41. โรงเรียนน้ำโสมพิทยาคม	จังหวัดอุดรธานี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 20
42. โรงเรียนหนองหานวิทยา	จังหวัดอุดรธานี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 20
43. โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา	จังหวัดอุดรธานี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 20
44. โรงเรียนนาสวรรค์พิทยาคม	จังหวัดบึงกาฬ	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 21
45. โรงเรียนชุมพลโพธิ์สั	จังหวัดหนองคาย	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 21
46. โรงเรียนกุดฉิมวิทยาคม	จังหวัดนครพนม	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 22
47. โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม “ธาตุประสิทธิ์ประชานุเคราะห์”	จังหวัดนครพนม	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 22
48. โรงเรียนวังกระแเสววิทยาคม	จังหวัดนครพนม	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 22
49. โรงเรียนบะฮีวิทยาคม	จังหวัดสกลนคร	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 23
50. โรงเรียนกมลาไสย	จังหวัดกาฬสินธุ์	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 24
51. โรงเรียนกุสินารายณ์	จังหวัดกาฬสินธุ์	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 24
52. โรงเรียนนาจานศึกษา	จังหวัดขอนแก่น	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 25
53. โรงเรียนภูเวียงวิทยาคม	จังหวัดขอนแก่น	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 25
54. โรงเรียนหนองนาคำวิทยาคม	จังหวัดขอนแก่น	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 25
55. โรงเรียนแวงน้อยศึกษา	จังหวัดขอนแก่น	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 25
56. โรงเรียนนาตูนประชาสรรค์	จังหวัดมหาสารคาม	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 26
57. โรงเรียนบรป่า	จังหวัดมหาสารคาม	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 26
58. โรงเรียนโพธิ์แก้วประชาสรรค์	จังหวัดร้อยเอ็ด	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 27
59. โรงเรียนเมยวดีพิทยาคม	จังหวัดร้อยเอ็ด	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 27

60. โรงเรียนค่านาดีพิทยาคม	จังหวัดร้อยเอ็ด	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 27
61. โรงเรียนบึงมะลูวิทยา	จังหวัดศรีสะเกษ	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 28
62. โรงเรียนประสานมิตรวิทยา	จังหวัดศรีสะเกษ	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 28
63. โรงเรียนศรีตระกูลวิทยา	จังหวัดศรีสะเกษ	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 28
64. โรงเรียนสวายพิทยาคม	จังหวัดศรีสะเกษ	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 28
65. โรงเรียนคิมใหญ่วิทยา	จังหวัดอำนาจเจริญ	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 29
66. โรงเรียนลืออำนาจวิทยา	จังหวัดอำนาจเจริญ	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 29
67. โรงเรียนสร้างนทาวิทยาคม	จังหวัดอำนาจเจริญ	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 29
68. โรงเรียนบ้านค่ายวิทยา	จังหวัดชัยภูมิ	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 30
69. โรงเรียนภักดีชุมพลวิทยา	จังหวัดชัยภูมิ	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 30
70. โรงเรียนเสิงสาง	จังหวัดนครราชสีมา	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 31
71. โรงเรียนโนนสูงศรีธานี	จังหวัดนครราชสีมา	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 31
72. โรงเรียนบ้านกรวดวิทยาการ	จังหวัดบุรีรัมย์	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32
73. โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม	จังหวัดบุรีรัมย์	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32
74. โรงเรียนนารายณ์คำผงวิทยา	จังหวัดสุรินทร์	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 33
75. โรงเรียนศรีสุขวิทยา	จังหวัดสุรินทร์	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 33
76. โรงเรียนสวายวิทยาการ	จังหวัดสุรินทร์	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 33
77. โรงเรียนสันกำแพง	จังหวัดเชียงใหม่	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 34
78. โรงเรียนเฉลิมรัชวิทยาคม	จังหวัดแม่ฮ่องสอน	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 34
79. โรงเรียนวังเหนือวิทยา	จังหวัดลำปาง	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 35
80. โรงเรียนเมืองปานพัฒนวิทย์	จังหวัดลำปาง	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 35
81. โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม 2	จังหวัดเชียงราย	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 36
82. โรงเรียนเม็งรายมหาราชวิทยาคม	จังหวัดเชียงราย	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 36
83. โรงเรียนเชียงใหม่วิทยาคม	จังหวัดพะเยา	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 36
84. โรงเรียนลองวิทยา	จังหวัดแพร่	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 37
85. โรงเรียนสองพิทยาคม	จังหวัดแพร่	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 37
86. โรงเรียนบ้านด่านลานหอยวิทยา	จังหวัดสุโขทัย	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 38
87. โรงเรียนบ้านตาก “ประชาวิทยาการ” จังหวัดตาก	จังหวัดตาก	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 38
88. โรงเรียนประชาสงเคราะห์วิทยา	จังหวัดพิษณุโลก	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 39
89. โรงเรียนเนินสะอาดวิทยาคม	จังหวัดพิษณุโลก	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 39
90. โรงเรียนดู่วิทยาคม	จังหวัดเพชรบูรณ์	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 40

91. โรงเรียนท่าเสาพิทยาคม	จังหวัดพิจิตร	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 41
92. โรงเรียนสระหลวงพิทยาคม	จังหวัดพิจิตร	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 41
93. โรงเรียนชุมแสงชนูทิศ	จังหวัดนครสวรรค์	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 42
94. โรงเรียนบ้านไร่วิทยา	จังหวัดอุทัยธานี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 42
95. โรงเรียนอุทัยวิทยาคม	จังหวัดอุทัยธานี	สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 42

ที่มา : สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อมูล ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2560 ปีการศึกษา 2560 ภาคเรียนที่ 2

ภาคผนวก ฉ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญในการยื่นยันองค์ประกอบ

ที่ อว 8612.2/412

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

5 พฤษภาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิยื่นข้อบังคับประกอบ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นายวิชาญ จารุกาญจน์ รหัสนักศึกษา 58252910 นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้
ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิยื่น
องค์ประกอบงานวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สวอน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวอน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญยืนยันองค์ประกอบการวิจัย

1. ดร.พะโยม ชิมวงศ์ ข้าราชการบำนาญ
อดีตผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
อดีตเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
2. ดร.อนงค์ พิษสิงห์ ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์วัชรบุรี อ.วัชรบุรี จ.ร้อยเอ็ด
3. ดร.เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย ข้าราชการบำนาญ
อดีตผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยและประเมินคุณภาพทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ดร.ลำพิ่ง ศรีมีชัย ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส.
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. ดร.รุ่งชีวา สุขศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา อ.สามพราน จ.นครปฐม
6. ดร.ชัชวาลย์ สิงหาทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนภัทรญาณวิทยา อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม
7. นางสาวสุขใจ ไชยมาตย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม อ.นครชัยศรี
จ.นครปฐม

แบบสอบถามเพื่อยืนยันองค์ประกอบ

การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

INCLUSIVE EDUCATION ADMINISTRATION OF SCHOOL UNDER THE OFFICE
OF THE SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA

คำชี้แจง แบบสอบถามเพื่อยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ฉบับนี้ ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญที่มีต่อองค์ประกอบการบริหาร
จัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

การยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ฉบับนี้ เป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิจัย ซึ่งเป็นการตรวจสอบ
ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และการใช้ประโยชน์ขององค์ประกอบ หลังจากท่าน
ได้ศึกษารายละเอียดประกอบการพิจารณาแล้ว การให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของท่าน จะเป็น
ประโยชน์อย่างยิ่งต่อการสร้างและยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ให้ความมั่นใจต่อการนำเสนอองค์ประกอบ
ที่ถูกต้อง มีความเหมาะสม เกิดประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียน และผู้สนใจที่จะพัฒนาการจัดการศึกษา
แบบเรียนรวมให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

ขอขอบพระคุณที่ท่านได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้

นายวิชาญ จารุกาญจน์

นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ

1. ข้อมูลของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ นาย / นาง / นางสาว

2. ตำแหน่งทางบริหาร

.....

.....

.....

3. วุฒิการศึกษา

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

อื่น ๆ (ระบุ)

.....

.....

.....

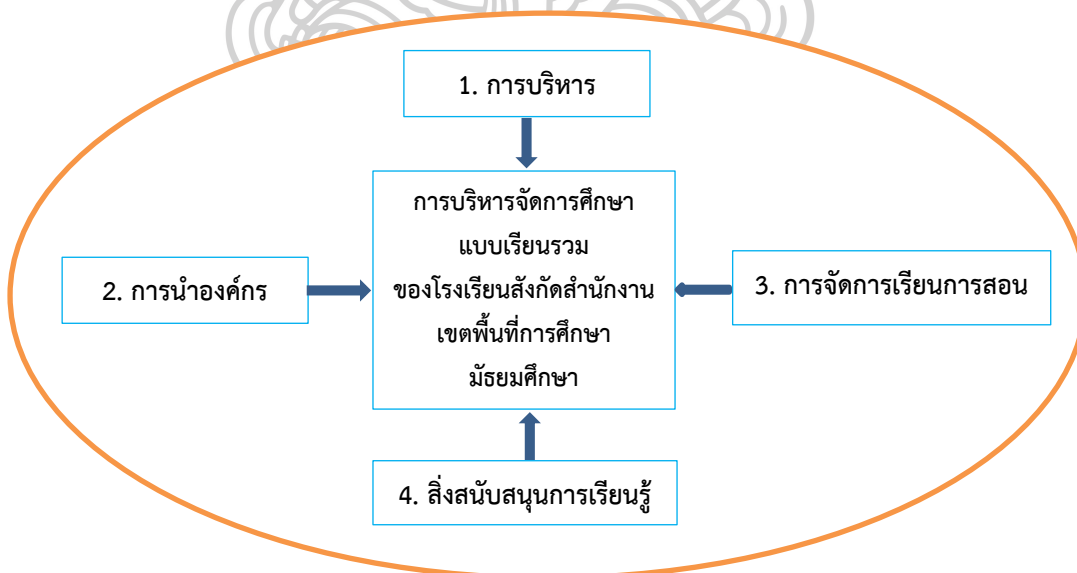
4. สถานที่ทำงาน

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ ที่มีต่อองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษา
แบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการ

องค์ประกอบที่ 2 การนำองค์กร

องค์ประกอบที่ 3 การจัดการเรียนการสอน

องค์ประกอบที่ 4 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ตอนที่ 2.2 ท่านมีความเห็นต่อองค์ประกอบ “การนำองค์กร” อย่างไร ขอให้ท่านกาเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องแสดงความคิดเห็น

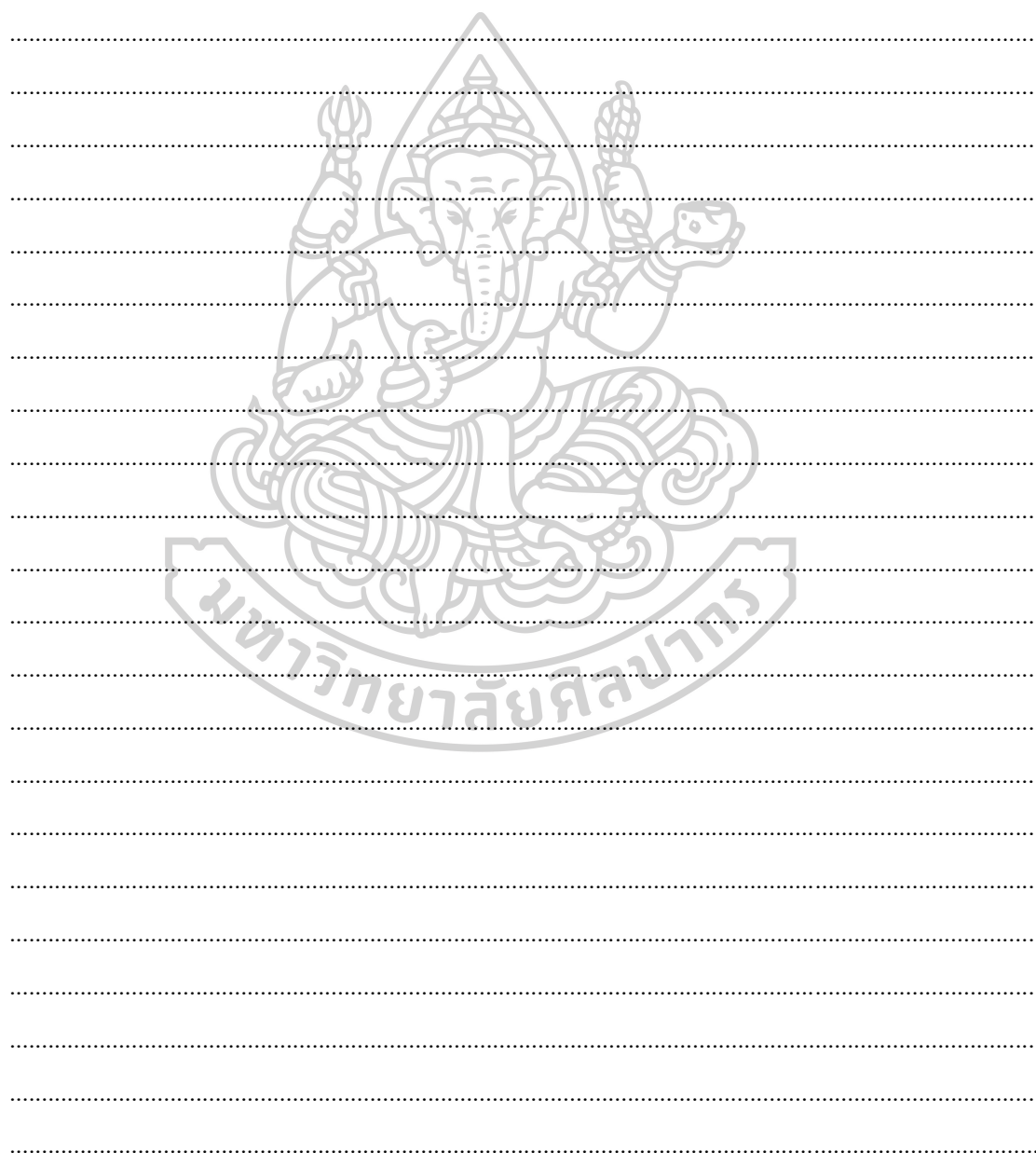
ความคิดเห็น							
ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		การใช้ประโยชน์	
ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปไม่ได้	เป็นประโยชน์	ไม่เป็นประโยชน์

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 2.3 ท่านมีความเห็นต่อองค์ประกอบ “การจัดการเรียนการสอน” อย่างไร ขอให้ท่าน
กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องแสดงความคิดเห็น

ความคิดเห็น							
ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		การใช้ประโยชน์	
ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปไม่ได้	เป็นประโยชน์	ไม่เป็นประโยชน์

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 2.4 ท่านมีความเห็นต่อองค์ประกอบ “สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้” อย่างไร ขอให้ท่าน
กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องแสดงความคิดเห็น

ความคิดเห็น							
ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		การใช้ประโยชน์	
ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปได้	เป็นประโยชน์	ไม่เป็นประโยชน์

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา

.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

รายการ	สำหรับ ผู้วิจัย
1. เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง	
2. อายุ ☐ 1. ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 2. 30 – 40 ปี ☐ 3. 41 – 50 ปี ☐ 4. 51 ปีขึ้นไป	
3. วุฒิการศึกษา ☐ 1. ปริญญาตรี ☐ 2. ปริญญาโท ☐ 3. ปริญญาเอก	
4. ตำแหน่งหน้าที่การงาน ☐ 1. ผู้อำนวยการโรงเรียน ☐ 2. รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารวิชาการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน ☐ 3. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ☐ 4. ครูผู้รับผิดชอบงานเรียนรวมหรือครูผู้สอน	
5. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ☐ 1. ไม่เกิน 5 ปี ☐ 2. 6 – 10 ปี ☐ 3. 11 – 15 ปี ☐ 3. 15 ปีขึ้นไป	

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามข้อมูลระดับความเห็นด้วยของท่านกับตัวแปรการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 110 ข้อ แต่ละข้อเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน โดยพิจารณา ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยกับตัวแปรการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยกับตัวแปรการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยกับตัวแปรการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยกับตัวแปรการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยกับตัวแปรการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ตัวแปรการจัดการเรียนรวมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
1	ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความมุ่งมั่น กล้าตัดสินใจ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง						
2	ผู้บริหารมีความรู้ในศาสตร์การบริหารในส่วนของโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา จัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร นำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย						
3	ผู้บริหารมีสมรรถนะในการบริหารสถานศึกษาแบบเรียนรวมโดยนำนโยบายสู่การปฏิบัติ และนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ						
4	ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสาร และมีการสร้างความเข้าใจในทิศทางองค์กรกับบุคลากร						
5	ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี						

ข้อ	ตัวแปรการจัดการเรียนรวมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
6	ผู้บริหารมีการกระตุ้นส่งเสริม และสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี โดยการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ ส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้ พัฒนาตนเอง ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับและมีจริยธรรม						
7	ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการสนับสนุนชุมชน ที่สำคัญซึ่งมีเจตนารมณ์ให้ผู้บริหารกระตุ้นบุคลากรในองค์กรให้มีจิตสำนึกในการบำเพ็ญประโยชน์กลับคืนสู่สังคม						
8	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคม โดยคำนึงถึงผลกระทบในเชิงลบต่อสังคม						
9	ผู้บริหารมีการทบทวนผลการดำเนินงานขององค์กรเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน						
10	ผู้บริหาร ครู ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาตรงกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่นอย่างชัดเจน						
11	ผู้บริหาร ครู ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการวางแผนและดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้านทุกกลุ่มเป้าหมายและดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมโดยมีการใช้เทคนิค SWOT วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา						
12	ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา						
13	ผู้บริหารมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีความรู้ ความสามารถและทักษะตามมาตรฐานตำแหน่ง						
14	ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมรับผิดชอบ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม						
15	ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้ปกครอง ร่วมประชุมวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียนปกติและนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ						

ข้อ	ตัวแปรการจัดการเรียนรวมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
16	ผู้บริหาร ครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนรวมให้แก่ผู้ปกครองและชุมชนทราบ เพื่อสร้างความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยด้านกายภาพ						
17	ผู้บริหารมีการวางแผน การบริหาร การจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการส่งต่อและเปลี่ยนผ่าน (Transition) สำหรับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ						
18	ผู้บริหารมีการวางแผนและจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ						
19	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎกระทรวงกำหนด สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล						
20	ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข						
21	ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีส่วนร่วมและร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาทุกกลุ่มเป้าหมายให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานและมีการยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคคล องค์กรที่มีส่วนร่วมสนับสนุนด้านการจัดการศึกษา						
22	ผู้บริหาร มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างเหมาะสมชัดเจน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง						
23	ผู้บริหารมีความยุติธรรม โปร่งใส มีเหตุผลและยึดหลักประชาธิปไตย ในการทำงาน						
24	ผู้บริหารมีการสื่อสารและประสานงานเพื่อความร่วมมือในการทำงาน เป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ						
25	ผู้บริหารมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานตามกรอบการบริหารงานในหน้าที่อย่างชัดเจน						

ข้อ	ตัวแปรการจัดการเรียนรวมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
26	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาบุคลากรให้เกิดการเรียนรู้ ทั่วทั้งองค์กร						
27	ผู้บริหารสร้างขวัญ แรงจูงใจ แก่ครูและบุคลากรในการทำงาน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย						
28	ผู้บริหารมอบหมายงานครูและบุคลากรตามอำนาจหน้าที่อย่าง ชัดเจนโดยจัดทำเป็นคู่มือปฏิบัติงาน						
29	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่ยืดหยุ่นต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม						
30	ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ในการทำงานแก่ครู นักเรียน เพียงพอเหมาะสมและทันต่อการใช้งาน						
31	ผู้บริหารมีแผนปฏิบัติการ ที่กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จตามกลยุทธ์ โดยมีการตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงานและทบทวนการปฏิบัติ อย่างเหมาะสม						
32	ผู้บริหารกำกับ ติดตาม การจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาทั้ง ภายในและภายนอกสถานศึกษาตรงตามมาตรฐานการศึกษา						
33	ผู้บริหารกำกับ ติดตามการจัดทำ SAR โดยความร่วมมือของ บุคลากรทุกฝ่ายและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของ โรงเรียนทุกปี						
34	ผู้บริหารสำรวจความถนัด ความพร้อมและประเมินความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรวมของครู						
35	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดอบรม/เชิญวิทยากรมาให้ ความรู้และส่งเสริมเข้าร่วมอบรมด้านการจัดการเรียนรวมโดยพาไป ศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบด้านการจัดการเรียนรวม						
36	ผู้บริหารยกย่องชมเชยครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียน รวมด้วยความรับผิดชอบและทุ่มเทในการพัฒนานักเรียนเรียนรวม จนได้รับรางวัลต่าง ๆ						
37	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรร่วมกันจัดวางระบบการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม มีขั้นตอนอย่างชัดเจน และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ						

ข้อ	ตัวแปรการจัดการเรียนรวมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
38	ผู้บริหาร ครู และบุคลากรให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นอย่างดี						
39	ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ชุมชน/ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความมั่นใจต่อระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษา						
40	ผู้บริหารจัดให้มีการปฐมนิเทศนักเรียนทุกคนเพื่อเตรียมความ พร้อมและสร้างความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะของนักเรียน						
41	ผู้บริหารจัดให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้รับการ เตรียมความพร้อมเพื่อการเรียนรวม ด้านร่างกาย จิตใจ พฤติกรรม และด้านสังคมเพื่อการช่วยเหลือตนเอง						
42	ผู้บริหารกำหนดให้มีการกระจายนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียน พิการ ไปตามห้องเรียนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมตามความบกพร่อง ของแต่ละบุคคล						
43	ผู้บริหารกำหนดให้มีการแจ้งข้อมูลกับนักเรียนปกติทั่วไปให้มี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียน เรียนรวมหรือนักเรียนพิการอย่างถูกวิธี						
44	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอน สอนนักเรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ตามเกณฑ์ของแต่ละ ระดับชั้น หรือตามศักยภาพของผู้เรียนเรียนรวมหรือนักเรียน พิการแต่ละบุคคล						
45	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนเกี่ยวกับการสอนนักเรียนเรียนรวมหรือ นักเรียนพิการให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นโดยพัฒนาการ จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน						
46	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอน จัดกิจกรรมการสอนให้นักเรียนมี ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นแก่ปัญหาและนำไปประยุกต์ใช้ใน สถานการณ์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม หรือตามศักยภาพของนักเรียน เรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล						

ข้อ	ตัวแปรการจัดการเรียนรวมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
47	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมปลอดภัยมีประสิทธิภาพ หรือตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล						
48	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการมีความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาหรือตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)						
49	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี พร้อมทั้งจะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นหรือมีวุฒิภาวะทางอาชีพเหมาะสมกับช่วงวัยหรือตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล						
50	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม						
51	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยและแสดงออกได้อย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน						
52	ผู้บริหารแนะนำให้นักเรียนยอมรับฟังเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่นและมีมนุษยสัมพันธ์ดี ตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล						
53	ผู้บริหารอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนให้มีวิธีการรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง ตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล						
54	ผู้บริหารอบรมแนะนำให้นักเรียนควบคุมอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ ตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล						
55	ผู้บริหารอบรมแนะนำนักเรียนให้รู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รังแก ตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล						

ข้อ	ตัวแปรการจัดการเรียนรวมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
56	ผู้บริหารอบรมแนะนำนักเรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัวชุมชนและสังคมตามศักยภาพของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละบุคคล						
57	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้ส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการสามารถสร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/นันทนาการ ตามศักยภาพ						
58	ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้มีโอกาสเรียนร่วมกับนักเรียนปกติทั่วไปตามศักยภาพ						
59	ผู้บริหารแนะนำเพื่อนสนิทของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ แต่ละคนใกล้ชิด คอยช่วยเหลือด้านการเรียนและการดำรงชีวิต						
60	ผู้บริหารสนับสนุนนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการได้รับบริการตามกฎหมายฯ และสามารถเรียนรู้และเข้าถึงบริการทางการศึกษาได้						
61	ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการเข้าประกวด/แข่งขันในรายการต่าง ๆ เสมอเพื่อแสดงความสามารถพิเศษของนักเรียน						
62	ผู้บริหารสนับสนุนให้มีระบบการรับ จัดเข้าเรียนหรือส่งต่อนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ						
63	ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดนิทรรศการ หนังสือ และเรื่องราวเกี่ยวกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ยกย่องชมเชย/ประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่แสดงความสามารถพิเศษ หรือได้รับรางวัลต่าง ๆ ทางสื่อต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เช่น ป้ายไว้นิล วิทยุ สื่อออนไลน์ เป็นต้น						
64	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลายคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างนักเรียนปกติกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
65	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม						

ข้อ	ตัวแปรการจัดการเรียนรวมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
66	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับ ความสนใจและความถนัดเป็นรายบุคคลอย่างเป็นรูปธรรมทั้ง ระบบโดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ตนเอง กำหนดเนื้อหา สาระ						
67	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้เปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้โดยผ่าน กระบวนการคิด ได้ฝึกปฏิบัติจริง ด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลาย สรุปลองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี						
68	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการแสดงออก นำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็น คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน แสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยีด้วยตนเองอย่างเป็นรูปธรรมและ ต่อเนื่อง เรียนรู้เชื่อมโยงบูรณาการสาระการเรียนรู้และทักษะด้าน ต่าง ๆ						
69	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อ การเรียนรู้						
70	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้สอนนักเรียนได้เรียนรู้โดยใช้ กระบวนการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง						
71	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้การจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับ บริบทของชุมชนและท้องถิ่น						
72	ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดย ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น						
73	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วม จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง						
74	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องและ เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย						
75	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการงานเรียนรวม ดำเนินการคัดแยก คัดกรอง วินิจฉัย โดยขอความร่วมมือจากทีมสหวิทยาการ เช่น จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น แพทย์ ครู ฯลฯ เพื่อดำเนินการคัดกรอง นักเรียนอย่างเป็นระบบ						

ข้อ	ตัวแปรการจัดการเรียนรวมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
76	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) เพื่อช่วยเหลือครูในการจัดทำแผน						
77	ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้หรือการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่มีองค์ประกอบตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2552 และจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP)						
78	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของนักเรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพโดยประเมินนักเรียนจากสภาพจริง						
79	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมาย และการจัดการเรียนการสอน						
80	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนและนักเรียนนำไปใช้พัฒนาตนเอง						
81	ผู้บริหารนิเทศครูผู้สอนให้มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีช่วยในการสอนเสริมนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม โดยเน้นด้านการอ่านและการคิดคำนวณ						
82	ผู้บริหารมอบหมายให้กลุ่มบริหารงานวิชาการจัดให้ครูมีการสอนเสริม โดยการจัดตารางเวลาให้บริการสอนเสริม ตรงกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP)						
83	ผู้บริหารจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เรื่องการจัดการเรียนรวม โดยจัดทำป้ายประกาศ โปสเตอร์ แผ่นพับ ป้ายนิเทศ ฯลฯ เพื่อชี้แจงโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมเมื่อมีการจัดประชุมบุคลากรในโรงเรียน						

ข้อ	ตัวแปรการจัดการเรียนรวมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
84	ผู้บริหารจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อสร้างความเข้าใจและร่วมจัดทำ IEP ของนักเรียนเฉพาะบุคคล ระยะเวลา 1 ปีให้มีคุณภาพ โดยนำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้ใน IEP มาจัดทำ IIP ระยะสั้นเพื่อให้บรรลุตาม IEP						
85	ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำและนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและมีการประเมินความก้าวหน้า						
86	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการเลือกใช้สื่อ รูปแบบและนำเทคนิคการสอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น การวิเคราะห์งาน ระบบเพื่อนช่วยสอน เพื่อนช่วยเพื่อน มาใช้กับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ						
87	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการนำวิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อส่งต่อคัดแยก วางแผนการสอนและประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน						
88	ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำประเมินและรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ทบทวนและปรับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP) อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง						
89	ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนวิเคราะห์ผลการประเมินและนำผลไปใช้ในการพัฒนานักเรียน ประสาน IEP ของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการทุกคนกับครูผู้สอนนักเรียนทุกคนในชั้นเรียนรวม						
90	ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำรายงานการวิจัยเพื่อพัฒนานักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ						
91	ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนมีการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR)						
92	ผู้บริหารปรับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร เช่น ทางเชื่อมอาคารทางเข้า ทางเดิน ทางข้าม ฯลฯ เพื่อให้เอื้อต่อนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการแต่ละประเภทตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด						
93	ผู้บริหารปรับสภาพแวดล้อมภายในอาคารตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด						

ข้อ	ตัวแปรการจัดการเรียนรวมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
94	ผู้บริหารจัดให้มีการสร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องรับรู้และร่วมมือดูแลช่วยเหลือนักเรียนพิการอย่างถูกวิธี						
95	ผู้บริหารจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้ครูผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบและร่วมมือในการจัดการเรียนรวมและสร้างบรรยากาศในการเรียนรวม						
96	ผู้บริหารจัดหาและจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่ระบุให้ได้รับบริการตามกฎหมายกระทรวง						
97	ผู้บริหารกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนรวม ร่วมกับครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง						
98	ผู้บริหารจัดหาครูที่จบด้านการศึกษาพิเศษโดยตรง หรือได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อดูแลนักเรียนในห้องเรียนเรียนรวม						
99	ผู้บริหารพัฒนาครูผู้สอนนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ โดยการส่งเข้าอบรมหรือศึกษาดูงานด้านการศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่อง						
100	ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณ เพื่อการจัดการเรียนรวม และใช้งบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ						
101	ผู้บริหารจัดหา จัดทำสื่อทางการศึกษา วัสดุ หรือเครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลือ อื่นใดทางการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการเกิดการเรียนรู้ เกิดความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น						
102	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนรวม ดำเนินการสร้าง ความเข้าใจ ความตระหนักและความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย เช่น การชี้แจงนโยบายของโรงเรียนและการมอบหมายงาน ต่าง ๆ						

- 13 -

ข้อ	ตัวแปรการจัดการเรียนรวมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
103	ผู้บริหารมอบหมายให้กลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนจัดทำระบบข้อมูลนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ บุคลากร สื่อ ฯลฯ ของโครงการจัดการเรียนรวมอย่างถูกต้องและเป็นปัจจุบันและใช้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ในการพัฒนานักเรียน						
104	ผู้บริหารสนับสนุนและจัดหาสื่อเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ มาใช้ในการสอน						
105	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนรวมประจำโรงเรียน เพื่อร่วมกันจัดทำแผนจัดการการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)						
106	ผู้บริหารแต่งตั้งผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ เป็นคณะกรรมการโรงเรียน อย่างน้อย 1 คน						
107	ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรเอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือ						
108	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวกับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ						
109	ผู้บริหารจัดให้มีการจัดบริการต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ประเภทต่าง ๆ						
110	ผู้บริหารจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนเรียนรวมหรือนักเรียนพิการ ได้อย่างเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน						

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายวิชาญ จารุกาญจน์
วัน เดือน ปี เกิด	20 มิถุนายน 2502
สถานที่เกิด	จังหวัดยโสธร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2521 สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง วิชาเอกภาษาไทย วิทยาลัยครูอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
	พ.ศ. 2527 สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
	พ.ศ. 2540 สำเร็จการศึกษาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร
	พ.ศ. 2558 ศึกษาต่อระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร จังหวัดนครปฐม
	ประวัติรับราชการ
	พ.ศ. 2522 – 2524 ครู 2 โรงเรียนเลิงนกทา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร
	พ.ศ. 2524 – 2527 อาจารย์ 1 โรงเรียนตระกูลประเทืองวิทยาคม อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร
	พ.ศ. 2527 – 2536 อาจารย์ 1 โรงเรียนยโสธรพิทยาสรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร
	พ.ศ. 2536 – 2540 อาจารย์ 2 โรงเรียนยโสธรพิทยาสรรค์ ช่วยราชการกองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
	พ.ศ. 2540 – 2541 ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนอำนาจเจริญ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ

- พ.ศ. 2541 – 2549 ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย
ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอสามพราน
จังหวัดนครปฐม
- พ.ศ. 2549 – 2555 รองผู้อำนวยการโรงเรียนภัทรญาณวิทยา
อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
- พ.ศ. 2555 – 2557 รองผู้อำนวยการโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย
นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม)
อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
- พ.ศ. 2557 – 2559 รองผู้อำนวยการโรงเรียนภัทรญาณวิทยา
อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
- พ.ศ. 2559 – 2562 ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทองไทร
อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
- 47/46 หมู่ 3 ซอยสุขาภิบาล 3 ถนนทางหลวง 3094
ตำบลบางกระเบา อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม 73120

ที่อยู่ปัจจุบัน

